

Toelichting  
op het boek

# **JOZUA**

M.G. de Koning



	Woord vooraf	
	Inleiding	1
Jozua 1	Jozua bemoedigd, voorbereiding intocht, 2 1/2 stam, verklaring om te gehoorzamen	5
Jozua 2	Rachab de hoer en de verspieders	10
Jozua 3	Doortocht door de Jordaan (1)	18
Jozua 4	Doortocht door de Jordaan (2)	24
Jozua 5	Besnijdenis en pascha te Gilgal, de Vorst	28
Jozua 6	De verovering van Jericho	35
Jozua 7	Zonde van Achan, nederlaag bij Ai	41
Jozua 8	Verovering van Ai, altaar op de Ebal, voorlezing van de wet	47
Jozua 9	De list van de Gibeonieten	52
Jozua 10	Slag bij Gibeon, verovering van steden in het Zuiden	57
Jozua 11	Verovering van het Noorden, overzicht alle veroveringen	64
Jozua 12	De verslagen koningen	70
Jozua 13	Nog niet veroverde streken, verdeling van het Overjordaanse, erfdeel van Levi	74
Jozua 14	Verdeling van het land, Kaleb verkrijgt Hebron	78
Jozua 15	Het erfdeel van Juda	82
Jozua 16	Het erfdeel van de Jozefieten (Efraïm en Manasse (1)	88
Jozua 17	Het erfdeel van de Jozefieten (Efraïm en Manasse (2)	90
Jozua 18	Verdeling te Silo	94
Jozua 19	Het erfdeel van de overige stammen en van Jozua	99
Jozua 20	De vrijsteden	104
Jozua 21	De achtenveertig Levietensteden	107
Jozua 22	Terugkeer van de tweeënhalve stam, het altaar van de tweeënhalve stam	112
Jozua 23	Afscheidsrede van Jozua tot de oudsten van het volk	118
Jozua 24	Jozua spreekt het hele volk toe, de dood van Jozua en Eleazar	122

Deze toelichting op het boek Jozua is bedoeld als een hulp bij persoonlijke studie van dit bijbelboek. Ieder die er gebruik van maakt, wordt aangeraden deze toelichting te gebruiken zoals de Bereërs naar de uitleg van het Woord luisterden: "*zij ontvingen het woord met alle bereidwilligheid, terwijl zij dagelijks de Schriften onderzochten of deze dingen zo waren*" (Hand. 17:11). Het mag duidelijk zijn dat deze toelichting zeer beperkt is. De opzet is dat ieder de eigen ontdekkingen uit het Woord aan deze toelichting kan toevoegen of erin kan verwerken. Het staat dus ieder vrij ermee te doen wat hem goed lijkt. Als het maar een bijdrage is aan het beter verstaan van de Schrift en het leven van iedere christen die er kennis van neemt er maar door gediend wordt. Het is mijn intens verlangen dat deze toelichting bewerkt dat ieder die er kennis van neemt een trouwere en meer toegewijde volgeling van de Heer Jezus wordt en meer liefde voor Gods Woord krijgt.

Soli Deo gloria - alleen God de eer.

M.G. de Koning

Middelburg, maart 2005

Wilt u reageren op de inhoud? U kunt dit doen naar: M.G. de Koning;

Telefoon 0118-638458

E-mail: [mgde.koning@wxs.nl](mailto:mgde.koning@wxs.nl)

Op verzoek zijn exemplaren van deze studie verkrijgbaar.

*De bijbelgedeeltes uit het Oude Testament zijn ontleend aan de vertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG, editie 1951)*

*De bijbelgedeeltes uit het Nieuwe Testament zijn ontleend aan de Herziene Voorhoeve vertaling van het Nieuwe Testament (TELOS-vertaling).*

*In enkele gevallen wordt verwezen naar de Statenvertaling. Dit wordt aangeduid met SV.*

In het eerste deel van het boek *Jozua* wordt de strijd beschreven die het volk Israël moest voeren om het land Kanaän te veroveren en in bezit te nemen. In het tweede deel wordt vermeldt hoe het land onder de stammen is verdeeld.

Ook de christen heeft een strijd te voeren, maar dat is een geestelijke strijd. Hij heeft ook zegeningen gekregen om van te genieten. In het *Nieuwe Testament*, in de brief aan de *Efeziërs*, kunnen we daarover lezen. De christen is gezegend "*met alle geestelijke zegening in de hemelse gewesten in Christus*" (Ef.1:3).

De duivel en zijn engelen willen proberen te voorkomen dat de christen die zegeningen ook geniet. Dat geeft strijd. In *hoofdstuk 6:10-20* wordt gezegd hoe de overwinning kan worden behaald. Kanaän is niet een beeld van de hemel, waar de christen na zijn dood heen gaat. De hemel is niet door eigen strijd te veroveren. Die kunnen we alleen binnengaan door het geloof in de Heer Jezus.

In *Jozua* wordt in allerlei geschiedenissen de strijd uitgebeeld. Daarin liggen voor ons belangrijke geestelijke lessen. De belangrijkste les is dat Jozua de aanvoerder is. Jozua is de Hebreeuwse naam voor Jezus. In onze geestelijke strijd moeten wij dus letten op onze aanvoerder, de Heer Jezus.

*Gezegend zij de God en Vader van onze Heer Jezus Christus, die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegening in de hemelse gewesten in Christus, ... (Ef 1:3)*

Het boek *Jozua* sluit direct aan op het voorgaande boek. In het Hebreeuws begint dit boek met het woordje "*En*", waardoor duidelijk is dat de geschiedenis doorloopt. De geschiedenis van dit boek beslaat een periode van ongeveer dertig jaar. Jozua sterft als hij 110 jaar oud is (24:29). Hij is aan het begin van het boek dus ongeveer tachtig jaar.

*Het geschiedde na deze gebeurtenissen, dat Jozua, de zoon van Nun, de knecht des HEREN, stierf, honderd en tien jaar oud. (Jz 24:29)*

Het vorige boek sloot af met de dood van Mozes en daarmee begint dit boek. Mozes is gestorven en Jozua volgt hem op. 'God begraaft wel zijn werkers, maar zijn werk gaat door.' Maar Jozua volgt Mozes niet op om het volk verder door de woestijn te leiden. Jozua wordt de leider van het volk om het in het land te brengen.

Mozes en Jozua zijn beiden een beeld van de Heer Jezus. Mozes is een beeld van de Heer Jezus als Knecht van God op aarde die zijn weg door de aardse woestijn is gegaan. Als zodanig is Hij in deze tijd de aanvoerder van Gods volk dat op is weg naar de heerlijkheid. De gelovigen volgen zijn voetstappen na zolang zij op aarde zijn (1 Petr.2:21).

*Want hiertoe bent u geroepen, omdat ook Christus voor u geleden en u een voorbeeld nagelaten heeft, opdat u zijn voetstappen navolgt; ... (1Pt 2:21)*

De woestijn spreekt van de aardse omstandigheden waar wij doorheen moeten gaan en waar de Heer Jezus ons in is voorgegaan. Hij toont ons die weg als degenen die op grond van het bloed van het Lam uit de wereld (Egypte) gered zijn geworden.

Mozes is gestorven. De weg van de Heer Jezus op aarde is tot een eind gekomen door zijn dood. Maar de Heer Jezus is niet in de dood gebleven. Hij is opgestaan, "*Hij die wel gedood is in het vlees, maar levend gemaakt in de Geest*" (1 Petr.3:18b). En daarvan is Jozua een beeld.

De Heer Jezus is door God verheerlijkt aan zijn rechterhand. Hij is nu in de hemel. Maar Jozua is niet een beeld van Christus verheerlijkt in de hemel. Jozua is een beeld van de Heer Jezus die door en in de Heilige Geest in ons is en bij ons blijft. Hij is in de Geest tot ons gekomen (Joh.14:16-18).

*Als u Mij iets zult bidden in mijn naam, Ik zal het doen. Als u Mij liefhebt, bewaart mijn geboden. En Ik zal de Vader vragen en Hij zal u een andere Voorspraak geven, opdat Die met u zal zijn tot in eeuwigheid: de Geest van de waarheid, die de wereld niet kan ontvangen, omdat zij Hem niet aanschouwt en Hem niet kent; u kent Hem, omdat Hij bij u blijft en in u zal zijn. Ik zal u geen wezen laten blijven. Ik kom tot u. (Jh 14:16-18)*

Christus leidt ons, die nu zijn volk zijn, door zijn Geest in waar het land Kanaän voor ons van spreekt: de hemelse gewesten. Dat is de hemelse

atmosfeer waar wij, terwijl wij nog op aarde zijn, met Hem zijn verbonden en waar we alles mogen genieten wat God ons op grond van zijn werk heeft geschonken.

Jozua is geboren in slavernij in Egypte. Zijn ouders gaven hem de naam Hosea, dat betekent 'redding'. Daarmee toonden zij geloof in Gods beloften van redding voor zijn volk. Jozua behoorde tot de stam Efraïm en was de eerstgeboren zoon van Nun (1 Kron.7:20,27). Dat betekent dat hij zijn leven te danken had aan het schuilen achter het bloed van het lam (Ex.12:12,13). Mozes noemt hem Jozua, dat is 'de HERE redt' (Num.13:16). Het Hebreeuwse Jozua is hetzelfde als het Griekse Jezus.

*Want Ik zal in deze nacht het land Egypte doortrekken en alle eerstgeborenen, zowel van mens als dier, in het land Egypte slaan en aan alle goden van Egypte zal Ik gerichten oefenen, Ik, de HERE. En het bloed zal u dienen als een teken aan de huizen, waar gij zijt, en wanneer Ik het bloed zie, dan ga Ik u voorbij. Aldus zal er geen verdervende plaag onder u zijn, wanneer Ik het land Egypte sla. (Ex 12:12,13)*

*Dit zijn de namen der mannen, die Mozes uitzond om het land te verspieden; en Mozes noemde Hosea, de zoon van Nun, Jozua. (Nm 13:16)*

De eerste vermelding van Jozua staat in verbinding met strijd (Ex.17:9,10). Dit is het eerste aspect in zijn opleiding en vorming tot het leiderschap, om dat van Mozes over te nemen. Amalek is de tegenstander, een beeld van het vlees, dat ons vanaf het begin van onze reis naar het beloofde land wil dwarszitten.

Evenals de eerste handeling van David - het doden van Goliath - kenmerkend was voor zijn verdere loopbaan, zo is het bij de eerste vermelding van Jozua als aanvoerder in de strijd tegen Amalek. De uiteindelijke overwinning is zeker, maar hij moet er wel voor vechten. Het geloof is hem daarbij tot steun. Door de wisselvalligheid van de strijd leert hij afhankelijk te zijn van Mozes op de berg, dus van God, en door afhankelijkheid haalt hij de overwinning.

De tweede keer dat Jozua wordt genoemd is als Mozes de berg opgaat om God te ontmoeten en de wet te krijgen. Niemand mag de berg aanraken, maar Jozua mag een eind met Mozes mee (Ex.24:13). Hier zien we Jozua heel dicht bij God, in zijn tegenwoordigheid. Ook dat aspect is van belang voor de vorming van deze jonge dienstknecht. De strijder van beneden wordt in verbinding gebracht met de heerlijkheid daarboven. Gemeenschap met God vergroot de kennis van de gedachten van God.

De derde keer horen we van Jozua als ze weer van de berg afdalen (Ex.32:17). De zonde met het gouden kalf heeft plaats gevonden. Jozua hoort het rumoer en trekt een verkeerde conclusie. Zijn oor is nog niet zo geoefend als dat van Mozes, die het rumoer wel juist weet te duiden.

Jozua leert zien wat er werkelijk heeft plaats gevonden in de legerplaats. Daarom treffen we hem met Mozes aan in de tent die Mozes buiten de legerplaats heeft gespannen (Ex.33:7-11). Hij neemt met Mozes een plaats van afzondering van het volk en tot God in.

*Mozes nu nam een tent en spande haar voor zich uit buiten de legerplaats, ver van de legerplaats, en noemde haar: tent der samenkomst. Ieder, die de HERE zocht, ging uit naar de tent der samenkomst, die buiten de legerplaats was. Wanneer Mozes uitging naar de tent, stond het gehele volk op en ging staan, ieder aan de ingang van zijn tent, en zij zagen Mozes na, totdat hij de tent was binnengegaan. Zodra Mozes in de tent kwam, daalde de wolkkolom neer en bleef staan aan de ingang van de tent, en Hij sprak met Mozes. Wanneer het gehele volk de wolkkolom zag staan aan de ingang van de tent, stond het op en boog zich neder, ieder aan de ingang van zijn tent. En de HERE sprak tot Mozes van aangezicht tot aangezicht, zoals iemand spreekt met zijn vriend; dan keerde hij terug naar de legerplaats. Maar zijn dienaar Jozua, de zoon van Nun, een jonge man, week niet uit de tent. (Ex 33:7-11)*

Het innemen van een plaats van afzondering is geen garantie dat er geen nieuwe vergissingen worden gemaakt. Jozua wil het voor Mozes opnemen (of is het meer voor zichzelf?) als twee mannen geen gehoor geven aan de oproep van Mozes. Die twee mannen profeteren in de legerplaats. In de reactie van Mozes merken we de bijzondere geestelijke gezindheid van deze man Gods (Num.11:27-29; vgl. Mark.9:38,39).

*Efraïm dan, hun vader, bedreef vele dagen rouw over hen, en zijn broeders kwamen om hem te troosten. Daarna kwam hij tot zijn vrouw, zij werd zwanger en baarde een zoon, die hij Beria noemde, ... Refah was zijn zoon; ook Resef, en diens zoon was Telah, diens zoon Tahan, diens zoon Ladan, diens zoon Ammihud, diens zoon Elisama, diens zoon Nun, diens zoon Jozua. (1Kr 7:22,23,25-27)*

*En Mozes zeide tot Jozua: Kies ons mannen uit, trek uit, strijd tegen Amalek, morgen zal ik op de heuveltop staan met de staf Gods in mijn hand. Jozua nu deed, zoals Mozes tot hem gezegd had en streed tegen Amalek; maar Mozes, Aäron en Hur hadden de heuveltop bestegen. (Ex 17:9,19)*

*Toen stond Mozes op met zijn dienaar Jozua, en Mozes besteeg de berg Gods. (Ex 24:13)*

*Toen nu Jozua het rumoer van het juichende volk hoorde, zeide hij tot Mozes: Er is krijgsgeschreeuw in de legerplaats. (Ex 32:17)*

*Een jongeman snelde daarop heen en bracht Mozes bericht en zeide: Eldad en Medad zijn aan het profeteren in de legerplaats. Jozua nu, de zoon van Nun, die van jongs af Mozes' dienaar was geweest, antwoordde daarop en zeide: Mijn heer Mozes, belet het hun. Doch Mozes zeide tot hem: Wilt gij voor mij ijveren? och, ware het gehele volk des HEREN profeten, doordat de HERE zijn Geest op hen gave! (Nm 11:27-29)*

*Johannes zei tot Hem: Meester, wij zagen iemand die ons niet volgt, in uw naam demonen uitdrijven, en wij hebben het hem verhinderd, omdat hij ons niet volgde. Jezus echter zei: Verhindert het hem niet; want er is niemand die een kracht zal doen in mijn naam en kort daarna smadend van Mij zal kunnen spreken. (Mk 9:38,39)*

Een zesde gelegenheid waar we Jozua ontmoeten, is bij het verslag dat hij doet van het verspieden van het land (Num.14:6-8). Hier zien we dat Jozua het land kende en dus wist waarheen hij het volk leidde. Hij was er geweest en getuigde ervan. Hij had het leren waarden en kende de kracht van God om het volk in het bezit ervan te stellen.

Dan komt het ogenblik dat Mozes faalt en als straf het land niet mag binnengaan. Hij moet Jozua als opvolger aanwijzen. Maar de werkelijke reden dat God op Mozes vertoornd was, lag bij het volk (Deut.1:37,38). Zo is het ook met de Heer Jezus gebeurd. God was op Hem vertoornd vanwege onze zonden. Hij ging in de dood. Maar Hij stond op uit de doden en leidt ons nu door zijn Geest.

Mozes moet Jozua aanstellen als een man in wie de geest is (Num.27:18). Mozes moet hem zijn hand opleggen, wat op eenmaking duidt. Hij moet voor Eleazar de priester worden gesteld. De dienst van Jozua is niet te scheiden van die van Eleazar. Zo is nooit over Mozes ten opzichte van Aäron gesproken. Eleazar is hogepriester in het land.

De Heer Jezus is onze hogepriester in de hemel. Om ons in het hemelse land te kunnen invoeren, zijn we afhankelijk van zijn werk als hogepriester. De Geest van de Heer Jezus is in ons en de Heer Jezus is als hogepriester voor ons in de hemel. Jozua krijgt van de heerlijkheid van Mozes. Christus zoals Hij eens op aarde was en Christus in de Geest is dezelfde Persoon (2 Kor.3:17).

Mozes en Jozua zijn twee personen, maar stellen ons de ene Christus voor. In Deuteronomium 31:7 bemoedigt Mozes Jozua met de woorden die ook hier in Jozua 1 voorkomen, maar dan uit de mond van de HERE Zelf. In Deuteronomium 34:9 horen we van Jozua de vervulling van wat Mozes had gezegd in verbinding met de dood van Mozes.

*Jozua nu, de zoon van Nun, was vol van de geest der wijsheid, want Mozes had zijn handen op hem gelegd. Daarom luisterden de Israëlieten naar hem en deden zoals de HERE Mozes geboden had. (Dt 34:9)*

Voor onze woestijnreis hebben we altijd de Heer Jezus als Leidsman voor ogen in de gezindheid die in de brief aan de Filippiërs wordt beschreven (Fil.2:5-8).

*Want laat die gezindheid in u zijn die ook in Christus Jezus was, die in de gestalte van God zijnde het geen roof geacht heeft God gelijk te zijn, maar Zichzelf ontledigd heeft, de gestalte van een slaaf aannemend, de mensen gelijk wordend. En uiterlijk als een mens bevonden heeft Hij Zichzelf vernederd, gehoorzaam wordend tot de dood, ja, tot de kruisdood. (Fp 2:5-8)*

Maar als het erom gaat in het land te gaan, hebben we met de Heer Jezus in de Geest te maken. Hij komt tot ons in de Geest (Joh.14:18). Daarover horen we in Filippiërs 3, waar onze ogen worden gericht op de Heer in de heerlijkheid (Fil.3:12-14).

*Niet dat ik het al verkregen heb of al volmaakt ben; maar ik jaag ernaar, of ik het ook mocht grijpen, omdat ik door Christus Jezus ook begrepen ben. Broeders, ik houd het er niet voor, het zelf gegrepen te hebben, maar een ding doe ik: terwijl ik vergeet wat achter is en mij uitstrek naar wat voor is, jaag ik in de richting van het doel naar de prijs van de hemelse roeping van God in Christus Jezus. (Fp 3:12-14)*

Het karakter van het boek Jozua is een boek vol vermaning en vertroosting, het is een profetisch boek in de zin van 1 Korinthiërs 14:3.

*En Jozua, de zoon van Nun, en Kaleb, de zoon van Jefunne, die behoorden tot degenen die het land verspied hadden, scheurden hun klederen en zeiden tot de gehele vergadering der Israëlieten: Het land dat wij doorgetrokken zijn om het te verspieden, dat land is buitengewoon goed. Indien de HERE welgevallen aan ons heeft, dan zal Hij ons in dit land brengen en het ons geven, een land, dat vloeit van melk en honig. (Nm 14:6-8)*

*Ook op mij werd de HERE vertoornd om uwentwil, zodat Hij zeide: ook gij zult daar niet komen. Jozua, de zoon van Nun, die in uw dienst staat, die zal daar komen; sterk hem, want hij zal het Israël doen beërven. (Dt 1:37,38)*

*Toen zeide de HERE tot Mozes: Neem u Jozua, de zoon van Nun, een man, van geest vervuld, en leg hem uw hand op, en stel hem voor de priester Eleazar en voor de gehele vergadering, en geef hem in hun tegenwoordigheid uw bevelen en leg op hem van uw heerlijkheid, opdat de gehele vergadering der Israëlieten het hore. (Nm 27:18-20)*

*De Heer nu is de Geest; waar nu de Geest van de Heer is, is vrijheid. (2Ko 3:17)*

*Toen riep Mozes Jozua en zeide tot hem in tegenwoordigheid van geheel Israël: Wees sterk en moedig, want gij zult met dit volk komen in het land, waarvan de HERE hun vaderen gezworen heeft, dat Hij het hun geven zou, en gij zult het hen doen beërven. (Dt 31:7)*

*Ik zal u geen wezen laten blijven. Ik kom tot u. (Jh 14:18)*

*Maar wie profeteert, spreekt voor mensen tot opbouw, vermaning en vertroosting. (1Ko 14:3)*

Het staat alles vol met voorbeelden voor ons, beelden die allemaal voor ons bedoeld zijn (Gal.4:21-24). Het boek is ook profetisch voor onze tijd, de christelijke bedeling. Het is te vergelijken met *Handelingen*, ook het boek van het begin. We zien ook de toekomst van Israël in dit boek, als al Gods plannen vervuld zijn en de vijanden volledig verdreven zijn.

**Indeling van het boek:**

1. *Hoofdstuk 1-5*: De doortocht door de Jordaan.
2. *Hoofdstuk 6-12*: De verovering van het land.
3. *Hoofdstuk 13-21*: De verdeling van het land.
4. *Hoofdstuk 22*: Terugkeer van de tweeënhalve stam naar het Overjordanse
5. *Hoofdstuk 23 en 24*: Afscheidsrede van Jozua en zijn dood.

*Zegt mij, u die onder de wet wilt zijn, luistert u niet naar de wet? Want er staat geschreven dat Abraham twee zonen had, een van de slavin en een van de vrije. Maar die van de slavin was naar het vlees geboren en die van de vrije door de belofte. Deze dingen hebben een zinnebeeldige betekenis. Want dit zijn twee verbonden: het een van de berg Sinai die tot slavernij baart, dat is Hagar. (Gl 4:21-24)*



Jozua neemt de plaats van Mozes in. Mozes (de wetgever) mocht het volk niet in het land brengen. Voor deze grote taak wordt Jozua bemoedigd door de HERE, die zegt: *"Ik zal met u zijn"* (vs.5,9). Tot drie keer toe hoort hij: *"Wees sterk en heb goede moed"* (vs.6,7,9). Als wij onze zegeningen in bezit willen nemen, zegt de Heer Jezus tot ons: *"Ik ben met u, alle dagen"* (Math.28:20).

Maar eerst moeten ze drie dagen bij de Jordaan blijven. De Jordaan is de doodsrivier. Die moeten ze oversteken om in het land te komen. Zo moet het goed tot ons doordringen dat wij alleen door de dood van de Heer Jezus toegang tot de zegeningen van het land kunnen krijgen.

**INHOUD:**

- Vs.1-4 De HERE draagt Jozua op het land in bezit te nemen
- Vs.5-9 Bemoediging en vermaning
- Vs.10,11 Jozua beveelt de opziensers het volk voor te bereiden om het land in bezit te nemen
- Vs.12-15 Jozua herinnert de tweeënhalve stam aan hun belofte
- Vs.16-18 De bereidheid van het volk

**TOELICHTING:**

*1 Het geschiedde na de dood van Mozes, de knecht des HEREN, dat de HERE tot Jozua, de zoon van Nun, de dienaar van Mozes, zeide: 2 Mijn knecht Mozes is gestorven; welnu, maak u gereed, trek over de Jordaan hier, gij en dit gehele volk, naar het land, dat Ik hun, de Israëlieten, geven zal. 3 Elke plaats die uw voetzool betreden zal, geef Ik ulieden, zoals Ik tot Mozes gesproken heb. 4 Van de woestijn en de Libanon ginds tot aan de grote rivier, de rivier de Eufraat, het gehele land der Hethieten, en tot aan de Grote Zee in het westen zal uw gebied zijn.*

Voordat het land kan worden binnengetrokken, is de dood van Mozes nodig. Het is niet naar Gods bedoeling dat zijn volk de zegen beërft in verbinding met Mozes, dat wil zeggen op grondslag van de wet. Ook de christen wordt niet in het bezit van de zegen gesteld door de wet. Het ontvangen van elke zegen vindt plaats op de grondslag van genade. Het bewustzijn daarvan geeft kracht om de nieuwe Leider, de opgestane en verheerlijkte Christus te volgen.

Toch is er na de dood van Mozes nog een zekere verbinding tussen Mozes en Jozua. Jozua is ook na de dood van Mozes nog de dienaar van Mozes. De naam van Mozes komt nog rond de 60 keer in het boek *Jozua* voor. Mozes behoudt zijn plaats, echter niet als een levende middelaar, maar als het geschreven Woord.

De Geest is, na het heengaan van de Heer Jezus naar de hemel, als de Dienstknecht van de Heer Jezus op aarde gekomen. Hij neemt het uit dat van de Heer Jezus om het ons te verkondigen (*Joh.16:14*). De Heilige Geest neemt de plaats van Dienstknecht in. Hij wil ons de vruchten van het beloofde land tonen. Daarvoor gebruikt Hij het geschreven Woord.

Alles wat Mozes van Gods kant had bevolen, was duidelijk het woord van God. Jozua is de kracht die het volk in het bezit van de beloften stelt. De gelovige bezit Gods woord. De Heilige Geest geeft de gelovige de kracht om de hemelse zegeningen binnen te gaan en ze in bezit te nemen.

Kanaän is een beeld van de hemel. Dat is wel bekend. Maar vaak denkt men er dan alleen aan dat we daarin ingaan, als we dit aardse leven verlaten. Maar dan kunnen we met het grootste deel van het boek niets beginnen. Hoe moeten we dan over de strijd denken? We zijn in een boek van strijd die

*Hij zal Mij verheerlijken, want Hij zal uit het mijne nemen en het u verkondigen. (Jh 16:14)*

nodig is om het land te veroveren. Zonder strijd geen land. Dat kan nooit op het ontslapen van de gelovigen slaan, want dan is er terstond rust. Bij ontrouw kon het volk weer uit het land verdreven worden, wat ook onmogelijk gezegd kan worden van het ingaan van de hemel na het ontslapen.

De nieuwtestamentische tegenhanger van het boek *Jozua* is de brief aan de *Efeziërs*. Daarin wordt ons gezegd dat we met de Heer Jezus in de hemels gewesten verbonden zijn en dat we delen in alles wat zijn deel is op grond van zijn werk aan het kruis. Het land is de hemelse atmosfeer waarin we ons nu al bevinden en waar we alles mogen genieten wat we in Christus hebben ontvangen.

Alle zegeningen die we hebben ontvangen, staan in verbinding met een hemelse Christus. Wij, de gelovigen van de gemeente, zijn zijn lichaam. We zijn al in de hemel, omdat we in Hem zijn. Maar het gaat in het boek *Jozua* erom dat, wat we in beginsel al bezitten, we in de praktijk in bezit gaan nemen en erin gaan wonen.

Het land is een geschenk van God aan zijn volk. Hij geeft het hun, beter: "*heb Ik hun gegeven*" (SV), want het gaat om een raadsbesluit van God en dan staat het vast. Dan is er geen sprake van wat Hij gaat geven, maar van wat Hij al gegeven heeft. Het is, zoals tot Mozes is gesproken (Ex.23:30,31).

Wat zijn volk moet doen, is het in bezit nemen. Je kunt weten dat je rijk bent door een erfenis die je hebt gekregen. Toch heb je er niets aan als je die erfenis niet in bezit neemt en ervan geniet. Zo is het met onze geestelijke rijkdommen. Ze zijn ons eigendom, maar om ervan te genieten moeten we ze in bezit nemen door onze voet erop te zetten (Deut.11:24).

De enige manier om het land binnen te gaan is door de Jordaan. De Jordaan is de doodsrivier. Maar zoals het ingaan in het land niet gebeurt door het lichamelijk sterven van de gelovige, zo stelt het gaan door de Jordaan ook niet het lichamelijk sterven van de gelovige voor. De Jordaan stelt de dood en opstanding van Christus voor. Door de dood en opstanding van Christus is de gelovige nu in de hemelse gewesten. Om de zegeningen die daar zijn daadwerkelijk te genieten, moet de gelovige zich bewust zijn dat hij met Christus is gestorven en opgestaan (Ef.2:4-6).

Het land is geweldig. Zoals het hier wordt voorgesteld (vs.4), heeft Israël het nooit bezeten. Dat geldt ook voor ons. Er blijft altijd nieuw terrein in bezit te nemen. Aan het eind van het boek is er nog veel land over. Wij kennen ten dele (1 Kor.13:9) en nemen ten dele in bezit. Als met de komst van de Heer het volmaakte is gekomen (1 Kor.13:10), zullen we de omvang van onze zegeningen beter overzien.

De grenzen van het land worden gevormd door een grote woestijn (zuiden), een grote berg (noorden), een grote rivier (oosten) en een grote zee (westen). Daartussen woonden de Hethieten. Zij zijn een van de zeven volken die in Kanaän wonen en in hen worden al die volken voorgesteld. Zij zijn waarschijnlijk de meest geduchte vijanden.

De grenzen geven aan wat buiten het beloofde land ligt en waarop het volk dus niet de voet moet zetten. Deze grenzen stellen de verschillende karaktertrekken van de wereld voor: dorheid (woestijn), macht (berg), voorspoed (rivier) en woelingen (zee). De gelovige moet zich ervoor hoeden deze grenzen over te trekken.

Wij zijn ook zwak in de strijd. Het is een groot voorrecht om Gods woord te lezen en biddend te bestuderen, waarbij we dankbaar gebruik mogen maken van commentaren, om al die zegeningen in ons hart op te nemen en in het leven uit te werken. Maar er is ook een andere kant. De vijand zit niet stil en wil ons uit het land verdrijven. Daarvan spreken de koningen van Kanaän.

De vijand roert zich als hij ons influistert ons geld niet uit te geven aan bijbelstudielectuur en onze tijd er niet aan te wijden, omdat er andere

*Langzamerhand zal Ik hen voor u uit verdrijven, tot dat gij zo vruchtbaar wordt, dat gij het land in bezit kunt nemen. En Ik zal u het gebied geven van de Schelfzee tot de Zee der Filistijnen en van de woestijn tot de Rivier, want Ik zal de inwoners van het land in uw macht geven, zodat gij hen voor u uit verdrijft. (Ex 23:30,31)*

*Elke plaats die uw voetool betreedt, zal van u zijn; van de woestijn af tot de Libanon, van de rivier af, de rivier de Eufraat, tot de westelijke zee toe zal uw gebied zich uitstrekken. (Dt 11:24)*

*Maar God, die rijk is aan barmhartigheid, heeft ons vanwege zijn grote liefde waarmee Hij ons heeft liefgehad, toen ook wij dood waren in de overtredingen, levend gemaakt met Christus (uit genade bent u behouden), en heeft ons mee opgewekt en mee doen zitten in de hemelse gewesten in Christus Jezus, ... (Ef 2:4-6)*

*Want wij kennen ten dele en wij profeteren ten dele, maar wanneer het volmaakte is gekomen, zal wat ten dele is, te niet gedaan worden. (1Ko 13:9,10)*

belangrijkere dingen zouden zijn. Of hij tracht ons tot zonde te verleiden. Hij zal er alles aan doen ons weg te houden van bezig te zijn met de verheerlijkte Heer in de hemel.

Gelukkig zijn we niet aan de vijand overgeleverd. We hebben de ware Jozua, Christus door zijn Geest, bij ons. Als we voor de Geest zaaien, zullen we de vruchten van het land oogsten. Die vrucht is het eeuwige leven (Gal.6:8).

**5 Niemand zal voor u standhouden al de dagen van uw leven; zoals Ik met Mozes geweest ben, zal Ik met u zijn; Ik zal u niet begeven en u niet verlaten. 6 Wees sterk en moedig, want gij zult dit volk het land doen beërven, dat Ik hun vaderen gezworen heb hun te zullen geven. 7 Alleen, wees zeer sterk en moedig en handel nauwgezet overeenkomstig de gehele wet die mijn knecht Mozes u geboden heeft; wijk daarvan niet af naar rechts noch naar links, opdat gij voorspoedig zijt, overal waar gij gaat. 8 Dit wetboek mag niet wijken uit uw mond, maar overpeins het dag en nacht, opdat gij nauwgezet handelt overeenkomstig alles wat daarin geschreven is, want dan zult gij op uw wegen uw doel bereiken en zult gij voorspoedig zijn. 9 Heb Ik u niet geboden: wees sterk en moedig? Sidder niet en word niet verschrikt, want de HERE, uw God, is met u, overal waar gij gaat.**

God had beloofd zijn volk het land te geven. Maar dat neemt niet weg dat elke Israëliet zich ervoor moest inzetten om het land te veroveren. Hij wil dat zijn volk zich ervoor inspent, terwijl Hij aan het volk de kracht verleent voor de strijd. God neemt het land in bezit door zijn volk het te laten veroveren.

Als we onze zegeningen in bezit willen nemen, zullen we tegenstand ontmoeten. Op het terrein waar onze zegeningen zich bevinden, bevinden zich ook vijanden die willen verhinderen dat we onze zegeningen in bezit nemen. Overall waar we onze voet op willen zetten, zal een vijand opduiken. Daarom de bemoediging dat de Heer Zelf met ons is (Deut.31:8).

Hoewel Jozua een moedig man was, wordt hij toch bemoedigd. Een nieuwe leider heeft geen advies nodig, maar bemoediging. Hij heeft met een machtige vijand te maken die niet moet worden onderschat. De bemoediging komt tot ons, niet tot de Heer Jezus of de Geest, maar tot ons in wie de Geest woont. Hij is met zijn Geest bij ons op aarde en Hij is onze Hogepriester in de hemel.

Dat Hij ons niet zal 'begeven' wil zeggen dat Hij niet zal falen en dus ons nooit zal teleurstellen. Dat Hij ons niet zal 'verlaten' wil zeggen dat Hij ons er nooit alleen voor zal laten staan. Deze belofte is van algemene toepassing voor de gelovigen, met het oog op de dagelijkse wandel en wat daarvoor nodig is (Hebr.13:5).

Maar Hij geeft nog een middel tot overwinning van de vijand en dat is het woord van God, de wet. We moeten het Woord naspeuren om onze zegeningen te leren kennen. Maar hier gaat het erom dat we het Woord gehoorzamen. Als we dat niet doen, is er geen kracht om de vijand te bestrijden. Er mag in onze wapenrusting geen opening zijn waar de vijand zijn pijl op kan richten. We moeten het Woord overpeinzen, niet om daarmee anderen te dienen, maar om voor onszelf te weten hoe de Heer wil dat we leven.

Jozua had een heel verantwoordelijke taak. Hij was de leider van een groot volk. Hij kon dat volk alleen goed besturen als hij zich zelf ook goed liet besturen door het gezag dat weer boven hem stond. Daarom moest hij luisteren naar Gods woord. Dan zouden de orders en rechtspraak uit zijn mond het volk op de juiste weg leiden.

'Uit uw mond niet wijken' wil zeggen dat we Gods woord tot onze woorden maken en we niet onze eigen gedachten willen verwoorden (Jes.8:20). De enige manier waarop dat kan, is door het Woord dag en nacht te overpeinzen (Ps.1:2). Dan zal het woord van Christus rijk in ons hart wonen (Kol.3:16).

*Welzalig de man die niet wandelt  
in de raad der goddelozen,  
die niet staat op de weg der zondaars,*

*Want wie voor zijn eigen vlees zaait, zal uit het vlees verderf oogsten; maar wie voor de Geest zaait, zal uit de Geest eeuwig leven oogsten. (Gl 6:8)*

*Want de HERE zelf zal vóór u uit trekken, Hij zelf zal met u zijn, Hij zal u niet begeven en u niet verlaten; vrees niet en word niet verschrikt. (Dt 31:8)*

*Laat uw wandel zonder geldzucht zijn en weest tevreden met wat u hebt; want Hijzelf heeft gezegd: 'Ik zal u geenszins begeven en u geenszins verlaten', ... (Hb 13:5)*

*Voor wie niet spreekt naar dit woord, is er geen dageraad. (Js 8:20)*

*noch zit in de kring der spotters;  
maar aan des HEREN wet zijn welgevallen heeft,  
en diens wet overpeinst bij dag en bij nacht. (Ps 1:1,2)*

*Laat het woord van Christus rijkelijk in u wonen, terwijl u in alle wijsheid elkaar  
leert en terechtwijst met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen en in de  
genade zingt in uw harten voor God. (Ko 3:16)*

Overpeinzen is niet een hoofdstuk of een vers lezen in onze stille tijd en dat dan als een soort mascotte de hele dag met ons meedragen. Het is een volledig beslag van het Woord op ons hele leven, zodat al onze activiteiten erdoor worden bestuurd. Dan zullen we ons doel bereiken en voorspoedig zijn.

Als we Gods woord overpeinzen, horen we dat God gebiedt dat we sterk en moedig zullen zijn. We hebben geen reden om bang te zijn als de almachtige God bij ons is. God heeft zijn toezegging gedaan ons het land te geven, dan is het een belediging voor Hem als we daaraan gaan twifelen.

***10 Toen beval Jozua de opziens van het volk: 11 Gaat midden door de legerplaats en beveelt het volk aldus: bereidt u teerkost, want binnen drie dagen zult gij de Jordaan hier overtrekken om bezit te gaan nemen van het land, dat de HERE, uw God, u tot een bezitting geven zal.***

Jozua gehoorzaamt direct. Het volk moet zich voorbereiden op de doortocht door de Jordaan. Met die boodschap stuurt Jozua de opziens tot het volk. Hij geeft geen aanwijzingen over de manier waarop het volk door de Jordaan zal gaan. Hij had gezien hoe de HERE de Schelfzee had geopend en hij vertrouwde erop dat met de Jordaan hetzelfde zou gebeuren. Daarom spreekt hij vol geloof dat ze over drie dagen door de Jordaan zullen gaan.

Hij was, samen met Kaleb, de oudste van het volk. Maar zijn geloof en enthousiasme voor het land waren niet verminderd. Zoals hij na het verspieden van het land het volk aanmoedigde op de HERE te vertrouwen - wat ze toen niet deden - zo spreekt hij nu vol zekerheid en vuur tot zijn veel jongere volksgenoten over het gaan door de Jordaan om het land in bezit te gaan nemen.

De voorbereiding moet drie dagen duren. Drie dagen ziet altijd op de opstanding van de Heer Jezus. De doortocht vond op die dag plaats. De voorgaande dagen waren voorbereiding. Daarvoor moesten ze teerkost, voedsel nemen. Dat voedsel wordt niet door de opziens gegeven. Het volk moet daar zelf voor zorgen. Dit spreekt ervan dat wij geestelijk voedsel tot ons moeten nemen om de doortocht te kunnen aanvangen: het verwerklijken van de dood en opstanding van de Heer Jezus en onze dood en opstanding met Hem.

***12 Tot de Rubenieten, de Gadieten en de halve stam Manasse zeide Jozua: 13 Gedenkt het woord dat Mozes, de knecht des HEREN, u geboden heeft: de HERE, uw God, schenkt u rust en geeft u dit land; 14 uw vrouwen, uw kleine kinderen en uw vee mogen blijven in het land, dat Mozes u gegeven heeft aan de overzijde van de Jordaan, maar gij zult, ten strijde toegerust, aan de spits uwer broeders optrekken, alle dappere helden, en gij zult hen helpen, 15 totdat de HERE uw broeders rust geschonken heeft evenals u, en ook zij bezit genomen hebben van het land dat de HERE, uw God, hun geven zal. Dan moogt gij terugkeren naar uw eigen land en dat in bezit nemen, hetwelk Mozes, de knecht des HEREN, u gegeven heeft aan de overzijde van de Jordaan, in het oosten.***

Toen het volk het land naderde, moest het volk beginnen het Overjordaanse te erven. Deze tweeënhalve stam namen daarmee genoeg en wilden niet mee het land in. Dat was niet de bedoeling van de HERE. Het Overjordaanse is niet het beloofde land. Het is niet het land dat Jozua heeft veroverd. Het is niet de plaats van getuigenis van de kracht van Gods Geest. Het zijn zegeningen op aarde, die we ook dankbaar uit Gods hand ontvangen, maar niet om daarmee tevreden te zijn. Talloze christenen nemen genoeg met de aardse zegeningen, maar hebben geen idee van de ware zegeningen van de christen.

Deze stammen gingen mee het land in, zelfs in de voorste gelederen. Ze hebben meegeholpen het land te veroveren. Maar toen ze daarmee klaar waren, zijn ze teruggegaan naar hun rust in hun familie en werk, dankbaar voor alles wat de Heer daarin gegeven heeft.

Alleen de mannen trokken over, terwijl ze hun vrouwen en kinderen achter lieten. Zij hebben, geestelijk gesproken, nooit iets begrepen van het met Christus gestorven en opgestaan zijn. Deze stammen werden als eersten in de verstrooiing gevoerd.

Hun oversteken van de Jordaan stelt in beeld de christen voor die gelooft in het feit van de dood en opstanding van Christus, maar voor wie dit feit geen uitwerking heeft in het geloofsleven. Zulke christenen zullen strijden tegen het opkomende ongelooft en de macht van satan die in de wereld werkzaam is, maar zich niet realiseren dat de strijd zich feitelijk in de hemelse gewesten afspeelt.

***16 Daarop antwoordden zij Jozua: Al wat gij ons bevolen hebt, zullen wij doen en overal, waarheen gij ons zenden zult, zullen wij gaan; 17 evenzeer als wij naar Mozes gehoord hebben, zullen wij naar u horen; moge maar de HERE, uw God, met u zijn, zoals Hij met Mozes geweest is. 18 Ieder die uw bevel weerstreeft en niet hoort naar uw woorden, wat gij hem ook bevelen zult, zal ter dood gebracht worden. Alleen, wees sterk en moedig!***

Het lijkt erop dat dit gezegd wordt door het hele volk, niet alleen door de tweënhalfde stam. Allen erkennen zij van harte het leiderschap van Jozua als de opvolger van Mozes en spreken hun onvoorwaardelijke gehoorzaamheid aan hem uit. Ze zullen zonder tegenwerping doen wat hij van hen vraagt en daar heen gaan waar hij wil dat zij heen gaan (vgl. Matth.8:9). Het hele volk wenst Jozua toe dat de HERE met hem is zoals Hij met Mozes was. Hiermee tonen zij aan dat ook voor hen de kracht voor de strijd bij de HERE ligt.

Erkennen van leiderschap is ook voor de gemeente belangrijk (1 Thess.5:12). Het gaat niet om het erkennen van door mensen aangestelde leiders. Die kent Gods woord niet (Gal.1:1). God geeft leiders, door Hemzelf gevormd.

*Paulus, apostel, niet vanwege mensen, ook niet door een mens, maar door Jezus Christus en God de Vader, ... (Gl 1:1)*

Er is bij de tweënhalfde stam geen enkele poging zich aan hun eerdere belofte, gedaan aan Mozes, te onttrekken. Ze spreken goede, eerlijke en behartenswaardige woorden. Het zou van hoogmoed getuigen als wij op hen zouden neerzien, omdat zij alleen meegaan voor de strijd om het land en niet voor het bezit ervan. De vraag is of wij wel de strijd aangaan om het land in bezit te nemen. In de strijd zijn zij een voorbeeld. In het delen van de verlangens van God echter niet.

*Want ook ik ben een mens onder gezag van anderen en heb soldaten onder mij; en ik zeg tot deze: Ga, en hij gaat; en tot een ander: Kom, en hij komt; en tot mijn slaaf: Doe dit, en hij doet het. (Mt 8:9)*

*Wij nu vragen u, broeders, hen te erkennen die onder u arbeiden en u leiding geven in de Heer en u terechtwijzen, en hen zeer hoog te achten in liefde om hun werk. (1Th 5:12)*

In *Hebreeën 11:31* wordt over het geloof van Rachab, de hoer, gesproken en in *Jakobus 2:25* over haar werken. Zij verbond zich met het volk van God nog voordat Israël een overwinning had behaald. Door haar houding gaf zij haar verbinding met Jericho op. Zij geloofde dat het oordeel daarover zou komen. Zij geloofde ook in de barmhartigheid van God. Aan haar verzoek om haar hele familie van het oordeel te redden, werd voldaan.

Dit soort geloof hebben wij nodig om de zegeningen die God ons heeft gegeven ook te kunnen genieten. Aan de ene kant horen we bij de gemeente van God en aan de andere kant zonderen we ons af van de wereld die onder het oordeel ligt. Om dit te waar te maken, moet voor ons leven wat in *vers 11b* staat.

### INHOUD:

- Vs.1a Odracht om te verspieden
- Vs.1b-7 De verspieders door Rachab verborgen
- Vs.8-11 Getuigenis van Rachab
- Vs.12, 13 Rachab vraagt om haar en haar familie te sparen
- Vs.14-21 Het reddingsplan
- Vs.22-24 Terugkeer van de verspieders

### TOELICHTING:

Voordat de doortocht plaatsvindt, ontmoeten we Rachab. Naast de praktische toepassing voor ons is er in de geschiedenis van Rachab ook een toepassing voor de toekomst voor het volk Israël. Hetzelfde kunnen we doen met het boek *Handelingen*, het begin van de gemeente. Voordat het volk het land binnentrekt, laat God ons in Rachab zien dat het naar zijn gedachten is ook de heidenen in zijn volk in te voeren.

Op het moment dat Gods volk op het punt staat de zegen in bezit te nemen, laat deze geschiedenis ons zien dat God die zegen ook openstelt voor de heidenen. Rachab hoorde bij 'de volken in het vlees' die nergens recht op of deel aan hadden, maar tot wie de zegen van God evengoed komt als tot zijn volk (*Ef.2:11-13*). En onder die volken nam zij ook nog eens een te verafschuwen plaats in. In haar opnemings in het volk van God schittert Gods genade op een grootse manier.

Bij de Rode Zee zien geen figuur als Rachab, want na die doortocht kwam het volk in de woestijn. De woestijn hoort niet bij de raadsbesluiten van God. Toen God bij de braamstruik tot Mozes sprak over zijn plan om het volk uit Egypte te voeren en naar het beloofde land te brengen, sprak Hij ook niet over de woestijn (*Ex.3:8*).

Het land is het land van de zegen. Het volk staat op het punt de raadsbesluiten van God die louter zegen bevatten, binnen te trekken. En als het om zegen gaat, betreft God de volken erbij en geeft Hij hun daar ook deel aan. Het is als met de wet en de genade. De wet was aan één volk gegeven: Israël. De genade blijft niet tot één volk beperkt, maar gaat verder: tot alle mensen. Zo kunnen alle mensen aan Gods zegen deel krijgen, als zij een geloof hebben als dat van Rachab.

Als Israël in de toekomst, nadat het tot bekering is gekomen, in het land zal zijn, dan zal er ook een grote massa uit de volken in de zegen delen. Aan die zegen krijgen de volken deel door middel van de boodschappers die de Heer

*Door het geloof kwam Rachab de hoer niet om met de ongelovigen, daar zij de verspieders met vrede had opgenomen. (Hb 11:31)*

*En is niet evenzo ook Rachab de hoer op grond van werken gerechtvaardigd, toen zij de boodschappers opgenomen en langs een andere weg uitgelaten had? (Jk 2:25)*

*..., want de HERE, uw God, is een God in de hemel boven en op de aarde beneden. (Jz 2:11b)*

*Daarom bedenkt dat u, die vroeger de volken in het vlees was en onbesneden werd genoemd door de zogenaamde besnijdenis die in het vlees met handen gebeurt, dat u in die tijd zonder Christus was, vreemd aan het burgerschap van Israël en vreemdelingen van de verbonden der belofte, terwijl u geen hoop had en zonder God was in de wereld. Maar nu, in Christus Jezus, bent u die vroeger veraf was, nabij gekomen door het bloed van Christus. (Ef 2:11-13)*

*Daarom ben Ik nedergedaald om hen uit de macht der Egyptenaren te redden en uit dit land te voeren naar een goed en wijd land, een land vloeiende van melk en honig, naar de woonplaats van de Kanaänieten, Hethieten, Amorieten, Ferezieten, Hevieten en Jebusieten. (Ex 3:8)*

zal uitzenden (Matth. 25:31-40). Het begin van de gemeente laat ook zien dat de volken toegang krijgen tot de zegen (Hand.8:26-39; 10:44-48).

*Wanneer nu de Zoon des mensen komt in zijn heerlijkheid en alle engelen met Hem, dan zal Hij zitten op de troon van zijn heerlijkheid; en voor Hem zullen alle volken worden verzameld, en Hij zal ze van elkaar scheiden, zoals de herder de schapen van de bokken scheidt; en Hij zal de schapen aan zijn rechterhand zetten, maar de bokken aan zijn linker. Dan zal de koning zeggen tot hen die aan zijn rechterhand zijn: Komt, gezegenden van mijn Vader, beërft het koninkrijk dat u bereid is van de grondlegging van de wereld af; want Ik had honger en u hebt Mij te eten gegeven; Ik had dorst en u hebt Mij te drinken gegeven; Ik was een vreemdeling en u hebt Mij opgenomen; naakt en u hebt Mij gekleed; Ik was ziek en u hebt Mij bezocht; Ik was in de gevangenis en u bent bij Mij gekomen. Dan zullen de rechtvaardigen Hem antwoorden en zeggen: Heer, wanneer zagen wij U hongerig en hebben U gevoed, of dorstig en hebben U te drinken gegeven? En wanneer zagen wij U als vreemdeling en hebben U opgenomen, of naakt en hebben U gekleed? En wanneer zagen wij U ziek of in de gevangenis en zijn bij U gekomen? En de koning zal antwoorden en tot hen zeggen: Voorwaar, Ik zeg u: voor zoveel u het hebt gedaan aan een van de geringsten van deze broeders van mij, hebt u het Mij gedaan. (Mt 25:31-40)*

*Een engel van de Heer nu sprak tot Filippus de woorden: Sta op en ga zuidwaarts de weg op die afdaalt van Jeruzalem naar Gaza; deze is woest. En hij stond op en ging. En zie, een Ethiopiër, een kamerling, een machthebber van Candacé, koningin van de Ethiopiërs, die haar schatbewaarder was, die naar Jeruzalem was gekomen om te aanbidden; en hij was op de terugreis en zat op zijn wagen en las de profeet Jesaja. En de Geest zei tot Filippus: Ga naar die wagen en blijf er in de buurt. En Filippus liep er snel heen en hoorde hem de profeet Jesaja lezen; en hij zei: Begrijpt u wel wat u leest? Hij nu zei: Hoe zou ik dat immers kunnen, als niet iemand mij begeleidt? En hij verzocht Filippus in te stappen en bij hem te komen zitten. De schriftplaats nu die hij las was deze: 'Als een schaap werd Hij naar de slachting geleid, en zoals een lam stom is tegen zijn scheerder, zo doet Hij zijn mond niet open. In zijn vernedering werd zijn oordeel weggenomen; wie zal zijn geslacht vertellen? Want zijn leven wordt van de aarde weggenomen'. De kamerling nu antwoordde Filippus en zei: Ik vraag u, van wie zegt de profeet dit: van zichzelf of van iemand anders? En Filippus opende zijn mond en te beginnen van die Schrift verkondigde hij hem Jezus. Toen zij nu langs de weg voortgingen, kwamen zij bij een water; en de kamerling zei: Kijk, water; wat verhindert mij gedoopt te worden? En hij beval de wagen stil te houden. En zij daalden beiden af in het water, zowel Filippus als de kamerling, en hij doopte hem. Toen zij nu uit het water waren opgekomen, rukte de Geest van de Heer Filippus weg en de kamerling zag hem niet meer, want hij ging zijn weg met blijdschap. (Hd 8:26-39)*

*Terwijl Petrus deze woorden nog sprak, viel de Heilige Geest op allen die het woord hoorden. En de gelovigen uit de besnijdenis, allen die met Petrus waren meegekomen, waren buiten zichzelf dat ook op de volken de gave van de Heilige Geest werd uitgestort; want zij hoorden hen spreken in talen en God grootmaken. Toen antwoordde Petrus: Kan iemand soms het water weren, dat dezen niet zouden worden gedoopt, die de Heilige Geest hebben ontvangen evenals ook wij? En hij beval hen te dopen in de naam van Jezus Christus. Toen vroegen zij hem enige dagen te blijven. (Hd 10:44-48)*

De eerste toepassing en uitlegging is dat God in de huidige christelijke tijd zijn volk verzamelt uit alle volken om hen met het verheerlijkte Hoofd in de hemel te verbinden. De gemeente, het lichaam van Christus, is niet alleen met Hem verbonden, maar met Hem één gemaakt in de hemel. Daarom hebben wij daar onze plaats.

In *Handelingen* waren de eerste heidenen mensen met een hoge maatschappelijke plaats, zie de kamerling die de schatbewaarder (minister van financiën) van de koningin van Ethiopië was (*Hand.8:27*) en de Romeinse hoofdman (*Hand.10:1*). Maar hier wordt ons een hoer voorgesteld. Zo wordt zij twee keer in het *Nieuwe Testament* genoemd. Dat zij in Gods volk wordt opgenomen, laat Gods bijzondere genade zien. Die genade schittert helemaal als we opmerken dat zij zelfs de voormoeder van de Heer Jezus wordt (*Matth.1:5*).

***I Jozua, de zoon van Nun, zond van Sittim heimelijk twee verspieters uit met de opdracht: Gaat heen, neemt het land in ogenschouw en Jericho.***

Jozua zendt twee verspieters uit. Het uitzenden was niet nodig om te beslissen over een eventueel binnentrekken van het land. Die beslissing was al genomen (*1:11*). Waarom was het dan nodig? Ging trouwens de **HERE Zelf** niet voor hen uit?

*Een man in Caesarea nu, genaamd Cornelius, - een hoofdman van de legerafdeling, de Italische geheten, ... (Hd 10:1)*

*..., en Salmon verwekte Boaz bij Rachab; en Boaz verwekte Obed bij Ruth; en Obed verwekte Isai, en Isai verwekte David, ... (Mt 1:5)*

*Gaat midden door de legerplaats en beveelt het volk aldus: bereidt u teerkost, want binnen drie dagen zult gij de Jordaan hier overtrekken om bezit te gaan nemen van het land, dat de HERE, uw God, u tot een bezitting geven zal. (Jz 1:11)*

God wil ons inschakelen als zijn instrumenten. Daarbij blijft onze verantwoordelijkheid ten volle overeind staan. Wij moeten de situatie die wij het hoofd moeten bieden in ogenschouw nemen, om met inzicht en in afhankelijkheid van Hem te handelen.

Door het verspieden kwam aan het licht dat het hart van de inwoners van het land was versmolten. Dat te weten zou Israël bemoedigen. Tevens lag het in Gods bedoeling om Rachab en haar familie te redden. Hij was een werk in haar hart begonnen. De verspieders werden door Hem gebruikt om dat werk te voltooien.

Het land en Jericho moeten worden bespied. Jericho was de deur naar het land en moest eerst worden veroverd wil het land kunnen worden ingenomen. Jericho is een beeld van de wereld. Het stelt de wereld voor als het systeem waardoor satan ons wil verhinderen om het land geestelijk in bezit te nemen. De wereld heeft grote aantrekkingskracht op ons. Zolang dat het geval is, zijn wij zwak. We moeten het daarom eerst veroordelen in ons hart, zodat we vrij zijn.

De verspieders moesten het land verspieden. Wil dat zeggen dat wij ook eerst de wereld moeten onderzoeken, omdat we dan pas weten waarvan we ons moeten afwenden? Nee. In de weg die God de verspieders laat gaan, zien hoe we hoe het de mannen verging.

De twee mannen gingen het land in om de macht van de vijand te bespieden, maar ze hebben er de macht van God ontmoet. God leidde de verspieders regelrecht naar het huis van Rachab. Ze zijn niet ver de stad ingegaan. Mogelijk zijn ze de eerste de beste woning ingegaan die ze binnen konden. En daarbij is het gebleven.

Ze zijn alleen in het huis van Rachab geweest. Daar hebben ze het werk van God in het hart en het leven van Rachab gezien. God is in staat om midden in die stad en in het hart van zo'n vrouw zo'n machtig werk te doen. Daarin kwamen ze in aanraking met Gods werk in macht en getuigenis.

Om het werkelijke karakter van de wereld te zien, moeten we naar het kruis kijken. Daar zien we de ware aard van de wereld in het verwerpen van de Zoon van God die in goedheid op aarde was. Tevens zien we daar Gods oordeel over de wereld. Tussen Hem en de wereld is geen enkele band meer. Het geloof aanvaardt dat (*Gal.6:14*).

Het praktisch gevolg daarvan zien we bij mensen in wie God het nieuwe leven heeft gewerkt. Bij hen is een enorme verandering te constateren. Eerst was er liefde voor de wereld en werd Gods volk gehaat. Nu is er liefde voor Gods volk en heeft de wereld afgedaan. Dat is de kracht van het evangelie (*Rom.1:16*). Die kracht ontmoeten de verspieders in Rachab. Daarom hoefden ze niet verder het land in.

Veertig jaar eerder hadden twaalf andere mensen het hele land doorvorst. Tien ervan kwamen terug vol ongeloof (*Num.13:32,33*). Doorvorsen moeten we dus op de goede manier doen: zien wat God doet in levens. Dat overtuigt. Een God die zo machtig is dat Hij mensen zo totaal kan veranderen, is ook machtig het hele land te geven.

***Zij gingen dan en kwamen in het huis van een hoer, Rachab geheten, waar zij gingen slapen. 2 Toen werd de koning van Jericho gemeld: Zie, er zijn hier hedennacht mannen gekomen van de Israëlieten om het land te verkennen. 3 De koning van Jericho zond daarop een boodschap aan Rachab: Lever de mannen uit, die tot u zijn gekomen, die uw huis binnengegaan zijn, want zij zijn gekomen om het gehele land te verkennen. 4 Maar de vrouw had de beide mannen genomen en hen verborgen, en zij zeide: Zeker, die mannen zijn tot mij gekomen, maar ik wist niet, vanwaar zij waren. 5 Toen de poort bij het invallen van de duisternis gesloten zou worden, zijn die mannen weggegaan; ik weet niet, waarheen die mannen gegaan zijn. Jaagt hen snel achterna, voorzeker zult gij hen inha-***

*Maar ik wil volstrekt niet roemen dan alleen in het kruis van onze Heer Jezus Christus, door Wie voor mij de wereld gekruisigd is en ik voor de wereld.* (*Gl 6:14*)

*Want ik schaam mij niet voor het evangelie; want het is Gods kracht tot behoudenis voor ieder die gelooft, eerst voor de Jood, en ook voor de Griek.* (*Rm 1:16*)

*Ook verspreidden zij onder de Israëlieten een kwaad gerucht omtrent het land dat zij verspied hadden, door te zeggen: Het land dat wij zijn doorgetrokken om het te verspieden, is een land dat zijn inwoners verslindt, en alle mensen die wij daar zagen, waren mannen van grote lengte. Ook zagen wij daar de reuzen, Enakieten, die tot de reuzen behoren, en wij waren als sprinkhanen in onze eigen ogen en ook in hun ogen.* (*Nm 13:32,33*)



**len. 6 Zij had hen echter op het dak doen klimmen en hen verborgen onder de vlasstengels, die zij uitgespreid had liggen op het dak. 7 Die mannen nu jaagden hen achterna in de richting van de Jordaan naar de doorwaadbare plaatsen, en men sloot de poort, zodra de achtervolgers eruit gingen.**

Rachab heeft de verspieders "met vrede" opgenomen (Hebr. 11:31), maar de koning van Jericho zocht de verspieders om hen om te brengen. De koningen van Kanaän, waaronder die van Jericho, zijn een beeld van de demonen. Zij haten God en zijn gezanten.

Rachab liegt over de verspieders. Dat is haar oude natuur. We moeten dit niet goed praten. God brengt iemand niet in omstandigheden om te zondigen (Jak.1:13). Maar we moeten haar ook niet te hard veroordelen. Wat zou ik doen in een situatie waarbij het gaat om leven of dood voor anderen en mezelf? En hebben mannen Gods als Abraham (Gen.12:11-13) en David (1 Sam.21:2) ook niet gelogen in bedreigende situaties en dat vanuit meer egoïstische motieven dan Rachab?

*Toen hij op het punt stond Egypte binnen te trekken, zeide hij tot zijn vrouw Sarai: Zie toch, ik weet, dat gij een vrouw zijt schoon van uiterlijk. Wanneer de Egyptenaren u zien, zullen zij zeggen: Dit is zijn vrouw; en zij zullen mij doden, en u in het leven laten. Zeg toch, dat gij mijn zuster zijt, opdat het mij om uwentwil welga, en ik om uwentwil in het leven moge blijven. (Gn 12:11-13)*

*David antwoordde de priester Achimelech: De koning heeft mij iets opgedragen en tot mij gezegd: niemand mag ook maar iets weten van de zaak waarvoor ik u uitzend en die ik u heb opgedragen. De manschappen heb ik ergens heengezonden. (1Sm 21:2)*

Met alle begrip voor het gedrag van Rachab moet voor ons duidelijk zijn dat liegen niet bij nieuwe mens hoort, maar bij de oude mens (Ef.4:20-25). Wij zijn nog steeds in gevaar de werken van de oude mens te tonen.

*Maar zo hebt u Christus niet geleerd, waar u Hem immers hebt gehoord en in Hem bent onderwezen, zoals de waarheid in Jezus is: dat u, wat uw vroegere wandel betreft, de oude mens hebt afgelegd, die ten verderve gaat overeenkomstig zijn bedriegelijke begeerten, en vernieuwd bent in de geest van uw denken, en de nieuwe mens hebt aangedaan, die overeenkomstig God geschapen is in ware gerechtigheid en heiligheid. Legt daarom de leugen af en spreekt de waarheid, ieder met zijn naaste, want wij zijn leden van elkaar. (Ef 4:20-25)*

Wat Rachab doet, hoort bij de werken van Kanaän. Als ze de waarheid had gesproken, had God wel een manier om te voorkomen dat haar en de verspieders kwaad zou overkomen (zie bijv. Gen.19:11; Jer.36:26).

*En de lieden, die bij de ingang van het huis waren, sloegen zij met blindheid, van klein tot groot, zodat zij zich tevergeefs moeite gaven om de ingang te vinden. (Gn 19:11)*

*Daarop gebood de koning de prins Jerachmeël en Seraja, de zoon van Azriël, en Selemja, de zoon van Abdeël, om de schrijver Baruch en de profeet Jeremia gevangen te nemen; maar de HERE hield hen verborgen. (Jr 36:26)*

God laat toe dat Rachab liegt. Hij is niet van haar leugen afhankelijk om de verspieders te redden. Voor de mannen is hierdoor wel duidelijk aan welke kant Rachab stond. Met gevaar voor eigen leven had ze hen opgenomen. Toen de soldaten kwamen om hen gevangen te nemen, had ze hen gewaarschuwd en verborgen. Deze daad was haar geloofsbelijdenis.

Rachab heeft de verspieders verborgen, omdat ze wist dat deze mannen haar enige hoop op redding waren om te ontkomen aan het aanstaande oordeel. Van hun verberging hing haar bevrijding af. Zij geloofde niet alleen in de God van Israël, maar zij maakte zich hier één met het Israël van God. Ze maakte zich ermee één, terwijl het volk nog niets bezat dan alleen God.

Rachab verborg de verspieders onder vlasstengels. Dat heeft een mooie geestelijke betekenis. Vlas is de grondstof voor linnen. Linnen spreekt van de rechtvaardige daden van de gelovigen (Openb.19:8). In het liederlijke leven van Rachab was al eerder een omkeer gekomen. Zij was ijverig geweest in het goede (Spr.31:13). Daardoor had zij in haar huis middelen waarmee zij de verspieders kon beschermen tegen de moordzucht van de vijand.

*Door het geloof kwam Rachab de hoer niet om met de ongelovigen, daar zij de verspieders met vrede had opgenomen. (Hb 11:31)*

*Laat niemand, als hij verzocht wordt, zeggen: Ik word door God verzocht. Want God kan niet door het kwade verzocht worden en Hijzelf verzoekt niemand. (Jk 1:13)*

*...; en haar is gegeven bekleed te zijn met blinkend, rein, fijn linnen, want het fijne linnen zijn de gerechtigheden van de heiligen. (Op 19:8)*

*Zij is bezig met wol en vlas en werkt met vaardige handen. (Sp 31:13)*

**8 Voordat zij echter gingen slapen, klom zij tot hen op het dak, 9 en zeide tot de mannen: Ik weet dat de HERE u het land gegeven heeft en dat de schrik voor u op ons gevallen is en dat alle inwoners van het land voor u sidderen. 10 Want wij hebben gehoord, dat de HERE de wateren van de Schelfzee voor uw ogen heeft doen opdrogen, toen gij uittoogt uit Egypte, en wat gij gedaan hebt aan de beide koningen der Amorieten aan de overzijde van de Jordaan, Sihon en Og, die gij met de ban geslagen hebt. 11 Toen wij dat hoorden, versmolt ons hart en vanwege u bleef bij niemand meer enige moed over, want de HERE, uw God, is een God in de hemel boven en op de aarde beneden.**

Door het "ik weet" geeft zij getuigenis van haar persoonlijk geloof. Ze toont een groter geloof dan de tien eerder genoemde verspieters. Verder geeft zij in vers 9b-11a een 'geloofsbelijdenis' namens alle inwoners van het land. Ze belijdt dat de schrik op allen is gevallen en dat ze allen beven. Dit komt overeen met wat Mozes had voorzeggd, toen het volk door de Rode Zee was getrokken (Ex.15:14-16; vgl. Deut.11:25).

*Volkeren hoorlden het, zij sidderden;  
beving greep de bewoners van Filistea aan.  
Toen verschrikten Edoms stamhoofden,  
huivering greep Moabs machtigen aan;  
alle bewoners van Kanaän sidderden.  
Ontzetting en schrik overviel hen,  
door uw geweldige arm verstarde zij als een steen,  
terwijl uw volk, HERE, doortrok,  
uw volk, dat Gij U hebt verworven, doortrok. (Ex 15:14-16)*

*Niemand zal vóór u standhouden; de HERE, uw God, zal schrik en vrees voor u leggen op het gehele land dat gij betreedt, zoals Hij u heeft toegezegd. (Dt 11:25)*

De loutere vaststelling dat het hart van hen versmolten was vanwege wat God had gedaan, is niet een geloofsbelijdenis die van het oordeel bevrijdt. Van de demonen weten we ook dat zij geloven en zij beven (Jak.2:19). Dit geloof is niet het reddende geloof, zoals dat bij Rachab persoonlijk aanwezig was.

Demonen worden voorgesteld in de koningen van Kanaän. Hun geloof is, evenals dat van de demonen, een geloof in de kracht van God. Maar ze haten deze God. Dat laat de koning van Jericho zien, want hij wil de verspieters doden. Hij kan niet anders dan God haten.

Niet alle mensen die in Kanaän wonen zijn een beeld van de demonen. Velen zijn slechts slaven van demonische machten. Zo iemand was ook Rachab. Voor haar was hoop, niet voor de demonen. Rachab spreekt er in geloof van dat de HERE het land aan zijn volk heeft gegeven. Dat brengt geen haat in haar hart, maar vertrouwen. Ze gelooft ook in de HERE Zelf en dat niet als de God van een bepaald volk alleen, maar als de God van hemel en aarde (vs.11b), een belijdenis die sterk doet denken aan waartoe Mozes de Israëlieten wilde brengen (Deut.4:39).

**12 Nu dan, zweert mij toch bij de HERE, dat, aangezien ik u een weldaad bewezen heb, gij ook aan mijn familie een weldaad zult bewijzen; en geeft mij een betrouwbaar teken, 13 dat gij mijn vader en moeder, mijn broeders en zusters en al de hunnen in leven zult laten en ons van de dood redden zult.**

Ze vraagt niet alleen redding voor haarzelf. Ze is niet eens het hoofd van een gezin, toch vraagt ze redding voor haar hele familie. Dat is haar wens. Die maakt ze bekend. Ze vertrouwt op de goedheid van God.

Het is naar Gods gedachten om families te redden. Dat neemt onze verantwoordelijkheid niet weg om hen daarover te vertellen. Rachab moest ook tot haar familie gaan om hen te zeggen wat nodig was om gered te worden. We moeten uitgaan om het middel tot redding bekend te maken.

De zorg voor haar familie is een bewijs dat ze al met haar hoererij had gebroken. Voor een hoer betekenen familierelaties niets. Als er sprake is van een echte bekering merken we ook een verlangen dat verbroken familierelaties weer worden hersteld.

*U gelooft dat God één is? Daar doet u goed aan; de demonen geloven dat ook en zij sidderen. (Jk 2:19)*

*Weet daarom heden en neem het ter harte, dat de HERE de enige God is in de hemel daar boven en op de aarde hier beneden, er is geen ander. (Dt 4:39)*

**14 Toen zeiden de mannen tot haar: Wij staan met ons leven voor u borg, indien gij deze onze zaak niet ruchtbaar maakt; wanneer dan de HERE ons het land gegeven heeft, zullen wij u dankbaarheid en trouw bewijzen. 15 Daarop liet zij hen met een touw door het venster naar beneden, want haar huis was gelegen op de buitenzijde van de stadsmuur, zodat zij woonde op de muur, 16 en zij zeide tot hen: Gaat naar het gebergte, opdat de achtervolgers u niet aantreffen en houdt u daar drie dagen schuil, totdat de achtervolgers teruggekeerd zijn; daarna kunt gij uws weegs gaan. 17 De mannen zeiden tot haar: Wij zullen ontslagen zijn van deze eed aan u, die gij ons hebt doen zweren – 18 zie, wanneer wij het land binnenkomen, moet gij dit koord van scharlakendraad binden aan het venster waardoor gij ons hebt neergelaten, en uw vader en uw moeder, uw broeders en de gehele familie bij u in huis bijeenbrengen. 19 Ieder, die dan uit de deur van uw huis naar buiten gaat, diens bloed komt op zijn eigen hoofd, maar wij zijn onschuldig; al wie echter bij u in huis zal zijn, diens bloed komt op ons hoofd, indien men de hand aan hem slaat. 20 Indien gij echter deze onze zaak ruchtbaar maakt, dan zijn wij ontslagen van de eed aan u, die gij ons hebt doen zweren. 21 Zij nu zeide: Zoals gij gezegd hebt, zo zal het zijn. Daarop liet zij hen gaan en zij gingen heen; en zij bond het scharlaken koord aan het venster.**

Als Rachab haar wens heeft uitgesproken, heeft ze woorden van redding nodig. Die woorden worden door de verspieders gesproken. Ze hoefde niet met het volk van Jericho om te komen. Het middel wordt haar aangeboden. Wil ze er daadwerkelijk nut van hebben, dan is het noodzakelijk dat ze het getuigenis van de beide verspieders gelooft en doet wat zij hebben gezegd.

Ze gelooft het getuigenis van de mannen. In Sodom waren ook eens twee mannen, engelen, die getuigenis gaven van het oordeel dat over Sodom zou komen. Zij vroegen wie Lot nog meer in huis had. Toen het erop aan kwam, gingen zijn schoonzonen niet mee. Zij geloofden zijn getuigenis niet (Gen.19:12-14).

*Toen zeiden die mannen tot Lot: Wie hebt gij hier nog meer? Schoonzoons, of uw zonen, uw dochters, of wie gij ook in de stad hebt, voer hen uit deze plaats, want wij gaan deze plaats verwoesten; want groot is het geroep over haar voor de HERE; daarom heeft de HERE ons gezonden om haar te verwoesten. Toen ging Lot heen en sprak tot zijn schoonzoons, die met zijn dochters zouden trouwen, en zeide: Staat op, verlaat deze plaats, want de HERE gaat de stad verwoesten. Maar hij was in de ogen van zijn schoonzoons als iemand, die schertste. (Gn 19:12-14)*

Rachab had het geloof dat haar getuigenis door haar familie zou worden aangenomen. Toen zij aan haar familie vertelde dat er redding was in haar huis, geloofde haar familie haar. Zij kwamen bij haar in huis en werden gered (Joz.6:22,23). Omdat zij haar woorden geloofden, zijn zij gered. Hoe staan wij bekend, gelooft men ons getuigenis?

*Maar tot de twee mannen die het land verspied hadden, zeide Jozua: Gaat het huis van de hoer binnen en brengt de vrouw en allen, die haar toebehoren, naar buiten, zoals gij haar gezworen hebt. Toen gingen de jonge mannen, de verspieders, naar binnen en brachten Rachab naar buiten en haar vader, haar moeder, haar broeders en allen die haar toebehoorden – ja, haar gehele geslacht brachten zij naar buiten – en zij wezen haar een verblijf aan buiten de legerplaats van Israël. (Jz 6:22,23)*

De beide getuigen die God ons heeft gegeven zijn het Woord en de Geest. Zijn Woord geeft ons de zekerheid van de redding. Rachab heeft de verspieders, de getuigen, geloofd. Daardoor is ze gered. Zo geeft het geloof in wat God heeft gezegd zekerheid van de behoudenis.

De tweede getuige is de Heilige Geest. Het Woord en de Geest getuigen van een Mens in de hemel. Dat spreekt van een volbracht werk. De Heer Jezus heeft de Heilige Geest gezonden om van Hem te getuigen (Joh.16:13,14). Als de vijand ons wil aanvallen, mogen we zien op Hem.

*Maar wanneer Hij is gekomen, de Geest van de waarheid, zal Hij u in de hele waarheid leiden; want Hij zal vanuit Zichzelf niet spreken, maar alles wat Hij zal horen, zal Hij spreken en de toekomstige dingen zal Hij u verkondigen. Hij zal Mij verheerlijken, want Hij zal uit het mijne nemen en het u verkondigen. (Jh 16:13,14)*

Rachab toont twee geloofswerken. Van beide wordt in het Nieuwe Testament melding gemaakt. Het eerste geloofswerk is dat zij de verspieders met vrede

opnam (*Hebr.11:31*). Het tweede geloofswerk is dat zij hen langs een andere weg liet gaan (*Jak.2:25*).

In *Hebreeën 11:31* is sprake van haar geloof. In *Jakobus 2:25* wordt gesproken over haar werken, de boodschappers, en dat zij hen liet gaan. Beide getuigenissen vullen elkaar aan. Geloof zonder werken is dood (*Jak.2:17*). Rachab bewees haar geloof in haar daden. Zij liet de verspieders gaan in het vertrouwen op hun toezegging.

Jakobus spreekt over "*boodschappers*", terwijl het toch verspieders waren. Maar voor Rachab waren het mannen die met een boodschap van God tot haar kwamen. Zij spraken woorden van redding die zij nodig had. Ze was overtuigd van het komende oordeel, maar wist nog niet hoe ze daaraan kon ontkomen.

De verspieders waren door de deur binnengekomen, maar Rachab liet hen door een andere weg, het raam, naar buiten. Ze liet hen gaan, maar in het vertrouwen dat ze zouden terugkomen. Rachab bleef met een gelukkig en hoopvol hart achter. Ze leefde niet meer bij de deur, maar bij het raam: ze zag uit naar de verlossing. Het raam van Rachab was niet naar Jericho gericht, maar naar buiten, naar het volk van God.

De naam van Rachab komt in twee opmerkelijke namenlijsten in het *Nieuwe Testament* voor. Eerst in *Mattheüs 1:5*, in het geslachtsregister van de Heer Jezus. Zij is een van de vier vrouwen die er worden genoemd. De tweede namenlijst is die van de geloofsgetuigen in *Hebreeën 11*. In die lijst worden slechts twee vrouwen genoemd, zij en Sara, waardoor zij op een speciale wijze met de vrouw van Abraham wordt verbonden.

Haar vermelding in *Jakobus 2* verbindt haar met Abraham zelf. Zowel Abraham als zij worden door Jakobus aangehaald om aan te tonen op welke manier het aanwezige, maar onzichtbare geloof door de werken bewezen wordt. Zeggen dat je gelooft, is niet voldoende. De belijdenis van het geloof wordt alleen gerechtvaardigd als er werken zijn die uit het geloof voortkomen en daardoor het bewijs leveren dat er echt geloof aanwezig is.

Overigens zijn de geloofsdaden van zowel Rachab als Abraham niet direct daden die door de wereld worden bewonderd. In de ogen van de wereld is Rachab een landverraadster en Abraham een kindermoordenaar.

Zodra de verspieders zijn weggegaan, hangt ze het snoer uit het raam. Ze wacht er niet mee tot het volk van God het land binnentrekt (*vs.18*). Ze legt terstond getuigenis af van haar geloof. Het snoer betekende haar redding. Daardoor stond ze in verbinding met het volk.

Haar huis stond op de muur, op de buitenzijde ervan. Daar liet zij de verspieders uit huis. Het scharlaken snoer ziet op het werk van de Heer Jezus. Scharlaken is een rode kleurstof die verkregen werd van een bepaald soort worm. Dit staat in verbinding met een uitspraak die profetisch op de Heer Jezus op het kruis doelt: "*Maar ik ben een worm en geen man*" (*Ps. 22:7*).

Scharlaken spreekt niet alleen van het lijden van de Heer Jezus, maar ook van zijn koningschap. Koningen gingen gekleed in scharlaken. Hij verkrijgt zijn koningschap door lijden. Opmerkelijk is dat het evangelie dat de Heer Jezus voorstelt als Koning, het evangelie naar *Mattheüs*, als enige van de vier evangeliën spreekt over de scharlaken mantel die Hem spottende werd omgedaan (*Matth.27:27,28*).

De rode kleur spreekt van het bloed. Niet alleen de woorden van de verspieders, maar de grondslag van het vergoten bloed geeft de zekerheid van de redding. Rachab en haar familie schuilden als het ware achter het bloed, zoals eens de eerstgeborenen in Egypte veilig waren voor de verderfengel door het bloed aan de deurposten (*Ex.12:12,13*).

*Door het geloof kwam Rachab de hoer niet om met de ongelovigen, daar zij de verspieders met vrede had opgenomen. (Hb 11:31)*

*En is niet evenzo ook Rachab de hoer op grond van werken gerechtvaardigd, toen zij de boodschappers opgenomen en langs een andere weg uitgelaten had? (Jk 2:25)*

*Zo is ook het geloof, als het geen werken heeft, op zichzelf dood. (Jk 2:17)*

*..., en Salmon verwekte Boaz bij Rachab; en Boaz verwekte Obed bij Ruth; en Obed verwekte Isai, en Isai verwekte David, de koning. (Mt 1:5)*

*Door het geloof kwam Rachab de hoer niet om met de ongelovigen, daar zij de verspieders met vrede had opgenomen. (Hb 11:31)*

*Toen namen de soldaten van de stadhouder Jezus mee in het pretorium en verzamelden tegen Hem de hele legerafdeling. En na Hem ontkleed te hebben deden zij Hem een scharlaken mantel om; ... (Mt 27:27,28)*

*Want Ik zal in deze nacht het land Egypte doortrekken en alle eerstgeborenen, zowel van mens als dier, in het land Egypte slaan en aan alle goden van Egypte zal Ik gerichten oefenen, Ik, de HERE. En het bloed zal u dienen als een teken aan de huizen, waar gij zijt, en wanneer Ik het bloed zie, dan ga Ik u voorbij. Aldus zal er geen verdervende plaag onder u zijn, wanneer Ik het land Egypte sla. (Ex 12:12,13)*

*22 Zij nu gingen heen, kwamen in het gebergte en bleven daar drie dagen, totdat de vervolgers teruggekeerd waren. De vervolgers hadden overal langs de wegen gezocht zonder te vinden. 23 Toen keerden de beide mannen terug, daalden van het gebergte af, staken over en kwamen bij Jozua, de zoon van Nun, en zij vertelden hem al hun wedervaren. 24 Zij zeiden tot Jozua: De HERE heeft het gehele land in onze macht gegeven, ja zelfs sidderen voor ons alle inwoners van het land.*

De verspieders waren drie dagen in het land geweest. Het getal drie, dat vaker in de eerste hoofdstukken van *Jozua* voorkomt, spreekt van de opstanding van de Heer Jezus. Om de zegen van het land te leren kennen, is het altijd van belang de opstanding van de Heer Jezus in gedachten te houden.

Het getuigenis dat de verspieders aan Jozua geven over de situatie in het land is het getuigenis dat zij uit de mond van Rachab hebben gehoord en in haar daden hebben gezien. In haar hebben ze gezien wat God doet.

De ark neemt hier de centrale plaats in. De ark daalde het eerst af in het water van de Jordaan. Daardoor bleven de wateren op een afstand staan en was de weg voor het volk vrij. Op een eerbiedige afstand trokken zij langs de ark, die in het midden bleef staan tot het hele volk veilig aan de overkant was gekomen.

Hierin is een prachtig beeld te zien van het werk van de Heer Jezus. Hij heeft de weg naar de zegeningen van het hemelse land vrijgemaakt door voor de gemeente het oordeel (waarvan de wateren een beeld zijn, zie *Psalms 42:8*) te ondergaan. Allen die tot de gemeente behoren, kijken op een eerbiedig afstand dankbaar naar Hem, die voor hen het oordeel heeft afgewend.

*Watervloed roept tot watervloed  
bij het gebruis uwer stromen;  
al uw baren en golven  
slaan over mij heen. (Ps 42:8)*

### INHOUD:

- Vs.1-6 Instructies om op te breken voor de doortocht
- Vs.7 Jozua door de HERE bemoedigd
- Vs.8-11 De ark, gedragen door de priesters, moet voorop gaan
- Vs.12 Twaalf mannen
- Vs.13-16a De wateren afgesneden
- Vs.16b,17 Israël trekt op het droge over

### TOELICHTING:

Er zijn meerdere verschillen tussen de doortocht door de Rode Zee en de doortocht door de Jordaan. Omdat beide een beeld zijn van de dood van de Heer Jezus, stellen beide wateren twee verschillende gezichtspunten van zijn dood voor. Bij onze bekering zijn we tegelijk door beide rivieren gegaan.

De beelden van het *Oude Testament* hebben geen betrekking op de positie die we hebben, maar op de praktische verwerkelijking. De Rode Zee stelt de dood van de Heer Jezus voor waardoor we bevrijd zijn uit de macht van de zonde. Daarna kwam het volk in de woestijn en dat is wat de wereld voor ons na onze bekering is geworden. De Jordaan stelt de dood van de Heer Jezus voor waardoor we in het land zijn gekomen. Het land is een beeld van de hemelse gewesten, waar we gezegend zijn met alle geestelijke zegening (*Ef.1:3*). Daarbij laten wij niet, zoals Israël, de woestijn achter ons. Het zijn beelden. We blijven, zolang we op aarde leven, in de woestijn en tevens in de hemelse gewesten, maar we zijn niet op hetzelfde moment op beide terreinen.

De doortocht door de Rode Zee gebeurde 's nachts - de doortocht door de Jordaan gebeurde overdag. De doortocht door de Rode Zee was een vlucht, met de vijand op de hielen - de doortocht door de Jordaan vond plaats in alle rust, in majesteit, en ging op de vijand af. Door de Rode Zee gingen ze tussen twee muren van water - door de Jordaan werden de wateren op grote afstand gehouden. In het midden werd alleen de ark gezien.

Bij de Rode Zee moest het volk stil zijn (*Ex.14:14*). God deed alles. Hij versloeg de vijand voor wie het volk op de vlucht was. Aan de andere oever zagen ze dat God hen van de macht van de vijand had bevrijd (*Ex.14:30*). Mozes ging voorop. Met zijn staf verdeelde hij de wateren, waardoor het volk vrij kon doortrekken. De waarheid daarvan wordt in de brief aan de *Romeinen* getoond. Daar zien we ons leven als zondaar in de wereld. Daar worden we in de doop bij een gestorven Christus gevoegd (*Rom.6:3*), zoals het volk tot Mozes gevoegd werd in de Rode Zee (*1 Kor.10:2*). Daarna betraden ze de woestijn, het land van de dood.

*Gezegend zij de God en Vader van onze Heer Jezus Christus, die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegening in de hemelse gewesten in Christus, ... (Ef 1:3)*

*De HERE zal voor u strijden, en gij zult stil zijn. (Ex 14:14)*

*Zo verlost de HERE op die dag de Israëlieten uit de macht der Egyptenaren. En Israël zag de Egyptenaren dood op de oever der zee liggen. (Ex 14:30)*

*Of weet u niet, dat wij allen die tot Christus Jezus gedoopt zijn, tot zijn dood gedoopt zijn? (Rm 6:3)  
Want ik wil niet, broeders, dat u onbekend is, dat onze vaders allen onder de wolk waren, allen door de zee zijn heengegaan, allen tot Mozes gedoopt zijn in de wolk en in de zee, ... (1Ko 10:1,2)*

In de brief aan de *Romeinen* lezen we nergens dat we met Christus zijn opgewekt. Daarvoor moeten we naar de brieven aan de *Kolossers* en *Efeziërs*. In die brieven lezen we over de dood en opstanding van de Heer Jezus en zijn plaats nu in de hemel. Dat wordt ons in beeld in de Jordaan voorgesteld. In onze geestelijke ontwikkeling komt het besef daarvan later. Eerst hebben we alleen oog voor de nood van onze zonden. De oplossing daarvoor hebben we in Christus die voor ons stierf.

Later moeten we leren met Hem door de Jordaan te gaan, dat wil zeggen dat we oog krijgen voor alles wat door de dood en opstanding van de Heer Jezus door God aan ons is geschonken vanwege onze verbinding met Hem. Daarvoor is een rustige overlegging van drie dagen nodig. De dood en opstanding van de Heer Jezus liggen opgesloten in het getal drie (vs.2). Er is voedsel nodig, oefening in onze zielen en harten om te verstaan wat de Jordaan betekent, om daarna het land in te gaan (1:11).

De Rode Zee is een uitgang (*Exodus*), maar hier zien we dat de dood van de Heer Jezus niet alleen een uitgang is, maar ook een ingang. De uitgang uit de macht van de dood is geweldig en geeft vreugde. Maar God wil ons door de dood en opstanding van de Heer Jezus het land laten ingaan. Zoals gezegd wordt die waarheid ons in de brieven aan de *Kolossers* en *Efeziërs* voorgesteld. In *Kolossers* 2:12 hebben we zowel de waarheid van *Romeinen* als die van *Efeze*, maar niet de woestijn. We zijn niet alleen met Christus gestorven (brief aan de *Romeinen*), maar ook met Hem opgewekt (brief aan de *Kolossers*) en in Hem gezet in de hemelse gewesten (brief aan de *Efeziërs*).

De Rode Zee zegt dat wij met Christus gestorven zijn. De Jordaan zegt dat wij ook met Hem opgewekt zijn, maar met het hele land nog voor ons. Daarom moeten we de dingen bedenken die boven zijn (*Kol.3:1,2*). De brief aan de *Efeziërs* gaat verder en ziet ons al in het bezit van het land. De strijd is daar een verdedigingsstrijd en stemt met het eind van Jozua overeen.

Het boek Jozua is de brug tussen de brief aan de *Kolossers* en die aan de *Efeziërs*. We zijn levend gemaakt en in Christus gezet in de hemelse gewesten (*Ef.1:3*). We zijn al in de hemel. Dat is onze positie. Het boek *Jozua* laat ons zien hoe we die positie kunnen beleven, hoe we kunnen verwerkelijken wat we zijn. Maar dan moeten we eerst besef krijgen van de Jordaan. Zelfs nadat ze door de Jordaan zijn gegaan, veroveren ze het land niet bliksemsnel. Ze zijn eerst nog drie weken voor Jericho gebleven. Alles gaat in rust.

Al deze beelden willen ons laten nadenken over de vraag: Wat betekent de dood van de Heer Jezus? Hij nam niet alleen mijn zonden weg, maar Hij verwierf voor Zichzelf de hemel en ook voor mij. Het antwoord daarop van mij in mijn praktisch geloofsleven zal laten zien, wat ik daarvan heb gezien en welke betekenis ik daaraan toeken.

***1 Toen stond Jozua des morgens vroeg op, en hij en al de Israëlieten braken op van Sittim en kwamen tot aan de Jordaan, waar zij overnachtten, voordat zij overtrokken. 2 Na verloop van drie dagen gingen de opzieners de legerplaats door 3 en zij gaven het volk dit bevel: Zodra gij de ark des verbonds van de HERE, uw God, ziet en de levitische priesters, die haar dragen, dan zult gij ook van uw plaats opbreken en achter haar aan trekken.***

Jozua stond vroeg op. Als leider van het volk moest hij in alles voorop gaan. Het was een kenmerk van hem (6:12; 7:16; 8:10) en van andere leiders van Gods volk: Mozes (*Ex.24:4; 34:4*), David (*Ps.57:9; vgl.119:147*), Hizkia (*2 Kron.29:20*). Bovenal was het een kenmerk van de overste Leidsman (*Mark.1:35; Jes.50:4*).

*En Jozua stond des morgens vroeg op en de priesters namen de ark des HEREN op. (Jz 6:12)*

*Toen liet Jozua des morgens vroeg Israël volgens zijn stammen aantreden, en de stam Juda werd aangewezen. (Jz 7:16)*

*Vroeg in de morgen monsterde Jozua het volk en trok met de oudsten van Israël aan de spits van het volk naar Ai; ... (Jz 8:10)*

*Gaat midden door de legerplaats en beveelt het volk aldus: bereidt u teerkost, want binnen drie dagen zult gij de Jordaan hier overtrekken om bezit te gaan nemen van het land, dat de HERE, uw God, u tot een bezitting geven zal. (Jz 1:11)*

*..., met Hem begraven in de doop. In Hem bent u ook mee opgewekt door het geloof in de werking van God, die Hem uit de doden heeft opgewekt. (Ko 2:12)*

*Als u nu met Christus opgewekt bent, zoekt dan de dingen die boven zijn, waar Christus is, gezeten aan Gods rechterhand. Bedenk de dingen die boven zijn, niet die op de aarde zijn. (Ko 3:1,2)*

*Gezegend zij de God en Vader van onze Heer Jezus Christus, die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegening in de hemelse gewesten in Christus, ... (Ef 1:3)*

*En Mozes schreef al de woorden des HEREN op. Vroeg in de morgen bouwde hij een altaar onder aan de berg, met twaalf opgerichte stenen overeenkomstig de twaalf stammen van Israël. (Ex 24:4)*

*Toen hieuw Mozes twee stenen tafelen gelijk de eerste; hij beklom vroeg in de morgen de berg Sinai, zoals de HERE hem geboden had, en nam de twee stenen tafelen in zijn hand. (Ex 34:4)*

*Waak op, mijn ziel, waak op, harp en citer;  
ik wil het morgenrood wekken. (Ps 57:9)*

*Vóór de morgenschemering roep ik om hulp,  
op uw woord hoop ik. (Ps 119:147)*

*Vroeg in de morgen riep koning Jechizkia de oversten der stad samen en ging naar het huis des HEREN. (2Kr 29:20)*

*En 's morgens vroeg, toen het nog diep in de nacht was, stond Hij op, ging naar buiten en ging weg naar een woeste plaats en daar bad Hij. (Mk 1:35)*

*De Here HERE heeft mij als een leerling leren spreken om met het woord de moede te kunnen ondersteunen. Hij wekt elke morgen, Hij wekt mij het oor, opdat ik hore zoals leerlingen doen. (Js 50:4)*

Als het ogenblik voor de overtocht daadwerkelijk is aangebroken, wordt voor alles de aandacht op de ark gericht: "Zodra gij de ark des verbonds van de HERE, uw God, ziet". Alles gaat om de ark, die doet alles; het volk moet alleen maar volgen. In deze beide hoofdstukken 3 en 4 (de ark wordt in deze twee hoofdstukken zestien keer genoemd) zijn de ogen van het volk daarop gericht. Ze zien het hemelsblauw, de kleur van de hemel.

Wij kunnen alleen leren wat de zegeningen van het land betekenen, als onze ogen voortdurend gericht zijn op de Heer Jezus, de Zoon van God. 'De ark van de HERE' is een beeld Hem als God (goud) en mens (hout). Zijn Persoon staat voor ons. God wil Hem verheerlijken. Dat het de ark van het 'verbond' is, herinnert aan Gods beloften.

Het is ook de ark van "de HERE der ganse aarde" (vs.11). Dat laat ons zien dat het land aan Hem toebehoort. Daarom kan Hij het geven aan wie Hij wil. Daartoe is Hem gegeven alle macht, zoals Hij zegt na zijn opstanding (Math.28:18). Verder wordt de ark in hoofdstuk 4:16 nog "de ark der getuigenis" genoemd. Dat wijst op Gods getuigenis tot ons door zijn Woord (de wet, de tafelen in de ark). Ook op die manier is de ark een beeld van de Heer Jezus: Hij spreekt tot ons.

De ark wordt gedragen door de Levietische priesters. Priesters zijn eraan gewoon tot God te naderen en in zijn directe tegenwoordigheid te verkeren. Zij stellen geestelijke gelovigen voor die ons deze Persoon kunnen tonen door hun dienst. Zij dragen de ark op hun schouders en houden zo de ark hoog, opdat wij de ark beter kunnen zien.

**4 Er zij echter tussen u en haar een afstand van ongeveer tweeduizend ellen lengte; komt niet dicht bij haar; opdat gij de weg moogt weten, waarlangs gij gaan zult, want langs die weg zijt gij noch gisteren noch eergisteren getrokken. 5 En Jozua zeide tot het volk: Heiligt u, want morgen zal de HERE in uw midden wonderen doen. 6 Tot de priesters zeide Jozua: Neemt de ark des verbonds op en trekt over, vóór het volk uit. Toen namen zij de ark des verbonds op en gingen vóór het volk uit.**

De ark ging het eerst in de Jordaan. We zijn met Hem gestorven, maar Hij is wel eerst in de dood gegaan. Hij stierf eerst en pas daarna leerden wij dat wij met Hem in die dood waren. Wegens zijn unieke dood blijft er altijd een grote afstand tussen Hem en ons. Wij zullen die afstand altijd moeten, maar ook willen respecteren. Hij is en blijft "de eerstgeborene onder vele broeders" (Rom.8:29). De afstand tussen Hem en ons is niet te overbruggen. Het zou aanmatigend zijn dat te proberen. We mogen Hem niet tot ons niveau verlagen of menen dat wij in onszelf zijn zoals Hij.

De weg die het volk moet gaan, is een weg die ze niet eerder zijn gegaan. Het volk kan de ark alleen maar volgen op die weg. Maar als hun ogen op de ark gericht zijn, hoeven ze niet te vrezen. Zo is er voor ons een nieuwe,

*En Jezus kwam naar hen toe en sprak tot hen de woorden: Mij is gegeven alle macht in hemel en op de aarde. (Mt 28:18)*

*Want hen die Hij tevoren heeft gekend, heeft Hij ook tevoren bestemd om aan het beeld van zijn Zoon gelijkvormig te zijn, opdat Hij de eerstgeborene zou zijn onder vele broeders. (Rm 8:29)*



en ook een levende weg (*Hebr.10:20*), die door de dood van de Heer Jezus voor ons geopend is.

Wij mogen die weg met vreugde gaan (*Ps.66:6*), zonder de smarten van de dood te ondergaan, want die heeft Hij voor ons gedragen. In zijn liefde heeft Hij de wateren van de dood in al zijn verschrikking over Zich heen laten gaan (*Hoogl.8:6,7; Ps.42:7*). Als gevolg daarvan neemt Hij ons bij de hand en leidt ons op wegen waarop we steeds nieuwe zegen zullen zien. We zullen wonderen zien.

*-- Leg mij als een zegel aan uw hart  
als een zegel aan uw arm.  
Want sterk als de dood is de liefde  
onverbiddelijk als het rijk van de doden de hartstocht,  
haar vlammen zijn vuurvlammen,  
een vuurgloed des HEREN.  
Vele wateren kunnen de liefde niet blussen  
en rivieren spoelen haar niet weg.  
Al bood iemand alles wat hij bezit voor de liefde,  
smadelijk zou men hem afwijzen. (Hl 8:6,7)  
  
Mijn ziel buigt zich neder in mij,  
daarom gedenk ik Uwer  
uit het land van de Jordaan en de Hermonbergen,  
uit het klein gebergte. (Ps 42:7)*

Om de wonderen te kunnen zien, is heiliging nodig. Anders is onze blik niet zuiver en kunnen we niets zien van het machtige werk dat de Heer Jezus heeft verricht en de heerlijke gevolgen daarvan zullen we niet kunnen genieten. Heiliging is noodzakelijk willen we zicht houden op toekomstige gebeurtenissen (*1 Thess.5:23*). Omgekeerd zal het uitzien naar alles wat de Heer Jezus voor ons heeft bewerkt, een heiligende invloed op ons leven hebben (*1 Joh.3:3*).

***7 En de HERE zeide tot Jozua: Op deze dag zal Ik beginnen u groot te maken in de ogen van geheel Israël, opdat zij weten dat Ik met u zal zijn, zoals Ik met Mozes geweest ben.***

Het grootmaken van Jozua is ook een beeld van wat met de Heer Jezus is gebeurd. Wat onder aanvoering van Jozua gebeurde met de ark en met het volk was van buitengewone betekenis. Na de bevrijding uit Egypte en de veertigjarige tocht door de woestijn bracht Hij het volk het land binnen! En hoe? Dwars door de Jordaan, de wateren van de dood!

Is de Heer Jezus niet nog groter voor ons geworden in de heerlijkheid dan dat we Hem alleen zouden kennen als de Verlosser van onze zonden? We zien nu niet alleen wat Hij heeft weggedaan (onze zonden), maar ook wat Hij positief voor ons heeft verworven (hemelse zegeningen). De Heilige Geest is gekomen om ons daarvan te vertellen (*Joh. 16:13-15*).

De verheerlijking van de Heer Jezus door God aan zijn rechterhand is het bewijs dat God met Hem is, zoals Hij ook met Hem was, toen de Heer Jezus op aarde was. De Heer Jezus heeft God verheerlijkt op aarde. Daarom heeft God Hem verheerlijkt in de hemel (*Joh. 13:31*).

***8 Beveel dan de priesters, die de ark des verbonds dragen: zodra gij gekomen zijt aan de oever van het water van de Jordaan, zult gij in de Jordaan blijven staan. 9 Toen zeide Jozua tot de Israëlieten: Komt naderbij en hoort de woorden van de HERE, uw God. 10 Voorts zeide Jozua: Hieraan zult gij weten, dat de levende God in uw midden is en dat Hij zeker de Kanaänieten, de Hethieten, de Hevieten, de Ferezieten, de Girgasieten, de Amorieten en de Jebusieten voor u uit verdrijven zal: 11 ziet, de ark des verbonds van de HERE der ganse aarde trekt vóór u over, de Jordaan in.***

Jozua moet van de HERE de priester bevelen wat ze moeten doen. Hij vraagt de priesters naderbij te komen, opdat zij "de woorden van de HERE, uw God"

*Daar wij dus, broeders, vrijmoedigheid hebben om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus, langs de nieuwe en levende weg die Hij ons heeft ingewijd door het voorhangsel heen, dat is zijn vlees, ... (Hb 10:20)*

*Moge nu de God van de vrede Zelf u geheel en al heiligen en moge geheel uw geest en ziel en lichaam onberispelijk worden bewaard bij de komst van onze Heer Jezus Christus. (1Th 5:23)*

*Jezus antwoordde en zei tot hem: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: tenzij iemand opnieuw geboren wordt, kan hij het koninkrijk van God niet zien. (Jh 3:3)*

*Maar wanneer Hij is gekomen, de Geest van de waarheid, zal Hij u in de hele waarheid leiden; want Hij zal vanuit Zichzelf niet spreken, maar alles wat Hij zal horen, zal Hij spreken en de toekomstige dingen zal Hij u verkondigen. Hij zal Mij verheerlijken, want Hij zal uit het mijne nemen en het u verkondigen. Alles wat de Vader heeft, is het mijne; daarom heb Ik gezegd dat Hij uit het mijne neemt en het u zal verkondigen. (Jh 16:13-15)*

*Toen hij dan naar buiten was gegaan, zei Jezus: Nu is de Zoon des mensen verheerlijkt en God is in Hem verheerlijkt. (Jh 13:31)*

zullen horen. Wat Jozua zegt zijn de woorden van God, omdat hij doorgeeft wat God hem heeft opgedragen.

Waar ze door de Rode Zee heengingen om aan hun vijanden te ontkomen, gingen ze door de Jordaan heen om tegen hun vijanden te strijden. Maar God zou Zich doen kennen als de levende God. Hij ging voor hen uit en zou de zeven volken (*Deut.7:1*) die het land voor zichzelf opeisten, voor hen uit verjagen. Deze zeven volken stellen een volmaaktheid (waarvan het getal zeven spreekt) in boosheid voor.

De levende God zou op zichtbare wijze in de "*de ark des verbonds van de Here der ganse aarde*" voor hen overtrekken, met als eerste doel "*de Jordaan in*". God gaat zijn volk voor op elke weg die Hij wil dat zijn volk gaat en trekt dan met zijn volk op (*Jes.43:2*). Hij, die Heer is van "*de wereld en haar volheid*" (*Ps.50:12*), omdat Hij de Schepper is, ging eerst in de dood, om daarna aan allen die zijn volk zijn het beloofde land te geven.

Het volk wordt door een "*ziet*" opgeroepen naar die ark te kijken. Zo worden wij opgeroepen naar de Heer Jezus te kijken die voor ons in de dood ging, om daaruit weer op te staan en ons binnen te brengen in ons 'beloofde land'.

### **12 Welnu, neemt u twaalf mannen uit de stammen van Israëel, uit elke stam één man.**

Hier worden twaalf mannen afgezonderd van het volk voor een dienst die ze pas in *hoofdstuk 4:4* zouden verrichten.

*Toen riep Jozua de twaalf mannen, die hij uit de Israëlieten had aangesteld, uit elke stam één man, en Jozua zeide tot hen: Trekt over, vóór de ark van de HERE, uw God, naar het midden van de Jordaan, en heft u ieder één steen op de schouder, naar het getal van de stammen der Israëlieten, opdat dit een teken onder u zij. (Jz 4:4,5)*

**13 Zodra dan de voetzolen der priesters, die de ark van de HERE, de Here der ganse aarde, dragen, in het water van de Jordaan rusten, zal het water van de Jordaan afgesneden worden; het water, dat van boven afkomt, zal als een dam blijven staan. 14 Het geschiedde nu, toen het volk uit zijn tenten oprak om de Jordaan over te trekken, – de priesters die de ark van het verbond droegen, bevonden zich aan de spits van het volk – 15 dat, zodra de dragers van de ark aankwamen bij de Jordaan en de voeten der priesters, die de ark droegen, aan de oever in het water gedompeld waren – de Jordaan nu was geheel buiten zijn oevers getreden gedurende de ganse oogsttijd – 16 het water, dat van boven afkwam, bleef staan; het rees op als een dam, zeer ver weg bij Adam, de stad, die bezijden Saretan ligt, terwijl het water dat afvloeiende naar de zee der Vlake, de Zoutzee, volkomen werd afgesneden.**

Opnieuw wordt de aandacht gevestigd op "*de ark van de HERE, de Here der ganse aarde*". Hier worden de eerder in verband met de ark apart gebruikte namen (*vs.3,11*) samen gebruikt. 'De HERE' is Jahweh, de verbondsgod van Israëel. 'De Here' is Adonai, de Heer die gezag heeft en voor wie het een ieder past zich te buigen. Die trouwe God van het verbond, bekleed met majesteit, gaat de Jordaan in.

Het volk moet ademloos hebben toegezien, in gespannen verwachting van wat het water met de ark zou doen. En het wonder dat zich voltrekt voor hun ogen is dat het water werd afgesneden. Het water is niet het oordeel over de zonden, maar de toegang tot het land. Het gaat om de ark, daarop zijn onze ogen gericht. De weg was droog.

Op het moment dat de ark de Jordaan ingaat, is de Jordaan voller dan ooit. Het volk gaat het land in, als de oogst rijp is. De opbrengst van het land kan door het volk worden gegeten. Wie eenmaal de dood in zijn heerlijkheid heeft gezien, ziet ook de volle oogst van het land.

De stad 'Adam' is een herinnering eraan hoe de zonde en de dood in de wereld gekomen zijn. Hier wordt de dood afgesneden, omdat de ark de wateren van de dood tegenhoudt.

*Wanneer de HERE, uw God, u in het land gebracht zal hebben, dat gij in bezit gaat nemen, en Hij voor u uit vele volken verdreven zal hebben, de Hethieten, de Girgasiëten, de Amoriëten, de Kanaänieten, de Fereziëten, de Hevieten, en de Jebusieten, zeven volken, talrijker en machtiger dan gij, ... (Dt 7:1)*

*Wanneer gij door het water trekt, ben Ik met u; gaat gij door rivieren, zij zullen u niet wegspoelen; als gij door het vuur gaat, zult gij niet verteren en zal de vlam u niet verbranden. (Js 43:2)*

*Indien Ik honger had, zou Ik het u niet zeggen, want Mij behoort de wereld en haar volheid. (Ps 50:12)*

*Toen trok het volk over, tegenover Jericho. 17 Doch de priesters die de ark van het verbond des HEREN droegen, bleven onbeweeglijk staan op het droge, midden in de Jordaan, terwijl geheel Israël op het droge overtrok, totdat het ganse volk de overtocht over de Jordaan voleindigd had.*

Het volk kan doortrekken. Als het volk doorgetrokken is, vloeit het water nog niet terug. Alles gebeurt in rust.

Twaalf mannen nemen ieder een steen uit de Jordaan mee naar de oever. Deze stenen worden in Gilgal opgericht tot een gedenkteken voor het nageslacht. Twaalf andere stenen worden door Jozua midden in de Jordaan opgericht, ook tot een gedenkteken. Het getal twaalf stelt het hele volk van God voor.

De stenen in de Jordaan staan op de plaats waar de ark heeft gestaan. Er vindt dus als het ware eenmaking plaats van het volk met de ark op de plaats van het oordeel. Zo is het ook voor ons. De christen is geoordeeld in Christus (Kol.2:11). Maar de ark is ook weer uit de Jordaan omhooggekomen. De twaalf stenen aan de oever van de Jordaan herinneren de christen eraan dat hij met Christus is gestorven én opgestaan (Kol. 2:12).

*In Hem bent u ook besneden met een besnijdenis, niet met handen verricht, in het uittrekken van het lichaam van het vlees, in de besnijdenis van Christus, met Hem begraven in de doop. In Hem bent u ook mee opgewekt door het geloof in de werking van God, die Hem uit [de] doden heeft opgewekt. (Ko 2:11,12)*

#### INHOUD:

- Vs.1-8 Twaalf stenen uit de Jordaan als teken voor de kinderen
- Vs.9 Jozua richt twaalf stenen op in de Jordaan
- Vs.10-13 De overtocht volbracht
- Vs.14 Jozua grootgemaakt
- Vs.15-19 De ark uit de Jordaan, de wateren stromen terug
- Vs.20-24 De stenen opgericht, de vraag van de kinderen en het antwoord van de vaders

#### TOELICHTING:

**1 Nadat het gehele volk de overtocht over de Jordaan voleindigd had, zeide de HERE tot Jozua: 2 Neemt u uit het volk twaalf mannen, uit elke stam één man, en beveelt hun: 3 Neemt twaalf stenen op, hier midden uit de Jordaan, van de plaats waar de voeten der priesters onbeweeglijk staan, brengt ze met u naar de overzijde en legt ze in het kwartier, waar gij deze nacht zult doorbrengen.**

**4 Toen riep Jozua de twaalf mannen, die hij uit de Israëlieten had aangesteld, uit elke stam één man, 5 en Jozua zeide tot hen: Trekt over, vóór de ark van de HERE, uw God, naar het midden van de Jordaan, en heft u ieder één steen op de schouder, naar het getal van de stammen der Israëlieten, 6 opdat dit een teken onder u zij. Wanneer uw kinderen later vragen: Wat hebben deze stenen voor u te betekenen? 7 dan zult gij tot hen zeggen: Dat de wateren van de Jordaan afgesneden werden voor de ark van het verbond des HEREN; toen deze door de Jordaan trok, werden de wateren van de Jordaan afgesneden; daarom zullen deze stenen voor de Israëlieten tot een gedenkteken zijn voor altoos. 8 De Israëlieten nu deden, zoals Jozua bevolen had. Zij lichtten twaalf stenen midden uit de Jordaan, zoals de HERE tot Jozua gesproken had, naar het getal van de stammen der Israëlieten, en brachten ze met zich naar het nachtkwartier, waar zij ze neerlegden.**

De wateren kunnen nog niet terugvloeien, want er moeten uit de diepte van de Jordaan twaalf stenen worden opgenomen. Dat moet gebeuren door de twaalf mannen die daar al voor apart waren gezet (3:12). Zij moeten gaan naar de plaats waar de priesters nog staan. Van de plaats waar de voeten van de priesters staan, moeten ze twaalf stenen opnemen en in het leger dragen. Deze stenen moeten een teken worden voor hen en hun kinderen.

Het teken spreekt van de Heer Jezus voor Wie de dood geweken is. Als later ouders met hun kinderen langs het teken liepen en de kinderen vroegen naar de betekenis van het teken, dan konden de ouders zeggen dat dit de plaats was waar zij het land zijn binnengekomen. Voor ons wil het zeggen dat wij onze kinderen vertellen dat de dood van de Heer Jezus de ingang tot het land heeft gegeven. Het is er een herinnering aan dat Hij in de dood was, maar nu is opgestaan en in de hemel is .

*Welnu, neemt u twaalf mannen uit de stammen van Israël, uit elke stam één man. (Jz 3:12)*

Het teken staat aan de oever van de Jordaan. Het teken wijst niet alleen heen naar de dood van de Heer Jezus. Het is niet alleen een teken dat de ark er was. Het teken bestaat uit twaalf stenen die uit de Jordaan komen. Twaalf is het getal van de stammen. Daarom wijst het teken er ook op dat de twaalf stammen in de Jordaan waren. Het stelt voor ons voor dat Christus in de dood was en dat wij daar waren met Hem. Evenzo stelt het voor dat Hij is opgestaan en wij met Hem. Wij staan in Hem aan de oever, in het land der levenden.

Spreken wij daarover met onze kinderen? De ervaring dat we met Christus zijn gestorven en opgewekt, is niet een ervaring die we slechts een keer in ons leven opdoen. Telkens weer moeten we het teken aan de oever zien. We zullen tot in eeuwigheid het Lam zien, staande als geslacht.

***9 Ook richtte Jozua twaalf stenen op midden in de Jordaan, op de plaats, waar de voeten der priesters die de ark des verbonds droegen, hadden gestaan; en zij zijn daar tot op de huidige dag.***

Wat Jozua hier doet, lijkt hem niet te zijn opgedragen door God. Het is iets wat hij zelf deed en niet overliet aan anderen. Jozua is Christus in de Geest. Wat hij hier doet, herinnert ons eraan dat wat Christus deed in de diepten van de Jordaan, Hij dat helemaal alleen deed. Deze handeling van Jozua zegt ons dat de Geest ook bij ons wil bewerken dat we persoonlijk in de diepte van de Jordaan een gedenkteken van twaalf stenen oprichten. We denken er dan aan dat de Heer Jezus in de diepten van het oordeel was voor heel zijn gemeente. Niemand stond Hem daarin terzijde.

Dat gedenkteken was niet meer te zien, toen het water was teruggevloed. Als Jozua er langs liep en naar die vreselijke doodswateren keek, wist hij dat in dat water het teken was, waar de ark had gestaan. Zo mogen ook wij naar de dood kijken als de dood waarin Hij is geweest, zodat nu de dood geen angst meer aanjaagt. De dood heeft geen enkele macht meer over de gemeente (Matth.16:18).

Zo kijken naar zijn dood doen we op een speciale manier bij het vieren van het avondmaal. Het „doet dit tot mijn gedachtenis“ heeft met zijn dood te maken. Tegelijk weten we dat Hij, die dood is geweest, nu als de Levende in ons midden is. Zo spraken Mozes en Elia met Hem over zijn uitgang die Hij in Jeruzalem zou volbrengen. Zijn dood zal altijd door ons herdacht worden, niet alleen uit dankbaarheid voor onze verlossing, maar ook als wat ons het land binnenbracht.

***10 De priesters nu, die de ark droegen, bleven midden in de Jordaan staan, totdat alles volbracht was, wat de HERE Jozua bevolen had tot het volk te spreken, naar alles wat Mozes Jozua geboden had; en het volk trok met haast over. 11 Toen het gehele volk de overtocht volbracht had, trok de ark des HEREN over en de priesters, voor de ogen van het volk. 12 Ook trokken de Rubenieten, de Gadieten en de halve stam Manasse over, ten strijde toegerust, aan de spits der Israëlieten, zoals Mozes tot hen gesproken had, 13 ongeveer veertigduizend tot de strijd gewapend; voor het aangezicht des HEREN trokken zij over ten strijde, naar de vlakten van Jericho.***

Zij die er het eerst ingingen, kwamen er het laatst uit. Zij droegen de ark, de zekere bescherming tegen de dood. Na de rust die alle voorbereiding kenmerkte, gebeurt de overtocht "met haast". Er was verlangen om het beloofde land binnen te gaan. Bij het hele volk dat overtrok, bevonden zich ook de strijdbare mannen van de tweeeënhalve stam. Zij waren trouw aan de belofte die zij eerder hadden afgelegd (Num.32:27) en waaraan Jozua hen nog onlangs had herinnerd (1:12-15).

*Tot de Rubenieten, de Gadieten en de halve stam Manasse zeide Jozua: Gedenkt het woord dat Mozes, de knecht des HEREN, u geboden heeft: de HERE, uw God, schenkt u rust en geeft u dit land; uw vrouwen, uw kleine kinderen en uw vee mogen blijven in het land, dat Mozes u gegeven heeft aan de overzijde van de Jordaan, maar gij zult, ten strijde toegerust, aan de spits uwer broeders optrekken, alle dappere helden, en gij zult hen helpen, totdat de HERE uw broeders rust geschonken heeft evenals u, en ook zij bezit genomen hebben van het land dat de HERE, uw God, hun geven zal. Dan moogt gij terugkeren naar uw eigen land en*

*En ook Ik zeg je dat jij Petrus bent, en op deze rots zal Ik mijn gemeente bouwen, en de poorten van de hades zullen haar niet overweldigen. (Mt 16:18)*

*En Hij nam brood en nadat Hij had gedankt, brak Hij het en gaf het hun en zei: Dit is mijn lichaam, dat voor u gegeven wordt; doet dit tot mijn gedachtenis. (Lk 22:19)*

*Onze vrouwen en kinderen, ons vee, al onze dieren, zullen in de steden van Gilead blijven, maar alle weerbare mannen zullen doen wat u zegt, heer: wij zullen voor de HEER naar de overkant gaan om daar strijd te leveren.' (Nm 32:26,27)*

*dat in bezit nemen, hetwelk Mozes, de knecht des HEREN, u gegeven heeft aan de overzijde van de Jordaan, in het oosten. (Jz 1:12-15)*

**14 Te dien dage heeft de HERE Jozua groot gemaakt in de ogen van geheel Israël, zodat zij hem vreesden, zoals zij Mozes gevreesd hadden al de dagen van zijn leven.**

Wat in 3:7 door de HERE was aangekondigd, is nu gebeurd. Het volk is door de Jordaan getrokken en aangekomen in het beloofde land. Dat is een gebeurtenis van ongekende omvang. Jozua heeft het volk hierin aangevoerd. Zo mag het ook tot ons doordringen hoe groot het is dat Christus door de dood is heengegaan, is opgestaan en naar de hemel is gegaan. De Vader heeft Hem verheerlijkt en Hem voor onze ogen grootgemaakt. Hem zullen we eren in zijn verheerlijking, zoals we Hem ook eren in zijn vernedering.

**15 En de HERE zeide tot Jozua: 16 Beveel de priesters die de ark der getuigenis dragen, uit de Jordaan op te klimmen. 17 En Jozua beval de priesters: Klimt op uit de Jordaan. 18 Toen dan de priesters die de ark van het verbond des HEREN droegen, uit het midden van de Jordaan opklommen, hadden de voetzolen der priesters zich nauwelijks losgemaakt en het droge betreden, of de wateren van de Jordaan keerden terug naar hun plaats en stroomden als tevoren langs zijn gehele oever. 19 Het volk nu is uit de Jordaan opgeklommen op de tiende der eerste maand en zij legerden zich te Gilgal, aan de oostelijke grens van Jericho.**

Het wegblijven van het water was afhankelijk van waar de ark was. Ging de ark erin, dan weken de wateren. Ging de ark eruit, dan vloeiden de wateren terug. De veiligheid van het volk hing af van de plaats die de ark innam. Als de wateren weer terugvloeiden, lijkt het of de dood helemaal niet is overwonnen. Nog steeds sterven er mensen, ook gelovigen. Was de Jordaan overwonnen? De vraag wordt beantwoord als ze zichzelf zien aan de oever van de Jordaan in aanwezigheid van de ark.

De dood heeft geen macht meer over hen die met Hem verbonden zijn. We zijn met Christus gestorven en opgewekt. De dood is overwonnen. Dat maken de stenen duidelijk.

De doortocht vindt plaats "op de tiende der eerste maand". Dat herinnert aan de dag dat het lam voor het pascha in de huizen van de Israëlieten werd opgenomen (Ex.12:2,3). Door het pascha wordt de herinnering aan de dood van Christus onder het oordeel van God als onze Plaatsvervanger in de harten levend gehouden.

God bracht hen in Kanaän vijf dagen voordat de veertig jaren voleindigd waren. God heeft het zo beschikt, dat zij Kanaän binnentrokken vier dagen vóór het jaarlijkse feest van het pascha, op de dag dat zij moesten beginnen er zich op voor te bereiden. Hij wilde hen direct bij het ingaan van het land herinneren aan hun bevrijding uit Egypte. Daar lag de oorsprong. Als ze hierover nadachten, zouden ze zeker God verheerlijken "de alfa en de oméga" van hun welzijn en geluk.

Pascha, Rode Zee en Jordaan stellen alle drie Christus in zijn werk op het kruis voor. In het pascha bevrijdt God zijn volk van het oordeel, dat in plaats van op het volk op het lam kwam (1 Petr.1:18,19). Het pascha is het begin van Gods bevrijdende handelen. Zijn bevrijdend handelen kreeg zijn vervolg in de doortocht door Rode Zee, waar God de vijand van zijn volk oordeelde. In zijn dood aan het kruis versloeg de Heer Jezus de vijand die Gods volk gevangen hield (Kol.2:15). Zijn bevrijdend handelen kreeg zijn voltooiing in de doortocht door de Jordaan (Ps.114), waar God met de ark als een beeld van zijn Zoon handelde, zowel in het oordeel van de dood als in de opstanding (Ef.1:17-20).

*Toen Israël uit Egypte toog,  
Jakobs huis uit een volk van vreemde taal,  
werd Juda tot zijn heiligdom,  
Israël zijn rijkgebied.  
De zee zag het en vluchtte,  
de Jordaan wendde zich achterwaarts;*

*En de HERE zeide tot Jozua: Op deze dag zal Ik beginnen u groot te maken in de ogen van geheel Israël, opdat zij weten dat Ik met u zal zijn, zoals Ik met Mozes geweest ben. (Jz 3:7)*

*Deze maand zal u het begin der maanden zijn; zij zal u de eerste der maanden van het jaar zijn.  
Spreekt tot de gehele vergadering van Israël als volgt: op de tiende van deze maand zal ieder voor zich een stuk kleinvee nemen, familiesgewijs, een stuk kleinvee per gezin. (Ex 12:2,3)*

*Ik ben de alfa en de oméga, de eerste en de laatste, het begin en het einde. (Op 22:13)*

*..., daar u weet dat u niet door vergankelijke dingen zilver of goud, verlost bent van uw onvruchtbare, door de vaderen overgeleverde wandel, maar door kostbaar bloed, als van een vlekkeloos en onbesmet lam het bloed van Christus. (1Pt 1:18,19)  
En Hij heeft de overheden en de machten ontwapend en openlijk tentoongesteld en door het kruis over hen getriomfeerd. (Ko 2:15)*

*de bergen sprongen als rammen,  
de heuvelen als lammeren.  
Wat was er, o zee, dat gij vluchtet?  
gij Jordaan, dat gij u achterwaarts wenddet?  
gij bergen, dat gij als rammen opsprongt,  
gij heuvelen, als lammeren?  
Gij aarde, beef voor het aangezicht des HEREN,  
voor het aangezicht van de God Jakobs,  
die de rots veranderde in een waterplas,  
de keisteen in een waterbron. (Ps 114)*

*..., opdat de God van onze Heer Jezus Christus, de Vader der heerlijkheid, u de geest van wijsheid en openbaring geeft in de kennis van Hem, verlichte ogen van uw hart, opdat u weet wat de hoop van zijn roeping is, wat de rijkdom is van de heerlijkheid van zijn erfenis in de heiligen, en wat de uitnemende grootte van zijn kracht is jegens ons die geloven, naar de werking van de macht van zijn sterkte, die Hij heeft gewerkt in Christus door Hem uit de doden op te wekken en Hem aan zijn rechterhand te zetten in de hemelse gewesten, ... (Ef 1:17-20)*

Ze legeren zich in Gilgal. Zo wordt deze plaats pas genoemd als de besnijdenis daar heeft plaats gevonden (5:9). Maar hier al wordt erop gewezen, omdat ze op de juiste grond zijn voor het uitvoeren van de besnijdenis: op opstandingsterrein. De betekenis van de besnijdenis komt in hoofdstuk 5.

**20 Die twaalf stenen, welke men uit de Jordaan genomen had, richtte Jozua te Gilgal op. 21 En hij zeide tot de Israëlieten: Wanneer uw kinderen later hun vaders vragen: Wat betekenen deze stenen? 22 dan zult gij uw kinderen aldus inlichten: Op het droge is Israël hier door de Jordaan getrokken, 23 omdat de HERE, uw God, de wateren van de Jordaan voor u heeft doen opdrogen, totdat gij erdoor getrokken waart, zoals de HERE, uw God, gedaan heeft met de Schelfzee, die Hij voor ons heeft doen opdrogen, totdat wij erdoor getrokken waren, 24 opdat alle volken der aarde zouden weten, dat de hand des HEREN sterk is, en zij de HERE, uw God, al de dagen zouden vrezen.**

Twaalf mannen nemen ieder een steen uit de Jordaan mee naar de oever. Deze stenen worden in Gilgal opgericht tot een gedenkteken voor het nageslacht. Twaalf andere stenen worden door Jozua midden in de Jordaan opgericht, ook tot een gedenkteken. Het getal twaalf stelt het hele volk van God voor. De stenen in de Jordaan staan op de plaats waar de ark heeft gestaan. Er vindt dus als het ware eenmaking plaats van het volk met de ark op de plaats van het oordeel.

Zo is het ook voor ons. De gelovige is geoordeeld in Christus, toen Hij in de dood ging (Kol.2:11). Maar de ark is ook weer uit de Jordaan omhooggekomen. De twaalf stenen aan de oever van de Jordaan herinneren de gelovige eraan dat hij met Christus is gestorven én opgestaan (Kol.2:12).

De kinderen zullen ons vragen naar ons leven in het land, naar het genieten van de hemelse zegeningen. Met nadruk wordt aan de vaders gezegd dat zij hun kinderen zullen vertellen, hoe de HERE te werk is gegaan om hun het land te geven. Toekomstige geslachten moeten het vertellen alsof ze er zelf bij geweest waren en het hen persoonlijk betrof. Zo is het ook met het hele werk van de Heer Jezus. Het is ver vóór onze tijd gebeurd, maar toch kunnen we erover vertellen alsof we erbij waren. De relatie met de Rode Zee wordt gelegd.

We zien ook een volgorde in het uitleggen van de betekenis van het teken. In 4:6 wordt als verklaring van het teken gegeven dat het herinnert aan het tegenhouden van het oordeel. Hier is het een getuigenis dat we in het land ingetrokken zijn als gevolg van de dood van de Heer Jezus.

Deze waarheden horen thuis in het christelijk gezin. Vaders moeten in staat zijn uit te leggen, wat de dood van de Heer Jezus te maken heeft met het wonen in het land. Dat moeten ze niet overlaten aan leraren of bijbellen. Deze overlevering moet doorgaan. Kinderen moeten het van hun (geestelijke) vaders horen. Wel moet ieder kind het toetsen aan de Schrift, dat is zijn verantwoordelijkheid.

*En de HERE zeide tot Jozua: Heden heb Ik de smaad van Egypte van ulieden afgewenteld. Daarom noemt men die plaats Gilgal, tot op de huidige dag. (Jz 5:9)*

*In Hem bent u ook besneden met een besnijdenis, niet met handen verricht, in het uittrekken van het lichaam van het vlees, in de besnijdenis van Christus, met Hem begraven in de doop. In Hem bent u ook mee opgewekt door het geloof in de werking van God, die Hem uit de doden heeft opgewekt. (Ko 2:11,12)*

Nu het volk in het beloofde land is gekomen, is de eerste opdracht die Jozua voor hen krijgt dat hij hen moet besnijden. De besnijdenis spreekt van het oordeel over het vlees (Kol.2:11). Voor ons betekent dit dat wij de dood op ons eigen vlees moeten toepassen, het in de dood moeten houden. Op die manier wordt de smaad van Egypte (een beeld van de wereld waar het vlees zijn voedsel vindt) weggedaan.

De kracht om te overwinnen is te vinden in het voedsel van het land. Nadat ze het pascha hadden gevierd, aten ze daarvan. Dit voedsel stelt de Heer Jezus voor. Door Hem te zien in de heerlijkheid ontvangen we kracht voor de strijd (2 Kor.3:18). Maar Hij is niet alleen het voedsel, Hij is ook de Aanvoerder in de strijd. Tegenover Hem past ons de eerbied die Jozua in vers 14 en 15 betoont.

*In Hem bent u ook besneden met een besnijdenis, niet met handen verricht, in het uittrekken van het lichaam van het vlees, in de besnijdenis van Christus, ... (Ko 2:11)*

*Wij allen nu, die met onbedekt gezicht de heerlijkheid van de Heer aanschouwen, worden naar hetzelfde beeld veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid, als door de Heer, de Geest. (2Ko 3:18)*

#### INHOUD:

- Vs.1 De angst van de koningen van Kanaän
- Vs.2-9 De besnijdenis te Gilgal
- Vs.10-11 Het pascha
- Vs.12 Het manna houdt op
- Vs.13-15 De vorst van het leger van de HERE verschijnt aan Jozua

#### TOELICHTING:

In dit hoofdstuk vier belangrijke gebeurtenissen als voorbereiding op de verovering van het land:

1. vs.2-9: de besnijdenis als beeld van het oordeel over het vlees.
2. vs.10,11: het vieren van het pascha als beeld van de verlossing door het Lam van God.
3. vs.10-12: zich voeden met het geroosterde koren als beeld van het zich voeden met een hemelse Christus.
4. vs.13-15: zich scharen achter de Vorst van het heir des HEREN als beeld van het zich plaatsen onder het gezag van Christus.

***1 Zodra al de koningen der Amoriëten aan de westzijde van de Jordaan en al de koningen der Kanaänieten aan de zee hoorden, dat de HERE de wateren van de Jordaan voor het aangezicht der Israëliëten had doen opdrogen, totdat zij erdoor getrokken waren, versmolt hun hart en zij hadden geen moed meer vanwege de Israëliëten.***

De volken van het land zijn onder de indruk van wat er is gebeurd. Bij Gods volk en bij mensen als Rachab bewerkt Gods macht eerbiedige vrees. Bij de heidenen bewerkt Gods macht ook vrees, maar dat is geen eerbiedige vrees, maar een haatdragende siddering. In plaats van innerlijke omkeer en overgave te bewerken, bewerkt het verzet.

***2 Te dien tijde zeide de HERE tot Jozua: Maak u stenen messen en besnijdt de Israëliëten opnieuw, ten tweeden male. 3 Toen maakte Jozua zich stenen messen en hij besneed de Israëliëten op de Heuvel der voorhuiden. 4 Dit nu was de reden, waarom Jozua hen besneed: al het volk van het mannelijk geslacht, dat uit Egypte getrokken was, alle krijgslieden waren in de woestijn onderweg gestorven, nadat zij uit Egypte getrokken waren. 5 Want al het volk dat uitgetrokken was, was besneden geweest, maar al het volk dat geboren was in de woestijn onderweg na de uittocht uit Egypte, had men niet besneden. 6 Want veertig jaren zijn de Israëliëten door de woestijn getrokken, totdat het gehele volk omgekomen was, de***



*krijgslieden, die uit Egypte getrokken waren, die naar de stem des HEREN niet gehoord hadden, aan wie de HERE gezworen had, dat Hij hun niet zou laten zien het land, waarvan de HERE hun vaderen gezworen had, dat Hij het ons geven zou, een land, overvloeiende van melk en honig. 7 Maar hun zonen heeft Hij in hun plaats gesteld; dezen heeft Jozua besneden, want zij waren onbesneden, omdat men hen onderweg niet besneden had. 8 Toen het gehele volk zich tot de laatste man toe had laten besnijden, bleven zij waar zij waren in de legerplaats, totdat zij hersteld waren. 9 En de HERE zeide tot Jozua: Heden heb Ik de smaad van Egypte van ulieden afgewenteld. Daarom noemt men die plaats Gilgal, tot op de huidige dag.*

Wat God had gedaan, ontnam de volken de moed om Gods volk aan te vallen. Ze trokken zich terug in hun versterkte steden om weerstand te bieden. Menselijkerwijs zou er nu aangevallen moeten worden. Maar God bepaalde dat dit de gelegenheid was om het volk te besnijden.

Ze beginnen met zichzelf volkomen onbekwaam te maken voor de strijd. Het volk zou zich niet tegen een eventuele aanval kunnen verdedigen (vgl. Gen.34:24-26). Maar God gaat nooit overhaast te werk. Hij weet wat Hij doet en regelt alles in het voordeel van zijn volk.

*Toen vonden Hemor en zijn zoon Sichem gehoor bij allen die uitgegaan waren naar de poort van zijn stad, en besneden werd al wie mannelijk was, allen die naar de poort van zijn stad waren uitgegaan.*

*Op de derde dag nu, toen zij hevige pijn leden, namen twee zonen van Jakob, Simeon en Levi, broeders van Dina, ieder zijn zwaard en zij overvielen de arge-loze stad en doodden al wie mannelijk was. Ook Hemor en zijn zoon Sichem doodden zij met de scherpte des zwaards, en zij namen Dina mee uit het huis van Sichem en gingen weg. (Gn 34:24-26)*

De verovering van het land begint met de les van Gilgal. In de besnijdenis leren ze dat in henzelf geen kracht is. In geestelijk opzicht moeten wij de les leren dat in ons, dat is in ons vlees, niets goeds woont (Rom.7:18). Het volk moest na elke strijd naar Gilgal terugkeren, om steeds weer die les te leren als uitgangspunt voor de volgende strijd. De plaats van handeling wordt "de Heuvel van de voorhuiden" genoemd. Door deze naam zal deze hoogte voor altijd aan Gilgal verbonden blijven als de plaats waar de besnijdenis plaatsvond.

De besnijdenis moest gebeuren met "stenen messen". Steen is materiaal dat niet door mensenhanden is vervaardigd. God stelt het ter beschikking. Een mes is een instrument waarmee in dit geval iets wordt weggesneden. Het stenen mes ziet op Gods oordeel over de zondige natuur van de mens. God heeft het mes gehanteerd toen Hij Christus tot zonde maakte en zo de zonde in het vlees oordeelde (Rom.8:3; Zach.13:7; vgl.Gen.22:6).

*Zwaard, waak op tegen mijn herder, tegen de man die mijn metgezel is, luidt het woord van de HERE der heerscharen; sla die herder, zodat de schapen verstrooid worden; en Ik zal mijn hand keren tegen de kleinen. (Zc 13:7)*

*Toen nam Abraham het hout voor het brandoffer, legde het op zijn zoon Isaak, en nam vuur en een mes met zich mede. Zo gingen die beiden tezamen. (Gn 22:6)*

Wij hanteren het mes als we elke uiting van het vlees in ons oordelen, er niet aan toegeven (Kol.3:5).

Gilgal heeft vijf kenmerken:

1. Het gedenkteken van de twaalf stenen uit de Jordaan: het doet voortdurend denken aan de dood en opstanding van de Heer Jezus.
2. Het is de plaats van de besnijdenis: de dood moet op ons vlees en de werken ervan worden toegepast.
3. Het pascha dat daar op een heel nieuwe wijze wordt gevierd. Het is het eerste pascha in het land: we mogen bij het gedenken van de dood van de Heer Jezus denken aan alle zegeningen die Hij ons op grond van zijn werk heeft geschonken.
4. God geeft in Gilgal na de besnijdenis een geheel nieuwe spijs, de vrucht van het land: wat ons geschonken is aan zegeningen, mogen we genieten.

*Want ik weet dat in mij, dat is in mijn vlees, geen goed woont; want het willen is bij mij aanwezig, maar het doen van het goede niet. (Rm 7:18)*

*Want wat voor de wet onmogelijk was, doordat zij door het vlees krachteloos was - God heeft, doordat Hij zijn eigen Zoon in een gedaante gelijk aan het vlees van de zonde en voor de zonde heeft gezonden, de zonde in het vlees veroordeeld; ... (Rm 8:3)*

*Doodt dan uw leden die op de aarde zijn: hoerij, onreinheid, hartstocht, boze begeerte en de hebzucht, die afgodendienst is, ... (Ko 3:5)*

5. We ontmoeten in Gilgal "*de vorst van het heer des HEREN*": in de strijd die we te voeren hebben om de zegeningen te genieten, gaat Hij voor ons uit. Daardoor is de overwinning zeker.

Jozua krijgt de opdracht het volk voor de tweede maal te besnijden. De betekenis van de besnijdenis vinden we in het *Nieuwe Testament*. Het *Oude Testament* geeft niet de leer, maar de praktische verwerkelijking van wat we in Christus hebben ontvangen. Het onderwijs van de brieven van Paulus maakt duidelijk wat de betekenis van de besnijdenis voor ons is. De brief aan de *Kolossers* brengt ons van Egypte in Kanaän. In die brief komen we geestelijk gesproken in Gilgal.

*Kolossers 2:9,10* zijn de sleutelverzen: in Christus is alle volheid en wij zijn tot volheid gekomen in Hem. Dat is de positie van elke gelovige vanaf het moment dat hij tot geloof kwam. Toen werd hij 'besneden', dat wil zeggen dat toen het oordeel van God over hem werd voltrokken.

Maar na veertig jaar komt een nieuwe besnijdenis. Je kunt weten in een bepaalde positie te zijn. Maar dat is iets anders dan het verwerkelijken. Wij zijn de besnijdenis (*Fil.3:3*). Het gaat voor ons niet om een uiterlijke besnijdenis, maar om een innerlijke (*Rom.2:28,29*). Dat moet worden waargemaakt door elk uitspruitsel van het vlees te oordelen (*Kol.3:5*).

*Want niet hij is een Jood die het uiterlijk is, en niet dat is de besnijdenis die iets uiterlijks is, in het vlees, maar hij is een Jood die het in het verborgen is, en dat is besnijdenis: die van het hart, naar de geest, niet naar de letter; zijn lof is niet van mensen, maar van God. (Rm 2:28,29)*

*Doodt dan uw leden die op de aarde zijn: hoererij, onreinheid, hartstocht, boze begeerte en de hebzucht, die afgodendienst is, ... (Ko 3:5)*

Er is ook een toepassing op de toekomst van het volk, als het hele volk een nieuw hart krijgt in hun binnenste (*Deut.30:6; Ezech.36:26,27*).

*En de HERE, uw God, zal uw hart en het hart van uw nakroost besnijden, zodat gij de HERE, uw God, liefhebt met geheel uw hart en met geheel uw ziel, opdat gij leeft. (Dt 30:6)*

*...: een nieuw hart zal Ik u geven en een nieuwe geest in uw binnenste; het hart van steen zal Ik uit uw lichaam verwijderen en Ik zal u een hart van vlees geven. Mijn Geest zal Ik in uw binnenste geven en maken, dat gij naar mijn inzettingen wandelt en naarstig mijn verordeningen onderhoudt. (Ez 36:26,27)*

De besnijdenis wordt verricht bij een nieuw volk. De hele oude generatie is omgekomen (*vs.6*). Er is een heel nieuwe generatie, die van zonen, het land binnengegaan. Israël wordt Gods zoon genoemd (*Ex.4:22; Deut.14:1*). Het is een nieuw geslacht van zonen met nieuwe oefeningen. Zij worden besneden.

Als dat is gebeurd, is de smaad van Egypte afgewenteld. De smaad van Egypte lag op hen de hele woestijnreis lang. Egypte wordt door wijsheid gekenmerkt. Maar wereldse, menselijke wijsheid kan ons niet helpen hoe we moeten leven. Dat sluit aan bij gevaar waaraan de *Kolossers* bloot stonden. Zij waren gevoelig voor die wijsheid die tegenover Christus stond. Dat is een wijsheid die Christus uit de harten verwijdert. Een ander gevaar is de rijkdom van Egypte (*Hebr.11:26*). Zo is de rijkdom van de wereld voor ons een groot gevaar.

Alles wat van de wereld is, moet van ons worden afgewenteld. Er is sprake van 'afwentelen', als betreft het een zwaar gewicht dat ons aan de wereld gekluisterd houdt. Het afnemen van de dingen van de wereld kan pijn doen als we ze wegsnijden, omdat ze een deel van ons geworden zijn. Het duurt enige tijd voordat we daarvan hersteld zijn. Hoe eerder we radicaal met een zonde afrekenen, des te minder zal de tijd van het herstel hoeven te duren.

***10 Terwijl de Israëlieten te Gilgal gelegerd waren, vierden zij het Pascha op de veertiende dag van die maand, des avonds, in de vlakten van Jericho; 11 en zij aten, daags na het Pascha, van de opbrengst van het land, ongezuurde broden en geroost koren, op dezelfde dag.***

*Want in Hem woont de hele volheid van de Godheid lichamenlijk, en u bent voleindigd in Hem, die het hoofd is van alle overheid en gezag. (Ko 2:9,10)*

*Want wij zijn de besnijdenis, wij die God dienen door de Geest van God, en in Christus Jezus roemen en niet op vlees vertrouwen; ... (Ep 3:3)*

*Dan zult gij tot Faraö zeggen: Zo zegt de HERE: Israël is mijn eerstgeboren zoon; ... (Ex 4:22)*

*Gij zijt kinderen van de HERE, uw God; gij zult uzelf om een dode geen insnijdingen toebrengen, noch het haar boven uw voorhoofd wegscheren; ... (Dt 14:1)*

*..., en de smaad van Christus groter rijkdom achtte dan de schatten van Egypte, want hij zag op de beloning. (Hb 11:26)*

Wat de pijn zeker zal verzachten, is de gedachte aan het paaslam, dat de oorzaak van hun bevrijding uit Egypte was. Het spreekt van de Heer Jezus en het oordeel dat Hem trof om ons te bevrijden uit de macht van de zonde en van het oordeel van God. Daarom kan na de besnijdenis het pascha gevierd worden, want hoe zou een onbesneden volk het pascha kunnen vieren? Dat is onmogelijk. Zo is het onmogelijk zonder zelfoordeel het avondmaal te vieren (1 Kor.11:27-30).

*Daarom, wie op onwaardige wijze het brood eet of de drinkbeker van de Heer drinkt, zal schuldig zijn aan het lichaam en het bloed van de Heer. Maar laat men zichzelf beproeven en zo eten van het brood en drinken van de drinkbeker. Want wie eet en drinkt, die eet en drinkt zichzelf een oordeel, als hij niet het lichaam van de Heer onderscheidt. Daarom zijn er onder u vele zwakken en zieken en nogal velen zijn ontslapen. (1Ko 11:27-30)*

Het wordt hier voor de eerste maal in het land gevierd, na Egypte (Ex.12:1-14) en de woestijn (Num.9:1-5). Ze doen het vlak voor de muren van Jericho. De HERE richt een dis aan voor zijn volk voor de ogen van hen die hen benauwen, voor hun vijanden (Ps.23:5).

*En de HERE zeide tot Mozes en tot Aäron in het land Egypte: Deze maand zal u het begin der maanden zijn; zij zal u de eerste der maanden van het jaar zijn. Spreekt tot de gehele vergadering van Israël als volgt: op de tiende van deze maand zal ieder voor zich een stuk kleinvee nemen, familiesgewijs, een stuk kleinvee per gezin. Maar indien een gezin te klein is voor een stuk kleinvee, dan zullen hij en de naaste buurman van zijn gezin er een nemen, naar het aantal personen; gij zult bij het stuk kleinvee rekenen met ieders behoefte. Een gaaf, mannelijk, éénjarig stuk kleinvee moet gij nemen; gij kunt dit nemen van de schapen of van de geiten. En gij zult het bewaren tot de veertiende dag van deze maand; dan zal de gehele vergadering der gemeente van Israël het slachten in de avondschemering. Vervolgens zal men van het bloed nemen en dit strijken aan de beide deurposten en de bovendeur, aan die huizen, waarin men het eet. Het vlees zullen zij dezelfde nacht eten; zij zullen het eten op het vuur gebraden, met ongezuurde broden, benevens bittere kruiden. Rauw of gaar gekookt in water zult gij het niet eten; slechts op het vuur gebraden met kop, schenkels en ingewanden. Gij zult daarvan niets overlaten tot de morgen; wat ervan overblijft tot de morgen, dat zult gij met vuur verbranden. En aldus zult gij het eten: uw lendenen omgord, uw schoenen aan uw voeten en uw staf in uw hand; overhaast zult gij het eten; het is een Pascha voor de HERE. Want Ik zal in deze nacht het land Egypte doortrekken en alle eerstgeborenen, zowel van mens als dier, in het land Egypte slaan en aan alle goden van Egypte zal Ik gerichten oefenen, Ik, de HERE. En het bloed zal u dienen als een teken aan de huizen, waar gij zijt, en wanneer Ik het bloed zie, dan ga Ik u voorbij. Aldus zal er geen verdervende plaag onder u zijn, wanneer Ik het land Egypte sla. En deze dag zal u een gedenkdag zijn, gij zult hem vieren als een feest voor de HERE; in uw geslachten zult gij hem als een altoosdurende inzetting vieren. (Ex 12:1-14)*

*En de HERE sprak tot Mozes in de woestijn Sinai, in het tweede jaar na hun uittocht uit het land Egypte, in de eerste maand: De Israëlieten nu zullen het Pascha vieren op de daarvoor bepaalde tijd; op de veertiende dag dezer maand, in de avondschemering, zult gij het vieren op de daarvoor bepaalde tijd, naar al de inzettingen en verordeningen, die daarop betrekking hebben, zult gij het vieren. Toen beval Mozes de Israëlieten het Pascha te vieren; en zij vierden het Pascha in de eerste maand, op de veertiende dag der maand, in de avondschemering, in de woestijn Sinai; juist zoals de HERE Mozes geboden had, deden de Israëlieten. (Nm 9:1-5)*

*Gij richt voor mij een dis aan voor de ogen van wie mij benauwen; ... (Ps 23:5)*

Het bloed is slechts eenmaal aangebracht, in Egypte (Ex.12:7), maar de herinnering aan de bevrijding van het oordeel van God werd ieder jaar gevierd. Wij kunnen het pascha elke zondag in het avondmaal vieren. Hoe vaker we het doen, des te kostbaarder zal het bloed voor ons worden. Zonder het bloed zou er geen verlossing zijn, geen woestijnreis en geen intocht in het land.

Zowel in de brief aan de *Efeziërs* als in die aan de *Kolossers* die ons de hoogste christelijke zegeningen voorstellen, wordt over het bloed gesproken en de vergeving van de zonden. Nooit mogen we het bloed van het Lam vergeten. We danken alle zegeningen aan het bloed.

Na het pascha begon het feest van de ongezuurde broden, zeven dagen lang (Ex.12:15-20). Dat spreekt van een heel leven (het getal 'zeven' spreekt van een volkomenheid, in dit geval van een volkomen periode) zonder slechtheid

*Vervolgens zal men van het bloed nemen en dit strijken aan de beide deurposten en de bovendeur, aan die huizen, waarin men het eet. (Ex 12:7)*

en boosheid (1 Kor.5:7,8). Als we het avondmaal gevierd hebben, zal dat in de week die volgt zijn uitwerking hebben. Tegelijk is die week een voorbereiding op het volgende avondmaal.

*Zeven dagen zult gij ongezuurde broden eten; dadelijk op de eerste dag zult gij het zuurdeeg uit uw huizen verwijderen, want ieder die iets gezuurds eet, van de eerste tot de zevende dag, zo iemand zal uit Israël worden uitgeroeid. Zowel op de eerste als op de zevende dag zult gij een heilige samenkomst hebben; generlei arbeid zal daarop verricht worden; slechts wat door ieder gegeten wordt, alleen dat mag door u bereid worden.*

*Onderhoudt dan (het feest der) ongezuurde broden, want op deze zelfde dag leid Ik uw legerscharen uit het land Egypte. Daarom moet gij deze dag onderhouden in uw geslachten als een altoosdurende inzetting.*

*In de eerste (maand), op de veertiende dag der maand, des avonds, zult gij ongezuurde broden eten, tot aan de eenentwintigste dag der maand, des avonds. Zeven dagen zal er geen zuurdeeg in uw huizen gevonden worden, want ieder, die iets gezuurds eet, zo iemand zal uit de vergadering van Israël worden uitgeroeid, hetzij hij een vreemdeling, hetzij hij in het land geboren is. Niets wat gezuurd is, zult gij eten; gij zult in al uw woonplaatsen ongezuurde broden eten. (Ex 12:15-20)*

*Zuivert het oude zuurdeeg uit, opdat u een nieuw deeg bent; u bent immers ongezuurd. Want ook ons pascha, Christus, is geslacht. Laten wij daarom feest-vieren, niet met oud zuurdeeg, ook niet met zuurdeeg van slechtheid en boosheid, maar met ongezuurde broden van oprechtheid en waarheid. (1Ko 5:7,8)*

Op de dag na het pascha at het volk van de opbrengst van het land. Het was ook de dag waarop de eerstelingsgarve van de gersteoogst werd gebracht. Dat spreekt van de opstanding van de Heer Jezus. In verbinding daarmee mocht het volk van de opbrengst van het land eten. Door zijn opstanding kunnen we alle geestelijke zegeningen genieten. Maar we zullen nooit vergeten dat we alles te danken hebben aan het oordeel dat Hij daarvoor heeft willen ondergaan. Dat zien we in het roosteren van de vrucht van het land, dat wil zeggen dat de vrucht aan het vuur werd blootgesteld.

De vrucht van het land, gerst en tarwe, stellen de Heer Jezus voor. Hij is het brood van het leven (Joh.6:32,33). Het pascha spreekt van zijn dood, maar Hij werd opgewekt op de eerste dag van de week, op de dag van het brengen van de eerstelingsgarve van gerst. Daarom begint Johannes 6 ook met de spijziging door middel van gerstebroden. Daaraan verbindt de Heer Jezus zijn onderwijs over Zichzelf als het brood van het leven. Wie Hem eet (vs.48-58), heeft eeuwig leven, dat wil zeggen krijgt de Heer Jezus als zijn leven, want Hij is het eeuwige leven (1 Joh.5:20).

*En wij weten dat de Zoon van God gekomen is en ons het verstand gegeven heeft, opdat wij de Waarachtige kennen; en wij zijn in de Waarachtige, in zijn Zoon Jezus Christus. Deze is de waarachtige God en het eeuwige leven. (1Jh 5:20)*

In Johannes 12:24 is de Heer Jezus de tarwekorrel. De tarwe komt later dan de gerst. Spreekt de gerst van zijn opstanding, het tarwe spreekt van zijn dood, zijn opstanding én de vrucht van zijn sterven. We zijn als het ware zeven weken verder. We zien een verheerlijkte Heer én we zien in de vele vrucht onszelf, zoals dat ook in de twee beweegbroden wordt voorgesteld (Lev.23:15-17).

*Dan zult gij tellen van de dag na de sabbat, van de dag waarop gij de garve van het beweegoffer gebracht hebt: zeven volle weken zullen het zijn; tot de dag na de zevende sabbat zult gij tellen, vijftig dagen; dan zult gij een nieuw spijsoffer de HERE brengen. Uit uw woonplaatsen zult gij twee beweegbroden meebrengen; uit twee tienden efa fijn meel zullen zij bereid worden, gezuurd zullen zij gebakken worden, eerstelingen voor de HERE. (Lv 23:15-17)*

**12 En het manna hield op, daags nadat zij van de opbrengst van het land hadden gegeten. Dus hadden de Israëlieten geen manna meer, maar zij aten dat jaar van wat het land Kanaän opleverde.**

Het eten van de vrucht van het land wordt in onderscheid gebracht met het manna, het voedsel van de woestijn. Het manna is de Heer Jezus. Elke dag hebben we voor onze aardse reis het manna nodig, de evangeliën, het leven van de Heer Jezus in vernedering op aarde. Zo krijgen we zijn kenmerken. Maar voor het kennen van de hemelse zegeningen moeten we ons bezighouden met de Mens in de hemel. Wij zijn afwisselend in de hemel en in de woestijn.

*Jezus dan zei tot hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: niet Mozes heeft u het brood uit de hemel gegeven, maar mijn Vader geeft u het ware brood uit de hemel. Want het brood van God is Hij die uit de hemel neerdaalt en aan de wereld leven geeft. (Jh 6:32,33)*

*Een van zijn discipelen, Andreas, de broer van Simon Petrus, zei tot Hem: Hier is een jongen die vijf gerstebroden en twee vissen heeft, maar wat is dat op zovelen? (Jh 6:8,9)*

*Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: als de tarwekorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft zij alleen; maar als zij sterft, draagt zij veel vrucht. (Jh 12:24)*

God gaf in zijn voorzienigheid het manna zolang dat nodig was. Hij deed het zelfs toen het volk zijn afkeer ervan toonde (Num.11:6). Hij doet wonderen, zolang dat nodig is. Dat geeft tegelijk aan dat wonderen tijdelijk zijn. Als er 'gewone' voorzieningen zijn, houden de wonderen op. Er is geen claim te leggen op de voortgang van Gods buitengewone handelen.

*Maar nu drogen wij uit, er is in het geheel niets, wij krijgen alleen dit man te zien. (Nm 11:6)*

**13 Het gebeurde nu, terwijl Jozua bij Jericho was, dat hij zijn ogen opsloeg – zie, daar stond een man tegenover hem met een uitgetrokken zwaard in de hand. Jozua trad op hem toe en vroeg hem: Behoort gij tot ons of tot onze tegenstanders? 14 Doch hij antwoordde: Neen, maar ik ben de vorst van het heer des HEREN. Nu ben ik gekomen. Toen wierp Jozua zich op zijn aangezicht ter aarde, boog zich neer en zeide tot hem: Wat heeft mijn heer tot zijn knecht te zeggen? 15 En de vorst van het heer des HEREN zeide tot Jozua: Doe uw schoenen van uw voeten, want de plaats waarop gij staat, is heilig. En Jozua deed dit.**

Het lijkt erop dat Jozua de stad ging bezien om de tegenstand te meten. Hij had nog geen bevel gekregen de stad aan te vallen. Mogelijk overlegde hij hoe deze uitermate sterke stad ingenomen zou moeten worden. Hij was een militair man, maar hij was nog nooit tegen een versterkte stad opgetrokken. In gepeins verzonken slaat hij zijn ogen op en ontdekt tot zijn verrassing de man met het uitgetrokken zwaard. Hij herkende Hem niet, zoals het ook later ging bij Gideon (Richt.6:11-22) en Manoah (Richt.13:11-21), maar niet bij Abraham, die Hem wel herkende (Gen.18:1-3).

*Toen kwam de Engel des HEREN en zette zich neer onder de terebint te Ofra, eigendom van de Abiëzriet Joas, terwijl diens zoon Gideon bezig was in de wijnpers tarwe uit te kloppen om die voor de Midianieten in veiligheid te brengen. De Engel des HEREN verscheen hem en zeide tot hem: De HERE is met u, gij dappere held. Maar Gideon zeide tot hem: Och, mijn heer, indien de HERE met ons is, waarom is dit alles ons dan overkomen? Waar zijn dan al zijn wonderen, waarvan onze vaderen ons vertelden, als zij zeiden: Heeft de HERE ons niet uit Egypte gevoerd? Maar nu heeft de HERE ons verstoten en ons prijsgegeven aan de greep van Midian. Toen wendde de HERE Zich tot hem en zeide: Ga heen in deze uw kracht en verlos Israël uit de greep van Midian. Ik zend u immers? Maar hij zeide tot Hem: Och, HERE, waarmee zal ik Israël verlossen? Zie, mijn geslacht is het geringste in Manasse en ik ben de jongste van mijn familie. En de HERE zeide tot hem: Ik ben met u, daarom zult gij Midian verslaan als was het één man. Toen zeide hij tot Hem: Indien ik genade in uw ogen gevonden heb, geef mij dan een teken, dat Gij het zijt, die met mij spreekt. Ga niet van hier weg, voordat ik bij U terugkom en de gave die ik ga halen, voor U neerleg. En Hij zeide: Ik zal blijven, tot gij terugkomt. Toen ging Gideon naar binnen en bereidde een geitebokje en ongezuurde broden van een efa meel; het vlees deed hij in een mand en het vleesnat in een pot, en hij bracht het Hem onder de terebint en zette het Hem voor. De Engel Gods zeide tot hem: Neem het vlees en de ongezuurde broden en leg ze op deze rots en giet het vleesnat uit. En hij deed dat. Toen strekte de Engel des HEREN de staf die hij in de hand hield, uit en raakte met het uiteinde het vlees en de ongezuurde broden aan; en vuur steeg op uit de rots en verteerde het vlees en de ongezuurde broden. Daarop verdween de Engel des HEREN uit zijn gezicht. Toen begreep Gideon, dat het de Engel des HEREN was, en hij zeide: Wee mij, Here HERE! want ik heb de Engel des HEREN gezien van aangezicht tot aangezicht. (Ri 6:11-22)*

*En Manoah stond op, volgde zijn vrouw, en bij die man gekomen, zeide hij tot hem: Zijt gij de man, die tot deze vrouw gesproken heeft? En hij zeide: Ja. Toen zeide Manoah: Wanneer uitkomt, wat gij gezegd hebt, hoe moeten dan de leefwijze en het werk van de jongen zijn? De Engel des HEREN zeide tot Manoah: De vrouw neme zich in acht voor alles, wat ik haar genoemd heb. Zij mag niets eten, dat van de wijnstok afkomstig is; wijn of bedwelmende drank mag zij niet drinken en niets onreins eten. Zij moet alles in acht nemen, wat ik haar geboden heb. En Manoah zeide tot de Engel des HEREN: Wij zouden u gaarne hier houden en een geitebokje voor u bereiden. Maar de Engel des HEREN zeide tot Manoah: Al zoudt gij mij ook hier houden, van uw spijsje zal ik niet eten. Maar indien gij het bereiden wilt, offer het als een brandoffer aan de HERE. Manoah immers wist niet, dat het de Engel des HEREN was. Daarop zeide Manoah tot de Engel des HEREN: Hoe is uw naam, want, wanneer uitkomt, wat gij gezegd hebt, dan willen wij u eren. Maar de Engel des HEREN zeide tot hem: Waarom vraagt gij toch naar mijn naam? Immers, die is wonderbaar.*

*Daarop nam Manoah een geitebokje en een spijsoffer en offerde dit op een rots aan de HERE. Toen deed Hij een wonder, terwijl Manoah en zijn vrouw toezagen. Terwijl de vlam van het altaar omhoog steeg naar de hemel, voer de Engel des HEREN op in de vlam van het altaar. Toen Manoah en zijn vrouw dit zagen, wierpen zij zich op hun aangezicht ter aarde. De Engel des HEREN verscheen niet*

*meer aan Manoah en zijn vrouw. Toen begreep Manoah, dat het de Engel des HEREN geweest was. (Ri 13:11-21)*

*En de HERE verscheen aan hem bij de terebinten van Mamre, terwijl hij op het heetst van de dag in de ingang der tent zat. En hij sloeg zijn ogen op en zag, en zie, drie mannen stonden bij hem; toen hij hen zag, liep hij hun uit de ingang van zijn tent tegemoet, en boog zich ter aarde; en hij zeide: Mijn heer, indien ik uw genegenheid gewonnen heb, ga dan niet aan uw knecht voorbij. (Gn 18:1-3)*

Als we de voorgaande gebeurtenissen in ons hebben opgenomen, kunnen we, na het gebruik van het stenen mes, de Man met het zwaard ontmoeten. Zo zien we Hem ook bij Bileam (Num.22:23) en bij Jeruzalem om het te verwoesten (1 Kron.21:16). Hier gaat Hij voor het leger uit. Hij is nu gekomen en geen ogenblik eerder. In Exodus 23:23 was Hij beloofd. Hij neemt de leiding over.

*Toen sloeg David zijn ogen op en zag de engel des HEREN staan tussen hemel en aarde, met in zijn hand het getrokken zwaard, uitgestrekt over Jeruzalem; en David en de oudsten, in rouwgewaad gehuld, wierpen zich op hun aangezicht. (1Kr 21:16)*

*Want mijn engel zal voor uw aangezicht gaan en u brengen naar de Amoriet, de Hethiet, de Fereziet, de Kanaäniet, de Heviet en de Jebusiet, en Ik zal hen vernietigen. (Ex 23:23)*

Zijn aanwezigheid maakt elke plaats waar Hij staat een heilige plaats (vgl. Gen.28:16,17). Zo ging het Mozes toen het om een ellendig volk ging (Ex.3:5). Hier gaat het om een bevrijd volk dat op het punt staat het land te veroveren.

*Toen Jakob uit zijn slaap ontwaakte, zeide hij: Waarlijk, de HERE is aan deze plaats, en ik heb het niet geweten. En hij vreesde en zeide: Hoe ontzagwekkend is deze plaats. Dit is niet anders dan een huis Gods, dit is de poort des hemels. (Gn 28:16,17)*

*Daarop zeide Hij: Kom niet dichterbij: doe uw schoenen van uw voeten, want de plaats, waarop gij staat, is heilige grond. (Ex 3:5)*

De aanwezigheid van de HERE als de Vorst van het leger des HEREN vraagt een even grote heiligheid en eerbied, als toen Hij neerkwam om zijn volk te verlossen. Zoals Hij was toen Hij neerkwam om deel te nemen aan de verdrukking van zijn volk (Hij verscheen in de brandende braamstruik), zo is Hij ook nu, als Hij te midden van zijn volk staat om het te zegenen en het aan te voeren in de strijd. Het leger des HEREN is zijn volk, maar ook de engelenmacht waarover Hij bevel voert (Gen.32:1,2; 2 Kon.6:17; Matth.26:53; Hebr.1:7,14).

*Of meen je dat Ik mijn Vader niet kan bidden en Hij zal Mij dadelijk meer dan twaalf legioenen engelen terzijde stellen? (Mt 26:53)*

*En van de engelen zegt Hij wel: 'Die zijn engelen tot geesten maakt en zijn dienaars tot een vuurvlam', ... Zijn zij niet allen dienende geesten, die tot dienst uitgezonden worden ter wille van hen die de behoudenis zullen beerven? (Hb 1:7,14)*

Ook wij hebben een geestelijke voorbereiding nodig om de geestelijke strijd te kunnen strijden. De geestelijke voorbereiding hebben we in Efeziërs 1-5. Daartoe behoort ook dat de verhoudingen tussen man en vrouw, ouders en kinderen, werkgever en werknemer in orde zijn. Dan kan de strijd naar de aanwijzingen van Efeziërs 6 effectief gestreden worden. De strijd die in de hemel gevoerd wordt, is een heilige strijd.

De gezindheid van Jozua is die van onderdanigheid en gehoorzaamheid. Hij vraagt eerbiedig wat de HERE hem te zeggen heeft. Als de HERE dat doet, gehoorzaamt Jozua onmiddellijk. Dit is de juiste houding om verdere mededelingen over de te voeren strijd te ontvangen.

*Toen de ezelin de Engel des HEREN op de weg zag staan, met getrokken zwaard in de hand, boog zij van de weg af en ging de akker op; en Bileam sloeg de ezelin om haar naar de weg terug te drijven. (Nm 22:23)*

*Ook Jakob ging zijns weegs, en engelen Gods ontmoetten hem. Toen hij hen zag, zeide Jakob: Dit is een leger Gods. Daarom noemde hij die plaats Machanaïm. (Gn 32:1,2)*

*Toen bad Elisa: HERE, open toch zijn ogen, opdat hij zie. En de HERE opende de ogen van de knecht en hij zag en zie, de berg was vol vurige paarden en wagens rondom Elisa. (2Kn 6:17)*

De eerste stad die Israël moet veroveren is Jericho. Voordat beschreven wordt hoe ze te werk moeten gaan, staat in *vers 2* dat God hun de overwinning al heeft gegeven. Dan moeten ze zes dagen één keer en de zevende dag zeven keer om de stad heen trekken. Daardoor ontdekken ze hoe geweldig sterk Jericho is en dat ze het nooit in eigen kracht zullen kunnen veroveren.

Maar de ark (het bekende beeld van de Heer Jezus) is in hun midden. Nadat ze op de zevende dag voor de zevende keer om Jericho heen getrokken zijn, juicht het volk en worden de bazuinen geblazen en de muren van Jericho stortten in. "*Door het geloof vielen de muren van Jericho*" (Hebr.11:30).

Dat geldt ook voor ons. De Heer Jezus heeft voor ons de wereld overwonnen (Joh.16:33). De wereld is voor ons veel te sterk. Maar door het geloof kunnen wij de wereld overwinnen (1 Joh.5:4,5).

*Door het geloof vielen de muren van Jericho, nadat men er zeven dagen omheen getrokken was.*  
(Hb 11:30)

*Dit heb Ik tot u gesproken, opdat u in Mij vrede hebt. In de wereld hebt u verdrukking, maar hebt goede moed, Ik heb de wereld overwonnen.*  
(Jh 16:33)

*Want al wat uit God geboren is, overwint de wereld; en dit is de overwinning die de wereld overwonnen heeft: ons geloof. Wie is het nu die de wereld overwint, dan wie gelooft dat Jezus is de Zoon van God? (1Jh 5:4,5)*

### INHOUD:

- Vs. 1 Jericho sluit de poorten
- Vs. 2 De HERE verzekert de overwinning
- Vs. 3-5 Gods strategie
- Vs. 6, 7 De aanwijzingen van Jozua voor priesters en volk
- Vs. 8-11 Het volk trekt de eerste dag om Jericho heen
- Vs. 12-14 Het volk trekt de tweede tot en met de zesde dag om Jericho heen
- Vs. 15-25 De zevende dag: de val van Jericho; Rachab en haar familie gespaard
- Vs. 26 Jozua vervloekt de man die Jericho opbouwt
- Vs. 27 De HERE is met Jozua

### TOELICHTING:

***1 Intussen had Jericho de poort gesloten; het was volkomen gesloten voor de Israëlieten; niemand kon daar uit of in gaan.***

Jericho is een indrukwekkende vesting, schijnbaar onneembaar. Het was gesloten voor de Israëlieten. Jericho is een beeld van de wereld als het systeem dat door satan wordt gebruikt om ons te verhinderen het land in bezit te nemen, waardoor we als aardse christenen onze weg zullen gaan.

Jericho betekent 'welriekend'. Het is een stad waar het aangenaam toeven is. Hij is aantrekkelijk door zijn palmen. Maar Jericho ligt bij de woestijn en de Dode Zee. De aantrekkelijkheid is bedrieglijk.

Wat is mijn Jericho? Dat kan mijn positie zijn, of mijn vrouw of man, ouders, carrière, hobby. Het kunnen de menselijke instellingen zijn die de geloofsgemeenschap op menselijke wijze regelen. Dit kunnen allemaal dingen zijn die verhinderen dat we onze hemelse zegeningen in bezit nemen. Dat Jericho moet worden overwonnen.

***2 En de HERE sprak tot Jozua: Zie, Ik geef Jericho met zijn koning, de krachtige helden, in uw macht.***

Dit vers staat in de profetisch voltooide tijd. De belofte is zeker. God zegt niet: 'Ik zal het doen', maar: 'Ik heb het gedaan, de stad is helemaal in je macht, even zeker alsof je die al in je bezit had.' Rachab had dat geloofd (2:9).

Gods zekere beloften vormen altijd het uitgangspunt voor een handelen in gehoorzaamheid. Beloften zijn een grote aansporing om in vertrouwen op

*Voordat zij echter gingen slapen, klom zij tot hen op het dak, en zeide tot de mannen: Ik weet dat de HERE u het land gegeven heeft en dat de schrik voor u op ons gevallen is en dat alle inwoners van het land voor u sidderen.* (Jz 2:9)

Hem de weg te gaan die Hij ons voorstelt, hoe dwaas die weg in de ogen van de wereld ook mag zijn. Op die weg zal luid de tegenwoordigheid van de Heer worden verkondigd, zoals weergegeven door de bazuinen.

Het volk hoefde alleen maar te geloven en te gehoorzamen. Eerst gehoorzaamheid, dan kracht, dat is de volgorde van God.

**3 Gij moet om de stad heen trekken, terwijl alle krijgslieden éénmaal om de stad heen gaan; 4 zó moet gij zes dagen doen, terwijl zeven priesters zeven ramshorens voor de ark uit dragen. Maar op de zevende dag moet gij zevenmaal om de stad heen trekken en de priesters zullen op de horens blazen. 5 Wanneer men op de ramshoorn de toon aanhoudt en gij het geluid van de hoorn verneemt, dan moet het gehele volk een luid gejuich aanheffen en de stadsmuur zal ineenstorten en het volk moet daarop klimmen, ieder recht voor zich uit.**

Het land van de rust is eerst een land van strijd. Op die strijd is het volk in het vorige hoofdstuk voorbereid. Nu moet er gestreden worden, maar op Gods wijze. In dit hoofdstuk worden geen zwaarden getrokken. Hier leren we dat de wapens van onze strijd niet vleselijk zijn, maar krachtig tot het slechten van bolwerken (2 Kor.10:4).

Voordat echter de strijd begint, wil God eerst zijn volk nog duidelijk leren dat vestingen als Jericho alleen door zijn kracht geveld kunnen worden. Ze hebben er niets aan gedaan om de muren te laten vallen. Maar dat betekende niet dat het volk dus maar thuis moest blijven. De opdracht om de muur heen te lopen, heeft ook niets aan de val bijgedragen. Maar ze waren er wel door onder de indruk gekomen hoe sterk de muur was. Dat was om ontmoedigd door te worden.

Waarom zeven dagen lang? Opdat het volk zowel hun eigen onvermogen alsook de kracht van God zou leren kennen. Maar ze moesten dan ook niet naar de muur kijken, maar naar de ark. Daarin lag de kracht. We moeten leren op deze kracht te vertrouwen, dat is geloven.

De muur is gevallen door de kracht van God en de kracht van het geloof (Hebr.11:30). Muren vallen niet na de eerste keer er omheen getrokken te zijn. Er is volharding nodig. En deze volharding moet een volmaakt (getal zeven; komt hier vaak voor) werk hebben (Jak.1:4; 1 Kon.18:43). Dat geldt ook voor de voor ons onoverkomelijke problemen in ons leven.

*Daarop zeide hij tot zijn knecht: Klim omhoog, zie uit naar de zee kant. Hij klom omhoog en zag uit, maar zeide: Er is niets. Daarop zeide hij: Ga weer. Tot zevenmaal toe. (1Kn 18:43)*

Vervolgens wordt het volk gezegd dat ze moesten juichen voordat de muren waren gevallen. Dat leert ons dat we al zullen danken voor de overwinning die gegeven wordt, nog voordat de overwinning heeft plaats gevonden. Nadat ze dat hadden gedaan, vielen de muren.

De bazuinen waren ramshorens. Met deze horen werd het jubeljaar aangekondigd, het vijftigste jaar waarin alles werd bevrijd en weer in het bezit van de oorspronkelijke eigenaar kwam. De verovering van Jericho was niet zozeer een militaire aangelegenheid, maar meer een godsdienstige.

Priesters spelen hier een belangrijkere rol dan soldaten. We hebben ook soldaten nodig, maar eerst komt het op priesters aan. Dat zien we ook in Numeri 10:8,9 bij de zilveren trompetten (vgl.2 Kron.13:12).

*De zonen van Aäron, de priesters, zullen op de trompetten blazen; dit zal u tot een altoosdurende inzetting zijn voor uw nageslacht. En wanneer gij in uw land ten strijde trekt tegen de vijand die u benauwt, dan zult gij op de trompetten een signaal blazen, waardoor gij in gedachtenis gebracht zult worden voor het aangezicht van de HERE, uw God, zodat gij van uw vijanden verlost zult worden. (Nm 10:8,9)*

*En zie, bij ons gaat God aan de spits – en zijn priesters met alarmtrompetten, om tegen u alarm te blazen. Israëlieten, strijdt toch niet tegen de HERE, de God uwer vaders, want gij zult niet voorspoedig zijn! (2Kr 13:12)*

*Want al wandelen wij in het vlees, wij voeren geen strijd naar het vlees; want de wapens van onze strijd zijn niet vleselijk, maar krachtig voor God, tot afbreking van bolwerken; ... (2Ko 10:3,4)*

*Door het geloof vielen de muren van Jericho, nadat men er zeven dagen omheen getrokken was. (Hb 11:30)*

*Laat de volharding echter een volmaakt werk hebben, opdat u volmaakt en volkomen bent, terwijl het u aan niets ontbreekt. (Jk 1:4)*



Priesters verkeren in de tegenwoordigheid van God met hun offers. Als ze uit de tegenwoordigheid van God komen, vertegenwoordigen zij een koninklijk priesterschap tegenover de wereld om hen heen. Zij geven geestelijke leiding aan het volk.

Op de bazuin moet een duidelijk geluid worden gegeven (1 Kor.14:8). Zij die een woord voor de gemeente hebben als profeten uit Gods tegenwoordigheid, moeten priesters zijn. Zij zijn in staat om ook in moeilijke omstandigheden het volk van God in de strijd te leiden. Het woord van God maakt duidelijk wat ons Jericho is en hoe wij te strijden hebben en wat ons geloof geeft en ons doet juichen als er voor het ongelooft nog niets te juichen is.

**6 Toen riep Jozua, de zoon van Nun, de priesters en zeide tot hen: Neemt de ark des verbonds op en laten zeven priesters zeven ramshorens dragen voor de ark des HEREN uit. 7 En tot het volk zeide hij: Trekt voort en gaat om de stad heen en laten de wapenden vóór de ark des HEREN uit trekken.**

Jozua (hier een type van de kracht en het inzicht van de Heilige Geest in de mens) is van het succes verzekerd en handelt daardoor zonder aarzelen. Voor de val van Jericho is geen menselijke verklaring te geven. Het kan alleen worden toegeschreven aan de kracht van God die door het geloof voor zijn volk werkzaam was.

**8 Zodra Jozua tot het volk gesproken had, trokken de zeven priesters, die de zeven ramshorens voor het aangezicht des HEREN droegen, voort en bliezen op de horens, terwijl de ark van het verbond des HEREN hen volgde. 9 En de wapenden gingen voor de priesters uit, die de horens bliezen, en de achterhoede kwam achter de ark aan, terwijl er voortdurend op de hoorn geblazen werd. 10 Jozua nu had het volk bevolen: Gij zult niet juichen en uw stem niet laten horen, ja, laat er geen woord uit uw mond uitgaan tot op de dag, dat ik u zeg: Juicht! – dan moet gij juichen. 11 Dus trok de ark des HEREN om de stad, éénmaal rondgaande. Daarop kwamen zij in de legerplaats en overnachtten in de legerplaats.**

Onder het gaan spreken alleen de bazuinen. Dat is het spreken van de priesters tot God en tot het volk. Het volk zelf moet zwijgen (Ex.14:14) en alleen letten op de bazuinen, het spreken van God. Er is geen eigen inbreng in deze strijd. Elke eigen inbreng zou een bewijs van ongelooft zijn (vgl. Matth.16:21-23) dat God de enig juiste strategie met het zekere resultaat van de overwinning heeft gegeven.

Alle handelingen van de eerste dag worden weergegeven in dit ene woord: "Dus trok de ark des HEREN om de stad, éénmaal rondgaande" (vs.11). Al de kracht van het volk was alleen bij de ark te vinden. Als de ark, als een beeld van de Heer Jezus, er niet bij zou zijn, was alles in een drama voor het volk geëindigd.

De juiste plaats voor het volk is Gilgal, waar ze overnachtten. Naar die plaats keren ze elke dag weer terug. Daar vond de besnijdenis plaats. Het telkens terugkeren naar die plaats wil zeggen dat ze zich na elke overwinning steeds weer bewust moesten worden dat die overwinning niet het gevolg was van enige kracht in henzelf. Het betekent in ons geloofsleven dat we steeds weer waar maken dat in ons, dat is in ons vlees geen kracht is.

**12 En Jozua stond des morgens vroeg op en de priesters namen de ark des HEREN op. 13 De zeven priesters nu, die de zeven ramshorens voor de ark des HEREN uit droegen, gingen heen en bliezen al gaande op de horens, en de wapenden gingen voor hen uit en de achterhoede kwam achter de ark des HEREN aan, terwijl er voortdurend op de hoorn geblazen werd. 14 Dus trokken zij op de tweede dag éénmaal om de stad heen en keerden terug in de legerplaats. Aldus deden zij zes dagen.**

*Immers, als de bazuin een onduidelijk geluid geeft, wie zal zich voor de oorlog gereed maken? (1Ko 14:8)*

*De HERE zal voor u strijden, en gij zult stil zijn. (Ex 14:14)*

*Van toen af begon Jezus zijn discipelen te tonen dat Hij naar Jeruzalem moest gaan en veel lijden vanwege de oudsten, overpriesters en schriftgeleerden en gedood worden en op de derde dag worden opgewekt. En Petrus nam Hem terzijde en begon Hem te bestraffen en zei: God zij U genadig, Heer, dat zal U geenszins gebeuren. (Mt 16:21-23)*

God zou na de eerste dag de muren al hebben kunnen doen vallen. Maar er wordt met nadruk een tweede dag vermeld waarop om de stad heen moest worden gelopen. En zoals ze de eerste twee dagen hebben gedaan, deden ze op zes achtereenvolgende dagen.

Al die tijd lijkt het dat er geen enkele vooruitgang wordt geboekt. Alles blijft zoals het was. Maar in de harten van het volk en van de inwoners van Jericho zullen wel veel overleggingen zijn geweest.

*15 Op de zevende dag echter stonden zij vroeg op, zodra de dageraad gekomen was, en trokken op dezelfde wijze zevenmaal om de stad heen; alleen op die dag trokken zij zevenmaal om de stad heen. 16 Toen de priesters bij de zevende maal op de horens bliezen, zeide Jozua tot het volk: Juicht, want de HERE heeft u de stad gegeven! 17 Doch de stad en al wat erin is, zal door de ban de HERE gewijd zijn; alleen de hoer Rachab zal in leven blijven, zij en allen die met haar in het huis zijn, omdat zij de boden die wij uitgezonden hadden, heeft verborgen. 18 Gij echter, neemt u in acht voor het gebannene, opdat gij niet, terwijl gij met de ban slaat, van het gebannene neemt en de legerplaats van Israël onder de ban brengt en in het ongeluk stort. 19 Al het zilver en goud en de koperen en ijeren voorwerpen zullen de HERE heilig zijn: het zal bij de schat des HEREN komen. 20 Het volk dan juichte, terwijl men op de horens blies; zodra het volk het geluid van de hoorn vernam, hief het een luid gejuich aan. En de muur stortte ineen, en het volk klom de stad binnen, ieder recht voor zich uit, en zij namen de stad in. 21 Toen sloegen zij alles wat in de stad was, met de ban, zowel man als vrouw, zowel jong als oud, tot runderen, schapen en ezels toe, met de scherpte des zwaards. 22 Maar tot de twee mannen die het land verspied hadden, zeide Jozua: Gaat het huis van de hoer binnen en brengt de vrouw en allen, die haar toebehoren, naar buiten, zoals gij haar gezworen hebt. 23 Toen gingen de jonge mannen, de verspieders, naar binnen en brachten Rachab naar buiten en haar vader, haar moeder, haar broeders en allen die haar toebehoorden – ja, haar gehele geslacht brachten zij naar buiten – en zij wezen haar een verblijf aan buiten de legerplaats van Israël. 24 De stad echter en alles wat erin was, verbrandden zij met vuur; alleen het zilver, het goud en de koperen en ijeren voorwerpen voegden zij bij de schat van het huis des HEREN. 25 Zo heeft Jozua de hoer Rachab en haar familie en allen die haar toebehoorden, in leven gelaten, en zij heeft onder Israël gewoond tot op de huidige dag, omdat zij de boden verborgen had gehouden, die Jozua uitgezonden had om Jericho te verkennen.*

Als ze op de laatste dag zeven maal om de stad zijn heengetrokken, geeft Jozua eerst een aantal bevelen met het oog op de inname van Jericho. Dat doet hij in alle rust. Mogelijk konden de inwoners van Jericho horen wat hij zei. Hij spreekt de taal van geloof, van de zekerheid van de komende overwinning, van het geloof in het optreden van God.

Er wordt niet met de stad onderhandeld over overgave. Het oordeel is vastbesloten. De tijd om gered te worden is voorbij. ‘Met de ban slaan’ betekent voor mensen de dood (Lv.27:29), voor dingen echter betekent het afzondering voor God. Alle zilver enz. wordt voor de HERE geheiligd. Ze moeten leren dat alles voor God is, ook alles wat we in geloof overwinnen.

Als God de dingen van de wereld afzondert voor Zichzelf, kan Hij, als Hij dat wil, die voor Zichzelf gebruiken. Maar als de mens, de christen, zich daarmee verbindt, moet de Heer hem oordelen. God wil niet dat er enige gemeenschap is met dat, wat de macht van de vijand van God vormt: met de wereld en zijn kracht.

Zilver en goud en koperen en ijeren voorwerpen worden niet vernietigd. Hoewel het in Jericho is gevonden, blijft goud goud en zilver zilver. Het was in Jericho verkeerd gebruikt, maar is in zichzelf niet verkeerd. Met het goud en zilver uit Egypte is de tabernakel gebouwd. Zo was alles wat in Jericho was voor de HERE (vs.19).

*Niets, dat met de ban geslagen is, dat door de ban getroffen is onder de mensen, kan losgekocht worden; het zal zeker ter dood gebracht worden. (Lv 27:29)*

Hoeveel goeds kan men doen met elektriciteit, maar ook hoeveel kwaad. Zo is het ook met het ons door God geschonken denken. Wat bedenken we? Wat bedenkt de mens? Is het met en voor God of zonder Hem? Ons denken moet aan God worden onderworpen en als de Geest het kan gebruiken, zal wat eruit komt tot Gods eer zijn. De wereld gebruikt altijd alles helemaal verkeerd, namelijk alleen voor zichzelf, zonder enige gedachte aan God.

Op het geluid van het gejuich vallen de muren. De onzichtbare kracht van God wordt zichtbaar in het instorten van de muur. Er is een aantal natuurkundige verklaringen geopperd die de val van muur zouden hebben kunnen veroorzaken. Een natuurkundige oorzaak hoeft het wonder niet ongedaan te maken, want het blijft dan een wonder dat het deel waarop het huis van Rachab stond, gespaard bleef. Maar zou het ook mogelijk zijn dat "de vorst van het heer des HEREN" (5:14) zijn onzichtbare engelenmacht heeft uitgezonden (Hebr.1:14) om de stadsmuur te slopen? Het zijn allemaal slechts suggesties, want er wordt ons in de Schrift geen verklaring gegeven.

Het deel van de muur waarop het huis van Rachab stond, bleef gespaard. Rachab kwam niet om, omdat zij had geloofd (Hebr.11:31). Alle mensen in Jericho worden gedood, omdat zij zich niet in geloof bij Rachab hebben gevoegd. Het huis van Rachab was de enige zekere plaats om aan het oordeel over de stad te ontkomen (vgl.Hebr.11:7). Ieder die gered wilde worden, moest het getuigenis van Rachab geloven.

Er is bij God geen onrechtvaardigheid. Elk van de mensen van Jericho had kunnen geloven als Rachab. God heeft 400 jaar geduld gehad. Hij is dus niet onbarmhartig als Hij het oordeel brengt. Hij geeft een zee van tijd en een groot aantal gelegenheden het heil aan te grijpen dat Hij aanbiedt.

Nadat Rachab en haar familie zijn gered, komen ze eerst op een plaats buiten het volk. Er moet eerst reiniging plaatsvinden. Maar dan worden ze opgenomen in het volk. Rachab krijgt er zelfs een ereplaats, omdat ze in het geslachtsregister van de Heer Jezus voorkomt (Math.1:5). Ze maakt deel uit van een volk waarmee ze nu het land gaat innemen. Met vreugde heeft ze haar plaats in het volk ingenomen.

**26 Te dien tijde deed Jozua deze eed: Vervloekt voor het aangezicht des HEREN is de man, die zich opmaakt en deze stad Jericho herbouwt; ten koste van zijn eerstgeborene zal hij haar grondvesten, ten koste van zijn jongste haar poortdeuren inzetten.**

Jozua wordt een profeet. Het kost veel moeite en geloofskracht 'ons Jericho' af te breken. Heel licht zijn we geneigd dit Jericho weer op te bouwen. Hoe licht worden menselijke instellingen weer opgebouwd. We lopen altijd gevaar om wat we in jeugdige ijver hebben afgebroken, weer op te bouwen. Maar de prijs is hoog. De woorden van Jozua zijn in 1 Koningen 16:34 in vervulling gegaan.

Ook onze terugkeer tot of het weer toelaten van de dingen van de wereld, kan voor onze kinderen een middel worden waardoor ze geestelijk zullen omkomen. In geestelijk opzicht zullen we zonder nakomelingen worden als we weer voor de wereld of ook voor de aarde gaan leven. Het levert niets op voor God. Integendeel, er zal een groot verlies worden geleden, zowel wat ons eigen leven betreft als ook wat onze nakomelingen betreft.

De Geest spreekt hierdoor tot ons hart. Weten wij nog wat we in onze jeugd hebben afgebroken? Zullen we dat weer een kans geven tot leven te komen?

**27 En de HERE was met Jozua en de mare van hem ging door het gehele land.**

Het succes van Jozua ligt niet in zijn geniale militaire aanvoederschap, maar omdat de HERE met hem is (Gen.39:2,21; Hand.7:10; 10:38). Hij ondersteunt het hele optreden van Jozua zolang hij in de weg van de HERE is.

*Doch hij antwoordde: Neen, maar ik ben de vorst van het heer des HEREN. Nu ben ik gekomen. Toen wierp Jozua zich op zijn aangezicht ter aarde, boog zich neer en zeide tot hem: Wat heeft mijn heer tot zijn knecht te zeggen? (Jz 5:14)*

*Zijn zij niet allen dienende geesten, die tot dienst uitgezonden worden ter wille van hen die de behoudenis zullen beerven? (Hb 1:14)*

*Door het geloof kwam Rachab de hoer niet om met de ongelovigen, daar zij de verspieders met vrede had opgenomen. (Hb 11:31)*

*Door het geloof heeft Noach, toen hij een Goddelijke aanwijzing ontvangen had over de dingen die nog niet gezien werden, eerbiedig een ark gereed gemaakt tot behoudenis van zijn huis, waardoor hij de wereld veroordeelde en een erfgenaam werd van de gerechtigheid die naar het geloof is. (Hb 11:7)*

*..., en Salmon verwekte Boaz bij Rachab; en Boaz verwekte Obed bij Ruth; en Obed verwekte Isai, en Isai verwekte David, de koning. (Mt 1:5)*

*In zijn dagen herbouwde de Betheliet Hiël Jericho. Ten koste van Abiram, zijn eerstgeborene, grondvestte hij het; en ten koste van Segub, zijn jongste, plaatste hij haar poortdeuren -- naar het woord des HEREN, dat Hij gesproken had door de dienst van Jozua, de zoon van Nun. (1Kn 16:34)*

*En de HERE was met Jozef, zodat hij een voorspoedig man werd, en hij woonde in het huis van zijn heer, de Egyptenaar. ... En de HERE was met Jozef; Hij bewees hem genade en deed hem de genegenheid van de overste der gevangenis winnen. (Gn 39:2,21)*

*En de aartsvaders, jaloers geworden op Jozef, verkochten hem naar Egypte; en God was met hem en verlost hem uit al zijn verdrukkingen en gaf hem gunst en wijsheid tegenover Farao, de koning van Egypte, en hij stelde hem aan tot leidsman over Egypte en over zijn hele huis. (Hd 7:9,10)*

*... Jezus van Nazareth, hoe God Hem heeft gezalfd met de Heilige Geest en met kracht. Hij is het land doorgestaan, terwijl Hij goeddeed en allen gezond maakte die door de duivel waren overweldigd, want God was met Hem. (Hd 10:38)*

Niets kan iemands roem meer verheffen, of hem meer waarlijk een groot aanzien geven, dan het onmiskenbaar bewijs dat God met hem is.

Het volgende hoofdstuk laat echter ook zien wat er gebeurt, als er op eigen kracht wordt vertrouwd. Het goede begin is geen garantie voor een goede voortgang. Een overwinning over Jericho is geen garantie dat we bij Ai niet zullen struikelen.

Er was één man in Israël die gezondigd had, maar God zegt in *vers 1* dat het hele volk had overtreden. Als er zonde aanwezig is bij Zijn volk, kan God niet met hen verder gaan. Dat ontdekt Israël tot zijn schade. Ai is in hun ogen zo klein, dat volgens hen niet het hele volk hoeft op te trekken. Hun vorige overwinning (over Jericho) en de zonde die in hun midden begaan is, maken hen zelfverzekerd en onafhankelijk van God.

Door hun nederlaag vraagt Jozua de HERE. Het antwoord is dat eerst de zonde moet worden weggedaan. Ook in deze tijd kunnen we alleen rekenen op de tegenwoordigheid van de Heer Jezus in de gemeente als de boze uit het midden wordt weggedaan (1 Kor.5:13).

*Maar hen die buiten zijn, zal God oordelen. Doet de boze uit uw midden weg.*

#### INHOUD:

- Vs.1 De zonde van Achan
- Vs.2-5 De nederlaag bij Ai
- Vs.6-9 Jozua roept tot de HERE
- Vs.10-15 Het antwoord van de HERE
- Vs.16-18 Achan aangewezen
- Vs.19-23 Achan erkent zijn zonde
- Vs.24-26 Achan geoordeeld

#### TOELICHTING:

Het verschil tussen de *hoofdstukken 6 en 7* is dat we in *hoofdstuk 6* de kracht van God zien en in *hoofdstuk 7* de zwakheid van de mens, ook van de gelovige. De zwakheid van het volk uit zich op twee wijzen: Achan nam van het verbannene en Jozua onderschat de vijand.

Niet door de kracht van de mens vielen de muren van Jericho, maar door het geloof in de kracht van God. Ze moesten een week lang ervaren dat het niet van hen, maar van God afhing. Dit was een bemoedigend begin.

Maar daarbij bleef het volk niet. Het is ermee als met ons. We kunnen de mooiste geloofservaringen hebben en ondanks dat de volgende dag falen. De tegenwoordigheid van Hem die de overwinning geeft, vraagt ook heiligheid.

***1 De Israëlieten vergrepen zich evenwel aan het gebannene, doordat Achan, de zoon van Karmi, de zoon van Zabdi, de zoon van Zerah, uit de stam Juda, iets wegnam van het gebannene. Toen ontbrandde de toorn des HEREN tegen de Israëlieten.***

Het volk is nog maar net in het land of de zonde openbaart zich. Zo is het ook in de gemeente gegaan, in *Handelingen 5*. Zo is het steeds gegaan met alles wat God aan goeds en in genade heeft gegeven. Waar iets wordt toevertrouwd aan de verantwoordelijkheid van de mens, heeft deze dit telkens na korte tijd verdorven. We zien dat bijvoorbeeld ook in het paradijs en bij de instelling van het priesterschap.

Achan overtreedt het gebod van *hoofdstuk 6:18* en denkt niet aan de gevolgen voor het volk. Bij het begaan van zonde worden vaak anderen in de gevolgen ervan meegesleept. De weg van God af ga je niet alleen. Vaak ook is de toestand van de gelovige een weerspiegeling van de familie waaruit hij voortkomt. Hij is erdoor gevormd. Misschien ook dat daarom de hele familie van Achan wordt genoemd.

Daarnaast kunnen we er aan denken dat in Achan het hele volk deze daad van ontrouw beging. De toorn komt ook over het hele volk. Het beginsel is dat wat iemand van ons doet, niet zonder gevolgen voor anderen is. De massa

*Een man nu genaamd Ananias, met zijn vrouw Saffira, verkocht een eigendom en hield iets van de opbrengst achter met medeweten van zijn vrouw, en hij bracht een deel en legde het aan de voeten van de apostelen. Petrus echter zei: Ananias, waarom heeft de satan uw hart vervuld om te liegen tegen de Heilige Geest en van de opbrengst van het land achter te houden? (Hd 5:1-3)*

*Gij echter, neemt u in acht voor het gebannene, opdat gij niet, terwijl gij met de ban slaat, van het gebannene neemt en de legerplaats van Israël onder de ban brengt en in het ongeluk stort. (Jz 6:18)*

moet boeten als een dergelijke boosheid onder het volk aanwezig is. Het hele volk wordt erdoor verontreinigd.

Deze boosheid duikt op als het hele volk zwak is. Deze dingen zijn met elkaar verbonden. Waar zwakheid is, krijgt boosheid kans en andersom ook. Het vertrouwen op God van de vorige dag is geen garantie voor vertrouwen voor vandaag. Achan kon dit doen, omdat het hele volk zwak was. Als kwaad zich openbaart, moeten wij ons afvragen hoe dat mogelijk was, waarin wij gefaald hebben.

**2 Jozua nu zond mannen van Jericho naar Ai, dat bij Beth-Aven ligt, oostelijk van Bethel, en zeide tot hen: Trekt op en verkent het land. Toen trokken die mannen op en verkenden Ai. 3 Daarop kwamen zij tot Jozua terug en zeiden tot hem: Het gehele volk behoeft niet op te trekken, laten ongeveer twee- of drieduizend man optrekken om Ai te verslaan; vermoei niet het gehele volk door een tocht daarheen, want zij zijn daar weinig talrijk. 4 Zo trokken van het volk ongeveer drieduizend man daarheen; zij sloegen echter voor de mannen van Ai op de vlucht. 5 Want de mannen van Ai versloegen van hen ongeveer zesendertig man; zij vervolgden hen buiten de poort tot aan de steengroeven en versloegen hen op de helling. Toen versmolt het hart van het volk en het werd als water.**

Jozua geeft een opdracht zonder dat hij de HERE heeft geraadpleegd. Ook zendt hij mannen uit vanuit Jericho en niet vanuit Gilgal. Ligt daar al een aanwijzing van de oorzaak van de zonde? En waarom moest Ai bespioneerd worden? Dat was ook niet bij Jericho gebeurd. Het vlees treedt aan het licht, ook in Jozua. We leren hier wat er wordt van het volk als het zich niet door de HERE laat leiden.

Ai betekent 'puinhoop'. Het ligt bij Beth-Aven dat 'huis van boosheid' betekent.

Na de verkenning van Ai volgt een conclusie van het menselijk verstand. Hadden ze niet bij Jericho geleerd dat alles van God afhankelijk is? Is de vijand nu zo zwak geworden dat ze het wel alleen kunnen en ook nog met slechts weinig inspanning?

De les voor ons is dat we vaak doen alsof we het gebed niet nodig hebben bij kleine problemen. Maar dan vergeten we dat achter kleine problemen enorme machten schuil gaan. De vernedering blijft niet uit.

Bij Jericho komt niemand om, maar bij deze kleine stad wordt een grote nederlaag geleden. De strijd tegen Ai verliezen ze en kost ook nog aan zesendertig man het leven. In het getal 36 kunnen we de regering van God herkennen: 3 x 12.

We kunnen dit toepassen op de vele zieken en niet weinig ontslapenen van Korinthe waarin ook de regering van God gezien wordt (1 Kor.11:30). Het zijn ook niet noodzakelijk de meest schuldigen. Het gaat erom dat wij van ons falen leren, een falen dat soms aan anderen het leven kost.

*Daarom zijn er onder u vele zwakken en zieken en nogal velen zijn ontslapen. (1Ko 11:30)*

Nu versmelt het hart van het volk van God en niet dat van de vijanden (2:9,11; 5:1). Angst doet het hart smelten als we niet met de Heer onze weg gaan.

*Voordat zij echter gingen slapen, klom zij tot hen op het dak, en zeide tot de mannen: Ik weet dat de HERE u het land gegeven heeft en dat de schrik voor u op ons gevallen is en dat alle inwoners van het land voor u sidder en. ... Toen wij dat hoorden, versmolt ons hart en vanwege u bleef bij niemand meer enige moed over, want de HERE, uw God, is een God in de hemel boven en op de aarde beneden. (Jz 2:8,9,11)*

*Zodra al de koningen der Amorieten aan de westzijde van de Jordaan en al de koningen der Kanaänieten aan de zee hoorden, dat de HERE de wateren van de Jordaan voor het aangezicht der Israëlieten had doen opdrogen, totdat zij erdoor getrokken waren, versmolt hun hart en zij hadden geen moed meer vanwege de Israëlieten. (Jz 5:1)*

**6 En Jozua scheurde zijn klederen en wierp zich op zijn aangezicht ter aarde voor de ark des HEREN tot aan de avond, hij en de oudsten van Israël, terwijl zij zich stof op het hoofd strooiden. 7 En Jozua zeide: Ach, Here HERE, waarom hebt Gij dit volk dan toch over de**

**Jordaan laten trekken, wanneer Gij ons in de macht der Amoriëten wilt geven, zodat die ons te gronde richten? Hadden wij maar besloten aan gene zijde van de Jordaan te blijven! 8 Och, Here, wat zal ik zeggen, nu Israël zijn vijanden de rug heeft toegekeerd? 9 Wanneer de Kanaänieten en alle inwoners van het land het horen, zullen zij ons omsingelen en onze naam van de aarde uitroeien. En wat zult Gij dan voor uw grote naam doen?**

Bij de verovering van Jericho had de ark de centrale plaats ingenomen. Bij de aanval op Ai horen we niets van de ark. Na de nederlaag zoekt Jozua de ark op om zich voor de HERE te vernederen.

Jozua ligt voor de HERE in verootmoediging en bidt tot de avond of Hij wil duidelijk maken wat er aan de hand is. Toch blijkt uit zijn gebed ook enig verwijt, alsof God voor de nederlaag verantwoordelijk was. Dat komt niet uit geloof voort. Alsof God niet het beste met zijn volk zou voor hebben, maar het om zou willen brengen. Dat kan ook onze reactie zijn op moeiten die ons treffen, die wij ook vaak aan het gaan van een eigen weg te danken hebben.

Hij spreekt ook over de naam van Israël als een belangrijke naam, hoewel Hij ook de naam van God noemt (vs.9). Wat met onze naam gebeurt, dat hebben we aan onszelf te danken, maar het is pas echt beschamend als ook de naam van God door ons gedrag wordt gesmaad. De vijanden konden denken dat God niet sterk genoeg was om zijn volk te helpen.

**10 Toen zeide de HERE tot Jozua: Sta toch op; waarom ligt gij daar op uw aangezicht? 11 Israël heeft gezondigd en zij hebben mijn verbond, dat Ik hun geboden had, overtreden, en ook iets van het gebannene weggenomen, en ook gestolen, en het heimelijk bij hun huisraad gelegd. 12 Daarom kunnen de Israëlieten geen stand houden tegen hun vijanden. Zij keren hun vijanden de rug toe, want zij liggen onder de ban. Ik zal voortaan niet meer met u zijn, indien gij niet de ban uit uw midden uitdelgt. 13 Sta op, heilig het volk en zeg: Heiligt u tegen morgen, want, zo zegt de HERE, de God van Israël: er is een ban onder u, Israël, gij kunt geen stand houden voor uw vijanden, voordat gij de ban uit uw midden hebt verwijderd. 14 In de ochtend zult gij volgens uw stammen aantreden, en de stam, die de HERE aanwijst, zal aantreden volgens de geslachten, en het geslacht, dat de HERE aanwijst, zal aantreden volgens de families, en de familie, die de HERE aanwijst, zal aantreden man voor man. 15 En wie aangewezen wordt als schuldig aan de ban, zal met vuur verbrand worden, hij en al wat hem toebehoort, omdat hij het verbond des HEREN overtreden en een schandelijke dwaasheid in Israël gedaan heeft.**

Jozua krijgt antwoord, terwijl hij nog spreekt (Jes.65:24; Dan.9:20). God zegt hem op te staan. De zaak is ten aanzien van de gezindheid van Jozua duidelijk geworden en nu moet er worden gehandeld. God gaat het kwaad openbaar maken. Het volk heeft gezondigd. Het volk moet het kwaad uit hun midden wegdoen.

Zonde is nooit alleen een zaak van de individu alleen. Als zonde niet wordt geoordeeld, verontreinigt dit het geheel. We hebben niet alleen met onszelf te maken. De tafel van de Heer is juist de uiting van eenheid. Daarom moet de boze worden weggedaan (1 Kor.5:13), anders kan de Heer niet meer in het midden van zijn volk zijn. Als ze de ban in hun midden zouden laten bestaan, kon God niet meer in hun midden zijn (vs.12).

Er was zonde aanwezig en daardoor wordt de kracht van God niet meer bij hen gevonden. God kan Zich niet met de zonde één maken. God zegt dan ook niet dat ze zwak zouden blijven, maar dat Israël geen stand kan houden voor zijn vijanden. Dat is een droevige verandering, want vroeger was het: "Niemand zal voor u standhouden" (1:5).

Het wegdoen van de zonde betekent aan de kant van God gaan staan ten opzichte van het kwaad. Als dat gebeurt, wordt de betrekking tussen God en het geheel weer in zijn normale toestand hersteld.

*En het zal geschieden, dat Ik antwoorden zal, voordat zij roepen; terwijl zij nog spreken, zal Ik verhooren. (Js 65:24)*

*Terwijl ik nog sprak en bad en mijn zonde en de zonde van mijn volk Israël beleed, en mijn smeking over de heilige berg mijns Gods uitstortte voor de HERE, mijn God, – (Dn 9:20)*

*Maar hen die buiten zijn, zal God oordelen. Doet de boze uit uw midden weg. (1Ko 5:13)*

*Niemand zal voor u standhouden al de dagen van uw leven; zoals Ik met Mozes geweest ben, zal Ik met u zijn; Ik zal u niet begeven en u niet verlaten. (Jz 1:5)*

God neemt zijn zegen niet onmiddellijk weg van hen die ontrouw zijn. Enerzijds zal Hij hen kastijden en anderzijds zal Hij hen zegenen. Hij handelt in geduld en onderricht hen in zijn genade. Hij neemt de moeite om de ziel steeds meer bijzonderheden te laten zien overeenkomstig haar toestand en voor haar bestwil.

**16 Toen liet Jozua des morgens vroeg Israël volgens zijn stammen aantreden, en de stam Juda werd aangewezen. 17 Toen hij de geslachten van Juda liet aantreden, wees Hij het geslacht der Zarhieten aan, en toen hij het geslacht der Zarhieten liet aantreden, man voor man, werd Zabdi aangewezen. 18 Toen hij diens familie liet aantreden man voor man, werd Achan aangewezen, de zoon van Karmi, de zoon van Zabdi, de zoon van Zerah uit de stam Juda.**

Weer staat Jozua, zoals we zo vaak lezen, vroeg op. Met deze zaak mag niet worden gewacht. Wat in Israël is gebeurd, kan ook in ons geweten gebeuren. Als God voor ons geweten iets duidelijk maakt als zonde, zal het ons verlammen als we het niet direct veroordelen.

Om het kwaad openbaar te maken gaat God een bepaalde weg. Hij doet dat, opdat elk lid van het hele volk zichzelf persoonlijk beproeft. Dat zien we in het "man voor man" van vers 17. We zien het ook bij de discipelen, nadat de Heer heeft gezegd dat een van hen Hem zou verraden. Zij vragen dan: ben ik het? (Math.26:21,22). Bij kwaad in de gemeente moet ik vragen: hoe is het met mij? Is het in ons huis?

Voor het openbaar maken van de zonde volgt Jozua precies de aanwijzingen die God in vers 14 had gegeven. Achan kan de openbaarmaking niet ontlopen. Hij heeft vanaf het begin de gelegenheid gehad voor de dag te komen met zijn kwaad in plaats van te wachten op het moment dat hij het wel móest belijden. Van enige gewilligheid is dan geen sprake meer. Hij wordt ertoe gedwongen. De belijdenis van Achan heeft daarom niet veel waarde.

Achan heeft de loop van het lot gevolgd en gezien hoe het steeds dichterbij kwam. Toch heeft hij gewacht tot het hem persoonlijk aanwees. De zonde verhardt en maakt blind voor de onfeilbare loop van de gerechtigheid van God (Spr.16:33). Zonde zal altijd denken dat er een uitweg is om te voorkomen dat de zonde openbaar gemaakt wordt. Zonde houdt geen rekening met God (Ps.94:7).

Achan behoort tot de koninklijke stam van Juda. Dat onder hen deze zonde was gebeurd, zal hen ervoor kunnen bewaren zich te beroemen op hun belangrijkheid. Schandvlekken in families die in aanzien zijn, zouden een nederige gezindheid moeten bewerken.

**19 En Jozua zeide tot Achan: Mijn zoon, geef toch eer aan de HERE, de God van Israël, en doe voor Hem belijdenis; vertel mij toch wat gij gedaan hebt, verberg het niet voor mij. 20 Daarop antwoordde Achan Jozua: Waarlijk, ik ben het, die gezondigd heeft tegen de HERE, de God van Israël, want zo en zo heb ik gehandeld: 21 ik zag bij de buit een mantel van Sinear, een mooi stuk, en tweehonderd sikkelen zilver en een staaf goud van vijftig sikkelen gewicht, en uit begeerte ernaar heb ik ze weggenomen; zie, ze zijn in mijn tent in de grond verborgen, en wel het zilver onderaan. 22 Toen zond Jozua boden, die zich naar de tent spoedden, en zie: het was in zijn tent verborgen, het zilver onderaan; 23 en zij haalden het uit de tent, brachten het bij Jozua en al de Israëlieten, en stortten het uit voor het aangezicht des HEREN.**

Als het lot Achan heeft aangewezen, vraagt Jozua niet of Achan het gedaan heeft. God heeft gesproken. Maar Jozua begint niet hem te vervloeken; hij spreekt hem ook niet aan met 'dief'. Het past niet om een lid van Gods volk dat door de zonde misleid en zelfs verhard is, zo te benaderen. Dat zou een totaal gebrek aan zelfkennis aan de dag leggen. Verontwaardiging over de zonde mag niet tot een verlies aan zelfbeheersing voeren.

*En terwijl zij aten, zei Hij: Voorwaar, Ik zeg u, dat een van u Mij zal overleveren. En zij werden zeer bedroefd en begonnen een voor een tot Hem te zeggen: Ik toch niet, Heer? (Mt 26:21,22)*

*Het lot wordt in de schoot geworpen, maar elke beslissing daarvan is van de HERE. (Sp 16:33)  
...; zij zeggen: De HERE ziet het niet, de God van Jakob merkt het niet. (Ps 94:7)*



In het "mijn zoon" laat Jozua de verbinding horen waarin hij zichzelf tot Achan ziet. Hij voelt zich niet beter dan Achan. Toch moet de zonde worden beleden en geoordeeld. Als Jozua Achan aanspoort God de eer te geven, is dat meer een bevel dan een verzoek. God wordt geëerd als de hele waarheid wordt beleden. Daartoe zal ieder mens eens gedwongen worden.

In de belijdenis van Achan zien we de weg waarop men tot zonde komt. Het is de oude geschiedenis: zien, begeren en nemen (Gen.3:6; vgl.1Joh.2:16; Jak.1:14,15).

*En de vrouw zag, dat de boom goed was om van te eten, en dat hij een lust was voor de ogen, ja, dat de boom begeerlijk was om daardoor verstandig te worden, en zij nam van zijn vrucht en at, en zij gaf ook haar man, die bij haar was, en hij at. (Gn 3:6)*

*Want al wat in de wereld is: de begeerte van het vlees, de begeerte van de ogen en de hoogmoed van het leven, is niet uit de Vader, maar is uit de wereld. (1Jh 2:16)*

*Maar ieder wordt verzocht als hij door zijn eigen begeerte meegesleept en verlost wordt. Daarna, als de begeerte bevrucht is, baart zij zonde; en als de zonde volwassen geworden is, brengt zij de dood voort. (Jk 1:14,15)*

God had in vers 11 alleen gezegd dat er "iets" gestolen was, maar niet genoemd wat dat was. Hij wilde dat de overtreder dit zou doen. Achan noemt de gestolen zaken bij hun naam. God wil geen algemene belijdenis, maar Hij wil dat we de zonde bij de naam noemen. Op deze wijze wordt hij gedwongen aan God terug te geven wat hij van Hem had gestolen (Job 20:15).

Wat behoorde aan de HERE, had Achan voor zichzelf gestolen. Zoals het bij Jericho in verkeerde handen was, was het ook bij Achan in verkeerde handen. Het volk van God kan de dingen die aan de HERE behoren ook voor zichzelf gebruiken.

De Heer geeft gaven, bekwaamheden. Hij wil dat we die voor Hem gebruiken, dat we ze voegen bij de schat van de HERE (6:19). Maar de zonde van Achan kan ook bij ons gevonden worden. Dan tooien we onszelf met wat de Heer toebehoort, we vestigen de aandacht op onszelf, zoeken eigen eer, we willen mensen behagen en niet de Heer.

Het eerste dat Achan noemt is "een mantel van Sinear, een mooi stuk". Zijn woorden lijken te verraden dat hij het zelfs nu nog spijtig vindt dit kleed te moeten inleveren. Hoewel hij geen verontschuldiging aanvoert, blijkt ook nergens dat hij zijn daad betreurt. Dit soort mensen zit meer in over het feit dat ze ontdekt zijn, dan dat ze inzien wat ze hebben gedaan. Ook voor de kwalijke gevolgen die hun daden voor anderen hebben, hebben ze geen oog.

Sinear is de vlakte waar de toren werd gebouwd in trots en hoogmoed, waar Babel is ontstaan (Gen.11:2,9), waar de afgoderij is begonnen. De "mantel van Sinear" spreekt van een godsdienst die alleen tot bevrediging van het vlees wordt beoefend. Het is een fraai uiterlijk, maar zonder leven uit en voor God. We kleden ons met "een mantel van Sinear", als we onze godsdienst voorzien van een fraaie vorm die aantrekkelijk is voor mensen van de wereld.

Het tweede is het zilver. Zilver spreekt van de prijs die voor de verlossing is betaald. In de handen van Achan wil dit zeggen dat er een belijdenis is verlost te zijn, terwijl er geen berouw over de zonden en geen bekering tot God heeft plaats gevonden. Het is van toepassing op christenen die pretenderen behouden te zijn op grond van het voldoen aan bepaalde inzettingen zoals doop en avondmaal of door te behoren tot een bepaald kerkgenootschap of verbond.

Het derde is een staaf goud of "een gouden tong" (SV). Dit stelt voor een spreken over de dingen van God zonder dat het hart er deel aan heeft. Vrijzinnige theologen hebben "een gouden tong", maar "met hun tongen plegen zij bedrog; addergif is onder hun lippen" (Rom.3:13).

Achan had deze dingen "in de grond verborgen". Dat spreekt van een gebruik van de dingen voor zichzelf, in verbinding met het leven op aarde, zonder zich te bekommeren om de rechten van de Heer. Hij lijkt daarmee op de ontrouwe slaaf, over wie de Heer Jezus in een gelijkenis spreekt (Math.25:18).

*Schatten slokte hij in, maar hij moet ze weer uitspuwen, God drijft ze uit zijn buik. (Jb 20:15)*

*Al het zilver en goud en de koperen en ijzeren voorwerpen zullen de HERE heilig zijn: het zal bij de schat des HEREN komen. (Jz 6:19)*

*Toen zij oostwaarts trokken, vonden zij een vlakte in het land Sinear, waar zij zich vestigden. ... Daarom noemt men haar Babel, omdat de HERE daar de taal der gehele aarde verward heeft en de HERE hen vandaar over de gehele aarde verstrooid heeft. (Gn 11:2,9)*

*Degene echter die het ene had ontvangen, ging weg en groef in de grond en verborg het geld van zijn heer. (Mt 25:18)*

Achan ondergaat het lot dat ook die "boze en luie slaaf" ondergaat (Matth.25:26,30).

**24 Daarop nam Jozua, tezamen met geheel Israël, Achan, de zoon van Zerah, en het zilver, de mantel en de staaf goud, zijn zonen en dochters, zijn runderen, ezels en kleinvee, zijn tent en al wat hem toebehoorde, en zij voerden hen naar het dal Achor. 25 En Jozua zeide: Zoals gij ons in het ongeluk hebt gestort, zal de HERE u op deze dag in het ongeluk storten. Toen stenigde heel Israël hem, en men verbrandde hen met vuur, en wierp stenen op hen. 26 Daarna richtte men een grote steenhoop boven hem op, die er is tot op de huidige dag. Toen liet de HERE zijn brandende toorn varen. Daarom noemt men die plaats het dal Achor, tot op de huidige dag.**

Geheel Israël was verontreinigd en moest nu zichzelf geheel reinigen. Dat kon alleen gebeuren, doordat allen het oordeel uitvoerden.

Zo is ook het wegdoen van de boze uit het midden van de gemeente een zaak van de hele gemeente (2 Kor.2:6; 7:11). Allen zijn ervoor verantwoordelijk, ieder moet ernaar handelen na persoonlijke oefening voor God en een vragen aan Hem hoe het met de eigen gezindheid en het eigen leven is.

Het is goed om het verschil tussen de tucht in Israël en de christelijke tucht in gedachten te houden. De christelijke tucht heeft altijd het herstel van de ziel op het oog. Zelfs als de boze aan satan moet worden overgegeven, is het tot verderf van het vlees, opdat de geest behouden wordt in de dag van Christus (1 Kor.5:5). Dat is een krachtige reden om de tucht uit te oefenen naar de maat van onze geestelijke kracht, want daarboven kunnen we niet gaan. We hebben ons altijd te verootmoedigen voor God, opdat de boze wordt weggedaan.

Achan had de gestolen spullen verborgen in zijn tent. Omdat al zijn gezinsleden mee moeten omkomen, zullen ze ervan hebben geweten en daardoor medeschuldig zijn geworden. Alles wat met Achan was verbonden, werd geoordeeld.

Het oordeel werd voltrokken in het dal Achor, dat deze naam kreeg naar aanleiding van dit gebeuren. Achor betekent 'ellende'. Dat is wat Achan onder het volk had gebracht. Achan betekent 'hij die verwarring, onrust, brengt'. Hij had Israël in ellende en beroering gebracht (1 Kron.2:7).

In Hosea 2:14,15 wordt dit dal tot een deur van hoop. Waar het oordeel is uitgeoefend, is de deur naar de toekomst geopend. God brengt zijn volk in geestelijke zin naar dat dal terug. Het zal zichzelf oordelen, hun zonden erkennen en weer door God als zijn volk worden aangenomen. Hoop is altijd daar aanwezig, waar mensen zich hun ellende bewust zijn en de toevlucht nemen tot de Heer Jezus.

Vrees wel de zonde, maar vrees nooit de bitterheid van de ontdekking ervan, noch de tuchtiging. Want vanaf dat ogenblik wil God ons zijn zegen opnieuw doen toekomen. Als er trouw en gehoorzaamheid is, zal God nooit nalaten te openbaren en weg te nemen wat de zegen van zijn volk verhindert.

*Zijn heer antwoordde echter en zei tot hem: Boze en luie slaaf! Je wist dat ik maai waar ik niet heb gezaaid, en inzamel vanwaar ik niet heb uitgestrooid? ... En werpt de nutteloze slaaf uit in de buitenste duisternis; daar zal het geween zijn en het tandengeknars. (Mt 25:26,30)*

*Voor zo iemand is deze straf genoeg, die door de velen uitgeoefend is, ... (2Ko 2:6)*

*Want zie, juist doordat u bedroefd bent geworden in overeenstemming met God, wat een bereidwilligheid heeft het bij u bewerkt, ja zelfs verontschuldiging, zelfs verontwaardiging, zelfs vrees, zelfs vurig verlangen, zelfs ijver, zelfs bestraffing. In alles hebt u bewezen zelf rein te zijn in deze zaak. (2Ko 7:11)*

*... zo iemand aan de satan over te geven tot verderf van het vlees, opdat de geest behouden wordt in de dag van de Heer Jezus. (1Ko 5:5)*

*De zonen van Karmi: Achar, die Israël in het ongeluk stortte, doordat hij zich aan het gebannene vergreep; ... (1Kr 2:7)*

*Ik zal haar aldaar haar wijngaarden geven, en het dal Achor maken tot een deur der hoop. Dan zal zij daar zingen als in de dagen van haar jeugd, als ten dage toen zij trok uit Egypte. (Hs 2:14,15)*

Nadat het kwaad uit Israël is weggedaan, krijgt het volk een nieuwe gelegenheid om Ai te veroveren. God schrijft precies voor hoe ze te werk moeten gaan. Alleen als ze naar Hem luisteren, zullen ze overwinnen. Er moet een hinderlaag worden gelegd. Daar rekent de vijand niet op. Vanuit deze hinderlaag wordt de stad ingenomen.

Zo beschikt ook nu iedere gelovige over een krachtbron die voor de wereld onzichtbaar is. Deze krachtbron is de Heilige Geest. De wereld ziet Hem niet en kent Hem niet (*Joh.14:17*).

Als de overwinning is behaald, bouwt Jozua een altaar. De offers die daarop gebracht worden, spreken van de Heer Jezus (*zie Lev.1-5*). Elke overwinning die wij behalen is alleen te danken aan wat de Heer Jezus heeft gedaan op het kruis.

Het voorlezen van de wet geeft aan dat gehoorzaamheid aan het woord van God de enige garantie is voor elke overwinning en elk altaar.

*...: de Geest van de waarheid, die de wereld niet kan ontvangen, omdat zij Hem niet aanschouwt en Hem niet kent; u kent Hem, omdat Hij bij u blijft en in u zal zijn. (Jh 14:17)*

### INHOUD:

- Vs.1, 2 Opdracht zich gereed te maken om tegen Ai op te trekken
- Vs.3-9 De hinderlaag gelegd
- Vs.10-17 Ai loopt in de hinderlaag
- Vs.18-29 Ai ingenomen, verbrand en zijn inwoners gedood
- Vs.30-32 Het altaar op de Ebal
- Vs.33-35 De wet voorgelezen

### TOELICHTING:

De *hoofdstukken 7 en 8* leren ons een belangrijke morele les: het oordeel over onszelf gaat vooraf aan het oordeel over onze vijanden. Het zwaard van Geest, het woord van God, moet eerst zijn heiligend werk in onze levens doen, voordat we het kunnen toepassen op de levens van anderen.

*Dit hoofdstuk* leert ons de terugkeer van Israël tot de kracht van God. Voor hun herstel moesten ze heel wat meemaken. Dat zou allemaal niet nodig zijn geweest, als ze in eenvoud en oprechtheid van het geloof hadden gehandeld. Maar God gebruikt deze dingen om ons te leren wie wij zijn en wie Hij is. Hoogmoed en verkeerd vertrouwen ontvangen hier een ernstige les. Het kost meer moeite om terug te keren in de weg van zegen, dan het gekost zou hebben om het kwaad te vermijden.

Vanaf *hoofdstuk 10* worden de steden in massa veroverd. De veroveringen van Jericho (*hst.6*), Ai (*hst.8*) en Gibeon (*hst.10:1-27*) geven de noodzakelijke beginselen van verovering die gelden voor alle steden. We moeten zien wat in ons leven deze steden zijn en hoe we die kunnen overwinnen. Overwinning in de kracht van God geeft daarna het gevaar op eigen kracht te gaan vertrouwen. Ai leert ons hoe zwak we zijn. We zijn zo sterk als de zwakste christen onder ons (Achan). Gibeon leert ons de les dat de vijand listig is.

***1 Hierop sprak de HERE tot Jozua: Vrees niet en wees niet verschrikt; neem al het krijgsvolk met u en maak u gereed, trek op naar Ai. Zie, Ik geef de koning van Ai, zijn volk, zijn stad en zijn land in uw macht, 2 en gij zult met Ai en zijn koning handelen zoals gij met Jericho en zijn koning gehandeld hebt; alleen moogt gij u meester maken van zijn buit en zijn vee. Leg mannen in hinderlaag aan de achterzijde van de stad.***

Het volk krijgt een nieuwe kans om Ai in te nemen. Maar ze moesten leren naar God te luisteren. Er is nu een gecompliceerde tactiek nodig en tien keer zoveel mannen dan ze eerst meenden nodig te hebben (*7:3*). Een van de lessen

die ze moesten leren (en wij ook!), is dat zonden vergeven kunnen worden, maar dat de gevolgen van de zonden moeten worden gedragen.

**3 Toen maakte Jozua zich gereed met al het krijgsvolk om op te trekken naar Ai. Dertigduizend man, dappere helden, koos Jozua uit, die hij des nachts uitzond met de opdracht: 4 Ziet, gij zult u tegen de stad in hinderlaag leggen, aan de achterzijde der stad, gaat niet te ver van de stad af en houdt u allen gereed. 5 Ik zelf en al het volk dat bij mij is, wij zullen de stad naderen; wanneer zij dan uittrekken ons tegemoet, zoals de eerste maal, zullen wij voor hen vluchten; 6 dan zullen zij ons achterna trekken, zodat wij hen van de stad weglukken, want zij zullen denken: zij vluchten voor ons zoals de eerste maal. Als wij dan voor hen vluchten, 7 zult gij uit de hinderlaag opstaan en u van de stad meester maken, en de HERE, uw God, zal haar in uw macht geven. 8 Zodra gij de stad hebt bezet, zult gij haar in brand steken; naar het woord des HEREN zult gij het doen; ziet, ik heb het u geboden. 9 Daarna zond Jozua hen uit en zij trokken naar de hinderlaag en bleven tussen Bethel en Ai, ten westen van Ai. Maar Jozua bracht die nacht door onder het volk.**

Ze moeten het hele leger nemen om deze kleine stad in te nemen. Dat was een diepe vernedering. Ook moest de andere helft van het volk nog eens vluchten, nu wel omdat het in Gods plan paste, maar ook dit was een beschamende vertoning. Maar ze moesten leren de vijand nooit te onderschatten. In vers 8 staat dat elke stap door de HERE verordend is.

We vinden hier in de verschillende handelingen voorbeelden van de verschillende houdingen die we tegenover de vijand kunnen innemen:

- 1 zich tegen de vijand opstellen om hem te weerstaan (vs.11) - *bijv. Ef. 6:13*
- 1 de vijand vanuit een hinderlaag waakzaam gade slaan (vs.12) - *bijv. 1Kor.16:13*
- 1 zich aan de vijand vertonen, opdat hij te voorschijn komt (vs.14) - *bijv. Ef.5:11*
- 1 voor de vijand vluchten (vs.15) - *bijv. 2 Tim.2:22*
- 1 de vijand verdelgen (vs.26) - *bijv. Kol.3:5*

*Neemt daarom de hele wapenrusting van God op, om weerstand te kunnen bieden in de boze dag en om, na alles volbracht te hebben, stand te houden. (Ef 6:13)*

*Waakt, staat vast in het geloof, weest mannelijk, weest sterk! (1Ko 16:13)*

*En hebt geen gemeenschap met de onvruchtbare werken van de duisternis, maar stelt ze veeleer aan de kaak. (Ef 5:11)*

*Maar ontvlucht de begeerten van de jeugd en jaag naar gerechtigheid, geloof, liefde en vrede met hen die de Heer aanroepen uit een rein hart. (2Tm 2:22)*

*Doodt dan uw leden die op de aarde zijn: hoererij, onreinheid, hartstocht, boze begeerte en de hebzucht, die afgodendienst is, ... (Ko 3:5)*

**10 Vroeg in de morgen monsterde Jozua het volk en trok met de oudsten van Israël aan de spits van het volk naar Ai; 11 ook al het krijgsvolk dat bij hem was, trok op en zij naderden en kwamen tegenover de stad en legerden zich ten noorden van Ai, zodat het dal lag tussen hem en Ai. 12 Hij nu had ongeveer vijfduizend man genomen en hen in hinderlaag gelegd tussen Bethel en Ai, ten westen van de stad. 13 Aldus had men het volk opgesteld: het gehele leger, dat ten noorden van de stad was, en zijn achterhoede ten westen van de stad. Maar Jozua was die nacht midden door het dal gegaan. 14 Zodra de koning van Ai dit gezien had, trokken de mannen der stad des morgens vroeg haastig uit ten strijde, Israël tegemoet, hij en al zijn volk, naar de verzamelaarsplaats tegenover de vlakte; want hij wist niet, dat hem een hinderlaag achter de stad gelegd was. 15 Jozua en geheel Israël lieten zich door hen verslaan en vluchtten in de richting van de woestijn; 16 daarom werd al het volk, dat in de stad was, opgeroepen om hen te achtervolgen, en terwijl zij Jozua achtervolgden, werden zij van de stad afgesneden; 17 er bleef niemand over in Ai en Bethel, die niet uittrok, Israël achterna, en zij lieten de stad open achter, terwijl zij Israël achtervolgden.**

Weer staat Jozua vroeg op en gaat als onderdeel van het volk mee naar Ai. Hij laat zich met het volk verslaan en gaat met hen op de vlucht. Deze beschamende ervaringen worden goed gemaakt door het feit dat God aan hun zijde staat. De kracht van God is met hen en alles gelukt.

Toch is de openbaring van deze kracht niet zó als bij Jericho. Bij Ai is er veel inbreng van de mens, er gebeurt heel veel. Dat zal allen aanspreken die van actie houden. Het om Jericho heen trekken is in vergelijking daarmee een saaie vertoning. Maar bij Jericho wordt de kracht van God openbaar in de oefening van het geloof en gaat alle eer naar God. De manier waarop Ai wordt veroverd, toont niet de kracht van het geloof, maar de zwakheid van de mens.

Dit kunnen we toepassen op onze geloofsoverwinningen. Onze grootste overwinningen halen we in onze binnenkamer, op onze knieën, zonder opzienbarende kenmerken. We kunnen het ook toepassen op de vele vormen van samenkomsten die de christenheid biedt. Er zijn plaatsen waar indrukwekkende (veelal zogenaamde) manifestaties van de Geest zijn. Het gevaar daarvan wordt door Paulus in de *eerste brief aan de Korinthiërs, hoofdstuk 12*, aangetoond. In tegenstelling daarmee staat de gemeente in Filadelfia (*Openb. 3:8*). De vraag is waar we voor kiezen.

Om de stad te veroveren moesten er heel wat handelingen worden verricht. Jozua en het deel van het volk dat bij hem was, moesten de stad vanuit het Noorden naderen (*vs.11*). Dat gebeurde 's nachts, terwijl de Jordaan overdag werd overgestoken en ook alles met betrekking tot Jericho overdag plaatsvond. Vervolgens moest ten Westen van Ai een deel van het volk in hinderlaag gaan liggen. Toen de koning van Ai hen had waargenomen, moesten ze ook nog doen alsof ze op de vlucht sloegen (*vs.14-16*). Dit was allemaal nodig om alle vertrouwen op zichzelf te oordelen.

**18 Toen zeide de HERE tot Jozua: Streck de spies die in uw hand is, uit naar Ai, want Ik geef het in uw macht. En Jozua strekte de spies die in zijn hand was, uit, naar de stad. 19 Toen stonden de mannen in aller ijel op uit de hinderlaag en snelden toe, zodra hij zijn hand uitstreckte, trokken de stad binnen, namen haar in en staken de stad ijlings met vuur in brand. 20 Toen de mannen van Ai zich omwendden en toezagen, zie, de rook van de stad steeg op ten hemel en zij hadden geen gelegenheid om her- of derwaarts te vluchten; immers het volk dat naar de woestijn gevlucht was, keerde zich om naar de vervolgers. 21 Zodra Jozua en geheel Israël zagen, dat de mannen van de hinderlaag de stad ingenomen hadden en dat de rook van de stad opsteeg, wendden zij zich om en sloegen de mannen van Ai. 22 Intussen trokken de anderen uit de stad hun tegemoet, zodat zij midden tussen de Israëlieten geraakten, dezen van hier en genen van daar; en zij sloegen hen, zonder dat men iemand van hen overliet, die ontsnapte of ontkwam. 23 Doch de koning van Ai grepen zij levend en brachten hem tot Jozua.**

**24 Zodra Israël gereed was met alle inwoners van Ai te doden in het veld, in de woestijn, waar zij hen vervolgd hadden, en deze allen tot de laatste man door de scherpte des zwaards gevallen waren, keerde geheel Israël terug naar Ai en sloeg het met de scherpte des zwaards. 25 Allen die op die dag vielen, zo mannen als vrouwen, waren twaalfduizend, al de burgers van Ai. 26 En Jozua trok zijn hand, waarmee hij de spies uitgestrekt hield, niet in, voordat hij alle inwoners van Ai met de ban geslagen had. 27 Alleen van het vee en de buit der stad hebben de Israëlieten zich meester gemaakt naar het woord des HEREN, dat Hij Jozua geboden had. 28 Jozua verbrandde Ai en maakte het tot een puinhoop voor altijd, een woestijn tot op de huidige dag. 29 De koning van Ai spietste hij op een paal tot aan de avondstond; tegen zonsondergang gebod Jozua, dat men zijn lijk van de paal zou afnemen en men wierp het neer bij de ingang van de stadspoort; daarna richtte men boven hem een grote steenhoop op, die er is tot op de huidige dag.**

Als de stad leeg is, toont God dat Hij de regie heeft. Hij zegt Jozua wat hij moet doen. Hoe belangrijk is het altijd naar de stem van de Heer te luisteren.

Jozua moet zijn spies uitstrekken. Dat was geen teken voor de hinderlaag om eruit te komen, dat lezen we tenminste niet. Hij hield de spies uitgestrekt tot de volle overwinning was behaald. Het herinnert aan de opgeheven handen van Mozes.

*Ik weet uw werken; zie, Ik heb een geopende deur voor u gegeven, die niemand kan sluiten; want u hebt kleine kracht en hebt mijn woord bewaard en mijn naam niet verloochend. (Op 3:8)*

De spies is het symbool van gericht, als teken voor de overwinning. Jozua is hier de Geest van Christus die krachtig te midden van Gods volk aanwezig is en voor hen in kracht werkt in het oordeel over hun vijanden. Zo mogen wij zien op Christus in de heerlijkheid en dat we in Hem de overwinning hebben.

De mannen staan op uit de hinderlaag, mogelijk op aansporing van wat God in hun harten geeft. We zien Hem hier als de verborgen oorsprong van alle handelingen. Ze weten wat ze moeten doen, omdat Hij de leiding heeft. Van die leiding blijven we altijd afhankelijk. Dan keren ook zij die moesten vluchten zich om en nemen deel aan de verovering.

Na de les van Ai is God weer met zijn volk. Israël roeit Ai uit in gehoorzaamheid aan wat God had gezegd. Aan deze gehoorzaamheid was de houding van Jozua verbonden die zijn hand uitgestrekt hield als teken van het vertrouwen op een volledige overwinning. Dat de hand pas wordt teruggetrokken als de vijand volkomen is verslagen, ziet op de volharding.

Hierin zit een belangrijke les voor ons. Alleen door volhardend vertrouwen wordt de overwinning behaald. Vergelijk *2 Koningen 13:17-19* waar Joas moest doorslaan, maar omdat hij te vroeg ophield, was zijn overwinning niet totaal.

*Daarna beval hij: Open het venster naar het oosten. En toen hij het geopend had, zeide Elisa: Schiet. En hij schoot. Toen zeide hij: Een pijl der overwinning van de HERE, ja, een pijl der overwinning op Aram. Gij zult Aram bij Afek tot vernietiging toe verslaan. Daarna zeide hij: Neem de pijlen. Toen hij ze genomen had, zeide hij tot de koning van Israël: Sla op de grond. Hij sloeg driemaal en hield toen op. En de man Gods werd toornig op hem en zeide: Gij hadt vijf- of zesmaal moeten slaan, dan hadt gij Aram verslagen tot vernietiging toe. Maar nu zult gij Aram driemaal verslaan. (2Kn 13:17-19)*

Het gaat erom te volharden tot het einde, tot de laatste vijand is verslagen. Jozua weet te volharden, zoals ook de Heer Jezus dat weet: het woord van zijn volharding (*Openb.3:10*). Geestelijke zegeningen kunnen we alleen in bezit nemen door volhardend vertrouwen op de Heer.

*Omdat u het woord van mijn volharding hebt bewaard, zal Ik ook u bewaren voor het uur van de verzoeking, dat over het hele aardrijk zal komen, om te verzoeken hen die op de aarde wonen. (Op 3:10)*

Bij Jericho was alles voor de Heer, bij Ai was het voor het volk. Eerst alles voor de Heer, daarna krijgen wij ons deel, voor zover de Heer dat bepaalt. Verder wordt Ai een puinhoop, het wordt door het volk gemaakt wat het is.

In *vers 29* laat Jozua zien dat hij het woord van God kende (*Deut.21:22*). Ai hoorde bij het erfdeel. Dat mocht niet verontreinigd worden.

*Wanneer iemand een zonde begaat, waarop de doodstraf staat, en hij wordt ter dood gebracht en gij hangt hem aan een paal, dan zal zijn lijk gedurende de nacht niet aan de paal blijven, maar gij zult hem dezelfde dag nog begraven, want een gehangene is door God vervloekt en gij zult het land dat de HERE, uw God, u als erfdeel geven zal, niet verontreinigen. (Dt 21:22,23)*

Een gehangene is voor God een vloek (*Gal.3:13*). In *Galaten 3* staat het in verbinding met de wet en de vloek. Er is vervloeking voor hem die aan een hout hangt en voor wie niet blijft in de werken van de wet. Christus heeft ons vrijgekocht van de vloek van de wet door voor ons een vloek te worden.

*Christus heeft ons vrijgekocht van de vloek van de wet door voor ons een vloek te worden (want er staat geschreven: 'Vervloekt is ieder die aan een hout hangt'), ... (Gl 3:13)*

De koning van Ai is een tegenbeeld van de Heer Jezus, net als Achan. Achan was de zondaar die door zijn zonde het hele volk verontreinigde. Door het oordeel in het dal Achor werd het tot een deur van hoop. De Heer Jezus was de enig Reine die de zonde van het volk op Zich nam, opdat het volk gereinigd werd. Zo werd voor ons het dal Achor tot een deur van hoop.

De koning van Ai laat zien dat de Heer Jezus voor ons de vervloekte aan het hout geworden is. Het gevolg daarvan voor ons is dat we vrijgekocht zijn. De wet is niet letterlijk op ons van toepassing. De vloek van de wet treft ons niet meer, omdat de Heer Jezus die vloek heeft gedragen. We zullen nooit meer onder de vloek van de wet komen.

***30 Toen bouwde Jozua een altaar voor de HERE, de God van Israël, op de berg Ebal, 31 zoals Mozes, de knecht des HEREN, de Israëlieten geboden had, naar hetgeen geschreven stond in het boek der wet van Mozes; een altaar van onbehouwen stenen, die men met***

**geen ijzer bewerkt had; zij brachten daarop brandoffers aan de HERE en slachtten vredeoffers. 32 En dáár schreef hij op de stenen een afschrift van de wet van Mozes, hetwelk hij opschreef ten aanschouwen der Israëlieten.**

Jozua doet wat God heeft bevolen voor als ze in het land zouden zijn gekomen (*Deut.27:2-8*). Met het bouwen van het altaar eist Jozua het land voor de HERE op. Dat het land de HERE toebehoort, heeft hij ook al laten zien door te handelen naar het voorschrift met het oog op het lijk van de koning van Ai (*vs.29*).

*Voorts geboden Mozes en de oudsten van Israël het volk: Onderhoud heel het gebod, dat ik u heden opleg – op de dag, waarop gij de Jordaan overtrekt naar het land dat de HERE, uw God, u geven zal, zult gij grote stenen oprichten, die met kalk bestrijken en daarop na uw overtocht al de woorden dezer wet schrijven – opdat gij komt in het land dat de HERE, uw God, u geven zal, een land, vloeïende van melk en honig, zoals de HERE, de God uwer vaders, u toegezegd heeft.*

*Als gij dan de Jordaan overgetrokken zijt, zult gij deze stenen, ten aanzien waarvan ik u heden opdracht geef, op de berg Ebal oprichten en met kalk bestrijken. Ook zult gij daar een altaar bouwen voor de HERE, uw God, een altaar van stenen, die gij niet met ijzer zult bewerken. Van onbehouwen stenen zult gij het altaar van de HERE, uw God, bouwen, en daarop brandoffers brengen aan de HERE, uw God. Ook zult gij vredeoffers slachten, die daar eten en u verheugen voor het aangezicht van de HERE, uw God. Vervolgens zult gij op die stenen al de woorden dezer wet klaar en duidelijk schrijven. (*Dt 27:1-8*)*

Het altaar is ook een beeld van de Heer Jezus, het is niet bewerkt, het is alles volkomen. Zoals Hij was, zou Hij het altaar zijn, waarop de offers worden gebracht. Op dit altaar worden geen zondoffers gebracht, maar brandoffers en vredeoffers: aangenaam voor God en gemeenschap met Hem en met elkaar.

Jozua bouwt het altaar op de Ebal, de berg van de vloek. Wij moeten leren op de vervloeking 'amen' te zeggen. Dan zullen we de zegeningen van de Gerizim ervaren. Op de berg van de vloek worden offers gebracht. Voor ons zijn door het offer van Christus de vervloeking weggenomen en zijn de zegeningen ons deel geworden.

**33 Geheel Israël nu, zijn oudsten, de opzieners en zijn rechters stonden aan weerszijden van de ark, tegenover de levitische priesters, die de ark des verbonds des HEREN droegen, zowel vreemdelingen als geboren Israëlieten, de ene helft tegenover de berg Gerizim en de andere helft tegenover de berg Ebal, zoals Mozes, de knecht des HEREN, vroeger geboden had, om het volk Israël te zegenen. 34 Daarna las hij al de woorden der wet voor, de zegen en de vloek, naar alles wat in het boek der wet geschreven stond. 35 Er was geen woord van al hetgeen Mozes geboden had, dat Jozua niet voorlas aan de gehele gemeente van Israël en de vrouwen, de kinderen en de vreemdelingen, die met hen meegegaan waren.**

De ark neemt de centrale plaats in. Dan wordt de wet voorgelezen. Gods geeft zijn Woord in verbinding met de ark, het altaar en de zegeningen. In *Deuteronomium 27* moet het volk de wet op het altaar schrijven. Wie bij Gods woord blijft, blijft overeind en zal overwinningen in het land behalen. Wie het niet in acht neemt, zal verlies lijden en niets van Gods goede land, van zijn goede zegeningen genieten.

Wat is de wet in *Deuteronomium 27*? Daar krijgt het volk de opdracht op de berg Ebal een altaar te maken en daarop te offeren en daarop de wet te schrijven. Maar wat was de wet? Dat was de hele inhoud van het boek *Deuteronomium*. Daarin zien we eerst de zegeningen van het land, dan de plaats waar de HERE zijn naam doet wonen. Ook zien we de voorwaarden om de zegeningen op die plaats te kunnen genieten. Al zijn wij niet onder de wet, toch geldt ook voor ons dat gehoorzaamheid de voorwaarde is om de zegeningen te genieten. Zo niet, dan zullen we de vloek dragen.

*Vervolgens zult gij op die stenen al de woorden dezer wet klaar en duidelijk schrijven. (*Dt 27:8*)*

De vijand gebruikt twee middelen om het volk van God kwaad te doen en schade te berokkenen. Het ene middel is geweld en het andere is list. In het eerste geval lezen we over de duivel als iemand die rondgaat als "een brullende leeuw" (1 Petr.5:8). In het andere geval wordt hij "een engel van het licht" genoemd (2 Kor.11:14).

De Gibeonieten lukt het met list om te ontkomen aan het oordeel waaronder ze vielen. Toch had deze list ontdekt kunnen worden. In vers 14 staat hoe het kwam dat de list slaagde: "zij vraagden het de mond des HEREN niet" (SV). Er is voor ons maar één manier om niet in de listen van de duivel te trappen en dat is: de hele wapenrusting van God aandoen (Ef.6:11).

#### INHOUD:

- Vs.1, 2 De vijand verenigt zich
- Vs.3-5 De list van de Gibeonieten
- Vs.6-8 De Gibeonieten komen in Gilgal
- Vs.9-13 De Gibeonieten verantwoorden zich
- Vs.14,15 Jozua sluit vriendschap met de Gibeonieten
- Vs.16-20 De list ontdekt
- Vs.21-27 De Gibeonieten worden houthakkers en waterputters

#### TOELICHTING:

Na vertrouwen op eigen kracht bij Ai, nu vertrouwen op eigen wijsheid bij Gibeon. Maar de Heer Jezus is de kracht van God en de wijsheid van God (1 Kor.1:24).

**1 Zodra al de koningen aan de westzijde van de Jordaan, op het Gebergte, in de Laagte en langs de ganse kust der Grote Zee tot tegenover de Libanon, de Hethieten, de Amoriëten, de Kanaänieten, de Ferezieten, de Hevieten en de Jebusieten dit hoorden, 2 sloten zij zich aaneen om eendrachtig Jozua en Israël te bestrijden.**

De vijanden sluiten zich aaneen, mogelijk door de nederlaag bij Ai, waardoor ze een kans zagen om dit volk te weerstaan. Dat hadden ze misschien niet gewaagd als Israël bij Gods kracht gebleven was. De koningen van Kanaän zijn een beeld van de beheersers van de geestelijke wereld (Ef.6:12).

Waar deze volkeren onderling steeds in oorlog met elkaar waren, sluiten ze zich nu aaneen om Jozua en Israël te bestrijden. Dat is altijd zo ten aanzien van wat van God is. Haat tegen God en zijn waarheid is een middel dat alle vijanden van God samenbindt en de onderlinge twisten doet vergeten (Luk.23:12; Hand.4:27).

**3 Maar toen de inwoners van Gibeon gehoord hadden, wat Jozua met Jericho en Ai gedaan had, 4 gingen ook zij met list te werk: zij begaven zich als afgezanten op weg, namen versleten zakken voor hun ezels en versleten wijnzakken, gescheurd en weer dichtgebonden, 5 en versleten, opgelapte schoenen aan hun voeten en versleten kleren aan het lijf, terwijl al het brood van hun teerkost uitgedroogd was; het was een en al kruimels.**

In de geestelijke strijd hebben we bijzonder met de listen van de vijand te doen (Ef.6:11). De strijd in Efeziërs 6 is niet een strijd om het land te veroveren, maar om het te verdedigen. Het gaat om het staande blijven na de overwinning. Daarvoor hebben we de hele wapenrusting nodig, om weerstand te kunnen bieden tegen de listen van de duivel (Ef.6:13).

*Weest nuchter, waakt; uw tegenpartij, de duivel, gaat rond als een brullende leeuw, op zoek wie hij zou kunnen verslinden. (1Pt 5:8)*

*En geen wonder, want de satan zelf doet zich voor als een engel van het licht. (2Ko 11:14)*

*Doet de hele wapenrusting van God aan, om te kunnen standhouden tegen de listen van de duivel. (Ef 6:11)*

*..., maar voor de geroepenen zelf, zowel Joden als Grieken, Christus, de kracht van God en de wijsheid van God; ... (1Ko 1:24)*

*Want onze strijd is niet tegen bloed en vlees, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers van deze duisternis, tegen de geestelijke machten van de boosheid in de hemelse gewesten. (Ef 6:12)*

*Herodes en Pilatus nu werden op diezelfde dag vrienden met elkaar, want zij leefden tevoren in vriendschap jegens elkaar. (Lk 23:12)*

*Want in waarheid zijn in deze stad verzameld tegen uw heilige knecht Jezus, die U hebt gezalfd, zowel Herodes als Pontius Pilatus met de naties en volken van Israël, ... (Hd 4:27)*

*Doet de hele wapenrusting van God aan, om te kunnen standhouden tegen de listen van de duivel. (Ef 6:11)*

*Neemt daarom de hele wapenrusting van God op, om weerstand te kunnen bieden in de boze dag en om, na alles volbracht te hebben, stand te houden. (Ef 6:13)*



Met zijn listen heeft de vijand vaak resultaat, waar zijn macht verbroken is. Zijn listen zijn meer te vrezen dan zijn kracht. Met zijn listen verleidt hij de mensen, maar met zijn kracht ontmoet hij de Heer.

De inwoners van Gibeon hadden gehoord wat Jozua met Jericho en Ai had gedaan. Daarom zochten zijn niet de strijd, maar zochten ze hun toevlucht tot list. Ze gaan met overleg te werk om hun leven te redden, waarvan ze wisten dat het gevaar liep. Dat is tot op zekere hoogte verstandig te noemen (vgl. Luk. 16:8). Er was een betere methode om hun leven te redden dan door list. Rachab had haar leven gered door geloof. Zie ook later de Kananese vrouw (Matth. 15:22-28). Van geloof was bij deze Gibeonieten geen sprake.

*En zie, een Kananese vrouw die uit dat gebied kwam, riep de woorden: Erbarm U over mij, Heer, Zoon van David! Mijn dochter is ernstig bezeten. Hij antwoordde haar echter geen woord. En zijn discipelen kwamen naar Hem toe en vroegen Hem aldus: Stuur haar weg, want zij roept ons na. Hij antwoordde echter en zei: Ik ben alleen gezonden tot de verloren schapen van het huis Israëls. Zij nu kwam en huldigde Hem en zei: Heer, help mij! Hij echter antwoordde en zei: Het is niet juist het brood van de kinderen te nemen en het de honden voor te werpen. Zij echter zei: Jawel, Heer, want ook de honden eten van de kruimels die van de tafel van hun meesters vallen. Toen antwoordde Jezus en zei tot haar: O vrouw, groot is uw geloof; moge u gebeuren zoals u wilt. En haar dochter werd gezond van dat uur af. (Mt 15:22-28)*

De Gibeonieten geven de voorkeur aan een eigen methode. Zij gaan met menselijke voorzichtigheid te werk en gebruiken mooie, indrukwekkende taal. Ze spreken over de HERE en wat Hij heeft gedaan. Zij geven voor godsdienstige mensen te zijn. Zo misleiden zij het volk van God en verschaffen zich er toegang toe, wat mogelijk is door ontrouw van het volk.

Hun hele voorkomen is versleten; alles wat ze hebben, is oud. Hoe ouder iets is, des te beter is het volgens de traditionalisten. De oude kerk, de oude gang van zaken. Maar het oude is niet eenvoudig beter omdat het oud is. Het oude is alleen beter als het van de Heer komt, dat wat van het begin af is. Zo is het oude 'in tongen spreken' iets wat in de christenheid weer naar voren komt. Maar het is niet alleen oud, het is ook versleten, het heeft zijn tijd gehad (1 Kor. 13:8). Het zijn dingen die indruk maken op het volk, maar wat versleten is, moet worden weggedaan.

**6 Zo gingen zij tot Jozua, naar de legerplaats te Gilgal, en zeiden tot hem en tot de mannen van Israël: Wij zijn uit een ver land gekomen; sluit dan nu een verbond met ons. 7 Maar de mannen van Israël zeiden tot de Hevieten: Misschien woont gij in ons midden en hoe kunnen wij dan een verbond met u sluiten? 8 Zij zeiden tot Jozua: Wij zijn uw knechten. Toen vroeg Jozua hun: Wie zijt gij en van waar komt gij?**

Jozua was weer in Gilgal, de goede plaats. Maar hij was niet in de goede gezindheid, om de list te onderkennen. Zij kwamen uit een stad in het land die moest worden vernietigd, maar ze deden alsof ze uit een ver land kwamen. Het volk dacht wel aan de mogelijkheid dat ze niet van zo ver kwamen. Er was argwaan. Maar waarom vragen ze niet verder? Ze vallen in de valstrik van de eigen wijsheid.

Het verzoek om een verbond met deze mensen te sluiten, klonk heel aantrekkelijk. Ze waren omringd door vijanden, die zich eendrachtig tegen hen opstelden om hen te bestrijden. Een verbond met de Gibeonieten zou hen sterker maken. Maar een dergelijke overlegging kan dan wel verstandig lijken, het laat wel de HERE buiten beschouwing. Als God alleen hun kracht is, kunnen bondgenoten alleen maar de noodzakelijke afhankelijkheid van God terzijde stellen. Israël had geen bondgenoten nodig!

**9 Zij antwoordden hem: Uit een zeer ver land zijn uw knechten gekomen vanwege de naam van de HERE, uw God, want wij hebben de mare aangaande Hem gehoord: al wat Hij gedaan heeft in Egypte, 10 en al wat Hij gedaan heeft aan de beide koningen der Amorieten aan de overzijde van de Jordaan, Sihon de koning van Hesbon en Og de koning van Basan, die te Astaroth woonde. 11 Daarom zeiden onze oudsten en al de inwoners van ons land tot**

*En de heer prees de onrechtvaardige rentmeester, omdat hij met overleg had gehandeld; want de zonen van deze eeuw zijn verstandiger ten aanzien van hun eigen geslacht dan de zonen van het licht. (Lk 16:8)*

*De liefde vergaat nooit; maar hetzij profetieën, zij zullen te niet gedaan worden; hetzij talen, zij zullen ophouden; hetzij kennis, zij zal te niet gedaan worden. (1Ko 13:8)*

**ons: Neemt teerkost voor de reis mee en gaat hun tegemoet en zegt tot hen: wij zijn uw knechten, sluit dan nu een verbond met ons. 12 Dit is ons brood: warm hebben wij het als teerkost uit onze huizen meegenomen op de dag, toen wij naar u op reis gingen, en nu, zie, het is droog en een en al kruimels. 13 En dit zijn de wijnzakken, die nieuw waren, toen wij ze vulden, en zie, zij zijn gescheurd; en dit zijn onze kleren en onze schoenen, ze zijn versleten van de zeer lange tocht.**

De Gibeonieten gebruiken vleierij. Zo zijn er naamchristenen die zich graag onder ons willen voegen en daarbij aangename dingen zeggen over God en de Heer Jezus. Ze praten zoals wij het graag horen. Daarom moeten we heel voorzichtig zijn en altijd als men met ons gemeenschap wil hebben, vragen naar de wil van de Heer. We moeten niet angstvallig gelovigen buiten houden, maar allen die aan de voorwaarden van de Schrift voldoen, moeten we opnemen. Niet een Rachab met Jericho laten omkomen.

De Gibeonieten gedragen zich alsof ze niets weten van wat met Jericho en Ai is gebeurd. Ze spreken alleen over wat bekend verondersteld mag worden van mensen die van ver komen. Ze doen alsof ze niet op de hoogte zijn van wat onlangs is gebeurd. Hun getuigenis van de lange reis wordt ondersteund voor hun versleten kleren en verdroogde brood.

Jozua en de hoofden vinden hun verhaal aannemelijk, de opmerkingen over de HERE klinken eerbiedig, hun hele verschijning lijkt te onderstrepen wat ze van zichzelf zeggen. Het is voldoende om de geboden waakzaamheid prijs te geven en dit gezelschap te ontvangen.

**14 Hierop namen de mannen van hun teerkost, maar zij raadpleegden de HERE niet. 15 En Jozua sloot vriendschap met hen en maakte een verbond met hen, dat hij hen in leven zou laten; en de hoofden der vergadering bezwoeren het hun.**

De Israëlieten nemen van hun brood. Door de 'bewijzen' zelf te beproeven, komen ze tot de conclusie dat het verhaal van de Gibeonieten waar is. Hun zintuigen zijn de norm. Dat is de dwaling. Door van hun brood te nemen geven ze in geestelijk opzicht uitdrukking aan hun gemeenschap met hen. Nu konden ze niet meer terug.

Waar menselijke zintuigen en waarnemingen de norm van beoordelingen worden, heeft de vijand toegang gekregen. Dan wordt de HERE niet geraadpleegd. Hij blijft buiten beeld. Het "zij raadpleegden de HERE niet" spreekt boekdelen.

Het woord van God niet raadplegen brengt het volk tot een verbond dat door datzelfde woord verboden was. We doen stappen, waarvan de gevolgen ons altijd achtervolgen omdat we niet hebben gevraagd naar de wil van de Heer om van Hem een duidelijk antwoord te krijgen. Jozua en de hoofden sluiten dit verbond. De meest verantwoordelijken gaan in de fout voorop.

Satan is geslaagd in zijn list. Jericho is door het geloof ingenomen. Na een aanvankelijke nederlaag bij Ai, wordt ook deze stad ingenomen als het volk de ban heeft weggedaan. Beide steden vallen in de handen van het volk, omdat er werd gehandeld in gehoorzaamheid aan wat de HERE zei. De derde stad wordt niet veroverd, omdat de volk niet naar de wil van de Heer heeft gevraagd.

**16 Na verloop van drie dagen echter, nadat zij met hen het verbond gesloten hadden, hoorden zij, dat zij in hun nabijheid, ja, in hun midden woonden. 17 De Israëlieten braken namelijk op en bereiken op de derde dag hun steden, te weten: Gibeon, Kefira, Beëroth en Kirjath-Jearim. 18 De Israëlieten sloegen hen echter niet, omdat de hoofden der vergadering het hun bezworen hadden bij de HERE, de God van Israël. Toen morde de gehele vergadering tegen de hoofden. 19 Maar al de hoofden zeiden tot de gehele vergadering: Wij hebben hun gezworen bij de HERE, de God van Israël; daarom kunnen wij hen niet aantasten. 20 Aldus zullen wij met hen doen:**

**hen in leven laten, opdat geen toorn over ons kome vanwege de eed, die wij hun gezworen hebben.**

De list wordt openbaar als het volk Gibeon en andere steden wil verdelgen. Nu moesten ze de consequenties onder ogen zien. Ze moesten deze mannen sparen. Dat hadden ze tot hun schade gezworen (Ps.15:4b). Een verkeerde daad mag niet nog erger worden gemaakt door niet de gevolgen te willen dragen. In 2 Samuël 21:1-9 moet het huis van Saul gestraft worden omdat Saul de Gibeonieten heeft willen doden.

*Er was in de dagen van David een hongersnood gedurende drie jaren achtereen; en David zocht het aangezicht des HEREN. De HERE zeide: Op Saul en op zijn huis rust een bloedschuld, omdat hij de Gibeonieten gedood heeft. Toen riep de koning de Gibeonieten en zeide tot hen – de Gibeonieten nu behoorden niet tot de Israëlieten, maar tot de rest der Amorieten en ofschoon de Israëlieten hun een eed hadden gedaan, had Saul in zijn ijveren voor de Israëlieten en voor de Judeeërs getracht hen om te brengen – David zeide dan tot de Gibeonieten: Wat kan ik voor u doen en waarmee kan ik verzoening bewerken, opdat gij het erfdeel des HEREN zegent? Toen zeiden de Gibeonieten tot hem: Het gaat ons in de zaak met Saul en zijn huis niet om zilver of goud, en het staat niet aan ons iemand in Israël te doden. Maar hij zeide: Wat verlangt gij, dat ik voor u doen zal? Daarop zeiden zij tot de koning: De man die ons wilde vernietigen en die het er op toelagde ons te verdelgen, zodat wij nergens in het gebied van Israël zouden kunnen voortbestaan – laat ons uit zijn zonen zeven mannen gegeven worden, opdat wij hen ophangen, voor de HERE, in het Gibeon van Saul, de uitverkorene des HEREN. En de koning zeide: Ik zal hen geven. Maar de koning spaarde Mefibóseth, de zoon van Jonathan, de zoon van Saul, vanwege de eed bij de HERE, die hen, David en Jonathan, de zoon van Saul, verbond. Toen nam de koning de beide zonen van Rizpa, de dochter van Aija, die zij Saul gebaard had, Armoni en Mefibóseth, en de vijf zonen van Merab, de dochter van Saul, die zij Adriël, de zoon van de Meholathiet Barzillai, gebaard had, en gaf hen over aan de Gibeonieten. Dezen hingen hen op, voor het aangezicht des HEREN, op de berg. Die zeven vielen tezamen en werden ter dood gebracht in de eerste dagen van de oogst, in het begin van de gersteoogst. (2Sm 21:1-9)*

*Heeft hij tot zijn schade gezworen, hij verandert het niet; ... (Ps 15:4b)*

Personen die door onze onzorgvuldigheid zijn toegelaten aan de tafel van de Heer, terwijl ze er eigenlijk niet horen, kunnen wij niet uitsluiten. Zolang ze niets doen dat door de Schrift als zonde wordt aangemerkt, moeten we ze dulden en ons buigen onder de tucht van de Heer vanwege onze ontrouw. Het huwen van een ongelovige partner kan niet ongedaan gemaakt worden door een echtscheiding. De hand van de ex-dronkaard zal blijven beven. De gevolgen blijven bestaan en voor het dragen ervan zal de Heer kracht geven als er oprechte erkenning van de zonde is.

**21 En de hoofden zeiden tot hen: Laat hen in leven blijven. En zij werden houthakkers en waterputters voor de gehele vergadering, zoals de hoofden te hunnen opzichte bepaald hadden. 22 Daarna ontbood Jozua hen en sprak tot hen: Waarom hebt gij ons bedrogen door te zeggen: wij wonen zeer ver van u verwijderd, terwijl gij in ons midden woont? 23 Daarom, vervloekt zijt gij en nimmer zult gij ophouden knechten te zijn, houthakkers en waterputters voor het huis van mijn God. 24 Zij gaven Jozua ten antwoord: Omdat aan uw knechten ten stelligste werd medegedeeld wat de HERE, uw God, zijn knecht Mozes geboden had, namelijk om het gehele land aan u te geven en al de inwoners van het land voor uw aangezicht te verdelgen, vreesden wij zeer voor u om onzes levens wil; daarom hebben wij dit gedaan. 25 Welnu, zie, wij zijn in uw macht; doe met ons, zoals goed en recht is in uw ogen om met ons te doen. 26 En hij deed aldus met hen, en hij redde hen uit de hand der Israëlieten, zodat dezen hen niet doodden. 27 Jozua namelijk maakte hen te dien dage tot houthakkers en waterputters voor de vergadering en voor het altaar des HEREN, tot op de huidige dag, op de plaats die Hij verkiezen zou.**

De Gibeonieten zijn als slaven in het huis van God, niet als zonen. Jozua vervloekt hen en veroordeelt hen tot het verrichten van het nederigste werk (vgl.Deut.29:11). Ze halen hout voor het altaar, maar zijn zelf geen offeraars. Ze halen water, maar niet om er zelf rein door te worden. Ze zijn een plaag voor het volk van God, omdat het volk hun de toegang heeft gegeven tot de dienst aan God zonder God te vragen. Ze dienen, echter niet uit liefde, maar uit vrees.

De gemeente wilde hen doden, maar Jozua redde hen (vs.26). Beter dan het kwaad dat door onze schuld binnen is gekomen, uit te roeien, is het om ons voor de Heer te buigen.

In de geschiedenis van de Gibeonieten te midden van Israël wordt ook Gods genade zichtbaar. Jismaja, één van de helden van David, is een Gibeoniet (1 Kron.12:4). Ook is er een Gibeoniet, Melatja, en nog andere mannen van Gibeon, die met het volk van God waren teruggekeerd uit de gevangenschap in Babel en meehielpen de muur om Jeruzalem te herbouwen (Neh.3:7; 7:25).

...; de Gibeoniet Jismaja, één van de dertig helden, die bevel voerde over de dertig; Jirmeja, Jahaziël, Johanan en de Gederathiet Jozabad; ... (1Kr 12:4)  
Daarnaast waren bezig de Gibeoniet Melatja en de Meronothiet Jadon, de mannen van Gibeon en van Mizpa, die stonden onder het gezag van de landvoogd van het gebied over de Rivier. (Ne 3:7)  
...; de zonen van Gibeon: vijftien; ... (Ne 7:25)

De vijf koningen die in *vers 3* worden genoemd, verenigen zich tot een machtig leger om het afvallige Gibeon te straffen. Als Jozua het verzoek krijgt om te helpen, bevindt hij zich te Gilgal. Vandaar vertrekt hij (*vs.7*) en de HERE geeft hem een grote overwinning. Daarna gaat hij terug naar Gilgal. Ook nadat hij verschillende steden in het zuiden van Kanaän heeft ingenomen, gaat hij terug naar Gilgal (*vs.43*).

Gilgal is de plaats waar het volk besneden werd (*hst.5*). Voor ons betekent het dat de Heer Jezus ons oordeel droeg. Om van overwinning tot overwinning te gaan, moeten we telkens terugdenken aan wat de Heer Jezus voor ons deed. Anders gaan we op onszelf vertrouwen en komt de nederlaag.

Jozua krijgt een verhooring die nooit iemand heeft gehad (*vs.14*). Die kunnen wij ook krijgen als we erop vertrouwen dat de HERE voor ons strijdt.

### INHOUD:

- Vs.1-5 Vijf koningen van de Amoriëten verenigen zich tegen Gibeon  
 Vs.6 De Gibeonieten roepen Jozua te hulp  
 Vs.7-15 De HERE levert de Amoriëten aan Israël over  
 Vs.16-27 Jozua doodt de vijf koningen  
 Vs.28-43 Jozua verovert de steden in het Zuiderland

### TOELICHTING:

In *dit hoofdstuk* komt Jozua op een bijzondere wijze voor onze aandacht. Het is een andere Jozua dan de falende Jozua van de vorige hoofdstukken. Hij betoont hier de Goddelijke kracht die hem zo kenmerkt en waarin hij zozeer op de Heer Jezus lijkt in zijn handelen door de Heilige Geest. Daarmee is hij ook een beeld van de individuele gelovige die door de Heilige Geest tot machtige geloofsdaden kan komen.

Na het falen van *hoofdstuk 7* trekt Jozua in *hoofdstuk 8* in kracht tegen Ai ten strijde. Hij strekt de spies uit tot alle vijanden verslagen zijn. Dezelfde volgorde zien we in de *hoofdstukken 9 en 10*. Na te zijn gevallen in de list van Gibeon, gaat hij nu in geestelijke kracht compromisloos de vijand te lijf.

Na de list verenigen de vijanden zich en vormen een groot leger. Dat was het gevolg van betoonde zwakheid van Gods volk van het *vorige hoofdstuk*. Maar God weet dit te gebruiken (*Micha 4:12; Openb.17:17*). Jozua gaat aan het hoofd van het volk. Ze gaan ervaringen opdoen die ze nooit zouden hebben beleefd als ze niet zwak waren geweest, zoals van zon en maan en hagelstenen.

Na zwakheid komen de grootste overwinningen en geloofservaringen. Dat is geen excuus voor zwakheid en ongeloof. Maar genade bewijst zich daarna wel sterker. Dat is eigen aan de genade. God wenste ook niet de zondeval. Toch schittert daardoor de genade van God op een manier die anders niet mogelijk was. Dat mogen we in ons leven ervaren.

**1** Zodra Adoni-Zédek, de koning van Jeruzalem, hoorde, dat Jozua Ai veroverd en met de ban geslagen had – evenals hij met Jericho en zijn koning gedaan had, zo had hij ook met Ai en zijn koning gedaan – en dat de inwoners van Gibeon met Israël vriendschap gesloten hadden en in hun midden waren, **2** toen werd men zeer bevreesd, want Gibeon was een grote stad, als een der koninklijke steden, ja, het was groter dan Ai, en al haar mannen waren helden. **3** Daarom zond Adoni-Zédek, de koning van Jeruzalem, aan Ho-

*Maar zij kennen de gedachten des HEREN niet en verstaan zijn raadslag niet, dat Hij hen verzamelt als schoven op de dorsvloer. (Mi 4:12)*

*Want God heeft in hun harten gegeven zijn bedoeling uit te voeren en het met enerlei bedoeling uit te voeren en hun koninkrijk aan het beest te geven, totdat de woorden van God vervuld zullen zijn. (Op 17:17)*

*ham, de koning van Hebron, aan Piream, de koning van Jarmuth, aan Jafia, de koning van Lachis, en aan Debir, de koning van Eglon, deze boodschap: 4 Trekt op tot mij en helpt mij, opdat wij Gibeon slaan, omdat het vriendschap gesloten heeft met Jozua en de Israëlieten. 5 Hierop verenigden zich de vijf koningen der Amorieten en trokken op: de koning van Jeruzalem, de koning van Hebron, de koning van Jarmuth, de koning van Lachis en de koning van Eglon, zij met al hun legers; zij belegerden Gibeon en streden ertegen.*

Adoni-Zédek ('heer van de gerechtigheid'), de koning van Jeruzalem, staat aan het hoofd van de vijandige bondgenoten. Hier wordt voor het eerst over Jeruzalem gesproken, afgezien van *Genesis 14*, waar over Melchizédek ('koning van de gerechtigheid'), de koning van Salem, wordt gesproken. Deze laatste zegende Abraham in tegenstelling tot Adoni-Zédek die aan het hoofd staat van de vijanden van het nageslacht van Abraham. Adoni-Zédek is een beeld van de antichrist die ook koning van Jeruzalem zal zijn.

De toepassing voor ons is dat hoe verder we in het land komen, des te sterker de vijand wordt, des meer strijd we zullen hebben. Wie de hemelse zegeningen niet kent, kent ook geen strijd in het land. De geestelijke dingen worden niet eigen gemaakt.

Gibeon was een grote stad, haar mannen waren helden en wilden blijven leven. Daarom hadden zij zich met list onder het volk van God begeven. Daarvoor is een zekere moed nodig. Zij horen niet bij het volk, maar ook niet meer bij de wereld, die hun nu ook vijandig gezind is. Ze zijn nooit werkelijk gelukkig. Eerst vreesden ze voor Israël, nu vrezen voor hun vroegere vrienden.

*6 Toen zonden de mannen van Gibeon tot Jozua, naar de legerplaats te Gilgal, deze boodschap: Trek uw hand niet van uw knechten af, ruk haastig tot ons op, verlos ons en help ons, want alle koningen der Amorieten, die op het gebergte wonen, hebben zich tegen ons verzameld.*

Door hun vriendschap met Israël was Israël nu ook verplicht zich voor hen in te zetten. Israël maakt geen gebruik van hen, maar zij hebben Israël nodig. Gibeonieten onder ons kunnen in de wereld invloedrijk zijn, maar het ontbreekt hen altijd aan geestelijke kracht. Daarvoor doen ze een beroep op het volk. Zij zijn alleen een plaag en een belasting. Maar God staat erboven en kan het toch gebruiken tot vervulling van zijn plannen. Daarvoor heeft Hij het toegelaten.

*7 Toen trok Jozua uit Gilgal op, hij en al het krijgsvolk met hem, allen dappere helden. 8 En de HERE zeide tot Jozua: Vrees niet voor hen, want Ik geef hen in uw macht, niemand van hen zal voor u standhouden. 9 En Jozua overviel hen plotseling – de ganse nacht was hij, van Gilgal uit, opgetrokken – 10 en de HERE bracht hen voor het aangezicht van Israël in verwarring, zodat hij hun een grote nederlaag toebracht bij Gibeon, hen vervolgde in de richting van de bergpas van Beth-Horon en hen versloeg tot bij Azeka en Makkeda. 11 Terwijl zij nu voor Israël vluchtten en zij juist op de helling van Beth-Horon waren, wierp de HERE uit de hemel grote stenen op hen, tot Azeka toe, zodat zij stierven; die door de hagelstenen stierven, waren talrijker dan die, welke de Israëlieten met het zwaard doodden. 12 Toen sprak Jozua tot de HERE ten dage, waarop de HERE de Amorieten aan de Israëlieten overleverde, en hij zeide in tegenwoordigheid van Israël: Zon, sta stil te Gibeon en gij, maan, in het dal van Ajalon! 13 En de zon stond stil en de maan bleef staan, totdat het volk zich op zijn vijand gewroken had. Is dit niet geschreven in het Boek des Oprechten? De zon nu bleef staan midden aan de hemel en haastte zich niet onder te gaan omstreeks een volle dag. 14 Een dag als deze is er noch vroeger, noch later ooit geweest, waarop de HERE zó iemands stem verhoorde, want de HERE streed voor Israël. 15 Hierop keerde Jozua en geheel Israël met hem terug naar de legerplaats te Gilgal.*

God wil uit het falen van de zijnen, zegen tevoorschijn laten komen. Als we dat zien, zal vrees verdwijnen (vs.8). Als het geloof op God vertrouwt, kunnen we vertrouwend verder gaan. God had hun de overwinning beloofd. Zij moesten handelen. Er moet strijd zijn. Maar als we strijden met de toezegging van de Heer in gedachten, is strijd alleen maar overwinning.

In de nacht verplaatsen ze zich. De overval was verrassend. De HERE streed mee, Hij bracht de vijand in verwarring, waardoor het volk de overwinning kon behalen. De HERE had zijn eigen wapen (Job 38:22,23; Ex.9:24,25), waardoor Hij er meer doodde dan zijn volk door het zwaard.

*Zijt gij doorgedrongen tot de schatkamers van de sneeuw?  
En hebt gij de schatkamers van de hagel gezien,  
die Ik heb opgespaard voor de tijd van benauwdheid,  
voor de dag van strijd en oorlog? (Jb 38:22,23)*

*En, terwijl er vuur door de hagelbuien heen flikkerde, hagelde het zo buitengewoon zwaar als nooit tevoren in het gehele land der Egyptenaren, sinds zij tot een volk geworden waren. De hagel sloeg in het gehele land Egypte alles neer, wat op het veld was, van mens tot dier; ook al het veldgewas sloeg de hagel neer en alle bomen op het veld deed hij afknappen. (Ex 9:24,25)*

De profetische toepassing ligt voor de hand, als we denken aan het boek *Openbaring*, waar we ook zoveel oordelen vanuit de hemel zien komen (Op.15:1; 16:1; Op.16:21).

*En ik zag een ander teken in de hemel, groot en wonderbaar: zeven engelen die de zeven laatste plagen hadden, want hiermee is de grimmigheid van God vol-eindigd. (Op 15:1)*

*En ik hoorde een luide stem uit de tempel tot de zeven engelen zeggen: Gaat heen en giet de zeven schalen van de grimmigheid van God uit op de aarde! (Op 16:1)*

*En een grote hagel, elke steen ongeveer een talent zwaar, viel uit de hemel op de mensen, en de mensen lasterden God vanwege de plaag van de hagel, want de plaag daarvan is zeer groot. (Op 16:21)*

Het gebeuren in *Jozua* wijst op de eindzege. Als wij ons verheugen op de verschijning van de Heer Jezus, dan verheugt het ons ook dat God de aarde zal reinigen van alle kwaad en dat ook onze overwinningen ten einde zijn gekomen in de eindzege. Dan is er geen strijd meer te strijden.

Uit wat Jozua in *vers 12* zegt, spreekt een enorm geloof. De Heer Jezus heeft ons gezegd dat we bergen kunnen verzetten, als we maar geloof hebben (Matth.21:21,22; Mark.9:23). Jozua was zich bewust van de zegen die God wilde schenken. Daarom richt hij zich in geloof tot God en beveelt in Gods naam de zon en de maan.

*Jezus nu antwoordde en zei tot hen: Voorwaar, Ik zeg u: als u geloof hebt en niet twijfelt, zult u niet alleen doen wat met de vijgeboom is gebeurd, maar al zegt u ook tot deze berg: Word opgeheven en in de zee geworpen, het zal gebeuren. En alles wat u in het gebed gelovig vraagt, zult u ontvangen. (Mt 21:21,22)*

*Jezus nu zei tot hem: 'Als U kunt!' - alle dingen zijn mogelijk voor hem die gelooft. (Mk 9:23)*

Hij sprak zijn woorden voor de oren van het volk, waardoor allen tot getuigen werden gemaakt van de gevolgen van zijn geloofsuitspraak. Het geeft aan zijn geloof een extra dimensie. Hij was zeker van de verhoring en getuigde daarvan. Het volk heeft dat geloof niet gehad, maar na de verhoring zal het er wel door gesterkt zijn. Die uitwerking mag het ook op ons hebben.

Wij leven in de dag van de overwinning, met strijd tegen de boosheden in de hemelse gewesten. De strijd was niet alleen tussen Jozua en Adoni-Zédek, maar tussen de God van Israël en de afgoden van de Kanaänieten. Baäl was de zonnegod en Astarte de maangod. De vijand geloofde dat de zon en de maan aan hun kant stonden. Door het geloof van Jozua worden zij in hun beweging vastgezet als bewijs dat de God van Israël werkelijk en alleen God is.

Wij hebben de strijd tegen geestelijke overheden en machten. Jozua lijkt te begrijpen dat het niet alleen om de koningen van vlees en bloed ging, maar om hen door wie zij zich lieten leiden en die aan de zijde van de vijanden stond. Jozua vraagt God om zijn macht over de boze machten te tonen.

Als Jozua de zon gebiedt stil te staan, vervulde hij het voornemen van God, wiens kracht almachtig is en aan wiens bevel zon en maan gehoorzamen. Afgodendienaars mogen tot zon en maan roepen om hulp, dat wil zeggen tot

Baal en Ashtheroth; maar de HERE, de Allerhoogste, toont aan zijn volk dat de krachten van de hemel slechts zijn dienstknechten zijn.

Dat hij zegt: "*Zon, sta stil*", is niet de wetenschappelijke spraak, maar de alledaagse spraak. Iedereen zegt dat de zon opgaat en ondergaat. De zon bleef twaalf uur langer aan de hemel staan. Het was een heel bijzondere, unieke dag. De stem van Jozua werd gehoord als van nooit iemand anders. Hij is een beeld van de Heer Jezus.

De zon is ook een beeld van de Heer Jezus. Voor ons betekent het dat we in de dag leven en dat we door de kracht van de Geest van Christus overwinningen kunnen behalen die God eenmaal over de hele aarde zal behalen. Wij zien de Heer Jezus nu al. Hij is door God verhoord in zijn dood en opstanding. Hij is de zon aan Gods rechterhand. Wij leven in de dag die niet eindigt tot de volle overwinning is gehaald. Wij zien Hem die nu al alle macht heeft in de hemel en op aarde (*Matth.28:18*). De demonische machten sidderen en beven voor dit licht van de zon.

Het boek van de Oprechten is een geschiedenisboek waarin bepaalde daden zijn opgetekend, mogelijk in dichtvorm, die in het algemeen niet in de Schrift zijn opgenomen (*2 Sam.1:18; vgl.Num.21:14; 1 Kon.14:19,29*).

*Daarom wordt gezegd in het boek van de oorlogen des HEREN: Waheb in Sufa en de dalen, de Arnon, ... (Nm 21:14)*

*Het overige van de geschiedenis van Jerobeam, hoe hij gestreden en hoe hij geregeerd heeft, zie, dat is beschreven in het boek van de kronieken der koningen van Israël. (1Kn 14:19)*

*Het overige van de geschiedenis van Rehabeam en alles wat hij gedaan heeft, is dat niet beschreven in het boek van de kronieken der koningen van Juda? (1Kn 14:29)*

Het is oude Hebreeuwse literatuur die verloren is gegaan. Als het in Gods plan voor zijn Woord past, citeren bijbelschrijvers daaruit (*vgl.Tit.1:12*).

**16 Die vijf koningen echter vluchtten en verborgen zich in de spelonk bij Makkeda. 17 En aan Jozua werd gemeld: De vijf koningen zijn gevonden, verborgen in de spelonk bij Makkeda. 18 Toen zeide Jozua: Wentelt grote stenen voor de ingang van de spelonk en zet er mannen bij om hen te bewaken. 19 Maar gij, blijft niet staan, jaagt uw vijanden na en slaat op hun achterhoede los; laat hun niet toe binnen hun steden te komen, want de HERE, uw God, geeft hen in uw macht. 20 Nadat nu Jozua en de Israëlieten hun een zeer grote nederlaag hadden toegebracht, zodat zij geheel vernietigd waren – hoewel er enigen van hen waren ontkomen en de versterkte steden hadden bereikt – 21 keerde het gehele volk ongedeerd naar de legerplaats terug, tot Jozua te Makkeda; niemand had zijn tong tegen de Israëlieten durven roeren. 22 Daarna zeide Jozua: Opent de ingang van de spelonk en brengt die vijf koningen uit de spelonk tot mij. 23 Men deed aldus en men bracht tot hem die vijf koningen uit de spelonk: de koning van Jeruzalem, de koning van Hebron, de koning van Jarmuth, de koning van Lachis en de koning van Eglon. 24 Zodra men die koningen tot Jozua gebracht had, riep Jozua alle mannen van Israël tot zich en zeide tot de aanvoerders der krijgslieden, die met hem getrokken waren: Treedt nader, zet uw voet op de nek dezer koningen. Zij kwamen naderbij en zetten hun de voet op de nek. 25 Toen zeide Jozua tot hen: Vreest niet en weest niet verslagen, weest sterk en moedig, want aldus zal de HERE doen aan al uw vijanden, tegen wie gij strijdt. 26 Vervolgens sloeg Jozua hen, doodde hen en spietste hen op vijf palen, en zij bleven hangen op de palen tot de avond. 27 Maar tegen de tijd, dat de zon onderging, nam men hen, op bevel van Jozua, van de palen af, en men wierp hen in de spelonk, waar zij zich verborgen hadden; en men plaatste grote stenen voor de ingang van de spelonk, die er heden ten dage nog zijn.**

In de strijd hebben we niet altijd tijd om te overleggen. Daarom moeten we altijd luisteren naar de Heer Jezus. De koningen die ontvlucht zijn, worden eerst opgesloten, dan wordt de strijd voortgezet en later wordt er met de

*En Jezus kwam naar hen toe en sprak tot hen de woorden: Mij is gegeven alle macht in hemel en op de aarde. (Mt 28:18)*

*En David zong dit klaaglied over Saul en zijn zoon Jonathan, en hij gaf bevel, de Judeeërs (dit lied van) de boog te leren; zie, het is geschreven in het Boek des Oprechten. (2Sm 1:17,18)*

*Iemand van hen, hun eigen profeet, heeft gezegd: Kretenzen zijn altijd leugenaars, kwade beesten, luie buiken. (Ti 1:12)*



koningen gehandeld. Voor elke handeling krijgt het volk aanwijzingen van Jozua.

Omdat de zon blijft schijnen, vluchten de koningen voor het licht en zoeken de duisternis van een spelonk om zich te verbergen (*Joh.3:19-21; Openb.6:15-17*).

*En dit is het oordeel, dat het licht in de wereld is gekomen, en de mensen hebben de duisternis meer liefgehad dan het licht, want hun werken waren boos. Want ieder die kwade dingen bedrijft, haat het licht en komt niet tot het licht, opdat zijn werken niet bestraft worden. Maar wie de waarheid doet, komt tot het licht, opdat zijn werken openbaar worden dat zij in God zijn gewerkt. (Jh 3:19-21)*

*En de koningen van de aarde en de groten en de oversten over duizend en de rijken en de sterken en elke slaaf en vrije verborgen zich in de holen en in de rotsen van de bergen; en zij zeiden tot de bergen en tot de rotsen: Valt op ons en verbergt ons voor het aangezicht van Hem die op de troon zit, en voor de toorn van het Lam; want de grote dag van hun toorn is gekomen en wie kan bestaan? (Op 6:15-17)*

Hun zelfgezochte veiligheid wordt eerst hun gevangenis en tenslotte hun graf. Eerst worden ze daar opgesloten, bewaard voor het moment van het oordeel (*vgl.2 Petr.2:4; Jud.:6*). Als de tijd daarvoor is aangebroken, worden ze bij name uit de duisternis geroepen (*vs.23*), in het licht gebracht en gedood (*vs.26*).

De koningen waren aan de hagelstenen ontkomen, zoals Faraó en zijn ruiters aan de plagen over Egypte. De reden is dat God zijn kracht over hen zou betonen (*Ex.9:16*). Verder weten enigen te ontkomen (*vs.20*). Er blijven altijd vijanden over. Dat bepaalt ons erbij dat we altijd waakzaam moeten blijven.

Het volk keert ongedeerd naar de legerplaats terug. Het feit dat niemand zijn tong tegen hen had durven roeren (*vs.21*), duidt erop dat geen enkele Israëliet tijdens de strijd of tijdens de vervolging ook maar een ogenblik in benauwdheid is geweest (*vgl.Ex.11:7*). Ook is hun handelen geheel in overeenstemming met Gods wil geweest, zodat niemand een klacht over een verkeerde behandeling kon bedenken en uiten.

Het zetten van de voet op de nek is een bewijs van de volkomen overwinning en voor de overwonnenen een bewijs van volkomen vernedering (*1 Kon.5:3; Ps.110:1*).

*Gij weet, dat mijn vader David niet in staat was voor de naam van de HERE, zijn God, een huis te bouwen wegens de oorlog, die zij van alle kanten tegen hem voerden, totdat de HERE hen onder zijn voetzolen gelegd had. (1Kn 5:3)*

*Aldus luidt het woord des HEREN tot mijn Here: Zet u aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden gelegd heb als een voetbank voor uw voeten. (Ps 110:1)*

De koningen moeten vernederd worden. Dat kan overmoedig lijken. Dat gevaar is altijd aanwezig. We zijn nooit zo zwak dan juist wanneer we een grote overwinning hebben behaald. Maar hier is het een bemoediging voor het volk. Elke vijand zal voor het volk neervallen (*Est.6:13*).

Het volk ziet de grote, indrukwekkende vijanden. Jozua geeft de aanvoerders opdracht hun voet op de nek van de koningen te zetten. Zo treden zij naar het woord van Mozes op de hoogten (de grote mannen) van hun vijanden (*Deut.33:29*).

Op dezelfde wijze mogen wij weten dat satan spoedig onder onze voeten vertreden zal worden (*Rom.16:20*). Dat is geen grootspraak van Paulus, maar de taal van het geloof. Zo zullen alle vijanden voor de Heer Jezus als een voetbank zijn (*1 Kor.15:25; Hebr.1:13*).

*Want Hij moet regeren, totdat Hij al zijn vijanden onder zijn voeten heeft gelegd. (1Ko 15:25)*

*Tot wie van de engelen echter heeft Hij ooit gezegd: 'Zit aan mijn rechterhand, totdat Ik uw vijanden stel tot een voetbank voor uw voeten'? (Hb 1:13)*

Jozua maakt door zijn opdracht in *vers 24* duidelijk dat er in de gevreesde koningen geen enkele kracht meer is. Zij moeten dat wel in het geloof aanvaarden. Er is geen reden meer voor vrees (*vs.25*). Jozua doodt de konin-

*Want als God engelen die gezondigd hadden niet gespaard, maar hen in de afgrond geworpen en overgeleverd heeft aan ketenen van donkerheid om tot het oordeel bewaard te worden; ... (2Pt 2:4)*

*En engelen die hun oorsprong niet bewaard, maar hun eigen woonplaats verlaten hebben, heeft Hij tot het oordeel van de grote dag met eeuwige boeien onder duisternis bewaard. (Jd:6)*

*Reeds nu had Ik mijn hand kunnen uitstrekken om u en uw volk met de pest te slaan en zoudt gij van de aarde weggevaagd zijn; doch hierom laat Ik u bestaan, om u mijn kracht te tonen, opdat men mijn naam verkondige op de gehele aarde. (Ex 9:15,16)*

*Maar tegen niemand van de Israëlieten zal een hond zijn tong durven roeren, tegen mens noch dier, opdat gij weet, dat de HERE scheiding maakt tussen de Egyptenaren en de Israëlieten. (Ex 11:7)*

*En Haman vertelde aan zijn vrouw Zeres en aan al zijn vrienden alles wat hem wedervaren was. Zijn wijzen en zijn vrouw Zeres zeiden tot hem: Indien Mordechai, voor wie gij begonnen zijt te vallen, uit het zaad der Joden is, dan zult gij niets tegen hem vermogen; integendeel: gij zult voor hem geheel ten val komen. (Es 6:13)*

*Welzalig zijt gij, Israël; wie is aan u gelijk? Een volk, verlost door de HERE, die het schild uwer hulp en het zwaard uwer hoogheid is. Daarom zullen uw vijanden veinzen u hulde te brengen, en gij zult op hun hoogten treden. (Dt 33:29)*

*De God nu van de vrede zal de satan spoedig onder uw voeten verpletteren. De genade van onze Heer Jezus Christus zij met u! (Rm 16:20)*

gen. De eindzege is voor de Heer Jezus. Hij doodt zijn vijanden. Het oordeel is Hem gegeven omdat Hij de mensenzoon is (Joh.5:27). Maar we worden er wel bij betrokken (Openb.3:9). We zullen de wereld en zelfs engelen oordelen (1 Kor.6:2,3).

... ; en Hij heeft Hem macht gegeven oordeel uit te oefenen, omdat Hij de Mensenzoon is. (Jh 5:27)

Zie, Ik geef enigen uit de synagoge van de satan, die zeggen dat zij Joden zijn en het niet zijn, maar liegen; zie, Ik zal maken dat zij komen en zich neerbuigen voor uw voeten en erkennen dat Ik u heb liefgehad. (Op 3:9)

Of weet u niet, dat de heiligen de wereld zullen oordelen? En als door u de wereld wordt geoordeeld, bent u dan onwaardig voor de geringste rechtszaken? Weet u niet, dat wij engelen zullen oordelen? Hoeveel te meer de dingen van dit leven? (1Ko 6:2,3)

**28 Op die dag nam Jozua Makkeda in en hij sloeg het met de scherpte des zwaards, ook zijn koning; hij trof het en alle levende wezens, die daarin waren, met de ban, hij liet niemand ontkomen en deed met de koning van Makkeda, zoals hij met de koning van Jericho gedaan had. 29 Daarna trok Jozua verder, en geheel Israël met hem, van Makkeda naar Libna en hij streed tegen Libna. 30 En de HERE gaf ook dat in de macht van Israël, met zijn koning. En hij sloeg het en alle levende wezens, die daarin waren, met de scherpte des zwaards; hij liet niemand daarin ontkomen en deed met zijn koning, zoals hij met de koning van Jericho gedaan had. 31 Daarna trok Jozua verder, en geheel Israël met hem, van Libna naar Lachis; hij belegerde het en streed ertegen 32 en de HERE gaf Lachis in de macht van Israël; men nam het in op de tweede dag en sloeg het met de scherpte des zwaards, alle levende wezens, die daarin waren, geheel zoals hij met Libna gedaan had. 33 Toen trok Horam, de koning van Gezer, op om Lachis te helpen, maar Jozua sloeg hem en zijn volk, totdat hij hem niemand had overgelaten. 34 Daarna trok Jozua verder, en geheel Israël met hem, van Lachis naar Eglon; zij belegerden het en streden ertegen, 35 namen het in op dezelfde dag en sloegen het met de scherpte des zwaards; alle levende wezens, die daarin waren, troffen zij op die dag met de ban, geheel zoals men met Lachis gedaan had. 36 Daarna trok Jozua op, en geheel Israël met hem, van Eglon naar Hebron, en zij streden ertegen. 37 Zij namen het in en sloegen het met de scherpte des zwaards, ook zijn koning en al zijn steden en alle levende wezens, die daarin waren; men liet niemand ontkomen, geheel zoals men met Eglon gedaan had: men sloeg het en alle levende wezens, die daarin waren, met de ban. 38 Daarna wendde Jozua zich, en geheel Israël met hem, naar Debir en hij streed ertegen, 39 en hij nam het, met zijn koning, en al zijn steden en men sloeg hen met de scherpte des zwaards; alle levende wezens, die daarin waren, sloegen zij met de ban, men liet niemand ontkomen; evenals men met Hebron gedaan had, zo deed men met Debir en zijn koning, zoals men ook met Libna en zijn koning gedaan had.**

**40 Aldus sloeg Jozua het ganse land, het Gebergte, het Zuiderland, de Laagte en de hellingen, met al hun koningen; hij liet niemand ontkomen, maar hij sloeg al wat adem had met de ban, zoals de HERE, de God van Israël, geboden had. 41 Jozua sloeg hen van Kades-Barnéa tot Gaza, ook het ganse land van Gosen tot Gibeon. 42 Al deze koningen en hun land heeft Jozua op éénmaal overwonnen, want de HERE, de God van Israël, streed voor Israël. 43 Daarna keerde Jozua, en geheel Israël met hem, terug naar de legerplaats te Gilgal.**

Opvallend is de steeds terugkerende uitdrukking "Jozua, en geheel Israël met hem" (vs.29,31,34,36,38,43). Hierin kunnen we een beeld zien van de eenheid van de Heer Jezus en de zijnen in het oordeel (Openb.19:11-16).

En ik zag de hemel geopend, en zie, een wit paard, en Hij die daarop zit, heet Getrouw en Waarachtig, en Hij oordeelt en voert oorlog in gerechtigheid. En zijn ogen zijn als een vuurvlam en op zijn hoofd zijn vele diademen en Hij heeft een geschreven naam, die niemand kent dan Hijzelf. En Hij is bekleed met een in bloed gedoopt kled, en zijn naam wordt genoemd: het Woord van God. En de legers die in de hemel zijn, volgden Hem op witte paarden, bekleed met wit, rein, fijn linnen. En uit zijn mond komt een scherp zwaard, opdat Hij daarmee de naties slaat. En Hij zal hen hoeden met een ijzeren staf en Hij treedt de wijn-

*persbak van de wijn van de grimmigheid van de toorn van God de Almachtige.  
En Hij heeft op zijn kleed en op zijn heup een geschreven naam: Koning van de  
koningen en Heer van de heren. (Op 19:11-16)*

Jozua neemt de steden van drie van de vijf koningen in: Lachis (vs.31,32), Eglon (vs.34,35) en Hebron (vs.36,37). De andere twee, Jeruzalem en Jarmuth, werden toen niet ingenomen. Verder neemt hij nog drie koninklijke steden in: Makkeda, in de buurt waarvan de vijf koningen gevlucht waren (vs.16), wat Jozua met zijn krijgsmacht daarheen bracht om hen te vervolgen en waardoor haar val bespoedigd werd (vs.28), Libna (vs.29,30) en Debir (vs.38,39). Tenslotte wordt in dit deel van het land Gezer verslagen (vs.33). Horam, de koning van Gezer, wilde met zijn krijgsmacht Lachis te hulp komen, dat zijn koning had verloren. Hij bleek zich tot zijn eigen verderf met de zaak bemoeid te hebben.

De koning van Hebron wordt gedood (vs.37). Maar die was toch al gedood bij de vijf (vs.23,26)? Dat lijkt te betekenen dat er direct een nieuwe koning opstond na de dood van de eerste. Vijanden volgen elkaar snel op om weerstand te bieden tegen Gods volk.

Hoe verder ze in het land kwamen, zou het leger ook verder gelegerd kunnen worden. Maar het leger bleef steeds in Gilgal (vs.43,7). Daar werd het leger steeds aan de besnijdenis herinnerd. Dat was nodig om kracht op te doen voor de volgende strijd. Dat de HERE voor Israël streed, maakt de noodzaak om herinnerd te worden aan de dood over de zonde, over het vlees niet minder.

We moeten steeds terug naar de plaats die ons voor God past: het volkomen wegdoen van onszelf. Er is een tijd om te handelen en er is ook een tijd om stil te zijn en ons voor God te stellen, opdat we tot handelen in staat kunnen zijn.

Ons bewustzijn van wie wij zijn, zien we in de dood van Christus aan het kruis. Dat is het uitgangspunt voor de strijd waarin de HERE voorop gaat. Juist dan zullen we Hem alles in handen geven. Als het vlees zich gaat beroemen, is de nederlaag een feit. Dan is er voor de HERE geen plaats en kan Hij niet voor ons strijden. We keren terug, niet om opnieuw besneden te worden, maar om eraan herinnerd te worden dat het vlees geen enkel nut heeft (Joh.6:63). Dan zullen we de leden doden die op de aarde zijn (Kol.3:5) en zo het vlees in de dood houden.

*De Geest is het die levend maakt; het vlees heeft geen enkel nut. De woorden die Ik tot u heb gesproken, zijn geest en zijn leven. (Jh 6:63)  
Doodt dan uw leden die op de aarde zijn: hoerij, onreinheid, hartstocht, boze begeerte en de hebzucht, die afgodendienst is, ... (Ko 3:5)*

Na de veroveringen in het Zuiden is nu het Noorden aan de beurt. Jozua ervaart weer dat de HERE met hem is. Hij trekt zegevierend voort en laat niets in leven. Op bevel van de HERE moest alles verdelgd worden. In *vers 20* staat zelfs dat het van de HERE was hun harten te verstokken.

Wil de HERE dan de ondergang van deze volken? Er staat toch in *1 Timotheüs 2:4* dat Hij niet wil dat iemand verloren gaat? Ja, maar het oordeel komt ook pas, wanneer de maat van de zonde vol is en de mens zich niet heeft willen bekeren. Dan komt het oordeel van de verharding en is er geen genade meer. Daarom is het ook nu nog: "*Heden, zo gij zijn stem hoort verhardt uw hart niet*" (Ps.95:7,8).

*Dit is goed en aangenaam voor God, onze Heiland, die wil dat alle mensen behouden worden en tot kennis van de waarheid komen. (1Tm 2:3,4)*

*..., want Hij is onze God, en wij zijn het volk dat Hij weidt, de schapen zijner hand. Och, of gij heden naar zijn stem hoordet! Verhardt uw hart niet, gelijk bij Meriba, gelijk ten dage van Massa, in de woestijn, ... (Ps 95:7,8)*

#### INHOUD:

- Vs.1-5 De koningen van het Noorden sluiten zich aaneen om tegen Israël te strijden
- Vs.6-9 Jozua verslaat de verzamelde koningen en legers
- Vs.10-14 Jozua verbrandt de steden van de koningen, behalve de steden op de heuvels
- Vs.15 Jozua heeft alles gedaan wat de HERE aan Mozes geboden had
- Vs.16-22 Overzicht van alles wat Jozua heeft veroverd
- Vs.23 Het land rust van de strijd

#### TOELICHTING:

De hoofdstukken 10 en 11 horen bij elkaar. Ze beschrijven de strijd tegen de koningen van het Zuiden (*hst.10*) en van het Noorden (*hst.11*). In twee grote oorlogen heeft Jozua de macht van al die koningen gebroken. Een verschil is dat in de tweede oorlog, die tegen de koningen van het Noorden, geen wonderen gebeuren.

**1** Zodra nu Jabin, de koning van Hasor, dit hoorde, zond hij een boodschap aan Jobab, de koning van Madon, aan de koning van Simron en aan de koning van Achsaf, **2** alsmede aan de koningen, die in het noorden woonden op het Gebergte, in de Vlakte ten zuiden van Kinneroth, in de Laagte en in de heuvelstreek van Dor in het westen, **3** de Kanaänieten in het oosten en in het westen, de Amoriëten, de Hethieten, de Fereziëten, de Jebusieten op het gebergte, en de Hevieten aan de voet van de Hermon, in de landstreek van Mizpa. **4** Daarop trokken dezen uit en al hun legers met hen, veel volk, talrijk als het zand aan het strand der zee, met zeer veel paarden en strijdwapens. **5** Al deze koningen sloten zich aaneen en kwamen zich gezamenlijk legeren bij de wateren van Merom, om tegen Israël te strijden.

Jabin (betekent 'de wijze' of 'de intelligente'), de koning van Hazor, was niet zomaar een koning. Hij regeerde over de voornaamste van alle koninkrijken (*vs.10*). Hij was de koning van het machtigste rijk. We kunnen in hem dan ook een beeld van het hoofd van alle demonen zien, van satan zelf.

Satan heeft veel instrumenten, trawanten die aan hem onderworpen zijn en zijn wil uitvoeren. Dat zijn de boze machten, de demonen, in de hemelse gewesten. Daarmee hebben we te doen, niet zozeer rechtstreeks met satan zelf, maar met zijn engelen. In Hazor treffen we de hoofdstad van alle koningen, het hoofd van de demonen.

Het gaat er in onze geestelijke strijd om dat we niet alleen de demonen overwinnen, maar dat wij het hoofd van de vijand overwinnen, de boze. Johannes zegt in zijn eerste brief dat de jongelingen dat hebben gedaan. Hij

zegt dat zij "de boze" overwonnen hebben (1 Joh.2:14), niet dat zij de bozen overwonnen hebben.

De kracht van Hazor ligt in zijn menigte. Hij komt met een enorm bondgenootschap. Ook hier verzamelen zich volken die onderling vaak in strijd waren, maar nu samen optrekken om tegen Gods volk te strijden (Luk.23:12). Voor Gods volk is het een gelegenheid om die strijd aan te gaan en juist doordat de vijand zich zo heeft verzameld een grote overwinning te behalen. Als we de vijand in grote overmacht op ons zien afkomen, is dat een kans om Gods kracht te openbaren.

De vijandelijke legers verzamelen zich bij de wateren van Merom. Ook hier zien we een beeld van de grote strijd in de eindtijd, waar alle koningen van de aarde zich verzamelen om strijd te voeren tegen God. In wezen is het God die hen daar verzamelt om hen in één slag te vernietigen (Op.16:14-16). Die strijd zal plaatsvinden vlakbij het hier genoemde Merom.

**6 Toen zeide de HERE tot Jozua: Wees niet bevreesd voor hen, want morgen om deze tijd zal Ik hen allen als verslagenen aan Israël overleveren; hun paarden zult gij de pezen doorsnijden en hun strijdwagens met vuur verbranden. 7 Toen kwam Jozua, en al het krijgsvolk met hem, plotseling op hen af bij de wateren van Merom, en zij overvielen hen. 8 En de HERE gaf hen in de macht van Israël; zij versloegen en achtervolgden hen tot aan Groot-Sidon en tot Misrefoth-Maim, en oostwaarts tot de vallei van Mizpa. Zij versloegen hen, totdat zij niemand van hen hadden overgelaten. 9 En Jozua handelde met hen zoals de HERE hem gezegd had: hun paarden sneed hij de pezen door en hun wagens verbrandde hij met vuur.**

De HERE bemoedigt Jozua en zegt hem niet te vrezen. Vaak zijn wij bang, in plaats van het voorrecht te zien om tegenover een grote menigte te staan. Maar God wil altijd door weinigen een grote overwinning behalen. Hij wil dat wij daarbij op Hem steunen (Ps.20:8) en ons niet laten afschrikken (Fil.1:27,28). Dit moeten we leren. Daarom laat God ons zulke ervaringen opdoen.

*Alleen, wandelt waardig het evangelie van Christus, opdat, hetzij ik kom en u zie, hetzij ik afwezig ben, ik uw omstandigheden hoor, dat u vast staat in een geest, terwijl u een van ziel meestrijdt met het geloof van het evangelie en u in geen enkel opzicht door de tegenstanders laat afschrikken. Voor hen is dit een bewijs van verderf, maar voor u van behoudenis, en dat van Godswege. (Fp 1:27,28)*

De strijdmiddelen van de vijand moeten onklaar gemaakt en vernietigd worden. Dat maakt hergebruik onmogelijk, zowel voor de vijand, alsook voor Israël. God wil niet dat zijn volk de middelen van de wereld gebruikt om overwinningen te behalen, waardoor de wereld daardoor de eer van de overwinning zou claimen. Elke overwinning mag alleen worden toegeschreven aan Hem, die deze ook feitelijk geeft.

**10 Terzelfder tijd keerde Jozua terug en nam Hazor in, en zijn koning sloeg hij met het zwaard; want Hazor was eertijds het voornaamste van al deze koninkrijken. 11 Zij versloegen alle levende wezens, die daarin waren, met de scherpte des zwaards, de ban voltrekkend; niets wat adem had, bleef over en Hasor verbrandde hij met vuur. 12 Verder heeft Jozua alle steden van deze koningen, en al hun koningen, overwonnen en hen geslagen met de scherpte des zwaards; hij trof hen met de ban, zoals Mozes, de knecht des HEREN, geboden had. 13 De steden echter, die op haar heuvels lagen, heeft Israël niet verbrand, met uitzondering alleen van Hazor, dat Jozua verbrand had. 14 De gehele buit uit deze steden, benevens het vee, hebben de Israëlieten buitgemaakt; alle mensen echter hebben zij geslagen met de scherpte des zwaards, totdat zij hen verdelgd hadden; zij lieten niets overblijven wat adem had.**

Hazor wordt ingenomen. Omdat het een machtige stad is, zou het menselijk verstand kunnen redeneren dat dit een geschikte hoofdstad voor Israël zou kunnen zijn. Maar God staat niet toe dat de zetel van wereldse macht en

*Ik heb u geschreven, vaders, omdat u Hem kent die van het begin af is. Ik heb u geschreven, jongelingen, omdat u sterk bent en het woord van God in u blijft en u de boze overwonnen hebt. (1Jh 2:14)*

*Herodes en Pilatus nu werden op diezelfde dag vrienden met elkaar, want zij leefden tevoren in vijandschap jegens elkaar. (Lk 23:12)*

*...; want het zijn geesten van demonen die tekenen doen en die uitgaan naar de koningen van het hele aardrijk, om hen te verzamelen tot de oorlog van de grote dag van God de Almachtige. Zie, Ik kom als een dief. Gelukkig hij die waakt en zijn kleren bewaart, opdat hij niet naakt wandelt en men zijn schaamte niet ziet. En Hij verzamelde hen op de plaats die in het Hebreeuws Harmagedon heet. (Op 16:14-16)*

*Dezen beroemen zich op wagens en genen op paarden, maar wij roemen in de naam van de HERE, onze God. (Ps 20:8)*

invloed de zetel van zijn volk wordt, want zijn volk is uitsluitend afhankelijk van Hem. Hazor wordt niet de nieuwe hoofdstad van Israël, het wordt volkomen vernietigd. God wil geen spoor over laten van de macht die tevoren heerste.

Helaas is door de ontrouw van Gods volk deze stad weer opgebouwd. In de tijd van de *Richteren* blijkt dat ze zelfs voor enige tijd over Gods volk heerst, als gevolg van de tucht die God over zijn volk moet brengen vanwege hun ontrouw (*Richt.4:1-3*).

*Nadat Ehud gestorven was, deden de Israëlieten opnieuw wat kwaad is in de ogen des HEREN. Toen gaf de HERE hen over in de macht van Jabin, de koning van Kanaän, die regeerde te Hazor, en wiens krijgsoverste Sisera was, die te Haróseth-Haggójim woonde. En de Israëlieten riepen tot de HERE, want hij bezat negenhonderd ijzernen strijdswagens en hij had de Israëlieten wreed verdrukt, twintig jaar. (Ri 4:1-3)*

In *Psalm 83* wordt God opgeroepen om aan de grote noordelijke verzameling van legers in de laatste dagen te doen wat Hij met deze koning heeft gedaan.

*Want zij hebben eensgezind beraadslaagd, tegen U een verbond gesloten: de tenten van Edom en de Ismaëlieten, Moab en de Hagarenen, Gebal, Ammon en Amalek, Filistea met de inwoners van Tyrus; zelfs Assur heeft zich bij hen gevoegd, zij zijn de zonen van Lot tot steun. sela Doe hun als Midian, als Sisera, als Jabin aan de beek Kison, die bij Endor vernietigd werden, tot mest werden voor het land. Maak hen, hun edelen, als Oreb en Zeëb, als Zebah en Zalmuna al hun vorsten, die zeiden: Wij willen in bezit nemen de woonsteden Gods. Mijn God, maak hen als een werveldistel, als kaf voor de wind. (Ps 83:6-14)*

Niet alle steden werden verbrand. God had zijn volk beloofd dat zij in steden zouden wonen die zij zelf niet hadden gebouwd (*Deut.6:10,11*). Niet alles moest worden verwoest. Dingen die hun tot nut zouden zijn, moesten gespaard blijven (*Deut.20:19,20*).

*Wanneer nu de HERE, uw God, u in het land zal gebracht hebben, waarvan Hij uw vaderen, Abraham, Isaäk en Jakob, gezworen heeft het u te zullen geven – grote en goede steden, die gij niet gebouwd hebt; huizen, vol met allerlei goederen, waarmee gij ze niet gevuld hebt; uitgehouden bakken, die gij niet uitgehouden hebt; wijngaarden en olijfbomen, die gij niet geplant hebt – en gij gegeten hebt en verzadigd zijt, ... (Dt 6:10,11)*

*Wanneer gij lange tijd een stad beleert, daartegen strijdende om haar in te nemen, dan moogt gij het geboomte daaromheen niet vernietigen door de bijl erin te slaan, maar gij moogt daarvan wel eten, doch het niet vellen; want zijn de bomen in het veld mensen, dat zij door u bij het beleg betrokken zouden worden? Alleen het geboomte, waarvan gij weet, dat het geen geboomte met eetbare vruchten is, dat moogt gij vernietigen en vellen om een belegeringswal te bouwen tegen de stad die met u strijd voert, totdat zij valt. (Dt 20:19,20)*

Wel werden alle inwoners gedood. Zo was het bevel van de HERE (*Deut.7:1-6; 20:16-18*). Deze totale uitroeiing hoeft geen verbazing te wekken, zoals het zo vaak is gebeurd, over het feit dat een liefdevolle God hiertoe beveelt. Wie God van wreedheid beschuldigt, kent Hem niet en kent ook zichzelf niet.

*Wanneer de HERE, uw God, u in het land gebracht zal hebben, dat gij in bezit gaat nemen, en Hij voor u uit vele volken verdreven zal hebben, de Hethieten, de Girgasiëten, de Amorieten, de Kanaänieten, de Fereziëten, de Hevieten, en de Jebusieten, zeven volken, talrijker en machtiger dan gij, en de HERE, uw God, hen aan u overgeleverd zal hebben, zodat gij hen verslaat, dan zult gij hen volkomen met de ban slaan; gij zult met hen geen verbond sluiten en hun geen genade verlenen. Gij zult u ook met hen niet verzwageren; uw dochters zult gij aan hun zonen niet geven, noch hun dochters nemen voor uw zonen; want zij zouden uw zonen van Mij doen afwijken, zodat zij andere goden zouden dienen, en de toorn des HEREN tegen u zou ontbranden en Hij u weldra zou verdelgen. Maar aldus zult gij met hen doen: hun altaren zult gij afbreken, hun gewijde stenen verbrijzelen, hun gewijde palen omhouthen en hun gesneden beelden met vuur verbranden. Want gij zijt een volk, dat de HERE, uw God, heilig is; ú heeft de HERE, uw God, uit alle volken op de aardbodem uitverkoren om zijn eigen volk te zijn. (Dt 7:1-6)*

*Maar uit de steden van deze volken die de HERE, uw God, u ten erfdeel zal geven, zult gij niets wat adem heeft, in leven laten, maar gij zult ze volledig met de ban slaan, de Hethieten, de Amoriëten, de Kanaänieten, de Fereziëten, de Hevieten, en de Jebusieten, zoals de HERE, uw God, u geboden heeft, opdat zij u niet leren te doen naar al de gruwelen, die zij voor hun goden doen, zodat gij tegen de HERE, uw God, zoudt zondigen. (Dt 20:16-18)*

De God van het *Oude Testament* is geen andere God dan die van het *Nieuwe Testament*, alsof we daar een God van liefde en hier een God van wraak hebben. Ook de God van het *Nieuwe Testament*, onze God, "is een verterend vuur" (*Hebr. 12:29*), terwijl de God van het *Oude Testament* eveneens een God van liefde is.

Is het onrechtvaardig dat God al deze mensen laat ombrengen? Nee. Er zijn verschillende redenen te geven die duidelijk maken dat God terecht zo handelt:

1 God oordeelt nooit zonder waarschuwing en voldoende tijd om de waarschuwing ter harte te nemen. Deze Kanaänieten hadden een getuigenis van God in hun midden gehad in Melchizédek (*Gen. 14:18*). Ze konden dus niet zeggen dat ze nog nooit van God hadden gehoord. Tevens wisten ze wat Hij voor zijn volk had gedaan in Egypte en daarna.

1 De lankmoedigheid van God heeft 400 jaar gewacht, tot de ongerechtigheid van de Amoriëten vol was (*Gen. 15:16*). Hij wacht lang, maar niet eeuwig. Hij wachtte 120 jaar voordat Hij de zondvloed liet komen (*Gen. 6:3*). Hij wacht nu al 2000 jaar sinds de mens de grootste zonde ooit beging door de Zoon van God te vermoorden (*2 Petr. 3:8-10*). Maar als de boosheid van de Kanaänieten alles te boven gaat, kan God niet anders dan hen oordelen. Alles wat een mens maar aan zonden kon bedenken en bedrijven, deden zij. Zij verdienden het oordeel.

1 Ze wisten dat God een Rechter was (Egypte). Maar geen van de steden gedroeg zich vriendelijk jegens de Israëliëten (*vs. 19*). Dat was het gevolg van de verharding van hun hart. Dat doet hun schuld niet te niet. God verhardt een hart alleen als iemand zelf eerst zijn hart heeft verhard. Verharding is een oordeel van God nadat de mens zelf heeft geweigerd zich te onderwerpen aan God. Er is sprake van verharding bij de heidenen (*Rom. 1:24,26,28*) bij de Joden (*Rom. 11:25*) en de naamchristenen (*2 Thess. 2:11,12*).

*Daarom heeft God hen in de begeerten van hun harten overgegeven aan onreinheid, om hun lichamen onder elkaar te onteren; ... Daarom heeft God hen overgegeven aan ontorende hartstochten; want ook hun vrouwen hebben de natuurlijke omgang vervangen door de tegennatuurlijke; ... En daar het hun niet goed dacht God te erkennen, heeft God hen overgegeven aan een verkeerd denken, om dingen te doen die niet betamen; ... (Rm 1:24,26,28)*

*Want ik wil niet, broeders, dat u deze verborgenheid onbekend is, opdat u niet wijs bent in eigen oog, dat er voor een deel over Israël verharding is gekomen, totdat de volheid van de volken is ingegaan; ... (Rm 11:25)*

*En daarom zendt God hun een werking van de dwaling om de leugen te geloven, opdat allen geoordeeld worden die de waarheid niet hebben geloofd, maar een welgevallen hebben gehad in de ongerechtigheid. (2Th 2:11,12)*

Het voorbeeld van Rachab en de Gibeonieten maakt duidelijk dat God onveranderd is in zijn verlangen om mensen te redden (*Rom. 10:13*). Zowel Rachab als de Gibeonieten vermeldden de dreiging, waarvan alle inwoners van Kanaän hadden gehoord (*2:9-11; 9:9,10*).

*..., en zeide tot de mannen: Ik weet dat de HERE u het land gegeven heeft en dat de schrik voor u op ons gevallen is en dat alle inwoners van het land voor u sidderen. Want wij hebben gehoord, dat de HERE de wateren van de Schelfzee voor uw ogen heeft doen opdrogen, toen gij uittoogt uit Egypte, en wat gij gedaan hebt aan de beide koningen der Amoriëten aan de overzijde van de Jordaan, Sihon en Og, die gij met de ban geslagen hebt. Toen wij dat hoorden, versmolt*

*Immers onze God is een verterend vuur. (Hb 12:29)*

*En Melchizédek, de koning van Salem, bracht brood en wijn; hij nu was een priester van God, de Allerhoogste. (Gn 14:18)*

*Het vierde geslacht echter zal hierheen wederkeren, want eerder is de maat van de ongerechtigheid der Amoriëten niet vol. (Gn 15:16)*

*En de HERE zeide: Mijn Geest zal niet altoos in de mens blijven, nu zij zich misgaan hebben; hij is vlees; zijn dagen zullen honderd twintig jaar zijn. (Gn 6:3)*

*Maar laat dit ene u niet onbekend zijn, geliefden, dat een dag bij de Heer is als duizend jaar en duizend jaar als een dag. De Heer vertraagt de belofte niet zoals sommigen het voor traagheid houden, maar Hij is lankmoedig over u, daar Hij niet wil dat iemand verloren gaat, maar dat allen tot bekeering komen. Maar de dag van de Heer zal komen als een dief, waarop de hemelen met gedruis zullen voorbijgaan en de elementen brandend vergaan en de aarde en de werken daarop zullen gevonden worden. (2Pt 3:8-10)*

*...: 'want ieder die de naam van de Heer zal aanroepen, zal behouden worden'. (Rm 10:13)*

ons hart en vanwege u bleef bij niemand meer enige moed over, want de HERE, uw God, is een God in de hemel boven en op de aarde beneden. (Jz 2:9-11)

Zij antwoordden hem: Uit een zeer ver land zijn uw knechten gekomen vanwege de naam van de HERE, uw God, want wij hebben de mare aangaande Hem gehoord: al wat Hij gedaan heeft in Egypte, en al wat Hij gedaan heeft aan de beide koningen der Amorieten aan de overzijde van de Jordaan, Sihon de koning van Hesbon en Og de koning van Basan, die te Astaroth woonde. (Jz 9:9,10)

Toch nemen alleen zij hun toevlucht tot het volk van God om aan het oordeel te ontkomen, zij het op verschillende manieren. Daar vinden beiden behoudenis van het oordeel.

God bestemt niemand voor de hel. Het is nu nog de "aangename tijd", "de dag van de behoudenis" (2 Kor.6:2) om aan het oordeel van de hel te ontkomen. Maar God bepaalt wel het tijdstip waarop aan die tijd en die dag een einde komt (Hand.17:30,31).

**15 Zoals de HERE zijn knecht Mozes geboden had, zo had Mozes Jozua geboden en daarnaar heeft Jozua gehandeld: hij heeft niets nagelaten van al wat de HERE aan Mozes geboden had.**

Aan het eind van de strijd herinnert de schrijver eraan dat overwinning en zegen het gevolg zijn van gehoorzaamheid. Jozua heeft alles gedaan, zoals de HERE had geboden.

**16 Aldus heeft Jozua dit gehele land veroverd, het gebergte, het gehele Zuiderland, het gehele land van Gosen, de Laagte, de Vlake, en het Gebergte van Israël met zijn Laagte; 17 van het Kale Gebergte af, dat oploopt in de richting van Seïr, tot aan Baäl-Gad in de vallei van de Libanon, aan de voet van het Hermongeborgte. Al hun koningen nam hij gevangen, en hij sloeg hen dood. 18 Lange tijd heeft Jozua tegen al deze koningen gestreden. 19 Er was geen enkele stad, die vriendschap sloot met de Israëlieten, behalve de Hevieten, die te Gibeon woonden. Alles namen zij gewapenderhand in. 20 Immers, de HERE had het zó beschikt, dat zij met een verstokt hart de strijd met Israël aanboden, opdat men hen, zonder genade, met de ban slaan en hen verdelgen zou, zoals de HERE Mozes geboden had. 21 Te dien tijde kwam Jozua en roeide de Enakieten uit, van het gebergte, uit Hebron, Debir en Anab, van het gehele gebergte van Juda en van het gehele gebergte van Israël. Hen en hun steden heeft Jozua met de ban geslagen. 22 Er bleven geen Enakieten over in het land der Israëlieten; alleen te Gaza, te Gath en te Asdod zijn er overgebleven.**

De "lange tijd" van de strijd moet op ongeveer zes à zeven jaar worden gesteld. Dat valt af te leiden uit de tijdstippen die Kaleb in de terugblik op zijn leven noemt (14:7,10). Met de "lange tijd" die de verovering heeft geveerd, is ook voldaan aan Exodus 23:29,30 (ook: Deut.7:22).

Veertig jaar was ik oud, toen Mozes, de knecht des HEREN, mij van Kades-Barnéa uitzond, om het land te verspieden; en ik bracht hem nauwgezet verslag uit. ... Welnu, zie, de HERE heeft mij in het leven behouden, zoals Hij beloofd heeft. Het is nu vijfenveertig jaar, sedert de HERE dit woord tot Mozes gesproken heeft, gedurende welke tijd Israël in de woestijn rondgetrokken heeft. Welnu, zie, ik ben heden vijftig jaar oud; ... (Jz 14:7,10)

Ik zal hen niet in één jaar voor u uit verdrijven, opdat het land geen woestinijs worde en het wild gedierte u niet te veel worde. Langzamerhand zal Ik hen voor u uit verdrijven, totdat gij zo vruchtbaar wordt, dat gij het land in bezit kunt nemen. (Ex 23:29,30)

De HERE, uw God, zal deze volken langzamerhand voor u uit verdrijven; gij zult hen niet in korte tijd mogen vernietigen, opdat het wild gedierte u niet te talrijk worde. (Dt 7:22)

Ook de Enakieten, de reuzen waarvoor ze zo bang waren geweest (Num.13:33), worden uitgeroeid (vs.21). Zonder God zijn we niets en verliezen we van dwergen. Met God kunnen we alles en zijn reuzen niets.

Toch blijven er nog enige reuzen over (vs.22). Eén uit hun nageslacht zal Goliath zijn. We moeten zulke enkelingen niet als kleinigheid van de hand doen. Als er ook maar iets van de vijand overblijft, zal dat ons in de grootste problemen brengen. De reuzen die overblijven, vinden een toevlucht in

... (want Hij zegt: 'In de aangename tijd heb Ik u verhoord en op de dag van de behoudenis heb Ik u geholpen': zie, nu is het de welaangename tijd, zie, nu is het de dag van de behoudenis), ... (2Ko 6:2)  
Met voorbijzien dan van de tijden der onwetendheid beveelt God nu aan de mensen, dat zij zich allen overal moeten bekeren, ... (Hd 17:30,31)

Ook zagen wij daar de reuzen, Enakieten, die tot de reuzen behoren, en wij waren als sprinkhanen in onze eigen ogen en ook in hun ogen. (Nm 13:33)



enkele steden van de Filistijnen, van wie de invloed spoedig merkbaar zal worden, als het volk ontrouw wordt.

**23 Toen nu Jozua het gehele land veroverd had overeenkomstig alles wat de HERE tot Mozes gesproken had, gaf Jozua het aan Israël ten erfdeel, volgens hun indeling in stammen. En het land rustte van de strijd.**

Na een lange tijd van strijd komt er rust. De rust is hier het gevolg van trouw in de strijd. Deze vermelding van rust in het land komt drie keer voor in het boek: hier, in verbinding met Jozua, in 14:15 in verbinding met Kaleb en in 21:44 in verbinding met het erfdeel van de Levieten te midden van het volk Israël.

Van rust kan alleen worden genoten, als er trouw wordt gehandeld naar wat de HERE heeft gezegd. Als door ontrouw van het volk niet alle vijanden worden uitgeroeid, blijkt de rust van beperkte duur te zijn.

De verovering van het land is voltooid. Dat wil zeggen: er was geen uiterlijke kracht overgebleven die voor hen kon bestaan of nog een koninkrijk kon vormen. Toch bleven er nog veel vijanden over. Als ze trouw zouden blijven, zouden die vijanden hen niet behoeven te verontrusten. Daarom is rust gevaarlijk, het kan zo gemakkelijk tot gemakzucht voeren. Dan wordt vergeten dat er nog vijanden zijn die land in bezit houden. Er blijft altijd land om te veroveren.

Rust is goed, maar ze moet niet te lang duren. Het is belangrijk dat we 'na alles volbracht te hebben, ook stand zullen houden' (Ef.6:13). De grootste nederlaag wordt vaak geleden na de grootste overwinning. Rust is ook gevaarlijk voor oudere broeders en zusters. De strijd is, zolang we nog in het lichaam zijn, nooit ten einde.

Met vers 23 wordt het eerste deel van het boek, waarin de geschiedenis van de overwinningen van Jozua beschreven worden, afgesloten. *Hoofdstuk 12* is een naschrift waarin als het ware de balans van de voorgaande hoofdstukken wordt opgemaakt. De overwonnen koningen en hun gebieden worden opgesomd.

*De naam van Hebron was eertijds Kirjath-Arba; deze Arba was onder de Enakieten de grootste man. En het land rustte van de strijd. (Jz 14:15)*

*En de HERE gaf hun aan alle zijden rust, geheel zoals Hij hun vaderen gezworen had; niet één van al hun vijanden heeft voor hen kunnen standhouden; al hun vijanden gaf de HERE in hun macht. (Jz 21:44)*

*Neemt daarom de hele wapenrusting van God op, om weerstand te kunnen bieden in de boze dag en om, na alles volbracht te hebben, stand te houden. (Ef 6:13)*

Hier worden de koningen genoemd die door Jozua en de Israëlieten verslagen zijn. De koningen zijn de aanvoerders van de vijandelijke legers. De koningen stellen de boze machten in de hemelse gewesten voor. Deze boze machten zijn de aanvoerders in de geestelijke strijd die wij hebben te voeren. Daarom staat er: *"Onze strijd is niet tegen bloed en vlees, maar tegen de ... geestelijke machten van de boosheid in de hemelse gewesten"* (Ef. 6:12).

Als mensen ons kwaad willen doen, ons bespotten om ons geloof of over ons liegen, moeten we eigenlijk die mensen daar niet op aanzien, maar die boze machten. Zo zei de Heer Jezus eens tegen Petrus: *"Ga weg achter mij satan"*. Petrus liet zich toen gebruiken als een instrument van de satan. (Matth.16:23).

*Want onze strijd is niet tegen bloed en vlees, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers van deze duisternis, tegen de geestelijke machten van de boosheid in de hemelse gewesten. (Ef 6:12)*

*Hij echter keerde Zich om en zei tot Petrus: Ga weg, achter Mij, satan, je bent Mij een aanstoot; want je bedenkt niet de dingen van God, maar de dingen van de mensen. (Mt 16:23)*

#### INHOUD:

Vs.1-6 De koningen van het Overjordaanse

Vs.7-24 De koningen in het land

#### TOELICHTING:

***1 Dit zijn de koningen des lands, die de Israëlieten verslagen hebben en wier land zij in bezit genomen hebben aan de overzijde van de Jordaan, in het oosten, van de beek Arnon tot het Hermongebirge benevens de gehele Vlakte oostwaarts: 2 Sihon, de koning der Amorieten, die te Hesbon woonde, die heerste van Aroër af, dat aan de oever van de beek Arnon ligt, aan de middenloop der beek, en over half Gilead tot aan de beek Jabbok, de grens der Ammonieten, 3 en over de Vlakte tot aan de oostzijde van het meer van Kinneroth en tot aan de oostzijde van de zee der Vlakte, de Zoutzee, in de richting van Beth-Jesimoth en zuidwaarts aan de voet van de hellingen van de Pisga. 4 Verder het gebied van Og, de koning van Basan, een van de overgeblevenen der Refäieten; deze woonde te Astaroth en te Edrei, 5 en heerste over het Hermongebirge, Salcha en geheel Basan tot aan het gebied der Gesurieten en der Maächatieten, en over half Gilead, tot het gebied van Sihon, de koning van Hesbon. 6 Mozes, de knecht des HEREN, en de Israëlieten hebben hen verslagen, en Mozes, de knecht des HEREN, heeft het tot een bezitting gegeven aan de Rubenieten, de Gadieten en de halve stam Manasse.***

De Heilige Geest geeft ons niet alleen de overwinning over onze vijanden, waarvan hier een opsomming gegeven wordt, maar leert ons ook de hele uitgestrektheid van het land kennen en begrijpen. We leren het onderscheid tussen wat God geeft en het genot ervan. Dit onderscheid zien we ook in het Nieuwe Testament: *"Doch gij hebt de zalving van den Heilige, en gij weet alle dingen"* (1 Joh.2:20 SV). Na de strijd leren we de uitgestrektheid en de waarde van de zegeningen kennen.

Tijdens de strijd houdt de christen zich niet bezig met een opsomming van zijn overwinningen. Hij moet zich bezighouden met zijn doel. Maar als de strijd gestreden is, mag hij achterom zien om de uitgestrektheid van de genade van God te gaan meten die voor ons werkzaam is geweest.

Ter bemoediging komt nu een opsomming van de overwonnen koningen. Het zijn er 31 in getal (vs.24). In dat aantal worden Sihon en Og niet meegerekend. Zij regeerden over gebieden die niet in het land liggen, waarvoor men niet door de Jordaan hoefde te gaan.

Toch werden deze koningen verslagen (Num.21:21-31; 33-35) en hun gebieden veroverd en als bezit aangeduid (vs.6).

*Israël nu zond boden tot Sihon, de koning der Amorieten, met het verzoek: Laat mij door uw land trekken; wij zullen niet afbuigen door akkers en wijngaarden, wij zullen geen welwater drinken, de koninklijke weg zullen wij gaan, totdat wij*

*uw gebied doorgetrokken zijn. Doch Sihon stond Israël niet toe door zijn gebied te trekken, maar verzamelde zijn gehele krijgsmacht en trok Israël tegemoet de woestijn in, en gekomen bij Jahaz, streed hij tegen Israël. Maar Israël sloeg hem met de scherpte des zwaards en nam zijn land in bezit van de Arnon af tot de Jabbok, tot aan de Ammonieten toe, want de grens der Ammonieten was sterk. En Israël nam al die steden in en ging wonen in alle steden der Amorieten, in Hesbon en al haar onderhorige plaatsen. Want Hesbon was de stad van Sihon, de koning der Amorieten; deze had tegen de vorige koning van Moab gestreden en diens gehele land aan zijn macht ontruikt, tot de Arnon toe. Daarom zeggen de spreukendichters:*

*Komt te Hesbon, gebouwd en versterkt worde Sihons stad! Want vuur ging er uit van Hesbon, een vlam uit Sihons stad; het verteende Ar-Moab, de heerseres over de hoogten van de Arnon.*

*Wee u, Moab; verloren zijt gij, volk van Kamos!*

*Hij maakte zijn zonen vluchtelingen, zijn dochters gevangenen van Sihon, de koning der Amorieten.*

*Wij hebben hen beschoten, Hesbon ging verloren, tezamen met Dibon, en wij verwoestten het tot Nofah, dat reikt tot Médeba.*

*Israël woonde in het land der Amorieten. (Nm 21:21-31)*

*Daarop wendden zij zich en trokken op in de richting van Basan; toen trok Og, de koning van Basan, hun tegemoet, hij en zijn gehele volk, om bij Edrei slag te leveren. Doch de HERE zeide tot Mozes: Vrees hem niet, want Ik geef hem met zijn gehele volk en zijn land in uw macht, en gij zult met hem doen, gelijk gij gedaan hebt met Sihon, de koning der Amorieten, die te Hesbon woonde. En zij versloegen hem en zijn zonen en zijn gehele volk zo volkomen, dat zij niemand lieten ontkomen; en zij namen zijn land in bezit. (Nm 21:33-35)*

Ze spreken van onze aardse zegeningen, niet van onze hemelse zegeningen. We moeten ze niet verachten, ze zijn een zegen, maar ze zijn niet specifiek christelijk. Gelovigen delen aardse zegeningen met de mensen van de wereld. We kunnen daarbij denken aan gezondheid, kinderen, werk. Het onderscheid is dat de wereld God er niet voor dankt, terwijl de gelovige dat wel doet.

Aardse zegeningen kunnen we op drie manieren bezitten:

- | zoals ze in het vreedrijk worden genoten;
- | zoals Sihon en Og ze genieten;
- | zoals Ruben, Gad en half Manasse er van genieten.

In het boek *Ezechiël* zien we hoe het in het vreedrijk wordt bezeten. Daar heeft iedere stam een groot deel in het land en een klein deel in het Overjordaanse. Zo wil God dat we onze zegeningen bezitten: het grootste deel in het land.

Ruben, Gad en de halve stam Manasse stellen christenen voor die aan de aardse zegeningen genoeg hebben. Alle zegen die er voor hen is, is de aardse. Aan de hemelse zegen denken ze niet. De tweeënhalve stam hadden geen deel in het land. Dat geldt helaas voor veel christenen. Zij verheugen zich over de aardse zegeningen. Ze danken van harte voor hun eten en drinken en voorspoed.

Anders dan de tweeënhalve stam bezaten Sihon en Og alles alleen voor zichzelf, in hoogmoed. Bij hen was er geen enkele gedachte aan God, geen enkel gevoel van dankbaarheid. Waarom ook. Zij beschouwden hun bezit als het resultaat of de verdienste van hun eigen inspanning. Waarom zou je God danken voor wat je eigenhandig hebt verdiend?

***7 Dit zijn de koningen des lands, die Jozua en de Israëlieten verslagen hebben aan de westzijde van de Jordaan, van Baäl-Gad in de vallei van de Libanon tot het Kale Gebergte, dat oploopt in de richting van Seïr, welker land Jozua aan de stammen Israëls tot een bezitting gaf, volgens hun afdelingen; 8 op het gebergte, in de Laagte, in de Vlake, op de hellingen, in de woestijn en in het Zuiderland: de Hethieten; de Amorieten en de Kanaänieten; de Ferezieten, de Hevieten en de Jebusieten.***

***9 De koning van Jericho: één; de koning van Ai bezijden Bethel: één; 10 de koning van Jeruzalem: één; de koning van Hebron: één; 11 de koning van Jarmuth: één; de koning van Lachis: één; 12 de koning van Eglon: één; de koning van Gezer: één; 13 de koning van Debir: één; de koning van Geder, één; 14 de koning van Horma: één; de koning van Harad: één; 15 de koning van Libna:***

**één; de koning van Adullam: één; 16 de koning van Makkeda: één; de koning van Bethel: één; 17 de koning van Tappuah: één; de koning van Hefer: één; 18 de koning van Afek: één; de koning van Lassaron: één; 19 de koning van Madon: één; de koning van Hazor: één; 20 de koning van Simron-Meron: één; de koning van Achsaf: één; 21 de koning van Taänach: één; de koning van Megiddo: één; 22 de koning van Kedes: één; de koning van Jokneam bij de Karmel: één; 23 de koning van Dor bij de heuvelstreek van Dor: één; de koning van Gojim bij Gilgal: één; 24 de koning van Tirza: één; samen éénendertig koningen.**

Van de tweeënhalve stam wordt gezegd dat zij hun erfdeel van Mozes kregen (vs.6). De negen en halve stam krijgen hun bezit van Jozua. Ieder heeft een eigen taak, waarbij de een de ander aanvult.

Het is bemoedigend dat de HERE Zelf deze opsomming geeft. Het laat zien dat Hij geen enkele overwinning vergeet die wij in zijn kracht mochten behalen. Elke afzonderlijke overwinning staat genoteerd, zoals we zien in het telkens terugkerende "één". Het moet ons aanmoedigen "de goede strijd te strijden" (2 Tim.4:7), zodat wij van elke overwinning de beloning zullen ontvangen (Openb.2:7,11,17,26; 3:5,12,21).

*Wie overwint, die zal Ik te eten geven van de boom van het leven die in het paradijs van God is. (Op 2:7)*

*Wie overwint, zal geenszins van de tweede dood schade lijden. (Op 2:11)*

*Wie overwint, die zal Ik geven van het verborgen manna, en Ik zal hem een witte steen geven en op de steen een nieuwe naam geschreven, die niemand kent dan hij die hem ontvangt. (Op 2:17)*

*En wie overwint en mijn werken tot het einde toe bewaart, die zal Ik macht geven over de volken; en hij zal hen hoeden met een ijzeren staf; als pottenbakkersvaten worden zij verbrijzeld, zoals ook Ik die macht van mijn Vader heb ontvangen; en Ik zal hem de morgenster geven. (Op 2:26-28)*

*Wie overwint, die zal bekleed worden met witte kleren en Ik zal zijn naam geenszins uitwissen uit het boek van het leven, en Ik zal zijn naam belijden voor mijn Vader en voor zijn engelen. (Op 3:5)*

*Wie overwint, die zal Ik maken tot een pilaar in de tempel van mijn God en hij zal geenszins meer daaruit weggaan; en Ik zal op hem schrijven de naam van de stad van mijn God, het nieuwe Jeruzalem dat uit de hemel neerdaalt van mijn God, en mijn nieuwe naam. (Op 3:12)*

*Wie overwint, hem zal Ik geven met Mij te zitten op mijn troon, zoals ook Ik overwonnen en Mij gezet heb met mijn Vader op zijn troon. (Op 3:21)*

De opsomming toont hoe goed God was voor Israël door hun de overwinning te geven over al deze koningen en het bezit van al hun koninkrijken. God had hun deze steden gegeven "opdat zij zijn inzettingen zouden onderhouden, en zijn wetten bewaren" (Ps.105:44,45). Deze een en dertig koninkrijken of heerlijkheden zouden verdeeld worden onder negen en een halve stam.

Eerst worden de zestien koningen in het zuiden van Kanaän genoemd (vs.9-16), daarna de vijftien koningen in het noorden van Kanaän. In de voorgaande hoofdstukken (6-10) is de verovering van de steden, genoemd in vers 9-13, uitvoerig beschreven. Daarin wordt het karakter van de strijd aangegeven. De vijandschap huisde in elk koninkrijk.

Juda kreeg als erfdeel de koninkrijken Hebron, Jarmuth, Lachis, Eglon, Debir, Arad, Libna en Adullam, en nog een deel van het koninkrijk van Jeruzalem en een deel van Geder, in totaal acht.

Benjamin kreeg de koninkrijken Jericho, Ai, Jeruzalem, Makkeda, Beth-El en dat van de koning van de volken te Gilgal, dat zijn er zes.

Simeon kreeg het koninkrijk Horma en een deel van Geder.

Efraïm kreeg de koninkrijken Gezer en Tirza.

De halve stam van Manasse kreeg de koninkrijken Tappuah, Hefer, Taänach en Megiddo.

Aser had de koninkrijken Afek en Achsaf.

Zebulon had de koninkrijken Lassaron, Simron-Meron en Jokneam.

Naftali had de koninkrijken Madon, Hazor en Kedes.

*Ik heb de goede strijd gestreden, ik heb de loop geëindigd, ik heb het geloof behouden. (2Tm 4:7)*

*Hij gaf hun de landen der volken, zodat zij de arbeid der natiën beërfden, opdat zij zijn inzettingen zouden onderhouden, en zijn wetten bewaren. Hal-leluja. (Ps 105:44,45)*

Issaschar had Dor.

Het lijkt erop dat Dan geen van de koninkrijken in bezit gekregen heeft.

In *Psalm 136:17-20* is het verslaan van al de koningen aanleiding om de goedertierenheid van de HERE te bezingen. We lezen daar dat zich onder hen grote en geweldige koningen bevonden. Hoe groter en geweldiger de vijandige koning, des groter is het bewijs van Gods goedertierenheid in het verslaan en doden van die koning. Het land van de overwonnen koningen gaf Hij zijn volk ten erfdeel. Ook dat is aanleiding tot het bezingen van de goedertierenheid van de HERE (*Ps.136:21,22*).

*...; die grote koningen versloeg,  
want zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid;  
en geweldige koningen doodde,  
want zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid;  
Sihon, de koning der Amorieten,  
want zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid;  
en Og, de koning van Basan,  
want zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid;  
die hun land ten erfdeel gaf,  
want zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid;  
ten erfdeel aan Israël, zijn knecht,  
want zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid; ... (Ps 136:17-22*

De hoofdmacht van de vijand is gebroken. In 11:23 staat dat Jozua al het land had ingenomen. Vanaf hoofdstuk 13 krijgen de stammen, te beginnen met de tweeënhalve stam aan de andere zijde van de Jordaan, ieder hun eigen erfdeel toegewezen. Dat moesten ze dan zelf in bezit gaan nemen.

Door het werk van de Heer Jezus is de christen in het bezit gesteld van alle aardse zegeningen en van alle geestelijke zegening in de hemelse gewesten. Toch is er onderscheid in het genieten van die zegen. Iedere christen moet er persoonlijk voor zorgen daarvan te genieten. Dat kan alleen gebeuren door de eigen relatie met de Heer Jezus echt te beleven, door persoonlijk en biddend de Bijbel te lezen.

*Toen nu Jozua het gehele land veroverd had overeenkomstig alles wat de HERE tot Mozes gesproken had, gaf Jozua het aan Israël ten erfdeel, volgens hun indeling in stammen. En het land rustte van de strijd. (Jz 11:23)*

#### INHOUD:

- Vs.1-7 Nog in bezit te nemen land
- Vs.8-13 Te verdelen land in het Overjordanse
- Vs.14 De vuuroffers des HEREN zijn het erfdeel van Levi
- Vs.15-23 Het erfdeel van Ruben
- Vs.24-28 Het erfdeel van Gad
- Vs.29-31 Het erfdeel van de halve stam Manasse
- Vs.32 Slotsom
- Vs.33 De HERE Zelf is het erfdeel van Levi

#### TOELICHTING:

Met dit hoofdstuk begint het tweede deel van het boek, dat handelt over de verdeling van het land. Het is een hoogst belangrijk moment in de geschiedenis van deze jonge natie. Naar eeuwen van Egyptische slavernij, na decennia van omzwervingen in een woeste wildernis en na jaren van zware strijd, was nu het ogenblik gekomen waarop de Israëlieten hun thuis zouden krijgen. Ze konden nu de grond gaan bewerken, gezinnen stichten en in vrede in het eigen land wonen onder het genot van de vrucht die het land opleverde.

*1 Toen Jozua oud en hoogbejaard was, zeide de HERE tot hem: Gij zijt oud en hoogbejaard, en er is nog zeer veel land overgebleven om in bezit te nemen. 2 Dit is het land, dat overgebleven is: alle landstreken der Filistijnen en het gehele land der Gesurieten, 3 van de Sihor aan de oostzijde van Egypte af tot aan het gebied van Ekron noordwaarts; dit wordt tot het land der Kanaänieten gerekend; de vijf stadsvorsten der Filistijnen: die van Gaza, die van Asdod, die van Askalon, die van Gath en die van Ekron; en de Avvieten 4 in het zuiden, het gehele land der Kanaänieten en Meara, dat aan de Sidoniërs behoort, tot Afek toe, tot het gebied der Amorieten; 5 verder het land der Giblieten en de gehele Libanon in het oosten, van Baäl-Gad aan de voet van het gebergte Hermon tot de weg naar Hamath; 6 alle bergbewoners, van de Libanon tot Misrefoth-Maïm toe; alle Sidoniërs. Ik zal hen verdrijven voor de Israëlieten; wijs het bij voorbaat door het lot aan Israël ten erfdeel toe, zoals Ik u geboden heb. 7 Nu dan, verdeel dit land ten erfdeel onder de negen stammen en de halve stam Manasse.*

God moest tot Jozua zeggen dat er nog veel land in bezit genomen moest worden. Was hij ook in rust verzonken? We proeven niet meer de atmosfeer van geestelijke energie om veroverend voort te gaan. Uiteindelijk heeft ook Jozua het volk niet in de beloofde rust gebracht (Hebr.4:8). Het volk zal pas in de ware rust worden binnen gebracht door de Heer Jezus, van wie Jozua wel vaak een beeld is, maar niet een volmaakt beeld.

Wij hebben die bemoediging ook regelmatig nodig. God geeft een beschrijving van wat er nog moet worden veroverd. Hij wil dat zij de waarde van die

*Want als Jozua hen in de rust gebracht had, zou Hij daarna niet over een andere dag gesproken hebben. (Hb 4:8)*

streken zien, wat ze kunnen opleveren. Zo wil Hij hen gewillig maken de strijd weer aan te gaan.

Om ons gewillig te maken de strijd te blijven voeren, laat Hij ons de heerlijkheid van hemelse zegeningen zien. Hij bemoedigt ons door te zeggen dat Hij de vijanden zal verdrijven, ja dat ze bij voorbaat ons al als erfdeel gegeven zijn (vs.6).

Het land veroveren wil zeggen dat het nog in handen van de vijand is. In de praktische toepassing wil dat zeggen dat ik nog machten uit mijn leven moet verdrijven die nog land in bezit hebben, waarvan ik nog niet kan genieten. Het genot van het land is verbonden met het in bezit nemen ervan. Het in bezit nemen ervan kan alleen door het verjagen van de vijand.

De vijanden die er nog zijn, zijn o.a. de Filistijnen. Zij zijn niet door de Rode Zee en door de Jordaan gegaan. Ze zijn via de gemakkelijke weg in het land gekomen. Het zijn de naamchristenen, mensen die wel een belijdenis, maar geen nieuw leven hebben. Zij eisen het land voor zichzelf op. We moeten alles waarvan de Filistijnen spreken uit ons leven wegdoen.

Er zijn ook nog Kanaänieten in het land die verdreven moeten worden. Zij hebben altijd in het land gewoond. Zij zijn een beeld van de mensen van deze wereld die ons willen beletten het land in bezit te nemen.

Gods toezegging is dat Hij ze voor zijn volk zal uitdrijven (vs.6). Altijd moest het volk het initiatief nemen en dan helpt God. Wij moeten de wens hebben de vijand uit ons leven te verdrijven. Als we zien op de belofte van God dat Hij alle zegeningen van de hemel ons aan het eind van de strijd volledig te genieten zal geven, is dat een geweldige aansporing het land dat nog niet onderworpen is van vijanden te ontdoen.

Het lot is de weg waarop God zijn wil bekend maakt (vs.6; Spr.16:33). Het werpen van het lot is de wijze waarop God het land onder zijn volk verdeelt. Ieder van ons heeft zijn eigen bezit in het land, zijn eigen genot van de zegen. Niemand heeft hetzelfde genot van de zegen.

*Het lot wordt in de schoot geworpen, maar elke beslissing daarvan is van de HERE. (Sp 16:33)*

***8 Tezamen met de (andere helft van de stam Manasse) hebben de Rubenieten en de Gadieten hun erfdeel ontvangen, dat Mozes hun gegeven had aan de overzijde van de Jordaan, in het oosten, zoals Mozes, de knecht des HEREN, het hun gegeven had: 9 van Aroër af, dat aan de oever van de beek Arnon ligt, de stad, die aan de middenloop der beek ligt, en de gehele hoogvlakte, van Medeba tot Dibon; 10 en alle steden van Sihon, de koning der Amorieten, die te Hesbon regeerde, tot aan het gebied der Ammonieten; 11 verder Gilead en het gebied der Gesurieten en der Maächatieten, benevens het gehele Hermongebirge en geheel Basan tot Salcha toe, 12 het gehele koninkrijk van Og in Basan, die te Astaroth en Edreï regeerde; deze was de laatst overgeblevene van de Refäieten, die Mozes verslagen en verdreven had. 13 Doch de Israëlieten hebben de Gesurieten en de Maächatieten niet verdreven, zodat Gesur en Maächath te midden van Israël zijn blijven wonen tot op de huidige dag.***

De verdeling van het Overjordaanse gebeurde door Mozes (vs.8). De verovering van het te verdelen land in het Overjordaanse wordt aan Mozes toegeschreven (vs.12). Maar evenals in het land zijn ook in het Overjordaanse niet alle vijanden verdreven (vs.13). Dat lag niet aan Mozes, maar aan de ontrouw van het volk. De geloofskracht van Mozes werd niet gedeeld door het volk.

***14 Slechts aan de stam der Levieten gaf Hij geen erfdeel: de vuuroffers van de HERE, de God van Israël, zijn hem ten erfdeel, zoals Hij hem beloofd had.***

De Levieten (waartoe we ook de priesters moeten rekenen) hebben geen erfdeel. Zij waren met de offerdienst verbonden. Zij krijgen een drievoudig erfdeel: de vuuroffers, de HERE Zelf (vs.33) en het priesterschap (18:7). Het wijst op het onderscheid tussen de zegen en Hem die de zegen geeft.

**15 Mozes had aan de stam der Rubenieten naar hun geslachten dit gegeven: 16 zij verkregen het gebied van Aroër af, dat aan de beek Arnon ligt, de stad, die aan de middenloop der beek ligt, en de gehele hoogvlakte bij Medeba; 17 Hesbon en al zijn steden, die op de hoogvlakte lagen: Dibon, Bamoth-Baäl, Beth-Baäl-Meon, 18 Jahsa, Kedemoth, Mefäüth, 19 Kirjathäim, Sibma, Zereth-Hassahar op de berg der vallei, 20 Beth-Peor, de hellingen van de Pisga, Beth-Jesimoth, 21 en voorts alle steden der hoogvlakte en het gehele rijk van Sihon, de koning der Amorieten, die te Hesbon regeerde; hem had Mozes verslagen tegelijk met de vorsten van Midian: Evi, Rekem, Zur, Hur en Reba, vazallen van Sihon, inwoners des lands. 22 Ook Bileam, de zoon van Beor, de waarzegger, hadden de Israëlieten met het zwaard gedood, tegelijk met degenen, die zij versloegen. 23 Zo was de grens van de Rubenieten de Jordaan met het oeverland. Dit was het erfdeel der Rubenieten naar hun geslachten, de steden en haar dorpen.**

Bij het veroveren van het deel dat Ruben als erfdeel kreeg, hebben de Israëlieten Bileam gedood. Het lijkt de laatste oorlogshandeling van Mozes te zijn geweest, voordat hij zou sterven (Num.31:1,2,8). De herinnering aan deze daad moet voor de Rubenieten een indringende waarschuwing zijn geweest zich te hoeden voor het kwaad dat Bileam heeft weten te stichten in Israël (Num.25:1-3; 31:16). Voor ons betekent het een oproep om heilig te leven naar lichaam en geest (2 Kor.7:1).

*Terwijl Israël in Sittim verbleef, begon het volk ontucht te plegen met de dochters van Moab. Dezen nodigden het volk tot de slachtoffers van haar goden en het volk at daarvan en boog zich neer voor haar goden. Toen Israël zich aan Baäl-Peor gekoppeld had, ontbrandde de toorn des HEREN tegen Israël ... (Nm 25:1-3)*

*Zie, dezen waren op raad van Bileam voor de Israëlieten aanleiding om trouwbreuk te plegen tegen de HERE ter oorzaak van Peor, zodat de plaag kwam onder de vergadering des HEREN. (Nm 31:16)*

*Daar wij dan deze beloften hebben, geliefden, laten wij onszelf reinigen van alle bevlekking van het vlees en van de geest, en de heiligheid volbrengen in de vrees van God. (2Ko 7:1)*

**24 Voorts had Mozes aan de stam Gad, aan de Gadieten naar hun geslachten dit gegeven: 25 zij verkregen het gebied van Jaëzer en alle steden van Gilead, benevens het halve land der Ammonieten tot aan Aroër, dat tegenover Rabba ligt, 26 namelijk van Hesbon af tot Ramath-Mispa en Beth-Onim toe, en van Mahanaïm af tot aan het gebied van Lidber; 27 en in de vallei: Beth-Haram, Beth-Nimra, Sukkoth en Zafon, het overschot van het koninkrijk van Sihon, de koning van Hesbon; de Jordaan met het oeverland, tot aan het uiteinde van de Zee van Kinnereth, aan de overzijde van de Jordaan, in het oosten. 28 Dit was het erfdeel der Gadieten naar hun geslachten, de steden en haar dorpen.**

Ramoth, in het erfdeel van Gad, lijkt de eerste stad te zijn geweest die weer in handen van de vijanden van Gods volk is gevallen (1 Kon.22:3). Het is een voorbode van de wegvoering van de tweeënhalve stam in zijn geheel door de Assyriër die door God als tuchtroede voor zijn volk wordt gebruikt.

**29 Ook had Mozes aan de halve stam Manasse, bestemd voor de halve stam der Manassieten naar hun geslachten, dit gegeven: 30 hun gebied strekte zich uit van Mahanaïm af: geheel Basan, het gehele rijk van Og, de koning van Basan, en al de dorpen van Jaïr, die in Basan zijn, zestig nederzettingen; 31 verder waren half Gilead, Astaroth en Edrei, de koningssteden van Og in Basan, voor de kinderen van Machir, de zoon van Manasse, en wel voor de helft der Machirieten naar hun geslachten.**

Het erfdeel van de halve stam Manasse bevatte het koninkrijk van Og, beroemd om het beste hout, dat van de eikenbomen van Basan. Deze stam lag ten noorden van Gad, reikte tot aan de berg Hermon, en omsloot een gedeelte van Gilead.

Met deze halve stam Manasse zijn bekende namen verbonden. Zo lag Mizpa in het grondgebied van deze halve stam. Er kwamen twee richters vandaan,

*De HERE sprak tot Mozes: Neem voor de Israëlieten wraak op de Midianieten; daarna zult gij tot uw voorgeslacht vergaderd worden. ... Behalve degenen, die onder hen verslagen werden, doodden zij ook de koningen van Midian, Evi, Rekem, Zur, Hur en Reba, de vijf koningen van Midian; ook Bileam, de zoon van Beor, doodden zij met het zwaard. (Nm 31:1,2,8)*

*En de koning van Israël zeide tot zijn dienaren: Weet gij wel, dat Ramoth in Gilead aan ons behoort? En wij zijn nalatig om het uit de macht van de koning van Aram terug te nemen. (1Kn 22:3)*



Jair en Jefta (*Richt.10:3; 11:1*), alsook de bekende profeet Elia, die uit Tisbe kwam (*1 Kon.17:1*).

*Na hem stond de Gileadiet Jair op, en richtte Israël tweeëntwintig jaar. (Ri 10:3)*

*De Gileadiet Jefta nu was een dapper held, maar hij was de zoon van een hoer; Gilead had Jefta verwekt. (Ri 11:1)*

*Toen zeide de Tisbiet Elia, uit Tisbe in Gilead, tot Achab: Zo waar de HERE, de God van Israël, leeft, in wiens dienst ik sta, er zal deze jaren geen dauw of regen zijn, tenzij dan op mijn woord. (1Kn 17:1)*

Bij het verzoek om het Overjordaanse als erfdeel te krijgen, hadden de tweeënhalve stam niet verder gekeken dan hun behoeften. Zij hadden veel vee, het land had veel weidegrond, de conclusie was snel getrokken. Zij lieten zich in hun keus leiden door hun ogen (*vgl.Gen.13:10,11*).

Maar naast het feit dat ze hiermee een zekere minachting hadden getoond voor het eigenlijke erfdeel dat de HERE zijn volk wilde geven, hadden ze ook geen oog voor de kwetsbare positie die zij hadden gekozen. Hun land had geen natuurlijke grenzen. Ze vormden een dankbaar object voor vijandige volken. Zij worden ook als eersten door de Assyriër weggevoerd om tot op vandaag niet in hun gebied te zijn teruggekeerd (*1 Kron.5:26*).

### ***32 Dit zijn de erfdelen, die Mozes toegewezen had in de velden van Moab, aan de oostzijde van de Jordaan bij Jericho.***

Bevestiging van het feit dat Mozes het erfdeel van de tweeënhalve stam aan hen had toegewezen.

### ***33 Maar aan de stam Levi gaf Mozes geen erfdeel: de HERE, de God van Israël, is zelf hun erfdeel, zoals Hij hun beloofd had.***

Wat de tweeënhalve heeft gekregen, vormt een groot contrast met het deel van de Leviëten. De HERE Zelf is het erfdeel van Levi (*Deut.10:9; 18:2*). Dit erfdeel wordt hun niet gegeven door Mozes, maar zij krijgen dat naar de belofte van de HERE Zelf.

*Toen sloeg Lot zijn ogen op en zag, dat de gehele streek van de Jordaan rijk aan water was; voordat de HERE Sodom en Gomorra verwoest had, was zij tot Soar toe als de hof des HEREN, als het land Egypte. Dus koos Lot voor zich de gehele streek van de Jordaan, en Lot brak op naar het oosten; en zij scheidden van elkander. (Gn 13:10,11)*

*Maar toen zij ontrouw werden jegens de God hunner vaders en de goden van de volken des lands, die God vóór hen had verdelgd, overspelig naliëpen, wekte de God van Israël de geest op van Pul, de koning van Assur, namelijk de geest van Tilgath-Pilneser, de koning van Assur, en deze voerde hen weg: de Rubenieten, de Gadiëten en de helft van de stam Manasse. En hij bracht hen naar Halah, Harbor, Hara en de rivier van Gozan, waar zij zijn tot op de huidige dag. (1Kr 5:25,26)*

*Daarom heeft Levi geen bezit of erfdeel met zijn broeders; de HERE is zijn erfdeel, zoals de HERE, uw God, tot hem gezegd heeft. (Dt 10:9)*

*De levitische priesters, de gehele stam Levi, zullen geen bezit of erfdeel hebben tezamen met Israël; van de vuuroffers des HEREN en Diens erfdeel zullen zij eten, maar onder zijn broeders zal hij geen erfdeel hebben: de HERE is zijn erfdeel, zoals Hij hem beloofd heeft. (Dt 18:1,2)*

Kaleb herinnert Jozua aan wat de HERE tot Mozes had gezegd. Als beloning voor zijn trouw zou hij Hebron als erfdeel ontvangen. De naam Hebron heeft een prachtige betekenis, namelijk 'gemeenschap'. Gemeenschap wil zeggen dat je samen met een ander iets deelt. In deze naam komt wel de grootste zegen tot uiting die we ons kunnen indenken.

In 1 Johannes 1:3 staat dat onze gemeenschap is met de Vader en de Zoon, dat is dus met de Vader spreken over de Zoon en met de Zoon spreken over de Vader. Hoe beter we de Vader en de Zoon leren kennen des te meer zullen we daarvan genieten. Deze gemeenschap geeft volkomen blijdschap. Als wij trouw zijn, zal dat ons deel zijn.

...; wat wij gezien en gehoord hebben, verkondigen wij ook u, opdat ook u met ons gemeenschap hebt. En onze gemeenschap nu is met de Vader en met zijn Zoon Jezus Christus. (1Jh 1:3)

#### INHOUD:

- Vs.1-5 Wie het land verdelen en de werkwijze  
 Vs.6-12 Kaleb vraagt een stad waar Enakieten wonen als inlossing van de door Mozes gedane toezegging  
 Vs.13-15 Kaleb verkrijgt Hebron

#### TOELICHTING:

In *hoofdstuk 1-12* hebben we de intocht in het land en de verovering ervan voor ons gehad. Met *hoofdstuk 13* begint het tweede deel van het boek. Daarin gaat het om de verdeling, de indeling van het land. Als het om de indeling gaat, laat God het ons zien in zijn grootte, naar zijn plan. Dat wil nog niet zeggen dat het allemaal al in bezit genomen is. God spreekt erover naar zijn voornemen.

*Hoofdstuk 13* is de algemene inleiding op het in bezit nemen van het eigen erfdeel door elke stam afzonderlijk. Eerst het verder in bezit nemen (*vs.1*) en daarna het indelen (*vs.6*). Als we het in bezit nemen, kunnen we op zijn kracht rekenen. Wat in bezit moet worden genomen, wordt aangewezen door het lot. In bezit nemen en verdelen zijn twee dingen.

Het deel dat iedere stam krijgt, verschilt van elke andere stam. Zo zijn geen twee gelovigen en ook geen twee plaatselijke gemeenten gelijk. Ieder heeft zijn eigen karakter, gaven, bezit. Niemand heeft alles, niemand heeft een totaal bezit, een totaal beeld. Iedere dienstknecht heeft zijn eenzijdigheid en ieder heeft de ander nodig als aanvulling.

In de indeling toont God de grote reikwijdte van zijn zegeningen, maar dat is anders dan het in bezit te nemen. Het in bezit nemen van het land als geheel hadden ze samen gedaan. Na de indeling moest ieder voor zich dat wat de Heer hem had toevertrouwd in bezit nemen, want er woonden nog vijanden.

***1 Dit nu zijn de erfdeelen, die de Israëlieten in het land Kanaän ontvangen hebben, welke de priester Eleazar, Jozua, de zoon van Nun, en de familiehoofden van de stammen aan de Israëlieten ten erfdeel gegeven hebben, 2 eens ieders erfdeel door het lot, zoals de HERE door de dienst van Mozes geboden had betreffende de negen stammen en de halve stam. 3 Want Mozes had aan twee stammen en een halve stam een erfdeel gegeven aan de overzijde van de Jordaan; maar aan de Levieten had hij in hun midden geen erfdeel gegeven. 4 Verder vormden de Jozefieten twee stammen, Manasse en Efraïm. En men gaf aan de Levieten geen aandeel in het land, maar steden om te bewonen, met haar weidegronden voor hun vee en hun have. 5 Zoals de HERE Mozes geboden had, zo hebben de Israëlieten gehandeld, toen zij het land verdeelden.***

In *hoofdstuk 14* begint de verdeling van het eigenlijke land, tot *hoofdstuk 19*. Dat is geen droge opsomming. Het verdelen van het land en de beschrijving van wat ieder krijgt, is een beeld van bepaalde geestelijke oefeningen die plaatsvinden en die samenhangen met de geestelijke gezindheid.

Eerst wordt door het lot aan tweeënhalve stam in het land Kanaän het erfdeel toegewezen: Juda (*hst. 14,15*) en vervolgens de twee zonen van Jozef, in een erfdeel voor Efraïm (*hst. 16*) en een erfdeel voor de andere halve stam Manasse (*hst. 17*). Deze toewijzing vindt plaats in Gilgal. De andere zeven stammen (Benjamin, Simeon, Zebulon, Issaschar, Aser, Naftali en Dan) krijgen hun erfdeel toegewezen in Silo (*hst. 18,19*). Aan de toewijzing aan de stammen gaat tot onze lering en bemoediging het schitterende voorbeeld van Kaleb vooraf.

Hier wordt als eerste Eleazar genoemd, nog voor Jozua. Beiden zijn een beeld van de Heer Jezus. Jozua is een beeld van de leiding van de Geest. Eleazar is de hogepriester in het land, zoals Aäron het was tijdens de woestijnreis. Aäron ziet op zwakheden en verzoeken. Eleazar is een beeld van de Heer Jezus die ons helpt het land binnen te trekken.

De Heer Jezus kent alle hindernissen voor het in bezit nemen van de hemelse zegening. Daarom hebben we Hem nodig als onze hogepriester om onze zegeningen te kennen. Onze zegeningen zijn allemaal verbonden met de Heer Jezus verheerlijkt in de hemel. Daarmee ons bezighouden: Hem beter te leren kennen.

Met hem is alle waarheid verbonden: de hele waarheid van het eeuwige leven, het Vaderhuis, gemeenschap met de drie-enige God, de gemeente verbonden met Hem in de hemel, als lichaam, als huis, als bruid, het kindschap, het zoonschap, dat we erfgenamen zijn, de nieuwe mens, de nieuwe schepping. Al deze waarheden liggen buiten deze schepping. Al die zegeningen kunnen alleen door gebedsstrijd op de knieën veroverd worden, door harde en volhardende strijd.

De namen van de familiehoofden worden in *Numeri 34:16-29* gegeven. Onder hun toezicht zou elke verdachtmaking op bevoordeling van de een of andere stam geen enkele kans krijgen. Elke stam zou tevreden kunnen zijn met het hem toegewezen erfdeel.

*En de HERE sprak tot Mozes: Dit zijn de namen der mannen, die u het land ten erfdeel zullen toewijzen: de priester Eleazar en Jozua, de zoon van Nun. Voorts zult gij uit elke stam één vorst nemen om het land ten erfdeel toe te wijzen. Dit zijn de namen van die mannen: voor de stam Juda Kaleb, de zoon van Jefunne; voor de stam der Simeonieten Semuël, de zoon van Ammihud; voor de stam Benjamin Elidad, de zoon van Kislou; voor de stam der Danieten een vorst, Bukki, de zoon van Jogli; voor de zonen van Jozef, voor de stam der Manassieten een vorst, Hanniël, de zoon van Efod; voor de stam der Efraïmieten een vorst, Kemuël, de zoon van Siftan; voor de stam der Zebulonieten een vorst, Elizafan, de zoon van Parnach; voor de stam der Issascharieten een vorst, Paltiël, de zoon van Azzan; voor de stam der Aserieten een vorst, Achihud, de zoon van Selomi; voor de stam der Naftalieten een vorst, Pedaël, de zoon van Ammihud. Dit zijn degenen aan wie de HERE gebod een erfdeel aan de Israëlieten toe te wijzen in het land Kanaän. (Nm 34:16-29)*

De familiehoofden stellen verantwoordelijke broeders voor die de leden van Gods volk in een plaatselijke gemeenschap helpen hun erfdeel in bezit te nemen. Zij stellen door hun onderwijs vanuit de Schrift de waarheden voor die verbonden zijn met de Heer Jezus.

**6 De Judeeërs nu naderden tot Jozua te Gilgal; en Kaleb, de zoon van Jefunne, de Keniziet, zeide tot hem: Gij kent het woord, dat de HERE tot Mozes, de man Gods, aangaande mij en u te Kades-Barnéa gesproken heeft. 7 Veertig jaar was ik oud, toen Mozes, de knecht des HEREN, mij van Kades-Barnéa uitzond, om het land te verspielen; en ik bracht hem nauwgezet verslag uit. 8 Terwijl mijn broeders, die met mij opgetrokken waren, het hart van het volk deden versmelten, bleef ik volkomen trouw aan de HERE, mijn God. 9 Daarom heeft Mozes te dien dage gezworen: voorzeker zal het land, dat uw voet betreden heeft, voor altijd het erfdeel van u en uw zonen zijn, omdat gij volkomen trouw gebleven zijt aan de HERE, mijn God. 10 Welnu, zie, de HERE heeft mij in het leven behouden, zoals Hij beloofd heeft. Het is nu vijfenveertig jaar, sedert de HERE dit woord tot Mozes gesproken heeft, gedurende welke tijd Israël in de woestijn rondgetrokken heeft. Welnu, zie, ik ben heden vijftientig jaar oud; 11 ik ben thans nog even sterk als toen Mozes mij uitzond; de kracht, die ik nu bezit is dezelfde als die ik toen had,**

***kracht om te strijden en om uit en in te gaan. 12 Geef mij daarom dit bergland, waarvan de HERE te dien dage gesproken heeft, want gij zelf hebt toen gehoord, dat daar Enakieten zijn met grote, versterkte steden; wellicht zal de HERE met mij zijn en zal ik hen verdrijven, zoals de HERE gesproken heeft.***

De eersten die zich melden om hun deel van het land in bezit te nemen zijn de Judeeërs. We horen niet het verlangen van de hele stam, maar van slechts één man. Vaak betreft het slechts één in een familie of een enkeling in de plaatselijke gemeente. Maar daardoor worden ook anderen enthousiast.

Als één van de familiehoofden van *vers 1* ziet Kaleb niet alleen toe op een rechtvaardige verdeling, maar vraagt hij ook een erfdeel voor zichzelf. Het is te begrijpen dat Kaleb voorop komt. Hij heeft 45 jaar naar dit moment uitgezien. Hij is nu 85. Zijn enthousiasme is gebleven. De hoop op de inlossing van wat hem is beloofd, heeft hem kracht gegeven de woestijnreis mee te maken zonder klagen. Het verwachten van de Heer geeft kracht voor de wandel (*Jes.40:31*).

Zijn kracht ligt niet in vroegere overwinningen. Hij teert niet op voorbijgegangene glorie, terwijl hij indrukwekkende verhalen uit een grijs verleden vertelt. Nee, Kaleb is nog vol energie om nieuwe geloofsoverwinningen te behalen. Hij is nog even sterk als toen. Als men oud wordt, hoeft de geestelijke kracht niet af te nemen. Integendeel. Het getuigenis dat hij voor Jozua uitspreekt, gaat niet alleen over vroeger, maar gaat ook en met name over nu.

Hij is een Keniziet. In *Genesis 15:19* worden de Kenizieten genoemd als een volksstam die in Kanaän woont. Maar het is ook mogelijk dat het aanduiding is van een familie in Juda. Zijn voorouders zijn vermoedelijk opgenomen in het volk van God. En juist deze man is zo'n groot voorbeeld. Velen die niet zijn opgegroeid in het midden van Gods volk, tonen vaak een groter verlangen naar geestelijke zegen dan zij die erin zijn opgegroeid. Dat kan ons beschamen. Kaleb wordt nog steeds de Keniziet genoemd.

Kaleb herinnert Jozua eerst aan het woord dat HERE tot Mozes over hem had gesproken (*vs.7*). Vervolgens herinnert hij eraan dat Mozes in overeenstemming met wat de HERE had gezegd hem als beloning voor zijn trouw een erfdeel heeft toegezegd (*vs.9; Deut.1:36*). Voor Kaleb waren dat allemaal geen loze woorden. Hij gaat nu claimen wat hem was beloofd. Dat is taal die naar het hart van de HERE is.

Kaleb betekent 'van ganser harte'. Zo deed hij alles. Wij moeten ook geen lauwe christenen zijn. Hij verhaalt hoe het hem ter harte was toen hij 45 jaar geleden was uitgezonden en zijn medeverspieders het hart van het volk deden versmelten. Hij bleef met zijn hele hart aan zijn opdracht gewijd (*vs.8*). Mozes bevestigde dat hij de Heer volkomen was nagevolgd (*vs.9*). Die toewijding is er nog steeds als hij hier voor Jozua staat. Vanwege die toewijding krijgt hij Hebron (*vs.14*).

Hij wordt vele malen samen met Jozua genoemd. Allen die zo toegewijd zijn, worden ook steeds met de ware Jozua, de Heer Jezus, verbonden en in één adem met Hem genoemd. Jozua is ook een beeld van de leidsman. In de verbinding tussen Jozua en Kaleb is ook de combinatie te zien van het toegewijde leiderschap in de gemeente. Leider van het volk is hij die zelf door strijd de zegeningen in bezit heeft genomen en leeft in de hemelse dingen. Het gaat niet om een sterke persoonlijkheid, om redenaarstalent of organisatievermogen, maar om toewijding en verbondenheid aan de Heer Jezus.

Kaleb kent volharding. Hij heeft velen zien vallen in de woestijn, allen van zijn leeftijd zijn gestorven. Hij was een uitzondering, samen met Jozua. Hij is nu een oud man, maar niet van dagen zat. Het wachten zal hem niet altijd gemakkelijk gevallen zijn, maar hij leefde bij het woord dat de HERE had gesproken. Gods woord werkte in hem volharding en het vertrouwen dat God voor hem aan het werk was (*Jes.64:4*).

*Jongelingen worden moede en mat, zelfs jonge mannen struikelen, maar wie de HERE verwachten, putten nieuwe kracht; zij varen op met vleugelen als arenden; zij lopen, maar worden niet moede; zij wandelen, maar worden niet mat. (Js 40:30,31)*

*Te dien dage sloot de HERE een verbond met Abram, zeggende: Aan uw nageslacht zal Ik dit land geven, van de rivier van Egypte tot de grote rivier, de rivier de Eufraat: de Keniet, de Keniziet, de Kadmoniet, de Hethiet, de Fereziet, de Refaïeten, de Amoriet, de Kanaäniet, de Girgasiet en de Jebusiet. (Gn 15:18-21)*

*Toen de HERE uw woorden hoorde, werd Hij toornig en zwoer: niet één van deze mannen, dit boze geslacht, zal het goede land zien, waarvan Ik gezworen heb, dat Ik het aan uw vaderen zou geven, behalve Kaleb, de zoon van Jefunne; die zal het zien, ja, aan hem zal Ik het land geven, dat hij betreden heeft, en aan zijn kinderen, omdat hij de HERE volkomen gevolgd heeft. (Dt 1:34-36)*

*Ja, van oudsher heeft men het niet gehoord noch vernomen, geen oog heeft gezien een God buiten U, die optreedt ten behoeve van wie op Hem wacht. (Js 64:4)*

Nu moet hij nog steeds volharden, want hij heeft het nog niet. Hij moet het nog veroveren. Maar hij spreekt vol vertrouwen dat hij erin zal slagen.

Hij wil het gebied met reuzen en versterkte steden. Hij ziet de werkelijkheid, het is geen hoogmoed. Maar hij rekent op de trouw van de HERE. In bescheidenheid spreekt hij over "wellicht". Hij rekent niet op eigen kracht, hoe sterk hij zich ook voelt, maar op de HERE. Maar als de HERE dan ook met hem is, is er bij hem geen enkele twijfel over de uitkomst.

Kaleb was niet hoogmoedig. Hoogmoed is een gevaar dat bij het klimmen van de jaren steeds groter wordt. Alles wat in de wereld is, kan voor elke gelovige een valstrik worden, maar elke geestelijke leeftijd heeft een eigen gevaar.

In verband met de fasen van geestelijke groei waarover Johannes in zijn eerste brief spreekt (1 Joh.2:12-18) zouden we het volgende kunnen zeggen: voor de kinderen in het geloof is "de begeerte van het vlees" in het bijzonder gevaarlijk is, voor de jongelingen is dat "de begeerte van de ogen" en voor de vaders in Christus, de volwassen gelovigen is dat "de hoogmoed van het leven".

*Ik schrijf u, kinderen, omdat de zonden u vergeven zijn ter wille van zijn naam.*

*Ik schrijf u, vaders, omdat u Hem kent die van het begin af is.*

*Ik schrijf u, jongelingen, omdat u de boze overwonnen hebt.*

*Ik heb u geschreven, kinderen, omdat u de Vader kent.*

*Ik heb u geschreven, vaders, omdat u Hem kent die van het begin af is.*

*Ik heb u geschreven, jongelingen, omdat u sterk bent en het woord van God in u blijft en u de boze overwonnen hebt. Hebt de wereld niet lief, noch wat in de wereld is. Als iemand de wereld liefheeft, is de liefde van de Vader niet in hem. Want al wat in de wereld is: de begeerte van het vlees, de begeerte van de ogen en de hoogmoed van het leven, is niet uit de Vader, maar is uit de wereld. En de wereld gaat voorbij en haar begeerte, maar wie de wil van God doet, blijft tot in eeuwigheid.*

*Kinderen, het is het laatste uur; en zoals u hebt gehoord dat de antichrist komt, zijn er ook nu vele antichristen gekomen, waaraan wij weten dat het het laatste uur is. (1Jh 2:12-18)*

**13 Toen zegende Jozua hem, en hij gaf aan Kaleb, de zoon van Jefunne, Hebron ten erfdeel. 14 Daarom is Hebron het erfdeel van Kaleb, de zoon van Jefunne, de Keniziet, tot op de huidige dag, omdat hij volkomen trouw gebleven is aan de HERE, de God van Israël. 15 De naam van Hebron was eertijds Kirjath-Arba; deze Arba was onder de Enakieten de grootste man. En het land rustte van de strijd.**

Jozua handelt geheel overeenkomstig wat de HERE en Mozes hebben gezegd. Zoals steeds blijkt de volledige eenheid tussen wat Mozes heeft gezegd en wat Jozua doet.

Hebron betekent 'gemeenschap'. De oorsprong van de stad is sterk met de dood verbonden. Daar sterft Sara en daar begraaft Abraham haar (Gen.23:2,19). Het is de plaats die herinnert aan het eind van de mens. Het is de stad van de dood, het graf was daar. Daaraan werd Kaleb voortdurend herinnerd. Wat voor reus er ook is (Arba = reus), die vindt daar zijn einde.

Maar er is ook de gedachtenis aan een nieuwe mens. Vandaar werd Jozef door zijn vader uitgezonden om zijn broeders te zoeken (Gen.37:14). Daar werd David door alle stammen van Israël tot koning gekroond (2 Sam.5:1-3). Jozef en David zijn beiden een beeld van de Heer Jezus.

*Toen kwamen alle stammen van Israël bij David te Hebron en zeiden: Zie, wij zijn uw eigen vlees en bloed. Reeds vroeger, toen Saul nog koning over ons was, waart gij het, die Israël deed uittrekken en weer terugbracht. En de HERE sprak tot u: Gij zult mijn volk Israël weiden en vorst over Israël zijn. Dus kwamen alle oudsten van Israël bij de koning te Hebron, en koning David sloot met hen voor het aangezicht des HEREN te Hebron een verbond; daarop zalfden zij David tot koning over Israël. (2Sm 5:1-3)*

De rust in het land wordt hier verbonden met de werken van het geloof van Kaleb. Vertrouwen op de Heer dat Hij ons in staat stelt onze zegeningen in bezit te nemen, geeft rust.

*En Sara stierf te Kirjath-Arba, dat is Hebron, in het land Kanaän, en Abraham ging naar binnen om over Sara te weeklagen en haar te bewenen. (Gn 23:2)*

*Daarna heeft Abraham zijn vrouw Sara begraven in de spelonk van het veld van Machpela, tegenover Mamre, dat is Hebron, in het land Kanaän. (Gn 23:19)*

*Verder zeide hij tot hem: Ga toch en doe onderzoek naar de welstand van uw broeders en naar de welstand van de schapen en breng mij bescheid. En hij liet hem gaan uit het dal van Hebron en hij kwam te Sichem. (Gn 37:14)*

De opsomming van namen van grenzen en steden lijkt op het eerste gezicht niet veel voedsel voor het hart te geven. Maar alle Schrift is van God ingegeven en nuttig om te leren enz. (2 Tim.3:16). Wanneer we zulke lijsten met namen doorlezen, vinden we er vaak iets tussen staan dat ons treft.

Zo staat in *dit hoofdstuk*, in de verzen 13-19, ineens de geschiedenis van Kaleb en zijn dochter. De dochter van Kaleb laat eenzelfde geloof zien als haar vader.

Er worden twee dingen van haar gezegd. Ten eerste: zij port haar man aan om een stuk land van haar vader te vragen. En ten tweede vraagt zij ook zelf om een zegen. Vrouwen nemen wel een andere plaats in de Bijbel in, maar niet een mindere. Zij kunnen hun mannen stimuleren in het bezig zijn met de zegeningen van de hemel en zelf kunnen zij er ook van genieten.

*Alle Schrift is door God ingegeven en nuttig om te leren, te weerleggen, te verbeteren en te onderwijzen in de gerechtigheid, ... (2Tm3:16)*

#### INHOUD:

- Vs.1-4 De zuidgrens
- Vs.5a De oostgrens
- Vs.5b-11 De noordgrens
- Vs.12 De westgrens
- Vs.13-14 Kaleb krijgt en verovert zijn erfdeel
- Vs.15-19 Kaleb, Othniël en Achsa
- Vs.20-62 Steden en dorpen in de verschillende streken van Juda
- Vs.63 Vijanden die de Judeeërs niet konden verdrijven

#### TOELICHTING:

*1 Het lot voor de stam der Judeeërs naar hun geslachten strekte zich uit tot aan het gebied van Edom, tot aan de woestijn Zin zuidwaarts, in het uiterste Zuiden. 2 Hun zuidgrens liep van het einde van de Zoutzee af, van de zeeboezem, die zich in zuidelijke richting uitstrekt; 3 kwam dan uit zuidelijk van de Schorpioenenpas, liep vervolgens naar Zin en liep op tot zuidelijk van Kades-Barnéa, liep dan langs Hesron, liep op naar Adar, liep op in een bocht naar Karka, 4 vervolgens naar Azmon, en kwam uit aan de Beek van Egypte, zodat de grens aan de zee eindigde. Dit zal voor u de zuidgrens zijn. 5 De oostgrens was de Zoutzee tot aan de uitmonding van de Jordaan. De grens aan de noordzijde begon bij de zeeboezem aan de uitmonding van de Jordaan: 6 de grens liep op naar Beth-Hogla, liep noordelijk van Beth-Araba, en dan liep de grens op naar de rots van Bohan, de zoon van Ruben; 7 vervolgens steeg de grens op naar Debir vanuit de vallei van Achor, vanwaar zij zich noordwaarts wendde naar Gilgal tegenover de bergpas van Adummim, ten zuiden van de beek. Voorts liep de grens naar de wateren van En-Semes en eindigde bij En-Rogel. 8 Vervolgens liep de grens op naar het dal Ben-Hinnom, naar de zuidelijke berghelling van de Jebusieten, dat is van Jeruzalem; dan liep de grens op naar de top van de berg, die westelijk tegenover het dal Ben-Hinnom aan het noordelijke uiteinde van de vallei der Refaïeten ligt. 9 Dan boog de grens van de top van de berg om naar de bron van Mé-Nefthoah, kwam vervolgens uit bij de steden van het gebergte van Efron; voorts boog de grens om naar Baäla, dat is Kirjath-Jearim. 10 Vervolgens liep de grens van Baäla westwaarts in een bocht naar het gebergte Seïr, dan noordwaarts naar de bergrug van Jearim, dat is Chesalon; dan daalde zij af naar Beth-Semes en liep naar Timna. 11 Dan kwam de grens noordwaarts uit bij de bergrug van Ekron; de grens boog vervolgens om naar Sichron, liep naar de*

**berg van Baäla, en kwam uit bij Jabneël, terwijl de grens bij de zee eindigde. 12 De westgrens viel samen met de Grote Zee en de kust. Dit zijn, naar alle zijden, de grenzen van de Judeeërs naar hun geslachten.**

De HERE maakt door het lot duidelijk welk deel van het land aan Juda zal toebehoren. Het gebruik van het lot om de wil van de Heer te kennen vinden we voor het laatst in *Handelingen 1:26*. In het volgende hoofdstuk van *Handelingen* komt de Heilige Geest in de gemeente wonen. Vanaf dat moment leidt Hij Gods kinderen "in de hele waarheid" (*Joh. 16:13*).

Juda kreeg het zuidelijk deel, vanaf de woestijn tot de berg waarop Jeruzalem lag. De zuidgrens scheidt het land Kanaän van andere volken (o.a. Edom en Egypte). De beschrijving van de oostgrens en de westgrens is eenvoudig. Die grenzen worden door twee wateren aangegeven: de Dode Zee in het Oosten en de (Middellandse) Zee in het Westen. De noordgrens wordt uitvoerig beschreven omdat die het gebied van Juda van de andere stammen afgrensde.

**13 Aan Kaleb echter, de zoon van Jefunne, gaf hij een deel in het midden der Judeeërs, namelijk Kirjath-Arba, overeenkomstig het bevel des HEREN aan Jozua; Arba was de vader van Enak. Dit is Hebron. 14 En Kaleb verdreef vandaar de drie Enakieten: Sesai, Ahiman en Talmai, zonen van Enak.**

Hier lezen we dat Kaleb zijn erfdeel werkelijk in bezit neemt. Hij kreeg het en verdreef de vijanden eruit. Kaleb wist van deze kinderen van Enak. Alle Israëlieten die er bang voor waren (*Num.13:33*), waren gestorven.

Enak betekent 'langhalzige' of 'reus'. In hem kunnen we een beeld van de satan zien. Zijn drie zonen zijn samen een beeld van alles wat in de wereld is en tegen God in opstand is. Sesai betekent o.a. 'vrij', Ahiman betekent 'broer van het geschenk', Talmai betekent 'vermetel'.

In verband met de namen en al wat in de wereld is (*1Joh.2:16*) kan de volgende toepassing worden gemaakt. Het is de begeerte van het vlees om 'vrij' te zijn, te doen waar je zelf zin in hebt. Daarbij komt een zich laten leiden door de begeerte van de ogen, te willen bezitten wat als 'een geschenk' wordt voorgesteld. Tenslotte is de mens zo 'vermetel' dat hij in de hoogmoed van het leven neemt wat hem door de duivel wordt aangeboden.

Deze reuzen maken op Kaleb geen indruk, omdat hij hen vergelijkt met de kracht van God. Hij is nu 85, maar nog even onbevreesd om het land in bezit te nemen, als toen hij het pas had verspied. De reuzen waren er in de loop van de tijd niet kleiner op geworden, maar het geloof van Kaleb in de macht God ook niet.

Ook oude gelovigen kunnen de strijd strijden. Helaas zijn er in de loop van het christelijk leven vaak oude gewoonten binnengeslopen die een belemmering vormen om die strijd aan te gaan. Maar als er geloof is in de kracht van God kunnen ook op hoge leeftijd nog reuzen worden verdreven en zegeningen in bezit worden genomen.

**15 Vandaar trok hij op tegen de inwoners van Debir. De naam van Debir was tevoren Kirjath-Sefer. 16 Toen zeide Kaleb: Wie Kirjath-Sefer slaat en het inneemt, die geef ik mijn dochter Achsa tot vrouw. 17 Othniël nu, de zoon van Kenaz, de broeder van Kaleb, nam het in; en hij gaf hem zijn dochter Achsa tot vrouw. 18 Bij haar aankomst haalde zij hem over om van haar vader bouwland te vragen. Daarop sprong zij van de ezel af, en Kaleb zeide tot haar: Wat hebt gij? 19 Zij zeide: Geef mij toch een huwelijksgeft; nu gij mij een dor land gegeven hebt, geef mij ook waterbronnen. Toen gaf hij haar de hoog- en de laaggelegen bronnen.**

Kirjath-Sefer betekent 'stad van het boek'. Het zal een stad van geleerdheid en literatuur van de Kanaänieten geweest zijn. Jonge mensen moeten zich soms bezighouden met boeken van de wereld, met moderne literatuur, waardoor de geest verontreinigd wordt. Dan is geestelijke kracht nodig dit

*En zij wierpen het lot over hen en het lot viel op Matthias; en hij werd aan de elf apostelen toegevoegd. (Hd 1:26)*

*Maar wanneer Hij is gekomen, de Geest van de waarheid, zal Hij u in de hele waarheid leiden; want Hij zal vanuit Zichzelf niet spreken, maar alles wat Hij zal horen, zal Hij spreken ... (Jh 16:13)*

*Ook zagen wij daar de reuzen, Enakieten, die tot de reuzen behoren, en wij waren als sprinkhanen in onze eigen ogen en ook in hun ogen. (Nm 13:33)*

*Want al wat in de wereld is: de begeerte van het vlees, de begeerte van de ogen en de hoogmoed van het leven, is niet uit de Vader, maar is uit de wereld. (1Jh 2:16)*

bolwerk in te nemen en uit te roeien, zodat het geen schade aan de ziel berokkent.

Het is mogelijk in geestelijke kracht de confrontatie aan te gaan. Ouders hebben daarin een verantwoordelijkheid. Zij moeten weten wat hun kinderen tot zich moeten nemen. Ze hoeven zelf zulke lectuur niet te lezen. Maar ze kunnen als Kaleb een beloning in het vooruitzicht stellen, een stimulans om in geloofskracht te overwinnen. Ouders hebben de plicht hun kinderen te helpen die stad in te nemen.

Othniël zal niet alleen aangespoord zijn door de beloning. Hij zal zelf ook verlangend geweest zijn naar het land. Hij zal er oom Kaleb vaak over hebben horen spreken en in het leven van zijn oom hebben gezien wat het voor hem betekende. Die voorbereiding, samen met de overwinning die hij behaalt en de vrouw die hij krijgt, maken hem klaar om de eerste richter te kunnen zijn (Richt.3:9-11).

De stad wordt ingenomen door Othniël, een jonge man. Zijn naam betekent 'leeuw van God' of 'mijn kracht is God'. Jonge mensen moeten zich vaak met 'de stad van het boek', dat is de wijsheid van de wereld, bezighouden. Als in geestelijke geloofskracht die stad wordt overwonnen, krijgt de stad een andere naam: Debir dat 'aanspraakplaats' betekent. Het is het allerheiligste waar God tot de hogepriester sprak en tot het volk. Debir kan ook 'woord van God' betekenen. Beide betekenissen wijzen op het spreken van God tot onze harten.

Het is te wensen dat alle oude gelovigen willen zijn als Kaleb die Kirjath-Arba (betekent: stad van reuzen) innam om daar Hebron (betekent: gemeenschap) van te maken. Het is te wensen dat alle jonge gelovigen willen zijn als Othniël die 'de stad van het boek' innam om daar 'het woord van God' van te maken.

Kaleb wist hoe hij jonge mensen moest stimuleren om de strijd aan te gaan. Hij beloofde de veroveraar van Kirjath-Sefer zijn dochter. Othniël greep die kans. Voor hem zal Achsa niet alleen uiterlijk aantrekkelijk zijn geweest. Hij zal haar belangstelling voor het land hebben gekend, want daarvan geeft zij blijk.

Kaleb had ook zonen (1 Kron.4:15). Zij zullen ook hun deel hebben gekregen. Maar de zegeningen van het land en het in bezit nemen ervan is niet alleen iets voor broeders. Geve de Heer dat er vrouwen als Achsa zijn, die belangstelling hebben voor het erfdeel des HEREN en om een deel vragen.

Haar belangstelling voor het land komt eerst tot uiting doordat zij haar man Othniël aanspoort van haar vader bouwland te vragen. Vrouwen die op deze wijze hun mannen stimuleren zijn een ware hulp. Zulke vrouwen gaat het er niet om dat hun mannen een vooraanstaande positie zullen gaan innemen in de gemeente. Het gaat zulke vrouwen erom dat hun mannen geestelijke overwinningen zullen halen.

Het zal voor Kaleb een vreugde zijn geweest aan het verzoek van Othniël te voldoen. Hij gaf hem bouwland. Maar Achsa ziet dat er iets aan het erfdeel ontbrak. Zij wilde niet alleen een land bezitten, maar ze wilde vrucht van het erfdeel genieten. Zo zouden wij kunnen wijzen op de hoeveelheid bijbelcommentaren die we hebben gekregen of aangeschaft. Maar als we er niet op uit zijn die commentaren te gebruiken met het oog op het vrucht dragen, bezitten we slechts dor land.

Drie maal komt in vers 19 het woord 'geven' voor. Achsa kent haar vader als een gevende vader. Als wij God zo kenden, zouden we Hem meer vragen. Het is zijn vreugde ons te geven. Maar Hij verlangt ernaar dat we het Hem vragen. Hij geeft graag aan hen die iets van Hem verwachten.

Achsa richt zich op gepaste wijze, niet vrijpostig of dwingend, tot haar vader. Ze komt van de ezel af. Kaleb begrijpt dat ze iets wil vragen. Ze vraagt een

*Toen riepen de Israëlieten tot de HERE, en de HERE verwekte de Israëlieten een verlosser om hen te bevrijden: Othniël, de zoon van Kenaz, de jongere broeder van Kaleb. De Geest des HEREN kwam over hem, hij richtte Israël en trok uit ten strijde. De HERE gaf Kuschan-Rischataïm, de koning van Aram, in zijn macht, zodat hij de overhand kreeg over Kuschan-Rischataïm. Toen had het land veertig jaar rust. En Othniël, de zoon van Kenaz, stierf. (Ri 3:9-11)*

*De zonen van Kaleb, de zoon van Jefunne, waren: Iru, Ela en Naïm, en de zonen van Ela: Kenaz. (1Kr 4:15)*



huwelijksge Geschenk. Het droge land bracht niets op. Water is nog nodig en daar vraagt ze om. Ze zal hebben geweten dat Mozes heeft gesproken over een land van overvloedig water, zowel in de laagte als op de hoogten (Deut.8:7).

Het water uit een bron spreekt van het woord van God dat levend is gemaakt door de Heilige Geest. Hooggelegen bronnen in het gebergte doen het water van boven naar beneden stromen. Laaggelegen bronnen zijn in de dalen.

We zijn in ons geloofsleven wel op hoogtepunten, maar ook in dalen. Conferenties en persoonlijke bijbelstudie kunnen van die hooggelegen bronnen zijn, waar we verkwikt worden. Maar ook in de moeiten van het geloofsleven, in de dalen, hebben we het heldere water van het Woord nodig om ons te verkwikken. Bovenal hebben we het geloofsverlangen van een Achsa nodig om zulke bronnen te verlangen.

Vaak hebben zusters een beter en groter inzicht in wat nodig is, dan mannen. Omdat ze ernaar verlangen en weten hoe ze in bezit ervan kunnen komen, krijgen ze ook wat ze verlangen. Men kan nog zo vertrouwd zijn met het land, maar om vrucht te genieten, is een verlangen nodig.

**20 Dit nu is het erfdeel van de stam der Judeeërs naar hun geslachten.**

**21 De verafgelegen steden van de stam der Judeeërs, bij de grens van Edom in het Zuiderland, waren: Kabzeël, Eder, Jagur, 22 Kina, Dimona, Adada, 23 Kedes, Hazor, Ithnan, 24 Zif, Telem, Bealoth, 25 Hazor-Hadatta en Kerioth-Hezron, dat is Hazor; 26 Amam, Sema, Molada, 27 Hazar-Gadda, Hesmon, Beth-Pelet, 28 Hazar-Sual, Berseba en zijn onderhorige plaatsen, 29 Baïla, Ijim, Ezem, 30 Eltholad, Chesil, Horma, 31 Ziklag, Madmanna, Sansanna, 32 Lebaoth, Silhim, Ain en Rimmon; in het geheel negenentwintig steden en haar dorpen.**

**33 In de Laagte: Esthaol, Zora, Asna, 34 Zanoah, En-gannim, Tappuah, Enam, 35 Jarmuth, Adullam, Socho, Azeka, 36 Saäraïm, Adühaïm, Gedera en Gederothaïm; veertien steden en haar dorpen.**

**37 Zenan, Hadasa, Migdal-Gad, 38 Dilan, Mizpa, Jokteël, 39 Lachis, Bozkath, Eglon, 40 Chabbon, Lahmas, Chitlis, 41 Gederoth, Beth-Dagon, Naäma en Makkeda; zestien steden en haar dorpen. 42 Libna, Ether, Asan, 43 Jeftah, Asna, Nezib, 44 Kehila, Achzib en Maresa, negen steden en haar dorpen. 45 Ekron en zijn onderhorige plaatsen en dorpen.**

**46 Van Ekron af naar de zee alles, wat bezijden Asdod ligt, en zijn dorpen, 47 Asdod en zijn onderhorige plaatsen en dorpen, Gaza en zijn onderhorige plaatsen en dorpen, tot aan de Beek van Egypte, de Grote Zee en de kust.**

**48 Verder op het Gebergte: Samir, Jatthir, Socho, 49 Danna, Kirjath-Sanna, dat is Debir; 50 Anab, Estemo, Anim, 51 Gosen, Holon en Gilo; elf steden en haar dorpen; 52 Arab, Duma, Esan, 53 Janum, Beth-Tappuah, Afeka, 54 Humta, Kirjath-Arba, dat is Hebron, en Zior; negen steden en haar dorpen.**

**55 Maon, Karmel, Zif, Juta, 56 Jizreël, Jokdeam, Zanoah, 57 Kaïn, Gibeä en Timna; tien steden en haar dorpen. 58 Halhul, Beth-Zur, Gedor, 59 Maäraath, Beth-Anoth en Eltekon; zes steden en haar dorpen.**

**60 Kirjath-Baül – dat is Kirjath-Jearim – en Rabba; twee steden en haar dorpen.**

**61 In de woestijn: Beth-Araba, Middin, Sechacha, 62 Nibsan, Ir-Hammelach en Engedi; zes steden en haar dorpen.**

Hier worden de steden en dorpen genoemd naar de verschillende gebieden waarin ze lagen. Op deze wijze wordt het erfdeel genoten, in deze verschillende samenhangen. Een dorp is niet wat wij eronder verstaan. Het is meer een gehucht bestaande een of twee families die samen wonen en werken. Het spreekt van individuele gelovigen die in kleiner verband, bijvoorbeeld gezinsverband, zegeningen met elkaar delen.

Een stad spreekt meer van een plaatselijke gemeente. Iedere familie is anders, zo ook iedere plaatselijke gemeente. Dat merken we op als we de brieven

*Want de HERE, uw God, brengt u in een goed land, een land van beken, bronnen en wateren, die in de dalen en op de bergen ontspringen; ... (Dt 8:7)*

aan de diverse gemeenten in het *Nieuwe Testament* lezen. Het in bezit nemen van het land is niet iets van de studeerkamer, om alleen voor onszelf die dingen te genieten, maar is iets wat we delen met onze familie, vaders, moeders en kinderen of ook met de broeders en zusters met wie we een plaatselijke gemeente vormen.

Anders zullen we het erfdeel innemen als Ruben en Gad, waar alleen de mannen het innemen en de vrouwen en kinderen het erfdeel nooit hebben gezien. Of ook zoals Efraïm en Manasse, van wie dorpen en steden nauwelijks worden genoemd. Juda is dan ook een stam naar de gedachten van God.

Kan elke plaatselijke gemeente als een stad worden gezien, in de woestijn of op het gebergte? We zijn allen nodig om elkaar op te bouwen en aan te vullen. Dat gebeurt vooral in de plaatselijke bijbelbespreking. Kan de gemeente waar ik ben, gerekend worden tot een gemeente in de woestijn of op het gebergte? Is het een stad in het land, dat wil zeggen is het een gemeente waar de zegeningen van de hemel worden genoten, hetzij in relatie tot het leven op aarde, hetzij in relatie tot de positie die de gelovigen in Christus bezitten?

Geestelijk gesproken is de grens van Juda een merkwaardige grens. Geen stam had een uitzicht als Juda. Wie in het zuiden woonden, hadden het uitzicht op Edom (vs.21-32). Edom is een broedervolk en tegelijk de meest haatdragende vijand. Edom spreekt van het vlees in de gelovige. Die grens mag niet worden overgestoken, dat wil zeggen dat het vlees geen kans mag krijgen zich op het erfdeel te begeven, wat verderf van (het genot van) het erfdeel tot gevolg zou hebben.

Dan worden in *vers 33-47* de steden genoemd die in de Laagte lagen. Dat is het lage deel van het land tussen de zee en het gebergte van Judéa. De laagte spreekt van het terrein van het christelijk leven waar de hemelse zegeningen worden getoond, het praktisch geloofsleven van elke dag. In de brief aan de *Efeziërs* worden die terreinen gezien in huwelijken en gezinnen en werkomgeving. Vrouwen en mannen, kinderen en ouders, slaven en heren worden allen aangesproken.

Op het gebergte lagen ook steden (vs.48-60). Dat ziet op het kennen van de zegeningen in Christus in de hemelse gewesten. Paulus bidt voor de *Efeziërs* dat zij hun zegeningen zouden kennen (1:17-21).

*..., terwijl ik u gedenk in mijn gebeden, opdat de God van onze Heer Jezus Christus, de Vader der heerlijkheid, u de geest van wijsheid en openbaring geeft in de kennis van Hem, verlichte ogen van uw hart, opdat u weet wat de hoop van zijn roeping is, wat de rijkdom is van de heerlijkheid van zijn erfenis in de heiligen, en wat de uitnemende grootte van zijn kracht is jegens ons die geloven, naar de werking van de macht van zijn sterkte, die Hij heeft gewerkt in Christus door Hem uit de doden op te wekken en Hem aan zijn rechterhand te zetten in de hemelse gewesten, boven alle overheid, gezag, kracht en heerschappij en elke naam die genoemd wordt, niet alleen in deze, maar ook in de toekomstige eeuw. (Ef 1:17-21)*

Johannes wordt in de geest meegenomen op een grote en hoge berg om het nieuwe Jeruzalem te zien (Op.21:10). Gemeenten als Efeze liggen "op het gebergte". Zouden er vandaag in de christenheid ook nog zulke gemeenten zijn?

*En hij voerde mij weg in de geest op een grote en hoge berg en toonde mij de heilige stad, Jeruzalem, die uit de hemel neerdaalde van God en de heerlijkheid van God had. (Op 21:10)*

Tenslotte worden de steden genoemd in de woestijn van Judéa, oostelijk van het gebergte tot de Dode Zee (vs.61,62). Judéa werd voortdurend aan de woestijn herinnerd, aan de dorheid ervan. Bij het besef van alle zegeningen in de hemel hoort ook het bewustzijn dat deze wereld voor het geloof niets te bieden heeft. In het vrederijk zal echter de woestijn bloeien als een roos (Jes.35:1). Daar ziet het geloof naar uit.

*De woestijn en het dorre land zullen zich verblijden, de steppe zal juichen en bloeien als een narcis; zij zal welig bloeien en juichen, ja, juichen en jubelen. (Jes 35:1)*

**63 De Judeeërs echter konden de Jebusieten, die in Jeruzalem woonden, niet verdrijven, zodat de Jebusieten bij de Judeeërs in Jeruzalem zijn blijven wonen tot op de huidige dag.**

Hoezeer de Judeeërs ook een bijzondere plaats in Gods volk innemen, hoezeer er in Juda ook mannen en vrouwen als Kaleb en Achsa zijn, het is

geen garantie voor volkomen trouw. Het ontbreekt hun aan kracht (geloof) om de vijand tot de laatste man te verdrijven.

Ieder getuigenis, iedere familie heeft de verantwoordelijkheid erop toe te zien dat elke vijand eruit wordt verdreven en dat het land in bezit wordt genomen, opdat allen verzadigd worden. De geschiedenis van de gemeente op aarde getuigt er helaas van dat de vijand niet volledig is uitgebannen.

De stammen Efraïm en Manasse - de zonen van Jozef - krijgen hun erfdeel toegewezen. Enerzijds zijn ze zijn daarmee niet tevreden (17:14,16). Ze willen meer. Jozua willigt hun verzoek in en wijst hun nog een stuk land toe. Dat moeten ze wel zelf veroveren. Ze krijgen echter de verzekering dat ze de bewoners zullen verdrijven (17:18). Anderzijds verdrijven ze niet alle Kanaänieten (16:10; 17:12).

Ook voor ons is God een Gever. Als wij Hem meer van het hemelse land vragen dan we al hebben, geeft Hij het. De zegen van het hemelse land is de heerlijkheid van de Heer Jezus. Hoe zou God ooit iets achterhouden van de Heer Jezus als wij vragen om meer van zijn heerlijkheid te mogen zien? Wij mogen zijn heerlijkheid aanschouwen (Joh.1:14). Om meer van zijn heerlijkheid te zien, moeten we strijden, omdat allerlei dingen ons daarvan af willen houden.

*En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond (en wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van een eniggeborene van een vader) vol van genade en waarheid. (Jh 1:14)*

**INHOUD:**

- Vs.1-3 Het lot voor de Jozefieten
- Vs.4-9 Het gebied van de Efraïmieten
- Vs.10 Niet alle vijanden worden verdreven

**TOELICHTING:**

Na Juda komen Efraïm en Manasse, de zonen van Jozef. Beiden zijn in de profetie van Jakob in *Genesis 49* een beeld van de Heer Jezus. De stam van Jozef wordt in tweeën gedeeld, omdat de stam van Levi geen erfdeel kreeg (14:3,4). Het belang van de stam Jozef zien we in het feit dat hij zijn deel krijgt na Juda en in de grootte van zijn erfdeel.

*Er waren nog negeneneenhalfve stam overgebleven. Dit kwam doordat Mozes aan de eerste helft van Manasse en aan Ruben en Gad al een gebied had toegewezen ten oosten van de Jordaan, doordat Jozefs nakomelingen twee stammen vormden, Manasse en Efraïm, en doordat de Levieten nergens grondgebied kregen, maar alleen steden om in te wonen en weidegronden voor hun vee. (Jz 14:3,4)*

De zonen van Jozef werden de heersende stammen in het noorden van het koninkrijk toen het rijk in tien en twee stammen verdeeld was. De heersende plaats was zo duidelijk dat het tien stammen rijk door veel profeten met de naam Efraïm wordt aangeduid.

Jozef had het eerstgeboorterecht gekregen (1 Kron.5:1). Ruben had het verloren door ontucht (Gen.49:4).

*De zonen van Ruben, de eerstgeborene van Israël, want hij was de eerstgeborene, maar omdat hij de legerstede van zijn vader had ontwijfd, was zijn eerstgeboorterecht geschonken aan de zonen van Jozef, de zoon van Israël – maar deze werd niet in het register als eerstgeborene ingeschreven; ... (1Kr 5:1)*

*Gij, die opbruist als water, gij zult de voornaamste niet zijn, omdat gij uws vaders bed beklommen hebt; toen hebt gij het ontwijfd. Hij heeft mijn legerstede beklommen. (Gn 49:4)*

De volgende zonen van Lea, Simeon en Levi, kregen het ook niet. Zij waren mannen van geweld en werden daarom onder Israël verstrooid (Gen.49:5-7). De vierde zoon, Juda, zou de koningstam worden (Gen.49:8-12). Daarom krijgt hij al zo vroeg zijn deel.

*Simeon en Levi zijn broeders; hun gereedschappen zijn werktuigen van geweld. Mijn ziel hebbe geen deel aan hun beraadslaging, mijn geest sluite zich niet aan bij hun vergadering, want in hun toorn hebben zij mannen gedood en in hun moedwil hebben zij runderen de pezen doorgesneden. Vervloekt zij hun toorn, want die is hevig, en hun grimmigheid, want die is hard. Ik zal hen verdelen onder Jakob en verstrooien onder Israël.*

*Juda, ù zullen uw broeders loven, uw hand zal zijn op de nek uwer vijanden, voor u zullen uws vaders zonen zich neerbuigen. Een leeuwewelp is Juda; na de roof zijt gij omhoog geklommen, mijn zoon; hij kromt zich, legt zich neder als een leeuw of als een leeuwin; wie durft hem opjagen? De scepter zal van Juda niet wijken, noch de heersersstaf tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en hem zullen de volken gehoorzaam zijn. Hij zal zijn ezel aan de wijnstok binden en het jong zijner ezelin aan de wingerd; hij zal zijn kleed in wijn wassen en in druivebloed zijn gewaad. Hij zal donkerder van ogen zijn dan wijn en witter van tanden dan melk. (Gn 49:5-12)*

De eerstgeborenen krijgt een dubbel deel. Jakob had de beide zonen van Jozef als zijn eigen zonen aangenomen. Daarom kunnen zij onder de stammen gerekend worden. Voor hen samen wordt één lot geworpen. Daarover beklagen zij zich samen in *hoofdstuk 17:14*. Door het lot bleven zij samen, hoewel elk een deel kreeg.

**1 Daarna kwam het lot voor de Jozefieten te voorschijn. (De grens liep) van de Jordaan bij Jericho, oostelijk van de wateren van Jericho, door de woestijn, die van Jericho oploopt in het gebergte naar Bethel, 2 en verder van Bethel naar Luz; zij ging verder naar het gebied der Arkieten, naar Ataroth; 3 en zij daalde westwaarts naar het gebied der Jaflethieten, tot het gebied van Laag-Beth-Horon en verder tot Gezer, om bij de zee te eindigen.**

**4 De kinderen van Jozef, Manasse en Efraïm, kregen als volgt hun erfdeel.**

Zoals steeds wordt eerst de grens bepaald en daarna wordt verteld wat zich in het gebied bevindt. De grens wordt gegeven om een scherpe scheiding te trekken tussen het land en de omgeving die niet tot het erfdeel behoort. De zuidgrens van Jozef is de noordgrens van Benjamin en Dan. In de breedte strekt hun gebied zich uit over het hele land, van de Jordaan tot de Middellandse Zee.

**5 Het gebied der Efraïmieten naar hun geslachten was als volgt: de oostelijke grens van hun erfdeel was Athroth-Addar tot Hoog-Beth-Horon. 6 Westwaarts liep de grens ten noorden van Michmetath; dan boog de grens oostwaarts naar Taänath-Silo, en ging vandaar verder tot oostelijk van Janoah; 7 dan daalde zij van Janoah af naar Ataroth en Naharath, raakte het gebied van Jericho en eindigde bij de Jordaan. 8 Van Tappuah af liep de grens westwaarts naar de beek Kana, om te eindigen bij de zee. Dit was het erfdeel van de stam der Efraïmieten naar hun geslachten. 9 Verder de steden, die voor de Efraïmieten binnen het erfdeel der Manassieten waren afgezonderd, al die steden en haar dorpen. 10 Maar de Kanaänieten, die te Gezer woonden, hebben zij niet verdreven, zodat de Kanaänieten in het midden van Efraïm zijn blijven wonen tot op de huidige dag. Doch zij waren gebracht tot slaafse herendienst.**

Beschrijving van het erfdeel. In tegenstelling tot Juda, waarvan veel steden en dorpen worden genoemd, worden hier slechts enkele steden en dorpen worden genoemd. De zegeningen worden, om zo te zeggen, hier niet zozeer dorpsgewijs of stadsgewijs genoten. Zij hebben misschien nauwelijks steden veroverd.

Het erfdeel is niet slechts een persoonlijke zaak, het is ook een zaak van families en gemeenten. Elke plaatselijke gemeente heeft zijn eigen gaven en zegeningen. De brieven aan de gemeenten in het *Nieuwe Testament* laten dat zien. De hedendaagse gemeenten kunnen wel eens ijveriger zijn, zich te realiseren dat ze steden in het land zijn. Veel gemeenten nemen misschien wel genoeg met de zegeningen van de aarde, maar kennen niet of nauwelijks het genot van de hemelse zegeningen in familie- of gemeenteverband.

*Vers 10* is een vers tot waarschuwing. In *15:63* staat van de Judeeërs dat zij niet in staat waren de vijanden te verdrijven. Ze hadden het kennelijk wel geprobeerd. De Efraïmieten leken het niet eens geprobeerd te hebben. Blijkbaar hadden ze wel de kracht (*17:13*), maar hadden ze geen zin. Ze hadden zich mogelijk snel rijk gewaand en waren daarmee tevreden. Ze waren lui geworden. Geestelijke rijkdom maakt ons lui als we die ontvangen en niet veroveren.

Misschien zagen de Efraïmieten winst in het tot slaafse herendienst brengen van de Kanaänieten. Hierdoor konden ze zichzelf van extra rijkdom voorzien. Maar in de tijd van de Richteren zal deze handelwijze zich tegen hen keren. Hetzelfde geldt in het leven van de christen die niet wil breken met een bepaalde 'lievelingszonde' omdat die het leven zo aangenaam maakt. Maar op zekere dag zal hij uit de droom ontwaken en merken dat die zonde zijn leven beheerst en hem tot een geestelijke bankroet voert. Spelen met de zonde wreekt zich altijd.

*De Jozefieten echter spraken tot Jozua: Waarom hebt gij mij ten erfdeel maar één lot en één deel gegeven, terwijl ik toch een talrijk volk ben, aangezien de HERE mij tot dusverre gezegend heeft? (Jz 17:14)*

**INHOUD:**

- Vs.1, 2 Het lot voor Manasse
- Vs.3-6 De dochters van Zelafead
- Vs.7-10 De grens van Manasse
- Vs.11-13 Steden van Manasse in Issaschar en Aser
- Vs.14-18 De Jozefieten vragen aan Jozua om meer ruimte

**TOELICHTING:**

*1 Verder was dit lot voor de stam Manasse, want hij was de eerstgeborene van Jozef. Aan Machir, de eerstgeborene van Manasse, de vader van Gilead, waren reeds Gilead en Basan toegevallen, omdat hij een krijgshaftig man was. 2 Derhalve was het voor de overige zonen van Manasse, naar hun geslachten, namelijk voor de zonen van Abiëzer, van Helek, van Asriël, van Sechem, van Hefer en van Semida; dit zijn de mannelijke nakomelingen van Manasse, de zoon van Jozef, naar hun geslachten.*

Het ene lot, dat is het ene grondstuk, werd verdeeld in twee stukken: een stuk voor Efraïm en een stuk voor Manasse. Hoewel Manasse de eerstgeborene was (Gen.41:51), heeft eerst Efraïm, die als eerstgeborene werd gerekend (Gen.48:13-20; vgl.Deut.33:17) zijn deel van het erfdeel gekregen.

*En Jozef nam hen beiden, met zijn rechterhand Efraïm aan Israëls linkerhand, en met zijn linkerhand Manasse aan Israëls rechterhand, en hij bracht hen dicht bij hem. Toen strekte Israël zijn rechterhand uit en legde die op het hoofd van Efraïm, hoewel hij de jongste was, en zijn linkerhand op het hoofd van Manasse; hij legde zijn handen kruislings, ofschoon Manasse de eerstgeborene was. En hij zegende Jozef en zeide: God, voor wiens aangezicht mijn vaderen Abraham en Isaak gewandeld hebben; God, die mij als herder geleid heeft, mijn leven lang tot op deze dag; de Engel, die mij verlost heeft uit alle nood, zegene deze jongelingen, zodat in hen mijn naam en die van mijn vaderen Abraham en Isaak voortleven en zij in menigte mogen toenemen in het land.*

*Toen Jozef zag, dat zijn vader zijn rechterhand op Efraïms hoofd gelegd had, was dat verkeerd in zijn ogen, en hij greep de hand van zijn vader om die van Efraïms hoofd te verleggen naar het hoofd van Manasse. En Jozef zeide tot zijn vader: Zó niet, mijn vader, want deze is de eerstgeborene, leg uw rechterhand op zijn hoofd. Maar zijn vader weigerde het en zeide: Ik weet het, mijn zoon, ik weet het; ook hij zal tot een volk worden en ook hij zal groot worden; nochtans zal zijn jongere broeder groter zijn dan hij, en diens nageslacht zal een volheid van volken worden. En hij zegende hen te dien dage en zeide: Met u zal Israël zegen toewensen door te zeggen: God make u als Efraïm en als Manasse. En hij plaatste Efraïm vóór Manasse. (Gn 48:13-20)*

*De eersteling zijner runderen is zijn trots en diens horens zijn horens van een woudos; daarmee zal hij de volken stoten, alle einden der aarde. Dit zijn de tienduizenden van Efraïm en dit zijn de duizenden van Manasse. (Dt 33:17)*

Daarna krijgt Manasse zijn deel van het erfdeel. Machir schijnt de enige zoon van Manasse te zijn geweest (Gen.50:23). De andere zonen zijn dan in feite die van Machir.

Een deel van de zonen van Machir had, samen met de stammen Ruben en Gad, een deel van het Overjordaanse in bezit genomen. Ruben en Gad wilden dat land omdat zijn veel vee hadden (Num.32:1-5). Mogelijk had Machir ook veel vee, hoewel dat niet van hem vermeld staat. Maar hij zal wel een grote voorliefde voor dat vele vee hebben gehad. Hij sloot zich in elk geval bij Ruben en Gad aan. Dat betekende voor hen een welkome versterking, want hij was "een krijgshaftig man".

De overige zonen van Manasse kozen voor een erfdeel in het land. Abiëzer is de tak waar Gideon toe behoorde (Richt.6:11,24,34). Van Hefer stammen de dochters van Zelafead af. De tien delen die de stam krijgt (vs.5), zijn zes delen

*Jozef gaf aan de eerstgeborene de naam Manasse, want (zeide hij): God heeft mij al mijn moeite doen vergeten, en ook het gehele huis mijns vaders. (Gn 41:51)*

*En Jozef zag van Efraïm het derde geslacht; ook de kinderen van Makir, de zoon van Manasse, werden op Jozefs knieën geboren. (Gn 50:23)*

*De Rubenieten nu hadden veel vee en de Gadieten geweldig veel, en zij zagen het land van Jaëzer en van Gilead, en zie, die plaats was geschikt voor vee. Toen kwamen de Gadieten en de Rubenieten en zeiden tot Mozes en tot de priester Eleazar en tot de hoofden der vergadering: Ataroth, Dibon, Jaëzer, Nimra, Hesbon, Eleale, Schebam, Nebo en Behon, het land, dat de HERE voor het aangezicht der vergadering Israëls geslagen heeft, dat is een land voor vee, en uw knechten hebben vee. Voorts zeiden zij: Indien gij ons genegen zijt, laat dan dit land aan uw knechten als bezitting worden gegeven; doe ons niet over de Jordaan trekken. (Nm 32:1-5)*

waarvan vijf voor de vijf zonen en het zesde deel voor de vijf dochters van de zesde zoon, Hefer.

*Toen kwam de Engel des HEREN en zette zich neer onder de terebint te Ofra, eigendom van de Abiëzriet Joas, terwijl diens zoon Gideon bezig was in de wijnpers tarwe uit te kloppen om die voor de Midianieten in veiligheid te brengen. (Ri 6:11)*

*Toen bouwde Gideon daar een altaar voor de HERE en noemde dat: De HERE is vrede. Het staat tot op de huidige dag nog in Ofra der Abiëzrieten. (Ri 6:24)*

*Toen vervulde de Geest des HEREN Gideon: hij blies op de hoorn, en de Abiëzrieten werden opgeroepen om hem te volgen. (Ri 6:34)*

**3 Zelafead echter, de zoon van Hefer, de zoon van Gilead, de zoon van Machir, de zoon van Manasse, had geen zonen, maar alleen dochters. Dit zijn de namen zijner dochters: Machla, Noa, Hogla, Milka en Tirza. 4 Dezen verschenen voor de priester Eleazar, voor Jozua, de zoon van Nun, en voor de hoofden, en zeiden: De HERE heeft Mozes geboden ons een erfdeel te geven te midden van onze broeders. Daarom gaf men haar, overeenkomstig het bevel des HEREN, een erfdeel te midden van de broeders haars vaders. 5 Zo vielen aan Manasse tien delen toe, behalve het land Gilead en Basan aan de overzijde van de Jordaan, 6 want de dochters van Manasse hebben een erfdeel verkregen te midden van zijn zonen, terwijl het land Gilead aan de overige zonen van Manasse ten deel viel.**

Zoals vaker gebeurt, wordt ook hier de opsomming van namen onderbroken door een korte geschiedenis. Zulke geschiedenissen hebben een belangrijke plaats, omdat daarin iets wordt verhaald van wat tijdens de uitdeling van de steden in de harten aanwezig was. We hebben dat gezien bij Kaleb en Achsa. Hier zien we het bij de dochters van Zelafead.

De dochters van Zelafead kozen bewust voor een erfdeel "te midden van onze broeders" in het land en niet bij de andere helft van de stam die had gekozen voor het Overjordanse. Vrouwen delen evenzeer in het erfdeel als mannen. Hun optreden in het openbaar mag door God op andere wijze geregeld zijn dan dat van mannen, hun aandeel in de geestelijke zegeningen is dat niet.

Normalerwijze erfden alleen de zonen. Dochters die trouwden, gingen delen in het erfdeel van de man met wie zij trouwden. Maar Zelafead had alleen dochters. Zelafead was gestorven in de woestijn. Hij kon dus zelf niet naar Jozua. Maar zijn dochters konden dat wel en ze deden dat ook.

Voordat ze door de Jordaan waren gegaan, waren ze naar Mozes gegaan om een erfdeel te vragen (Num.27:1-11). Nu komen ze bij Jozua en Eleazar het toegezegde erfdeel opeisen. Bij de vier maal dat Jozua en Eleazar in dit boek samen worden genoemd (14:1; 19:51; 21:1), staat Eleazar steeds voorop.

*En de dochters van Zelafead, de zoon van Hefer, de zoon van Gilead, de zoon van Machir, de zoon van Manasse, van de geslachten van Manasse, de zoon van Jozef – en dit zijn de namen van zijn dochters: Machla, Noa, Hogla, Milka en Tirza – naderden en stelden zich vóór Mozes en de priester Eleazar en de vorsten en de gehele vergadering aan de ingang van de tent der samenkomst en zeiden: Onze vader is in de woestijn gestorven, hoewel hij niet behoorde tot de bende, die tegen de HERE samenspande, tot de bende van Korach, maar om zijn eigen zonde is hij gestorven, en hij had geen zonen. Waarom zal de naam van onze vader uit het midden der geslachten verdwijnen, daar hij geen zoon heeft? Geef ons bezit onder de broeders van onze vader. Toen bracht Mozes haar rechtsvraag voor het aangezicht des HEREN.*

*En de HERE zeide tot Mozes: De dochters van Zelafead hebben gelijk; gij zult haar voorzeker erfelijk bezit onder de broeders van haar vader geven, en gij zult het erfdeel van haar vader op haar doen overgaan. En tot de Israëlieten zult gij aldus spreken: Wanneer iemand sterft zonder een zoon te hebben, dan zult gij zijn erfdeel op zijn dochter doen overgaan. Heeft hij geen dochter, dan zult gij zijn erfdeel aan zijn broeders geven. Heeft hij geen broeders, dan zult gij zijn erfdeel aan de broeders van zijn vader geven. En heeft zijn vader geen broeders, dan zult gij zijn erfdeel geven aan de naaste bloedverwant uit zijn geslacht, opdat die het bezitte. En dit zal voor de Israëlieten tot een rechtsinzetting zijn, zoals de HERE aan Mozes geboden heeft. (Nm 27:1-11)*

*Dit nu zijn de erfdelen, die de Israëlieten in het land Kanaän ontvangen hebben, welke de priester Eleazar, Jozua, de zoon van Nun, en de familiehoofden van de stammen aan de Israëlieten ten erfdeel gegeven hebben, ... (Jz 14:1)*

*Dit zijn de erfdeelen, welke de priester Eleazar, Jozua, de zoon van Nun, en de familiehoofden aan de stammen der Israëlieten te Silo door het lot hebben toegewezen, voor het aangezicht des HEREN aan de ingang van de tent der samenkomst. Aldus beëindigden zij de verdeling van het land. (Jz 19:51)*

*De familiehoofden der Levieten nu naderden tot de priester Eleazar, tot Jozua, de zoon van Nun, en tot de familiehoofden van de stammen der Israëlieten, ... (Jz 21:1)*

De dochters toonden geloof. Ze hadden kunnen zeggen: waarvoor moeten wij een erfdeel, als we trouwen, krijgen we het ook wel. Maar ze hadden Gods gedachten begrepen dat Hij elke familie een erfdeel wilde geven.

De vrouwen toonden belangstelling voor wat God aan hun familie had toegedacht. Er was bij hen niet maar een algemene belangstelling voor het land, maar zij wensten het door God speciaal voor hen bestemde deel. Zij gaven God gelegenheid zijn bedoeling waar te maken. Zij hadden als het ware een dubbel geloof:

1. God heeft iets voor ons en dat willen we niet missen en
2. wij laten ons niet verhinderen door gebrekkige omstandigheden ernaar te vragen.

We kunnen dit toepassen op het luisteren naar of lezen van wat een broeder doorgeeft uit de Schrift. Maar dat is nog niet wat God voor ons persoonlijk heeft. Die broeder kan alleen doorgeven wat hij zelf in bezit heeft genomen. Zijn dienst zal ons aanmoedigen in bezit te nemen wat de Heer ons ieder persoonlijk gegeven heeft.

Een zuster moet daarom zelf het Woord lezen en dat niet aan haar echtgenoot of de broeders van de plaatselijke gemeente overlaten. We mogen niet tevreden zijn met wat anderen voor ons hebben verzameld. Als wij ernaar verlangen van God te ontvangen wat Hij voor ons persoonlijk aan zegen heeft toegedacht, zal Hij dat geven. Zwakheid en gebrek zijn geen reden om af te zien van het deel dat God mij persoonlijk heeft toebedeeld.

Door het geloof van deze vrouwen krijgen zij elk een erfdeel en de vijf zonen kregen er ook één. Zo krijgt de stam van Manasse tien delen.

***7 De grens van Manasse nu was van Aser naar Michmethath, dat oostelijk van Sichem lag; dan liep de grens zuidwaarts naar de bewoners van En-Tappuah. 8 Het land van Tappuah behoorde aan Manasse, maar Tappuah zelf, bij de grens van Manasse, behoorde aan de Efraïmieten. 9 Vervolgens daalde de grens af naar de beek Kana, zuidelijk van de beek. De steden aldaar behoorden bij Efraïm, ofschoon zij te midden van de steden van Manasse lagen. De grens van Manasse liep dan noordelijk van de beek en eindigde bij de zee. 10 Het zuidelijk gebied behoorde bij Efraïm en het noordelijke bij Manasse. Zijn grens was de zee; in het noorden raakten zij aan Aser, en in het oosten aan Issaschar.***

Juda had het hele zuiden gekregen en Efraïm en Manasse kregen het hele noorden, tot het latere Galiléa. Dat laat de bijzondere plaats van de Jozefieten zien. Het is een heel groot stuk. Er bleef niet veel voor de andere stammen over. Het strekte zich uit van de Jordaan in het oosten, tot aan de grote zee in het westen. In het zuiden grensde Manasse aan Efraïm, in het noorden grensde het aan Aser en Issaschar; Aser in het noordwesten, en Issaschar in het noordoosten.

***11 In Issaschar en in Aser behoorden echter ook bij Manasse: Beth-Sean en zijn onderhorige plaatsen, Jibleam en zijn onderhorige plaatsen, de inwoners van Dor en van zijn onderhorige plaatsen, de inwoners van Taänach en van zijn onderhorige plaatsen, en de inwoners van Megiddo en van zijn onderhorige plaatsen: de drie heuvelstreken. 12 De Manassieten konden echter deze steden niet in bezit nemen, want de Kanaänieten slaagden erin in dat land te blijven wonen. 13 Maar toen de Israëlieten machtig werden, brachten zij de Kanaänieten tot herendienst, doch zij verdreven hen niet geheel en al.***



Manasse had steden met haar onderhorige plaatsen in de stammen Issaschar en Aser. God had het zo beschikt, dat iedere stam wel zijn bijzonder onvervreemdbaar erfdeel had, maar ook dat zij toch zich met elkaar zouden vermengen. Hierdoor zou er onderlinge bekendheid en gemeenschap tussen hen blijven bestaan. Er zou gelegenheid zou zijn om elkaar goede diensten te bewijzen. Dat paste allemaal bij een volk dat wel uit verschillende stammen bestond, maar dat toch één Israël vormde, waardoor ze verplicht waren elkaar lief te hebben als broeders.

Manasse heeft de steden niet in bezit genomen door gebrek aan kracht (is: geloof) om de vijand te verdrijven. Hij heeft niet als 'gemeente' het erfdeel in bezit genomen. Het uitroeien moest gebeuren, opdat de overlevende vijand geen valstrik voor hen zou worden (*Deut.20:18*).

**14 De Jozefieten echter spraken tot Jozua: Waarom hebt gij mij ten erfdeel maar één lot en één deel gegeven, terwijl ik toch een talrijk volk ben, aangezien de HERE mij tot dusverre gezegend heeft? 15 Toen zeide Jozua tot hen: Als gij een talrijk volk zijt, trekt dan naar het woudgebied en kapt u daar ruimte in het land der Ferezieten en Refaïeten, als het gebergte van Efraïm u te eng is. 16 Daarop zeiden de Jozefieten: Dat bergland zal voor ons niet toereikend zijn, en al de Kanaänieten, die in de vlakke streken wonen, hebben ijzeren wagens, zowel die van Beth-Sean en zijn onderhorige plaatsen als die van de vlakte van Jizreël. 17 Toen zeide Jozua tot het huis van Jozef, tot Efraïm en Manasse: Gij zijt een talrijk volk en hebt grote kracht; gij zult niet één lot hebben, 18 maar het bergland zal u ook toebehoren; en omdat het een woudgebied is, zult gij het kappen. Ook de uitlopers daarvan zullen u toebehoren, want gij zult de Kanaänieten verdrijven, al hebben zij ijzeren wagens en al zijn zij sterk.**

De Jozefieten wendden zich tot Jozua, omdat ze niet goed wisten waar ze moesten gaan wonen. De bossen maakten het voor hun idee onmogelijk en er waren nog vijanden waartegen ze zich niet opgewassen voelden. Ze zagen nogal wat hindernissen. Dat zeiden ze niet met zoveel woorden. Als argument gebruikten ze dat zij een groot volk waren dat meer land nodig had.

Jozua had wijsheid om dat te doorzien en liet zich niet door hen misleiden. Het mankeerde hun aan inzet en geloof. Hij wees hen op de mogelijkheden. Als ze zich inspanden, konden ze bomen omhouwen en als ze geloof hadden, hoefden ze voor de vijand niet bang te zijn. Als ze geloof hadden, zouden ze hun vijanden verdrijven.

Door het voorstel van Jozua zou duidelijk worden wat er in hen was. Als ze ernaar luisterden, zouden ze hun woongebied groter maken. Ze kregen er dus niet meer land bij, maar ze konden het hun gegeven land bewoonbaar maken door hindernissen eruit de weg te ruimen. Ze wilden niet in het gebergte en in het laagland wonen, maar daar wees Jozua hen naar toe.

We moeten geen tegenwerpingen of bedenkingen inbrengen tegen wat God ons heeft gegeven. Dan zouden we gaan lijken op "klagers over hun lot" (*Jud.:16*). Onze argumenten van geen tijd, geen kracht, geen mogelijkheden, houden voor de ware Jozua geen stand. Het komt niet op onze kracht aan, maar op het geloof in de kracht van God.

*Maar uit de steden van deze volken die de HERE, uw God, u ten erfdeel zal geven, zult gij niets wat adem heeft, in leven laten, maar gij zult ze volledig met de ban slaan, de Hethieten, de Amorieten, de Kanaänieten, de Ferezieten, de Hevieten, en de Jebusieten, zoals de HERE, uw God, u geboden heeft, opdat zij u niet leren te doen naar al de gruwelen, die zij voor hun goden doen, zodat gij tegen de HERE, uw God, zoudt zondigen. (Dt 20:16-18)*

*Dezen zijn morrenden, klagers over hun lot die naar hun begeerten wandelen, en hun mond spreekt gezwollen taal en zij bewonderen personen ter wille van voordeel. (Jd :16)*

Om het land dat de HERE zijn volk gegeven heeft ook echt in bezit te nemen, moet er inspanning zijn. De opdracht is om het land te beschrijven. Zijn wij in staat iets van het hemelse land dat ons is gegeven, te beschrijven?

De ware Jozua, de Heer Jezus, wil graag van ons horen wat wij van het land vinden. We mogen Hem vertellen wat we in de Bijbel hebben gelezen. Hoe meer zegeningen wij daarin ontdekken, des te meer zal Hij ons geven. Hij heeft Zelf gezegd: "Aan ieder die heeft, zal worden gegeven" (Math.25:29b).

Het erfdeel van de Leviëten was het priesterschap van de HERE. Dit was een heel bijzonder erfdeel. Dat stond rechtstreeks in verband met de HERE en laat ons zien dat wij boven alle zegeningen mogen zien op Hem die de Gever van die zegeningen is. Groter dan de grootste zegen is toch Hij van Wie de zegen uitgaat?

*Want aan ieder die heeft, zal worden gegeven en hij zal overvloedig hebben; van hem echter die niet heeft, ook wat hij heeft zal van hem worden genomen. (Mt 25:29)*

### INHOUD:

- Vs.1 Oproep om naar Silo te verhuizen
- Vs.2-10 Opdracht om het nog niet verdeelde land in zeven gedeelten te beschrijven
- Vs.11 Ligging van het erfdeel van Benjamin
- Vs.12-20 De vier grenzen van het erfdeel van Benjamin
- Vs.21-28 De steden van de Benjaminiëten

### TOELICHTING:

***1 En de gehele gemeente der Israëliëten werd samengeroepen te Silo, waar zij de tent der samenkomst oprichtten, aangezien de streek onderworpen was en te hunner beschikking stond.***

Het volk wordt opgeroepen naar een nieuwe plaats, Silo. Juda en de Jozefiëten hadden hun deel toegewezen gekregen in Gilgal, waar ze tot nu toe als geheel samen waren geweest. Daar had ook de tabernakel gestaan, waarin God in hun midden woonde. Nu wordt werd de tent der samenkomst opgeslagen in Silo, dat betekent 'vrede'. Silo ligt in het centrum van het land.

In de geestelijke ontwikkeling geeft het optrekken van Gilgal naar Silo een volgende stap aan. Eerst Gilgal, dan Silo. In Gilgal leren we het vlees kennen en het oordeel daarover. In Silo is er een delen in de rust van God.

De opmars naar Silo wordt door God bewerkt. Hij wil op die plaats wonen en daar zijn volk bij Zich hebben. Het zal een tijdelijke woonplaats in het land zijn. In de tijd dat Eli richter is (1 Sam.4:1-11), verlaat God Silo (Ps.78:60).

*Hij gaf de woning van Silo prijs, de tent die Hij onder de mensen had opgeslagen; ... Ps 78:60*

*En het woord van Samuël kwam tot geheel Israël. Israël trok ten strijde tegen de Filistijnen en legerde zich bij Eben-Haëzer; de Filistijnen echter hadden zich gelegerd te Afek. De Filistijnen stelden zich in slagorde op tegenover Israël. De strijd werd algemeen en Israël leed de nederlaag tegen de Filistijnen; en dezen versloegen in de slag op het open veld ongeveer vierduizend man. Toen het volk in de legerplaats terugkeerde, zeiden de oudsten van Israël: Waarom heeft de HERE ons heden de nederlaag laten lijden tegen de Filistijnen? Laten wij de ark van het verbond des HEREN uit Silo halen, zodat die midden onder ons kome en ons verlosse uit de macht onzer vijanden. Daarop zond het volk bericht naar Silo, en zij brachten vandaar de ark van het verbond des HEREN der heerscharen, die op de cherubs troont; daar waren bij de ark van het verbond Gods de beide zonen van Eli, Hofni en Pinehas. Zodra de ark van het verbond des HEREN in de legerplaats kwam, hief geheel Israël een gejuich aan, zo luid, dat de aarde dreunde. En de Filistijnen, die dat gejuich hoorden, zeiden: Wat betekent toch dat luide gejuich in de legerplaats der Hebreëen? Toen zij vernamen, dat de ark des HEREN in de legerplaats gekomen was, werden de Filistijnen bevreesd, want zij zeiden: God is in de legerplaats gekomen, en zij zeiden: Wee ons, want zo iets is noch gisteren noch eergisteren ge-*

*schied. Wee ons! Wie redt ons uit de macht van deze geweldige god? Dit is dezelfde god, die de Egyptenaren met allerlei plagen in de woestijn geslagen heeft. Grijpt moed en zijt mannen, gij Filistijnen, opdat gij geen slaven der Hebreëen wordt, zoals zij van u geweest zijn. Zijt mannen en strijdt! Toen streden de Filistijnen en Israël werd verslagen. Ieder vluchtte naar zijn tent, en de slachting was zeer groot: van Israël vielen dertigduizend man voetvolk. Ook werd de ark Gods buitgemaakt en de beide zonen van Eli, Hofni en Pinehas, vonden de dood. (1Sm 4:1-11)*

Tot die tijd, dat is gedurende ongeveer 300 jaar, stond de tent in Silo. Daar deed God zijn naam wonen, maar Hij gaat daar weg vanwege de boosheid van Israël (Jer.7:12).

Dat herinnert aan *Deuteronomium 12:5*, waar we lezen van Gods voornemen dat zijn volk Hem opzoekt op de plaats waar Hij zijn naam doet wonen. Dat kost inspanning. Dat betekent dat we de Schrift moeten onderzoeken om die plaats te leren kennen. Het gaat niet om een plaats waar je je lekker voelt, maar waar de Heer Jezus in het midden is (Matth.18:20). Die plaats moet eerst in het Woord worden gevonden.

Silo is een voorlopige vervulling van wat in Jeruzalem vervuld zou worden. Heeft Israël die plaats gevonden? Ze zijn zich niet bewust geweest dat het Jebus was. Pas David vindt die plaats in zijn hart als hij in de velden van Efratha is (Ps.132:6). Jeruzalem lag tussen Benjamin en Juda. Silo lag in Efraïm, tamelijk centraal.

Silo betekent vrede. In zekere mate had het volk die gevonden. Vrede is niet slechts afwezigheid van oorlog, maar de aanwezigheid van vrede is een weldadige atmosfeer waarin harmonie gevonden wordt. Het ware Silo voor ons is daar waar de ware Silo (Gen.49:10) aanwezig is.

In Numeri werd de tent vaak de tent der getuigenis te genoemd. Die naam staat in verbinding met de woestijnreis, waarbij alle stammen rondom de tent werden gelegerd. De orde van de stammen werd geregeld in verbinding met de tent. Het ziet op ons getuigenis voor de wereld. In het land wordt de tent "de tent der samenkomst" genoemd. Het volk woont in het land in verbinding met het centrum, de plaats waar God woont en waar Hij graag met zijn volk wil samenkomen.

**2 Toen waren er onder de Israëlieten zeven stammen over, die hun erfdeel nog niet gekregen hadden. 3 Daarom zeide Jozua tot de Israëlieten: Hoelang zult gij traag blijven, om het land in bezit te nemen, dat de HERE, de God uwer vaderen, u gegeven heeft? 4 Wijst drie mannen uit elke stam aan; dan zal ik hen uitzenden, en zij zullen zich op weg begeven, het land doorkruisen, een beschrijving daarvan maken, naar gelang van ieders erfdeel, en daarna tot mij terugkeren. 5 Vervolgens zullen zij het onderling in zeven stukken verdelen. Juda zal in zijn gebied in het zuiden blijven en het huis van Jozef in zijn gebied in het noorden. 6 Gij zult een beschrijving van het land maken in zeven gedeelten en mij die hier brengen; dan zal ik hier het lot voor u werpen voor het aangezicht van de HERE, onze God. 7 De Levieten immers hebben geen deel in uw midden, omdat het priesterschap des HEREN hun erfdeel is, terwijl Gad, Ruben en de halve stam Manasse aan de overzijde van de Jordaan, in het oosten, het erfdeel gekregen hebben, dat Mozes, de knecht des HEREN, hun gegeven heeft.**

**8 Toen maakten die mannen zich gereed en gingen heen, terwijl Jozua hun bij het vertrek gebood, een beschrijving van het land te maken, zeggende: Gaat heen, doorkruist het land, maakt een beschrijving daarvan en keert daarna weer tot mij terug; dan zal ik hier het lot voor u werpen voor het aangezicht des HEREN te Silo. 9 De mannen nu gingen heen en trokken door het land; zij maakten daarvan een beschrijving, stad voor stad, in zeven gedeelten, en kwamen bij Jozua in de legerplaats te Silo. 10 Toen wierp Jozua voor hen het lot te Silo, voor het aangezicht des HEREN, en Jozua deelde daar de Israëlieten het land toe, overeenkomstig hun afdelingen.**

Er waren nog zeven stammen die geen erfdeel ontvangen hadden. Het lijkt erop dat zij traag waren gebleven. Misschien hadden ze er niet zoveel zin in

*Want, gaat naar mijn plaats die in Silo was, waar Ik in het eerst mijn naam deed wonen, en ziet wat Ik daarmee gedaan heb om de boosheid van mijn volk Israël. (Jr 7:12)*

*Maar de plaats, die de HERE, uw God, uit het gebied van al uw stammen verkiezen zal om daar zijn naam te vestigen, om daar te wonen, die zult gij zoeken en daarheen zult gij gaan. (Dt 12:5)*

*Want waar twee of drie vergaderd zijn in mijn naam, daar ben Ik in hun midden. (Mt 18:20)*

*Zie, wij hebben van haar gehoord in Efrata, wij hebben haar gevonden in de velden van Jaër. (Ps 132:6)*

*De scepter zal van Juda niet wijken, noch de heersersstaf tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en hem zullen de volken gehoorzaam zijn. (Gn 49:10)*

om als stam alleen de strijd aan te gaan voor de verovering van het erfdeel. Het kwam hen misschien wel goed uit samen te blijven wonen en hadden ze er geen zin in uit elkaar te gaan.

Jozua gaat het volk helpen. Hij geeft hun een leidraad. Daarvoor stuurt hij er mensen op uit die het overige land gaan beschrijven. Zo krijgen ze een indruk van wat nog in bezit genomen moet worden.

Als toepassing kunnen we aan het volgende denken. Toen de gelovigen oog kregen voor de hemelse zegeningen van de gemeente, met name in het reveil aan het begin van de 19e eeuw, hebben zij rijk geërfd. Zij hebben, als we hen vergelijken met Juda en de Jozefieten, een groot deel van het land veroverd. Zij hebben de rijkdommen ervan opgeschreven. Wij kunnen daarover lezen en er zo van meegenieten.

Maar is er voor ons zelf nog iets dat kan worden verdeeld? Zij die voor ons hebben geleefd en door strijd land in bezit hebben genomen, hebben zeker rijk geërfd. Maar ook voor ons is er een deel. Gód heeft het in een boek geschreven om ons te laten zien wat er nog over is. Zegeningen vinden we alleen in het Boek. Paulus bidt (en dat mogen wij ook) dat we ze zullen leren kennen (Ef.1:18; 3:18,19). We zullen dan met de Psalmist zeggen: "*De meetsnoeren vielen mij in lieflijke dreven, ja, mijn erfdeel bekoort mij*" (Ps.16:5,6).

*O HERE, mijn erfdeel en mijn beker, Gij zelf bestendigt wat het lot mij toeweest. De meetsnoeren vielen mij in liefelijke dreven, ja, mijn erfdeel bekoort mij. (Ps 16:5,6)*

Wij zijn niet in een positie vergelijkbaar met die van Juda en de Jozefieten, maar als we het aan God vragen, geeft Hij ook ons zegeningen om van te genieten. We hebben ze wel gekregen, maar we mogen ze ook ons eigen gaan maken.

De brieven van het *Nieuwe Testament* aan gelovigen die in een eindtijd leven, laten het deel zien dat er ook voor hen is. Dat deel zien we bij uitstek in de brieven van *Johannes*. Daarin gaat het over het eeuwige leven, dat is dé zegen van het land. God heeft alles voor ons in orde gemaakt, zodat ook wij, in onze tijd, land in bezit kunnen nemen.

Het land wordt beschreven "*naar gelang van ieders erfdeel*" (vs.4). Ieder krijgt het bij hem passende deel van het land. Voor ons geldt: *Maar aan ieder van ons is de genade gegeven naar de maat van de gave van Christus*" (Ef.4:7). Het land wordt ook beschreven "*stad voor stad*" (vs.9). Als we in de steden een beeld mogen zien van plaatselijke gemeenten, dan zien we in deze beschrijving dat de zegen van het overgebleven land ook wordt genoten in gemeenteverband.

Jozua wierp het lot, in afhankelijkheid van God, voor zijn aangezicht en deelde de zeven gedeelten van het land hun toe. Jozua heeft geen opvolger, maar de priester Eleazar wel. Priesters zijn er altijd geweest. Zo is het bij ons. We hebben geen apostelen meer, maar wel de priesterlijke familie. Zolang er gelovigen zijn die hun priesterschap praktisch willen beleven door als een priestervolk samen te komen bij de tent der samenkomst, zal ook bekendgemaakt worden wat voor ons het erfdeel is.

***11 Het lot van de stam der Benjaminiten kwam te voorschijn naar hun geslachten, en het gebied, hun door het lot toegewezen, lag tussen de Judeeërs en de Jozefieten.***

Door het lot, dat is Gods voorzienigheid, wordt de rest van het land verdeeld. Dat was geen toeval, maar het gebeurde naar het plan van God. Nadat Jozef zijn erfdeel heeft ontvangen, komt Benjamin, de tweede zoon van Jakobs lievelingsvrouw, Rachel.

Daarna volgen de zonen van Lea die nog geen erfdeel hadden ontvangen. Juda was al geweest, Ruben had zijn deel in het Overjordaanse, Levi had geen erfdeel. Dus komen nog Simeon, Zebulon en Issaschar. Dan krijgen de zonen van de slavinnen hun erfdeel. Van Zilpa is dat alleen Aser, want Gad

*..., verlichte ogen van uw hart, opdat u weet wat de hoop van zijn roeping is, wat de rijkdom is van de heerlijkheid van zijn erfenis in de heiligen, ... (Ef 1:18)*

*...; opdat u ten volle in staat bent te begrijpen met alle heiligen, wat de breedte, lengte, hoogte en diepte is, en te kennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat, opdat u vervuld wordt tot de hele volheid van God. (Ef 3:18,19)*

had ook voor het Overjordaanse gekozen. Tenslotte de beide zonen van Bilha, Naftali en Dan.

Iedere stam heeft zijn eigen geestelijke geschiedenis. Dat kunnen we toepassen op elke afzonderlijke plaatselijke gemeente. Elke plaatselijke gemeente heeft een eigen geschiedenis. Dat kan er een zijn waarover men zich moet schamen, het kan er ook een zijn waarover men zich kan verheugen. Die geschiedenis kan ook bestaan uit perioden waarin men zich verheugt, als er bijvoorbeeld groei in aantal is of een toename in belangstelling voor de waarheden van Gods woord. In andere perioden is er weinig vreugde, doordat gelovigen weggaan of zelfs moesten worden weggedaan vanwege zonde. Ons gedrag, onze gezindheid in die verschillende perioden, bepaalt onze geschiedenis.

***12 De noordgrens begon voor hen bij de Jordaan; vervolgens liep de grens op in de richting van de bergrug ten noorden van Jericho, en liep dan westwaarts het gebergte op, om te eindigen in de woestijn van Beth-Aven. 13 Vandaar liep de grens door naar Luz, zuidwaarts in de richting van de bergrug van Luz, dat is Bethel; vervolgens liep de grens af naar Atroth-Addar op het gebergte zuidelijk van Laag-Beth-Horon. 14 Daarna boog de grens af en maakte een zwenking in zuidwestelijke richting van het gebergte af, dat zuidoostelijk van Beth-Horon ligt, om te eindigen in de richting van Kirjath-Baäl, dat is Kirjath-Jearim, een stad van de Judeeërs. Dit was de westzijde. 15 De zuidzijde begon bij Kirjath-Jearim; daarna liep de grens westwaarts, vervolgens naar de bron van Mé-Neftoah. 16 Verder daalde de grens naar het uiteinde van het gebergte, dat oostelijk van het dal Ben-Hinnom ten noorden van de vallei der Refaïeten ligt; vervolgens daalde zij naar het dal Hinnom, zuidelijk langs de berghelling der Jebusieten, en daalde dan naar de bron Rogel. 17 Daarna boog zij af in noordelijke richting, kwam uit bij En-Semes en verder bij de steenkringen tegenover de bergpas van Adummim, daalde naar de steen van Bohan, de zoon van Ruben, 18 ging in de richting van de berghelling tegenover Beth-Araba noordwaarts, en daalde dan naar de Vlakte. 19 Vervolgens liep de grens door in de richting van de berghelling van Beth-Hogla noordwaarts, en het uiteinde van de grens was bij de noordelijke inham van de Zoutzee, aan de uitmonding van de Jordaan in het zuiden. Dit was de zuidgrens. 20 De Jordaan vormde zijn grens aan de oostzijde. Dit was het erfdeel van de Benjaminieten naar hun geslachten, met zijn grenzen rondom.***

Vanaf hoofdstuk 13 zijn twee elementen met betrekking tot het erfdeel naar voren gekomen: verdeling en in bezit nemen. De verdeling, dat is het plan, het raadsbesluit van God, ligt vast. Het in bezit nemen is de praktijk, de verantwoordelijkheid van elke stam.

Daar komt nu iets bij: hoe de stammen zich ten opzichte van elkaar verhouden. De grenzen tussen de stammen worden vastgesteld. Sommige grenzen worden twee maal beschreven: als het een grens is tussen twee stammen wordt deze grens zowel bij de ene als bij de andere stam genoemd.

Deze grenzen zijn overigens heel anders dan zoals ze in het vrederijk zullen zijn. In het vrederijk zijn de stammen van noord naar zuid in rechte stroken verdeeld, waardoor ze door een rechte grens van elkaar gescheiden zijn. Dan zal elke stam een groot deel in het land hebben en ook een, zij het veel kleiner, deel in het Overjordaanse.

In *Jozua* zijn de grenzen veel gecompliceerder. Er waren steden die in een ander gebied lagen. In het vrederijk zullen onze betrekkingen niets gecompliceerds hebben. Alles is duidelijk. Maar zoals de grenzen hier worden gesteld, is het zeer onoverzichtelijk.

Zo verlopen de grenzen tussen de individuele gelovigen en ook tussen plaatselijke gemeenten soms ook wel eens heel grillig. We kunnen iets leren over die raakvlakken tussen gelovigen en gemeenten door een vergelijking met een lichaam. Dan wordt er over "elk deel" gesproken dat een bepaalde taak of bijdrage heeft ten opzichte van andere delen (*Ef.4:16*).

..., Christus, uit Wie het hele lichaam, samengevoegd en verbonden door elk gewricht dat de ondersteuning verleent naar de werking die elk deel is toegemeten, de groei van het lichaam bewerkt tot opbouw van zichzelf in liefde. (*Ef 4:16*)

In een lichaam zijn de beenderen door gewrichten met elkaar verbonden. Een gewricht ziet niet op mijn speciale dienst (dat zien we meer in het lid), maar op mijn functioneren tussen de andere leden. Ik heb een verbinding met elk van de andere leden van het lichaam. Het hangt van mijn functioneren af hoe de andere leden met elkaar omgaan. Het hangt van het functioneren van de plaatselijke gemeente af hoe andere plaatselijke gemeenten met elkaar omgaan. Bij alles is de verbinding met het Hoofd van beslissend belang.

Benjamin grenst in het zuiden aan de noordgrens van Juda, in het oosten. Het grensde aan noordzijde aan Efraïm. Benjamin dat zelf klein was, lag dus tussen grote gebieden. Toch heeft het zich niet op het grote Juda of Efraïm gericht, maar heeft een eigen geschiedenis gekregen. Die heeft zijn donkere, maar ook zijn lichte kanten.

In *Richteren 20* heeft Benjamin een slechte rol gespeeld. Daar beschermde Benjamin het boze, waardoor een burgeroorlog ontstond. Later heeft Benjamin bij de deling van het rijk voor Juda gekozen en niet voor Efraïm. Daar speelde het een goede rol (*1 Kon.12*). Uit hem kwam de eerste koning, Saul (*1 Sam.9:1,2*). Ook een andere Saul kwam er vandaan, Saulus van Tarsus (*Fil.3:4,5*).

**21 De steden nu van de stam der Benjaminiten naar hun geslachten waren: Jericho, Beth-Hogla, Emek-Keziz, 22 Beth-Araba, Zemaraim, Bethel, 23 Havvim, Para, Ofra, 24 Kefar-Haämonai, Ofni en Geba; twaalf steden en haar dorpen, 25 Gibeon, Rama, Beëroth, 26 Mizpa, Kefira, Moza, 27 Rekem, Jirpeël, Tharala, 28 Zela, Elef en Jebus, dat is Jeruzalem, Gibath en Kirjath; veertien steden en haar dorpen. Dit was het erfdeel van de Benjaminiten naar hun geslachten.**

Onder de steden van de Benjaminiten bevonden zich steden met bekende namen uit de geschiedenis van Israël, zoals Jericho, Bethel, Gibeon, Rama, Mizpa, en Jebus, dat is Jeruzalem. De stad waar de tempel gebouwd zou worden, lag dus in Benjamin. Dit is een vervulling van de profetie van Mozes (*Deut.33:12*).

*Er was een man uit Benjamin, Kis geheten, de zoon van Abiël, de zoon van Zeror, de zoon van Bechorath, de zoon van Aftah, een Benjaminit, een vermogend man; deze had een zoon, Saul geheten, jong en schoon; onder de Israëlieten was er niemand schoner dan hij: hij stak een hoofd uit boven al het volk. (1Sm 9:1,2)*

*...; hoewel ik reden heb op vlees te vertrouwen. Als iemand anders meent op vlees te kunnen vertrouwen, ik nog meer: besneden op de achtste dag, uit het geslacht van Israël, van de stam van Benjamin, ... (Fp 3:4,5)*

*Van Benjamin zeide hij: De beminde des HEREN, die veilig bij Hem wonen zal. Hij beschermt hem te allen tijde en woont tussen zijn berghellingen. (Dt 33:12)*

Elk van de stammen krijgt zijn eigen stuk land toegewezen. Heel precies worden de grenzen aangegeven. Zo heeft God aan iedere gelovige "een maat van geloof toebedeeld" (Rom.12:3). God heeft aan elk precies genoeg gegeven voor de taak die ieder heeft te verrichten. Ook als het gaat om het in bezit nemen van de geestelijke zegeningen heeft ieder daarvoor van God gekregen wat nodig is.

Dit hoofdstuk eindigt met het erfdeel van Jozua. Hij krijgt dat toebedeeld door de Israëlieten, naar de mond van de HERE (vs.49,50). Prachtig is dat. Christus, in het beeld van Jozua, heeft het land verdeeld onder Gods volk. Als bewijs van dankbaarheid aan Christus mogen wij als Gods volk Hem een erfdeel in ons midden geven. In de samenkomsten van de gelovigen ("de tent der samenkomst", vs.51) mag dat tot uiting komen.

*Want door de genade die mij gegeven is, zeg ik aan ieder die onder u is, dat hij van zichzelf niet hoger moet denken dan het behoort, maar dat hij bescheiden moet denken, zoals God aan ieder een maat van geloof heeft toebedeeld. (Rm 12:3)*

**INHOUD:**

- Vs.1-9 Het erfdeel van Simeon
- Vs.10-16 Het erfdeel van Zebulon
- Vs.17-23 Het erfdeel van Issaschar
- Vs.24-31 Het erfdeel van Aser
- Vs.32-39 Het erfdeel van Naftali
- Vs.40-48 Het erfdeel van Dan
- Vs.49,50 Het erfdeel van Jozua
- Vs.51 Het land is verdeeld.

**TOELICHTING:**

*1 Het tweede lot kwam te voorschijn voor Simeon, voor de stam der Simeonieten naar hun geslachten. Hun erfdeel lag midden in het erfdeel der Judeeërs. 2 Zij verkregen in hun erfdeel: Berseba, Seba, Molada, 3 Hazar-Sual, Bala, Ezem, 4 Eltholad, Bethul, Horma, 5 Ziklag, Beth-Hammarchaboth, Hazar-Susa, 6 Beth-Lebaoth en Saruhen; dertien steden en haar dorpen. 7 Aïn, Rimmon, Ether en Asan; vier steden en haar dorpen; 8 ook alle dorpen, die rondom deze steden waren, tot aan Baälath-Beër, het Rama van het zuiden. Dit was het erfdeel van de stam der Simeonieten naar hun geslachten. 9 Uit het deel der Judeeërs was het erfdeel der Simeonieten genomen. Omdat het deel der Judeeërs voor hen te groot was, kregen de Simeonieten een erfdeel in hun midden.*

Door het lot kreeg Simeon een erfdeel in het midden van Juda. Juda was groot en had meer dan ze zelf aan konden. Ze hadden plaats genoeg voor nog een stam. Simeon was de kleinste van alle stammen. Ze hadden niet veel land nodig. Zo kan de overvloed van de een dienen in het gebrek van de ander.

Een plaats middenin een ander erfdeel is geen gemakkelijke plaats. Dat betekende een oefening zowel voor Juda als voor Simeon. Juda was Simeon verreweg de baas. Simeon is steeds meer in Juda opgegaan, ze hebben hun eigen karakter niet kunnen bewaren.

De plaats van Simeon in het gebied van Juda kunnen we toepassen op personen en gemeenten die nauwelijks herkenbaar zijn aan eigen kenmerken. Ze laten zich beïnvloeden door andere personen of gemeenten. Men heeft geen eigen mening, maar verlaat zich helemaal op anderen. De uitzonderingen zijn dan gelovigen die een beslissing nemen uit persoonlijke overtuiging, terwijl anderen zich door anderen laten leiden.

Op de vraag van Juda aan Simeon om mee op te trekken om land te veroveren, was Simeon niet onafhankelijk van Juda om zelf voor de HERE te beslissen (Richt. 1:3). Juda handelde naar de stem van God, Simeon handelt naar de stem

van Juda. Het was beter geweest dat Simeon op de stem van de HERE had gewacht. Als het gaat om het verstaan van de stem van de Heer is het nodig onafhankelijk van anderen te zijn.

*Toen zeide Juda tot zijn broeder Simeon: Trek met mij op in het mij toebedeelde gebied en laat ons strijden tegen de Kanaänieten, dan zal ik ook met u optrekken in het aan u toebedeelde gebied. En Simeon ging met hem. (Ri 1:3)*

In 1 Kronieken 4:39,40 staat iets positiefs van Simeon. Ze hadden een verlangen naar uitbreiding. Dat hebben ze ook gevonden. Als we ons herkennen in een positie als Simeon hoeven we niet wanhopig te worden.

*Hun families breidden zich sterk uit; daarom gingen zij westwaarts van Gedor, tot aan de oostkant van het dal, om weidegrond te zoeken voor hun kudden. Zij vonden ook vette en vruchtbare weidegrond; het land was zeer uitgestrekt, en het was rustig en vredig, hoewel zij die daar voorheen woonden, van Cham afstamden. (1Kr 4:39,40)*

Een andere positieve vermelding van Simeon is dat in de tijd van de afval van de tien stammen onder Jerobeam velen uit de stam Simeon trouw bleven aan het huis van David (2 Kron.15:9). Veel bewoners waren naar het Noorden getrokken, naar Efraïm en Manasse (2 Kron.34:6). Dat is er waarschijnlijk de verklaring voor dat alleen over Juda en Benjamin gesproken als de stammen die het huis van David volgden.

In het deel dat Simeon krijgt, komt de profetie van Jakob met betrekking tot Simeon en Levi uit (Gen.49:5-7). Zowel de Leviëten als de Simeonieten worden verstrooid, maar op geheel verschillende manier. De Simeonieten gaan op in Juda en verliezen nagenoeg hun persoonlijkheid. De Leviëten worden over het hele land in steden verspreid tot zegen van het volk.

**10 Het derde lot kwam te voorschijn voor de Zebulonieten naar hun geslachten. De grens van hun erfdeel strekte zich uit tot Sarid. 11 Westwaarts liep hun grens op tot Marala, reikte tot aan Dabbeseth, en naderde vervolgens de beek, tegenover Jokneam. 12 Van Sarid uit liep zij in tegengestelde richting zuiver oostwaarts over het gebied van Chisloth-Thabor, kwam uit bij Dobrath en liep dan op naar Jafia; 13 vandaar ging zij zuiver oostwaarts naar Gath-Hefer, naar Eth-Kazin en kwam uit bij Rimmon, dat zich uitstrekt in de richting van Nea. 14 Vervolgens boog de grens daaromheen noordelijk van Hannathon, om te eindigen in het dal van Jiftah-El. 15 Voorts Kattath, Nahalal, Simron, Idala en Bethlehem; twaalf steden en haar dorpen. 16 Dit was het erfdeel van de Zebulonieten naar hun geslachten; deze steden en haar dorpen.**

Het lot van de stam Zebulon werd aan de westzijde begrensd door de Middellandse Zee en aan de oostzijde door de zee van Tibérias. Dat is in overeenstemming met de profetie van Jakob: "Zebulon zal aan de haven van de zeeën wonen" (Gen.49:13 SV). Zij zouden havens hebben voor koopvaardij-schepen op de Middellandse Zee en voor vissersschepen op de zee van Tibérias.

Zebulon lag, samen met Naftali, helemaal in het noorden van Kanaän, in Galiléa. Het zijn stammen die zo gemakkelijk vergeten worden (Jes.8:23, 9:1), maar niet door God. In Mattheüs 4 worden deze stammen in verbinding met de Heer Jezus genoemd. In die duisternis brengt God licht door de Messias.

*Doch er zal geen donkerheid wezen voor het land dat in benauwdheid was. Zoals Hij in het verleden smaadt bracht over het land van Zebulon en over het land van Naftali, zo brengt Hij in de toekomst eer over de weg der zee, de overzijde van de Jordaan, de landstreek der heidenen. Het volk dat in donkerheid wandelt, ziet een groot licht; over hen die wonen in een land van diepe duisternis, straalt een licht. (Js 8:23, 9:1)*

*Toen Hij nu had gehoord dat Johannes was overgeleverd, vertrok Hij naar Galiléa; en Hij verliet Nazareth en kwam in Kapernaüm wonen dat aan de zee ligt, in het gebied van Zebulon en Nafthali, opdat vervuld werd wat gesproken is door de profeet Jesaja, die zei: 'Land Zebulon en land Nafthali, aan de weg van de zee, over de Jordaan, Galiléa van de volken: het volk dat in duisternis zat, heeft*

*Hij riep geheel Juda en Benjamin bijeen met degenen die bij hen verblijf hielden uit Efraïm, Manasse en Simeon -- want velen uit Israël gingen tot hem over, toen zij zagen, dat de HERE, zijn God, met hem was --, ... (2Kr 15:9)*

*Ook in de steden van Manasse, Efraïm en Simeon, en zelfs in die van Naftali, welke allerwegen in puin lagen, brak hij de altaren en de gewijde palen af, en sloeg hij de gesneden beelden tot gruis; al de wierookaltaren in het gehele land van Israël hieuw hij om. (2Kr 34:6)*

*Simeon en Levi zijn broeders; hun gereedschappen zijn werktuigen van geweld. Mijn ziel hebbe geen deel aan hun beraadslaging, mijn geest sluite zich niet aan bij hun vergadering, want in hun toorn hebben zij mannen gedood en in hun moedwil hebben zij runderen de pezen doorgesneden. Vervloekt zij hun toorn, want die is hevig, en hun grimmigheid, want die is hard. Ik zal hen verdelen onder Jakob en verstrooien onder Israël. (Gn 49:5-7)*



*een groot licht gezien, en voor hen die zaten in het land en de schaduw van de dood, hun is een licht opgegaan'. (Mt 4:12-16)*

We kunnen dit toepassen op gelovigen die geestelijk ver weg wonen, die we vergeten. We kunnen ook denken aan plaatselijke gemeenten die we vergeten, omdat het teveel moeite kost om ze te bereiken. Maar ze worden door de Heer niet vergeten. Hij bezoekt ze. Dat moeten wij ook doen. De Heer Jezus is er verschenen en heeft zegen gebracht. Galiléa was veracht door de geestelijkheid, maar niet door de Heer.

**17 Voor Issaschar kwam het vierde lot te voorschijn voor de Issascharieten naar hun geslachten. 18 Hun gebied omvatte: Jizreël, Chesulloth, Sunem, 19 Hafaraïm, Sion, Anacharath, 20 Rabbith, Kisjon, Ebez, 21 Remeth, En-Gannim, En-Hadda en Beth-Pazez. 22 Vervolgens reikte de grens tot Thabor, Sahazima en Beth-Semes; en het einde van hun grens was de Jordaan; zestien steden en haar dorpen. 23 Dit was het erfdeel van de stam der Issascharieten naar hun geslachten, deze steden en haar dorpen.**

Het erfdeel van Issaschar strekte zich uit van de Jordaan in het Oosten tot aan de Middellandse Zee in het Westen. In het Zuiden grensde het aan Manasse en in het Noorden aan Zebulon.

Thola, een van de richters, was uit die stam (*Richt.10:1*), evenals Baësa, een van de koningen van Israël (*1 Kon.15:27*). Een bekende plaats in die stam was Sunem, waar de godvrezende vrouw woonde die aan Elisa gastvrijheid heeft verleend (*2 Kon.4:8*).

*Na Abimelech stond Thola op om Israël te verlossen, de zoon van Pua, de zoon van Dodo, een man uit Issaschar. Hij woonde te Samir op het gebergte van Efraïm en richtte Israël drieëntwintig jaar; hij stierf en werd begraven te Samir. (Ri 10:1)*

*En Baësa, de zoon van Ahia, van het huis Issaschar, smeedde een samenzwering tegen hem. En Baësa sloeg hem dood te Gibbethon, dat aan de Filistijnen behoorde, terwijl Nadab en geheel Israël Gibbethon belegerden. (1Kn 15:27)*

*Op zekere dag begaf Elisa zich naar Sunem. Daar woonde een welgestelde vrouw, die bij hem aandrong, dat hij zou blijven eten. En zo vaak hij op zijn doorreis daar kwam, ging hij erheen om te eten. (2Kn 4:8)*

Een andere bekende plaats is Jizreël. Daar woonde Naboth (*1 Kon.21:1*). Zijn buurman was de machtige, maar ook goddeloze koning Achab, die zijn zinnen op het erfdeel van Naboth had gezet. In zijn poging het bemachtigen, komt de grote waardering die Naboth voor het erfdeel heeft naar voren. Hij heeft dat met de dood willen bekopen. Als het gaat om de waardering van het erfdeel, is er geen grotere tegenstelling denkbaar dan tussen Naboth en Achab. Naboth is van het soort van Kaleb.

**24 Het vijfde lot kwam te voorschijn voor de stam der Aserieten naar hun geslachten. 25 Hun gebied omvatte: Helkat, Hali, Beten, Achsaf, 26 Allammelech, Amad en Misal; het reikte in het westen tot de Karmel en de beek Libnath. 27 Vervolgens keerde (de grens) zich oostwaarts naar Beth-Dagon, reikte tot Zebulon en het dal van Jiftah-El in het noorden, Beth-Emek en Nehël, en kwam noordelijk bij Chabul uit. 28 Voorts Ebron, Rehob, Hammon en Kana tot aan Groot-Sidon. 29 Vervolgens wendde de grens zich naar Rama en tot aan de vesting Tyrus, keerde zich dan naar Hosa en eindigde aan de zee, van Chebel naar Achzib. 30 Voorts Umma, Afek en Rehob; tweeëntwintig steden en haar dorpen. 31 Dit was het erfdeel van de stam der Aserieten naar hun geslachten, deze steden en haar dorpen.**

Het erfdeel van Aser lag langs de kust van de Middellandse Zee. Een bekende uit die stam is de profetes Anna. Als een ware dochter van Aser heeft zij "koninklijke lekkernijen" (*Gen.49:20*) geleverd. Zij sprak namelijk na de geboorte van de Heer Jezus "over Hem tot allen die de verlossing van Jeruzalem verwachtten" (*Luk.2:36-38*).

*Hierna gebeurde het volgende. De Jizreëliet Naboth had een wijngaard, te Jizreël gelegen naast het paleis van Achab, de koning van Samaria. (1Kn 21:1)*

*Aser, zijn spijs zal vet zijn, en hij zal koninklijke lekkernijen leveren. (Gn 49:20)*

*En er was een profetes, Anna, een dochter van Fannuël, uit de stam van Aser; deze was op zeer hoge leeftijd gekomen, nadat zij na haar maagdelijke staat zeven jaar met haar man had geleefd. En zij was een weduwe van ongeveer vierentachtig jaar, die niet uit de tempel week, terwijl zij met vasten en bidden God diende, nacht en dag. En zij kwam op datzelfde ogenblik daarbij en loofde God en sprak over Hem tot allen die de verlossing van Jeruzalem verwachtten. (Lk 2:36-38)*

**32 Voor de Naftalieten kwam het zesde lot te voorschijn, voor de Naftalieten naar hun geslachten. 33 Hun gebied strekte zich uit van Helef, van de terebint te Zaänannim, Adami-Nekeb en Jabneël af, tot aan Lakkum toe, en eindigde bij de Jordaan. 34 Vervolgens wendde de grens zich westwaarts naar Aznoth-Thabor, zette zich daar voort naar Hukkok, reikte tot Zebulon in het zuiden, tot Aser in het westen en tot Juda aan de Jordaan, in het oosten. 35 Vestingsteden waren: Ziddim, Zer, Hammath, Rakkath, Chinne-  
reth, 36 Adama, Rama, Hazor, 37 Kedes, Edrei, En-Hasor, 38 Jiron, Migdal-El, Horem, Beth-Anath en Beth-Semes; negentien steden en haar dorpen. 39 Dit was het erfdeel van de stam der Naftalieten naar hun geslachten; deze steden en haar dorpen.**

Het erfdeel van Naftali. In deze stam lagen Kapernaüm en Bethsaïda aan het noordelijk einde van de zee van Tibérias, waar Christus zoveel grote werken gedaan heeft, en de berg waarop (naar men denkt) Christus gepredikt heeft (Matth.5:1). Samen met Zebulon heeft deze stam het voorrecht gehad het grote licht te zien dat in Christus tot hen kwam (Matth.4:13-16).

*Toen Hij nu had gehoord dat Johannes was overgeleverd, vertrok Hij naar Galiléa; en Hij verliet Nazareth en kwam in Kapernaüm wonen dat aan de zee ligt, in het gebied van Zebulon en Nafthali, opdat vervuld werd wat gesproken is door de profeet Jesaja, die zei: 'Land Zebulon en land Nafthali, aan de weg van de zee, over de Jordaan, Galiléa van de volken: het volk dat in duisternis zat, heeft een groot licht gezien, en voor hen die zaten in het land en de schaduw van de dood, hun is een licht opgegaan'. (Mt 4:12-16)*

**40 Voor de stam der Daniëten naar hun geslachten kwam het zevende lot te voorschijn. 41 Het gebied van hun erfdeel omvatte Zora, Estaol, Ir-Semes, 42 Saälabbim, Ajalon, Jithla, 43 Elon, Timnata, Ekron, 44 Elteké, Gibbethon, Baälath, 45 Jehud, Bené-Barak, Gath-Rimmon, 46 Mé-Jarkon en Rakkon, met het gebied tegenover Jafo. 47 Daar het gebied der Daniëten hun te klein geworden was, trokken de Daniëten op en streken tegen Lesem. Zij veroverden het, sloegen het met de scherpte des zwaards en namen het in bezit. Toen vestigden zij zich daar en gaven aan Lesem de naam Dan, naar de naam van hun vader Dan. 48 Dit was het erfdeel van de stam der Daniëten naar hun geslachten; deze steden en haar dorpen.**

De stam Dan heeft de onduidelijkste grenzen. Als grote stam wordt hun toch maar een klein gebied toegewezen. Een vergissing van God? Juda te veel, Dan te weinig? Maar God vergist Zich nooit. Hij ziet vooruit. Hij geeft het volk gelegenheid zich te oefenen.

Later is Dan op zoek gegaan naar meer gebied (Richt.18:1), nadat ze eerst wat van hun gebied waren kwijtgeraakt (Richt.1:34) aan broeders en aan vijanden. Het was te klein geworden (vs.47) door eigen schuld.

*In die dagen was er geen koning in Israël en in die dagen was de stam der Daniëten op zoek naar een erfdeel om zich daar te vestigen, want tot die dag was hem te midden der stammen van Israël geen erfdeel toegefallen. (Ri 18:1)*

*De Amorieten drongen de Daniëten het gebergte in, want zij lieten hun niet toe in de vlakte af te dalen, en de Amorieten slaagden erin te blijven wonen in Har-Heres, in Ajalon en Saälbbim, maar de hand van het huis van Jozef drukte zwaar op hen, zodat zij tot herendienst verplicht werden. (Ri 1:34,35)*

In plaats van zich daarover te verootmoedigen, gaan ze eigenzinnig op pad naar meer gebied. Dat ze God niet in hun plannen betrekken, blijkt uit de geschiedenis in Richteren 18. Als ze een afgodendienaar hebben ontmoet, palmen zij die voor zichzelf in. Zo wordt Dan de eerste stam die de afgoderij invoert. Als God ons oefent en wij verliezen land, hoe is dan onze reactie? Buigen wij ons voor God of gaan wij eigenmachtig als Dan te werk?

De twee eerstgenoemde plaatsen, Zora en Estaol, zijn bekend uit de geschiedenis van Simson. Daar begon hij, door de Geest, zijn eerste daden te verrichten (Richt.13:25).

**49 Toen de Israëliëten gereed waren met de verdeling van het land naar zijn gebieden, gaven zij aan Jozua, de zoon van Nun, een erfdeel in hun midden. 50 Naar het bevel des HEREN gaven zij hem**

*Toen Hij nu de menigten zag, klom Hij op de berg; en nadat Hij was gaan zitten, kwamen zijn discipelen naar Hem toe. (Mt 5:1)*

*En de Geest des HEREN begon hem aan te drijven in Mahane-Dan tussen Zora en Estaol. (Ri 13:25)*

***de stad, die hij gevraagd had: Timnath-Serah op het gebergte van Efraïm. Hij bouwde de stad op en ging daar wonen.***

Kaleb had zijn erfdeel gekregen vóór alle stammen. Nádat alle stammen hun erfdeel hebben gekregen, krijgt ook Jozua zijn erfdeel. Uit bescheidenheid heeft hij gewacht tot allen het hadden. Een groot verschil met heel wat leiders van tegenwoordig die hun positie en invloed gebruiken om zichzelf en hun eigen familie zoveel mogelijk te bevoordelen.

Hij krijgt zijn erfdeel als een geschenk van de Israëlieten. Het was het deel dat nog door niemand was opgeëist. Het was het deel dat hij wenste. Hij laat zich niet tot koning uitroepen. Hij woont te midden van zijn volk als een van hen. Zo bezit hij zijn erfdeel.

Jozua is hierin een beeld van de Heer Jezus. Hij wacht ook met het opvragen van zijn erfdeel (Ps.2:8) tot allen die nu tot zijn volk behoren hun erfdeel hebben gekregen.

Jozua had gevraagd om Timmath-Serah, dat betekent 'overvloedig deel'. Het lag in het gebergte, het gebied waar zijn stamgenoten niet wilden wonen (17:15,16). Met zijn keus geeft hij hun het goede voorbeeld.

***51 Dit zijn de erfdelen, welke de priester Eleazar, Jozua, de zoon van Nun, en de familiehoofden aan de stammen der Israëlieten te Silo door het lot hebben toegewezen, voor het aangezicht des HEREN aan de ingang van de tent der samenkomst. Aldus beëindigden zij de verdeling van het land.***

Deze conclusie lijkt veel op het vers waarmee de verdeling begint (14:1). Van de verschillende keren dat Jozua en Eleazar worden genoemd, staat Eleazar steeds voorop. Elk leiderschap is alleen een goed leiderschap als het in een priesterlijke gezindheid wordt uitgeoefend. Een priester is iemand die gewend is in Gods tegenwoordigheid te zijn.

*Vraag Mij en Ik zal volken geven tot uw erfdeel, de einden der aarde tot uw bezit. (Ps 2:8)*

*Toen zeide Jozua tot hen: Als gij een talrijk volk zijt, trekt dan naar het woudgebied en kapt u daar ruimte in het land der Ferezieten en Refaieten, als het gebergte van Efraïm u te eng is. Daarop zeiden de Jozefieten: Dat bergland zal voor ons niet toereikend zijn, en al de Kanaänieten, die in de vlakke streken wonen, hebben ijzeren wagens, zowel die van Beth-Sean en zijn onderhorige plaatsen als die van de vlakte van Jizreël. (Jz 17:15,16)*

*Dit nu zijn de erfdelen, die de Israëlieten in het land Kanaän ontvangen hebben, welke de priester Eleazar, Jozua, de zoon van Nun, en de familiehoofden van de stammen aan de Israëlieten ten erfdeel gegeven hebben, eens ieders erfdeel door het lot, zoals de HERE door de dienst van Mozes geboden had betreffende de negen stammen en de halve stam. (Jz 14:1,2)*

Nadat alle stammen hun erfdeel ontvangen hebben, geeft de HERE Jozua opdracht om zes vrijsteden aan te wijzen. Drie ervan liggen in het land en drie in het Overjordaanse. De drie vrijsteden in het land liggen alle op een gebergte (vs.7), hooggelegen dus en daardoor goed zichtbaar. De vrijsteden waren een voorziening van God in geval van doodslag. De doodslager kon daarheen vluchten wanneer hij per ongeluk iemand had gedood.

Elke plaatselijke gemeente mag zo'n vrijstad zijn. Ieder mens die zich bewust wordt schuldig te staan aan de dood van de Heer Jezus, mag daarheen vluchten. Hij hoort daar over de vergeving van zijn zonden, die op grond van diezelfde dood van Christus kan worden geschonken. Wie niet daarheen vlucht, komt om door de hand van de bloedwreker, d.i. God Zelf. *"Vreselijk is het te vallen in de handen van de levende God"* (Hebr. 10:31).

#### INHOUD:

- Vs.1,2 Opdracht om vrijsteden aan te wijzen
- Vs.3-5 Voor wie de vrijsteden bedoeld zijn
- Vs.6 Duur van het verblijf in de vrijstad
- Vs.7-9 De vrijsteden aangewezen en voor wie bedoeld

#### TOELICHTING:

***1 De HERE sprak tot Jozua: 2 Spreek tot de Israëlieten: Wijst de vrijsteden aan, waarover Ik tot u heb gesproken door de dienst van Mozes, ...***

God heeft altijd vrijsteden in zijn gedachten gehad (Ex.21:12,13; Num.35:9-15). In Deuteronomium 4:41-43 worden drie steden met name genoemd in het Overjordaanse. In hoofdstuk 19:1-7 wordt gezegd dat er nog drie, niet nader genoemde steden in het land bij zullen komen.

*Wie iemand zo treft, dat hij sterft, zal zeker ter dood gebracht worden. Maar voor het geval, dat hij het er niet op toelagde, doch dat God het zijn hand deed overkomen, zal Ik u een plaats aanwijzen, waarheen hij kan vluchten.*  
(Ex 21:12,13)

*En de HERE sprak tot Mozes: Spreek tot de Israëlieten en zeg tot hen: Wanneer gij over de Jordaan trekt naar het land Kanaän, dan zult gij u enige steden uitkiezen, die u tot vrijsteden zullen zijn, opdat daarheen de doodslager vluchte, die onopzettelijk iemand gedood heeft. En die steden zullen u tot een wijkplaats zijn tegen de bloedwreker, opdat de doodslager niet sterve, voordat hij voor de vergadering heeft terechtgestaan. En de steden die gij aanwijzen zult, zullen voor u zes vrijsteden zijn. Drie steden zult gij aanwijzen aan de overzijde van de Jordaan en drie steden zult gij aanwijzen in het land Kanaän; vrijsteden zullen het zijn. Die zes steden zullen voor de Israëlieten en voor de vreemdeling en voor de bijwoner onder u tot een wijkplaats zijn, opdat daarheen ieder vluchte, die onopzettelijk iemand gedood heeft. (Nm 35:9-15)*

***... 3 opdat een doodslager, die iemand zonder opzet, onvoorbedacht, gedood heeft, daarheen kan vluchten, zodat zij u tot een toevluchtsoord tegen de bloedwreker zijn. 4 Als hij naar een dezer steden gevluht is, zal hij bij de ingang der stadspoort blijven staan en zijn zaak openlijk aan de oudsten dier stad mededelen; dan zullen zij hem tot zich in de stad nemen en hem een plaats aanwijzen; en hij zal bij hen blijven wonen. 5 Wanneer dan de bloedwreker hem vervolgt, zullen zij de doodslager niet aan hem uitleveren, omdat hij zijn naaste onvoorbedacht heeft gedood, zonder dat hij tevoren haat tegen hem koesterde.***

God ziet vooruit dat het kon gebeuren dat iemand uit het volk zich het land onwaardig zou maken. Door doodslag zou het land worden verontreinigd door bloed. Zo iemand kon worden gedood door de bloedwreker. Hij kon niet blijven leven in het erfdeel.

In zijn genade heeft God voorzien voor het geval dat iemand per ongeluk een ander doodt. Dat is een groot verschil met iemand die bewust een ander doodt. In het ene geval is er alleen sprake van een schuldige hand, in het andere geval ook van een schuldig hart. Als het per ongeluk gebeurde, kon het erfdeel toch worden genoten, maar wel beperkt mate, namelijk in een van de vrijsteden.

We kunnen dit toepassen op de dood van de Heer Jezus, waardoor het volk zichzelf onwaardig heeft gemaakt nog langer in het erfdeel te leven. Maar God rekent het volk het doden van de Heer Jezus niet toe als bewust gedaan. Daarom bad de Heer: "Vader, vergeef hun, want zij weten niet wat zij doen" (Luk.23:34, vgl.Hand.3:17; 1 Tim.1:13).

Het volk moest zijn thuis verlaten, zoals elke doodslager. Israël moest het verkeerde geslacht verlaten door de doop (Hand.2:40,41). Daardoor namen ze een nieuwe plaats in. Ze namen de toevlucht tot de gemeente, hun vrijstad (Hebr.6:18). Dat is nog steeds zo. We kunnen dit ook toepassen op de plaatselijke gemeente.

*..., opdat wij door deze twee onveranderlijke dingen, waarin het onmogelijk is dat God zou liegen, een sterke vertroosting hebben, wij die de toevlucht hebben genomen om de voorgestelde hoop aan te grijpen. (Hb 6:18)*

Het ontkomen aan de bloedwreker door het ingaan in de vrijstad begint met een eerlijke belijdenis in de stadspoort, de plaats waar het bestuur van de stad recht spreekt (Ruth 4:1,11). Als hij niet schuldig werd bevonden, mocht hij in de stad komen. De gemeente (vs.6) moet vaststellen of het per ongeluk gebeurde. Stéfanus zegt tot de oudsten dat zij moordenaars waren (Hand.7:52). Voor hen was er geen vrijstad. Zo kwam in het jaar 70 na Chr. over hen het oordeel in de verwoesting van Jeruzalem.

*Intussen was Boaz naar de poort gegaan en had zich daar neergezet. En zie, daar ging de lossen voorbij, van wie Boaz gesproken had. Toen zeide hij: Gij daar, kom eens hier, zet u hier neer. ... En al het volk dat in de poort was, en de oudsten zeiden: Wij zijn getuigen. De HERE make de vrouw die in uw huis komt, als Rachel en Lea, die beiden het huis van Israël gebouwd hebben! Handel dan kloek in Efratha en maak u een naam in Bethlehem; ... (Ru 4:1,11)*

*Wie van de profeten hebben uw vaderen niet vervolgd? En zij hebben hen gedood die tevoren de komst van de Rechtvaardige aankondigden, van Wie u nu de ver-raders en moordenaars bent geworden, ... (Hd 7:52)*

**6 Hij zal dan in die stad blijven wonen, totdat hij voor de gemeente zal terechtstaan; (of) tot de dood van de hogepriester, die er in die dagen zal zijn. Dan zal de doodslager mogen teruggaan naar zijn stad en naar zijn huis, naar de stad, waaruit hij gevlucht was.**

De dood van de hogepriester betekent het einde van de dienst van de hogepriester. Profetisch betekent dit, dat de Heer Jezus, die nu zijn dienst in het hemels heiligdom voor de gemeente uitoefent, met die dienst stopt als Hij de gemeente tot Zich heeft genomen. Het gevolg daarvan is dat Hij weer in verbinding treedt met Israël, dat door Hem weer in het erfdeel zal worden gebracht.

Er is ook een toepassing op ons, voor wie deze dingen in de eerste plaats gebeurd zijn. De geschiedenis van de christenheid is dezelfde als die van Israël. De afvallige christenen zullen omkomen, zij zullen geen erfdeel hebben. Waar dwaalleer is over de Heer Jezus, is er medeschuld aan de dood van de Heer Jezus. Door hun dwaalleer plaatsen zij Hem buiten de christenheid, zeggen zij dat er voor Hem geen plaats is in de christenheid. Zo verklaren zij Hem in geestelijke zin dood.

Maar er is onderscheid te maken. Enerzijds zijn daar de misleiders en dwaalleraars en anderzijds de grote menigte die zich in onwetendheid schuldig maken aan de doodslag van de Heer Jezus. Wie tegen beter weten in blijft op een plaats waar voor de Christus der Schriften geen plaats is, wordt een bewuste doodslager. Het is onvermijdelijk dat hij in handen van de bloedwreker valt, omdat hij meegesleept wordt in deze boosheid. Maar wie tot de erkenning komt dat de Christus van God 'vermoord' wordt in de kerk of groep waar hij zich bevindt, mag de toevlucht nemen tot de vrijstad.

*En nu, broeders, ik weet dat u het uit onwetendheid hebt gedaan, zoals ook uw oversten; ... (Hd 3:17)*

*..., mij die vroeger een lasteraar, een vervolger en een smader was; maar mij is barmhartigheid bewezen, omdat ik het onwetend heb gedaan, in onge-loof; ... (1Tm 1:13)*

*En met vele andere woorden betuigde en vermaande hij hen en zei: Laat u behouden van dit verkeerde geslacht. Zij dan die zijn woord aannamen, werden gedoopt, en er werden op die dag ongeveer drieduizend zielen toegevoegd. (Hd 2:40,41)*

Dat is een plaatselijke gemeente waar Christus centraal staat in overeenstemming met wat God van Hem heeft bekend gemaakt in zijn Woord.

**7 Toen heiligden zij Kedes in Galilea, op het gebergte van Naftali, en Sichem, op het gebergte van Efraïm, en Kirjath-Arba, dat is Hebron, op het gebergte van Juda. 8 En aan de overzijde van de Jordaan, oostwaarts van Jericho, wezen zij Beser aan, in de woestijn, op de hoogvlakte, uit de stam Ruben; en Ramoth in Gilead uit de stam Gad, en Golan in Basan uit de stam Manasse.**

**9 Dit waren de steden, die voor alle Israëlieten en voor de in hun midden vertoevende vreemdelingen aangewezen werden, opdat iedereen, die iemand zonder opzet gedood had, daarheen zou kunnen vluchten en niet door de hand van de bloedwreker zou sterven, voordat hij voor de gemeente zou hebben terechtgestaan.**

De steden werden 'geheiligd', dat wil zeggen apart gesteld voor God voor een door Hem bepaald doel. De drie steden in het Overjordaanse worden nog genoemd naar hun ligging van zuid naar noord. De steden in het land worden genoemd van noord naar zuid.

Kedes (= 'heilig') lag in het Noorden, in Galiléa. Daar heeft de Heer Jezus dertig jaar in Nazareth gewoond. Daar heeft Hij gediend, geleden en zijn discipelen en de menigten onderwezen. Hij was voor hen een toevluchtstad. Sichem (= 'schouder') lag in het midden, in Efraïm. Bij Sichem lag de bron van Jakob waar de Heer Jezus met de Samaritaanse sprak en Hij voor haar de toevluchtstad werd (*Joh.4:5*). Hebron (= 'gemeenschap') lag in het Zuiden. Wie tot de Heer Jezus de toevlucht neemt, komt in gemeenschap met Hem, de Heilige van God.

Een kenmerk van een vrijstad is dat hij op het gebergte, hoog ligt (*Matth.5:14*). Dat spreekt van een verheven plaats onder het volk. Hij was voor allen zichtbaar als een voortdurend teken van de genade van God.

Het waren ook Levietensteden. Wie er de toevlucht had genomen, bevond zich in een omgeving waar men in de tegenwoordigheid van priesterdienst en onderwijs was. Er was verlies van het erfdeel, maar er is ook winst, door voortdurend bij Levieten te zijn.

Dit is het hoogste voorrecht in de eindtijd in zo'n stad te zijn waar men begrijpt wat priesterdienst is en waar Gods woord zuiver wordt uitgelegd. Die stad mag men niet verlaten, zonder gevaar van verlies van alles. De waardering van de vrijstad zal het niet moeilijk maken het verlies van het genot van het erfdeel te aanvaarden.

In de vrijstad hebben we geen contact meer met het hele volk van God. Maar als we ons schuldig weten aan doodslag, zullen we dankbaar zijn dat we niet in het oordeel over Babel komen (*Op.18:4*). Afzondering in de vrijstad gaat ten koste van veel contacten in het land, maar we krijgen er veel voor terug.

*U bent het licht van de wereld; een stad die op een berg ligt, kan niet verborgen zijn. (Mt 5:14)*

*En ik hoorde een andere stem uit de hemel zeggen: Gaat uit van haar, mijn volk, opdat u met haar zonden geen gemeenschap hebt en opdat u van haar plagen niet ontvangt; ... (Op 18:4)*

De achtenveertig Levietensteden lagen verspreid over het hele land. De Levieten hadden tot taak de wet in Israël te onderwijzen. Doordat elke stam een paar steden aan de Levieten gaf, konden alle Israëlieten van hun taak profiteren.

Het is heel belangrijk dat de dienstknechten van God (de Levieten van nu) zich overal onder Gods kinderen bevinden om hen te dienen met Gods woord.

Vanaf *vers 43* komt een samenvatting van de verdeling van het land. De HERE krijgt de eer van alles. Hij gaf het land - Hij gaf rust - Hij gaf hun vijanden in hun hand. *"Niet één van alle goede beloften, die de HERE ... had toegezegd, is onvervuld gebleven; alles is uitgekomen"* (vs.45). Zo wil Hij Zich ook aan ons laten kennen met het oog op de zegeningen die Hij ons gegeven heeft.

#### INHOUD:

- Vs.1,2 De Levieten vragen om hun steden
- Vs.3-8 De Israëlieten geven steden aan de Aäronieten, de Kehathieten, de Gersonieten en de Merarieten
- Vs.9-19 Steden uit Juda, Simeon en Benjamin voor de Aäronieten
- Vs.20-26 Steden uit Efraïm, Dan en de halve stam Manasse voor de Kehathieten
- Vs.27-33 Steden uit de halve stam Manasse, Issaschar, Aser en Naftali voor de Gersonieten
- Vs.34-40 Steden uit Zebulon, Ruben en Gad voor de Merarieten
- Vs.41,42 Waaruit de achtenveertig steden bestonden
- Vs.43-45 De HERE heeft zijn belofte ingelost

#### TOELICHTING:

De verdeling van het land is gebeurd. Het volk mag rusten. Alle christenen hebben zegeningen ontvangen, maar niet allen hebben ze in bezit genomen. Voor elke stap moet een vijand worden verdreven uit ons praktisch geloof-sleven. Dan kunnen wij de vruchten in het land, de geestelijke zegeningen, in bezit nemen, dat is genieten voor onze harten. Dat is de staat die het volk hier heeft bereikt. Dat kunnen we ook in ons geestelijk leven bereiken. Geestelijke zegeningen kennen en genieten.

***1 De familiehoofden der Levieten nu naderden tot de priester Eleazar, tot Jozua, de zoon van Nun, en tot de familiehoofden van de stammen der Israëlieten, 2 en spraken tot hen te Silo in het land Kanaän: De HERE heeft door Mozes geboden ons steden te geven om in te wonen en haar weidegronden voor ons vee.***

Dan komt het hoogtepunt, in deze steden van de Levieten. Dit is in zekere zin hoger dan alles wat we hebben gezien. Dat begrijpen we als we bedenken wat het erfdeel van de Levieten is. Zij kregen niet een bepaald gebied, zij erfden niet zoals de anderen Israëlieten. Hun bezit bestond uit het priesterschap, een deel van de vuuroffers én de HERE Zelf (13:14,33; 18:7). Hun inspanning was geheel op de Heer gericht, niet op het land.

***3 Toen gaven de Israëlieten naar het bevel des HEREN, van hun erfdeel deze steden en haar weidegronden aan de Levieten. 4 Het lot nu kwam te voorschijn voor de geslachten der Kehathieten.***

*Slechts aan de stam der Levieten gaf Hij geen erfdeel: de vuuroffers van de HERE, de God van Israël, zijn hem ten erfdeel, zoals Hij hem beloofd had. ... Maar aan de stam Levi gaf Mozes geen erfdeel: de HERE, de God van Israël, is zelf hun erfdeel, zoals Hij hun beloofd had. (Jz 13:14,33)*

*De Levieten immers hebben geen deel in uw midden, omdat het priesterschap des HEREN hun erfdeel is, terwijl Gad, Ruben en de halve stam Manasse aan de overzijde van de Jordaan, in het oosten, het erfdeel gekregen hebben, dat Mozes, de knecht des HEREN, hun gegeven heeft. (Jz 18:7)*

*Onder de Levieten verkregen de zonen van de priester Aäron door het lot, uit de stam Juda, uit de stam Simeon en uit de stam Benjamin, dertien steden. 5 De overige Kehathieten verkregen door het lot uit de geslachten van de stam Efraïm, uit de stam Dan en uit de halve stam Manasse, tien steden.*

*6 De Gersonieten verkregen door het lot uit de geslachten van de stam Issakar, van de stam Aser, van de stam Naftali en van de halve stam Manasse in Basan, dertien steden.*

*7 De Merarieten verkregen naar hun geslachten uit de stam Ruben, uit de stam Gad en uit de stam Zebulon, twaalf steden. 8 De Israëlieten gaven aan de Levieten deze steden en haar weidegronden door het lot, zoals de HERE door Mozes geboden had.*

De Levieten moesten over het hele land worden verspreid, in achtenveertig steden. Dat laat zien dat zij een opdracht hadden voor het hele volk, of in naam van het hele volk. Van de achtenveertig waren zes vrijsteden. De overige tweeneveertig, dat is nog eens 7 x 6 steden, werden verdeeld onder de families van de drie zonen van Levi. Bij de steden kregen de Levieten ook weidegronden voor hun vee.

*9 Zij gaven uit de stam der Judeeërs en uit de stam der Simeonieten deze steden, die men met name noemde: 10 aan de Aäronieten, uit de geslachten der Kehathieten, behorende bij de Levieten, gaf men, daar het eerste lot op hen viel: 11 Kirjath-Arba, – deze Arba is de vader van Anok – dat is Hebron, op het gebergte van Juda, en zijn omliggende weidegronden; 12 maar het akkerland van die stad en haar dorpen hadden zij aan Kaleb, de zoon van Jefunne, in bezit gegeven. 13 Aan de zonen van de priester Aäron gaven zij Hebron, de vrijstad voor de doodslager, en haar weidegronden, Libna en zijn weidegronden, 14 Jatthir en zijn weidegronden, Esthemoa en zijn weidegronden, 15 Cholon en zijn weidegronden, Debir en zijn weidegronden, 16 Ain en zijn weidegronden, Jutta en zijn weidegronden, en Beth-Semes en zijn weidegronden: negen steden uit deze twee stammen. 17 En uit de stam Benjamin: Gibeon en zijn weidegronden, Geba en zijn weidegronden, 18 Anathoth en zijn weidegronden, en Almon en zijn weidegronden: vier steden. 19 In het geheel hadden de Aäronieten, de priesters, dertien steden en haar weidegronden.*

De eerste Levieten die hun deel toegewezen kregen, waren de Kehathieten. Onder hen namen de zonen van Aäron, de priesters een speciale plaats in. Zij kregen dertien steden. Daarvan lagen er negen in Juda (met inbegrip van Simeon), waaronder de vrijstad Hebron en vier lagen er in Benjamin.

Deze indeling betekende dat zij op de juiste plaats, vlak bij Jeruzalem, vlak bij de tempel kwamen te wonen. Jeruzalem was nog niet als zodanig bekend, maar God plaatste hen daar met het oog op de tijd dat Hij daar zou wonen.

De opgave van de Levieten was onderwijs geven en reukwerk offeren (Deut.33:10). Zij moesten het volk onderwijzen in de hele waarheid van God en naar God toe offers te brengen. Daarom werden zij onder het hele volk verdeeld.

Het verdelen van de steden onder de Levieten is in zekere zin een hoogtepunt. We hebben tot nu alles gezien wat God voor zijn volk had bereid. Hij had het volk de kracht gegeven het land te veroveren en de wijsheid gegeven het land te verdelen. Maar hierbij blijft het niet. Het belangrijkste is niet wat wij hebben ontvangen, maar wat God ontvangt. Dat zien we in de Levieten.

Levieten zijn aan de priesters gegeven, om hen te helpen de offers te brengen. Door het onderwijs dat zij geven, leert het volk hoe het iets aan God kan brengen dat Hem welgevallig is. Zij laten het volk steeds zien aan wie zij de zegeningen te danken hebben. Dat is ook op ons van toepassing. Elke dienst onder de gelovigen moet erop gericht zijn dat er ware eredienst ontstaat.

De dienst van aanbidding stijgt uit boven de dankbaarheid voor wat wij hebben gekregen. De Leviet van het *Nieuwe Testament* is bijvoorbeeld de dienstknecht die Gods woord uitlegt. In zijn onderwijs stelt hij aan het volk

*Want zij onderhouden uw woord en bewaren uw verbond; zij onderwijzen Jakob uw verordeningen, Israël uw wet; zij doen reukwerk in uw neus opstijgen en leggen het brandoffer op uw altaar.  
(Dt 33:10)*



de zegen voor die de gemeente in Christus heeft ontvangen. Dat zal in de harten van gelovigen aanbedding tot God bewerken.

Immers, alles wat we hebben ontvangen, is tot lof van zijn heerlijkheid (Ef.1:6,12,14).

..., tot lof van de heerlijkheid van zijn genade, waarmee Hij ons begenadigd heeft in de Geliefde, ... (Ef 1:6)

..., opdat wij zouden zijn tot lof van zijn heerlijkheid, wij die vooraf in Christus hebben gehoopt; ... (Ef 1:12)

..., die het onderpand is van onze erfenis, tot de verlossing van de verkregen bezitting, tot lof van zijn heerlijkheid. (Ef 1:14)

Als we iets van de zegeningen hebben gezien, gaan we prijzen, loven, aanbidden. Daarvoor hebben we de toegang door één Geest tot de Vader (Ef.2:18). We zien het bij Paulus zelf, hoe hij zijn knieën buigt voor de Vader (Ef.3:14).

Het is de heerlijke opdracht van Leviëten te midden van het hele volk, het volk ertoe te brengen dat zij de Vader zullen aanbidden (Joh.4:23,24). Hoeveel heb ik persoonlijk te danken aan broeders die de zegeningen voor mij hebben getoond, om vervolgens van de zegeningen mijn hart naar Hem te richten van wie die zegeningen komen.

**20 Wat de geslachten der Kehathieten betreft, de Leviëten, die nog overgebleven waren uit de Kehathieten, zij verkregen de hun door het lot toegewezen steden uit de stam Efraïm. 21 Men gaf hun Sichem, de vrijstad voor de doodslager, en haar weidegronden, op het gebergte van Efraïm, Gezer en zijn weidegronden, 22 Kibzaim en zijn weidegronden, en Beth-Horon en zijn weidegronden: vier steden. 23 En uit de stam Dan: Elteké en zijn weidegronden, Gibbethon en zijn weidegronden, 24 Ajalon en zijn weidegronden, Gath-Rimmon en zijn weidegronden: vier steden. 25 En uit de halve stam Manasse: Taänach en zijn weidegronden, en Gath-Rimmon en zijn weidegronden: twee steden. 26 In het geheel tien steden en haar weidegronden voor de geslachten van de overige Kehathieten.**

De overige Kehathieten (mogelijk nakomelingen van Mozes) kregen tien steden, waaronder de vrijstad Sichem, in de gebieden van Efraïm, Dan en Manasse dat aan de westelijke kant van de Jordaan, dat is in het land, lag.

**27 De Gersonieten uit de geslachten van de Leviëten verkregen uit de halve stam Manasse: Golan, de vrijstad voor de doodslager, in Basan, en haar weidegronden, en Beësthera en zijn weidegronden: twee steden. 28 En uit de stam Issaschar: Kisjon en zijn weidegronden, Dobrath en zijn weidegronden, 29 Jarmuth en zijn weidegronden, En-gannim en zijn weidegronden: vier steden. 30 En uit de stam Aser: Misal en zijn weidegronden, Abdon en zijn weidegronden, 31 Helkath en zijn weidegronden, en Rehob en zijn weidegronden: vier steden. 32 En uit de stam Naftali: Kedes, de vrijstad voor de doodslager, in Galilea, en haar weidegronden, Hammoth-Dor en zijn weidegronden, en Kartan en zijn weidegronden: drie steden. 33 In het geheel verkregen de Gersonieten naar hun geslachten dertien steden en haar weidegronden.**

De Gersonieten kregen dertien steden in de gebieden van Issaschar, Aser en Manasse dat aan de oostelijke kant van de Jordaan lag, het Overjordaanse. Onder hun steden bevonden zich twee vrijsteden: Golan in Basan en Kedes in Galilea.

**34 Wat betreft de geslachten der Merariëten, de overige Leviëten, zij verkregen uit de stam Zebulon: Jokneam en zijn weidegronden, Karta en zijn weidegronden, 35 Dimna en zijn weidegronden, Nahalal en zijn weidegronden: vier steden. 36 En uit de stam Ruben: Bezer en zijn weidegronden, Jahza en zijn weidegronden, 37 Kedemoth en zijn weidegronden, en Mefaäth en zijn weidegronden: vier steden. 38 Voorts uit de stam Gad: Ramoth, de vrijstad voor de doodslager, in Gilead, en haar weidegronden, Mahanaïm en zijn weidegronden, 39 Hesbon en zijn weidegronden, Jaëzer en zijn weidegronden: in het geheel vier steden. 40 Al deze steden**

Want door Hem hebben wij beiden in een Geest de toegang tot de Vader. (Ef 2:18)

Om deze oorzaak buig ik mijn knieën voor de Vader van onze Heer Jezus Christus, ... (Ef 3:14)

Maar er komt een uur, en het is er, dat de ware aanbidders de Vader zullen aanbidden in geest en waarheid; immers, de Vader zoekt zulke personen die Hem aanbidden. God is een geest, en wie Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid. (Jh 4:23,24)

**verkregen de Merarieten naar hun geslachten, die nog overgebleven waren van de geslachten der Levieten. Door het lot vielen hun twaalf steden toe.**

De Merarieten kregen twaalf steden in het gebied van Zebulon in het land en in Ruben en Gad in het Overjordaanse. De vrijstad onder hun steden, Ramoth, lag in Gad, in het Overjordaanse. Van de achtenveertig Levieten-steden lagen er tien in het Overjordaanse.

**41 In het geheel waren de steden der Levieten in het midden van de bezitting der Israëlieten achtenveertig in getal, en haar weidegronden. 42 Deze steden bestonden telkens uit een stad en de omliggende weidegronden, zo was het met al deze steden.**

Deze eindtelling klopt niet helemaal met de opsomming in *1 Kronieken* 6:39-66. De eenvoudigste verklaring voor dit verschil is dat op het moment van de toewijzing van de steden er nog enkele veroverd moesten worden. Net als de andere stammen zijn de Levieten er mogelijk ook niet in geslaagd alle vijanden te verdrijven. En het lijkt erop dat zij van de andere stammen niet veel hulp hebben gekregen.

*Aan zijn rechterhand stond Asaf, zijn broeder; deze was de zoon van Berechja, de zoon van Simea, de zoon van Michaël, de zoon van Baëseja, de zoon van Malkia, de zoon van Ethni, de zoon van Zerah, de zoon van Adaja, de zoon van Ethan, de zoon van Zimma, de zoon van Simeï, de zoon van Jahath, de zoon van Gersom, de zoon van Levi.*

*Aan de linkerzijde stonden hun broeders, de zonen van Merari: Ethan, de zoon van Kisi, de zoon van Abdi, de zoon van Malluch, de zoon van Hasabja, de zoon van Amazia, de zoon van Hilkia, de zoon van Amzi, de zoon van Bani, de zoon van Semer, de zoon van Mahli, de zoon van Musi, de zoon van Merari, de zoon van Levi.*

*Hun broeders, de Levieten, waren bestemd voor de gehele dienst van de tabernakel, het huis Gods. Maar Aäron en zijn zonen hadden tot taak, de offers te brengen op het brandofferaltaar en het reukofferaltaar, en al het werk in het allerheiligste te verrichten en verzoening te doen over Israël, geheel overeenkomstig het gebod van Mozes, de knecht Gods. Dit zijn de zonen van Aäron: zijn zoon Eleazar, diens zoon Pinehas, diens zoon Abisua, diens zoon Bukki, diens zoon Uzzi, diens zoon Zerahja, diens zoon Merajoth, diens zoon Amarja, diens zoon Ahitub, diens zoon Zadok, en diens zoon Ahimaäz.*

*Hun woonplaatsen, de tentenkampen op hun grondgebied, waren de volgende: aan de zonen van Aäron die tot het geslacht der Kehathieten behoorden – aan wie het (eerste) lot was ten deel gevallen – gaf men Hebron, in het land Juda, met de omliggende weidegronden; maar het akkerland van de stad met de daarbij behorende dorpen had men gegeven aan Kaleb, de zoon van Jefunne. Aan de zonen van Aäron gaf men de vrijstad Hebron, voorts Libna met zijn weidegronden, Jattir, Estemoa met zijn weidegronden, Hilen met zijn weidegronden, Debir met zijn weidegronden, Asan met zijn weidegronden, Beth-Semes met zijn weidegronden; en van de stam Benjamin: Geba met zijn weidegronden, Alemeth met zijn weidegronden, Anatoth met zijn weidegronden. Al de steden, aan hun geslachten toegevoerd, waren dertien steden. En aan de overige zonen van Kehath, die uit deze stam gesproten waren, (gaf men) bij loting tien steden uit de halve stam, namelijk uit de helft van Manasse.*

*Aan de geslachten der zonen van Gersom (gaf men): uit de stam Issaschar, uit de stam Aser, uit de stam Naftali en uit de stam Manasse in Basan: dertien steden.*

*Aan de geslachten der zonen van Merari (gaf men) bij loting: uit de stam Ruben, uit de stam Gad en uit de stam Zebulon: twaalf steden.*

*Dus gaven de Israëlieten aan de Levieten de steden met haar weidegronden: zij gaven uit de stam van de Judeeërs, uit de stam van de Simeonieten en uit de stam van de Benjaminieten bij loting deze steden, die zij met name noemden.*

*(1Kr 6:39-64)*

**43 Zo heeft de HERE aan Israël het gehele land gegeven, dat Hij gezworen had hun vaderen te zullen geven; zij namen het in bezit en gingen er wonen. 44 En de HERE gaf hun aan alle zijden rust, geheel zoals Hij hun vaderen gezworen had; niet één van al hun vijanden heeft voor hen kunnen standhouden; al hun vijanden gaf de HERE in hun macht. 45 Niet één van alle goede beloften, die de HERE aan het huis van Israël had toegezegd, is onvervuld gebleven; alles is uitgekomen.**

Als het land en de steden zijn verdeeld, wordt nog eens nadrukkelijk gezegd dat "de HERE aan Israël het gehele land gegeven" heeft. Dat zij het in bezit hebben genomen, is daarvan het vervolg. Alles is van de HERE uitgegaan. Het volk had nog niet alle vijanden verdreven, maar ze hadden wel het hele land onder controle.

In *vers 44* is sprake van een bijzondere rust. In *11:23* is ook sprake van rust. Dat is de rust na de strijd, een eerste rust, na het veroveren van het land en het in bezit genomen te hebben, hoewel er nog enkele vijanden zijn overgebleven. Een tweede rust vinden we in *14:15*. Dan hebben we al iets gehad van de verdeling van het land. Het is na het voeren van strijd in persoonlijke trouw en het op die manier ontdekken van de zegeningen en ervan genieten.

De rust hier gaat het verst. Het is de rust die de HERE geeft en waarin Hij zijn volk laat delen. De Levieten hebben hun steden ingenomen. Er stijgt nu uit het volk door hun dienst aanbidding op tot God. Daar is de rust niet gericht op de zegeningen, maar op Hem die de zegeningen heeft gegeven. Dat is de beste rust in de tegenwoordigheid van God Zelf.

In letterlijke zin heeft ook Jozua hen niet in de rust gebracht (*Hebr.4:8*). Zelfs onder David en Salomo is er geen sprake van een voortdurende rust. De ware en niet te verstoren rust zal door de Heer Jezus worden gebracht, als Hij zijn rijk van gerechtigheid en vrede zal oprichten.

Nu alles van het land is verdeeld en iedere stam in bezit heeft genomen wat hij heeft gekregen, is daarmee de vervulling gekomen van "*alle goede beloften*" van de HERE. Zijn beloften waren begonnen met die aan Abraham (*Gen.12:7*).

Wat Hij belooft, is goed. Hij zal geen enkele belofte on vervuld laten, maar alles doen uitkomen. Dat zullen ook wij eenmaal zeggen als we bij Hem in de heerlijkheid zijn. Het uitzien daarnaar zal kracht geven nu nog in geloof en hoop te wandelen.

Met het ingaan in de rust van God is het boek eigenlijk ten einde. Wat nog volgt zijn *drie hoofdstukken* die waarschuwingen en bemoedigingen bevatten.

*Toen nu Jozua het gehele land veroverd had overeenkomstig alles wat de HERE tot Mozes gesproken had, gaf Jozua het aan Israël ten erfdeel, volgens hun indeling in stammen. En het land rustte van de strijd. (Jz 11:23)*

*De naam van Hebron was eertijds Kirjath-Arba; deze Arba was onder de Enakieten de grootste man. En het land rustte van de strijd. (Jz 14:15)*

*Want als Jozua hen in de rust gebracht had, zou Hij daarna niet over een andere dag gesproken hebben. (Hb 4:8)*

*Toen verscheen de HERE aan Abram en zeide: Aan uw nageslacht zal Ik dit land geven. En hij bouwde daar een altaar voor de HERE, die hem verschenen was. (Gn 12:7)*

De tweeënhalve stam mogen naar huis terug, nadat Israël het land in bezit heeft genomen. Jozua prijst hun trouw en vermaant hen om de HERE te blijven dienen. Toch zorgen deze tweeënhalve stam voor verontrusting door het bouwen van een groot altaar. Terecht komen de andere stammen onder aanvoering van Pinehas daarop af. Pinehas wijst erop dat er maar één altaar is en dat staat in de tabernakel (vers 19). Dat is de plaats waar het volk van God samenkomt. Door dit andere altaar op te richten wordt de eenheid van het volk van God verbroken.

Zo gaat het nog steeds in de christenheid. Daar wordt het altaar de tafel van de Heer genoemd (1 Kor.10:18-21). Aan de tafel van de Heer wordt in de viering van het avondmaal (1 Kor.11:23-25) de eenheid van de gemeente tot uiting gebracht (1 Kor.10:16,17). Maar vele kerken en groepen hebben hun eigen altaar gebouwd en daardoor de verdeeldheid benadrukt.

Pinehas en het volk zijn tevreden met het antwoord van de tweeënhalve stam, omdat er oprechtheid aanwezig is. Maar dat wil niet zeggen dat ze dit altaar erkennen. Wij behoeven ook niet alle tafels die door mensen zijn opgericht te veroordelen, als daar oprechtheid is in het dienen van God. Wel is het belangrijk dat wij voor onszelf weten aan welk 'altaar' wij ons bevinden.

*Kijkt u naar Israël naar het vlees. Hebben niet zij die offers eten, gemeenschap met het altaar? Wat wil ik hiermee dan zeggen? Dat een afgodenoffer iets is of dat een afgod iets is? Nee, maar dat wat de volken offeren, zij dat aan de demonen offeren en niet aan God; en ik wil niet, dat u gemeenschap hebt met de demonen. U kunt niet de drinkbeker van de Heer drinken en de drinkbeker van de demonen; u kunt niet deelnemen aan de tafel van de Heer en aan de tafel van de demonen. (1Ko 10:18-21)*

*Want ik heb van de Heer ontvangen, wat ik u ook heb overgegeven, dat de Heer Jezus in de nacht waarin Hij overgeleverd werd, brood nam; en nadat Hij gedankt had, brak Hij het en zei: 'Dit is mijn lichaam, dat voor u is; doet dit tot mijn gedachtenis'. Evenzo ook de drinkbeker na de maaltijd, en Hij zei: 'Deze drinkbeker is het nieuwe verbond in mijn bloed; doet dit, zo dikwijls u die drinkt, tot mijn gedachtenis'. (1Ko 11:23-25)*

*De drinkbeker der zegening die wij zegenen, is die niet de gemeenschap van het bloed van Christus? Het brood dat wij breken, is dat niet de gemeenschap van het lichaam van Christus? Want wij, de velen, zijn een brood, een lichaam; want wij allen nemen deel aan het ene brood. (1Ko 10:16,17)*

#### INHOUD:

- Vs.1-5 Ruben, Gad en de halve stam Manasse mogen van Jozua terug naar het Overjordaanse
- Vs.6-8 Jozua zegent de Overjordanse stammen
- Vs.9,10 De Overjordanse stammen bouwen een groot altaar bij de Jordaan in het land Kanaän
- Vs.11-14 Een afvaardiging van Israël gaat navraag doen over het altaar
- Vs.15-20 Israël geeft zijn indruk van de handelwijze van de Overjordanse stammen
- Vs.21-29 Verklaring van de Overjordanse stammen
- Vs.30-33 Israël aanvaardt de verklaring
- Vs.34 De naam van het altaar

#### TOELICHTING:

De basis van de houding van de tweeënhalve stam ligt daarin dat zij aan het Overjordanse de voorkeur gaven boven het door God uitgekozen land. Wat zij kozen was niet meer de woestijn. Het hoorde bij het erfdeel. Het was hun eigendom geworden, want God had het hun geschonken. Maar het was niet Gods bedoeling dat zij ermee tevreden zouden zijn.

Het deel dat zij kozen, spreekt niet van de zegeningen van het land, waarvoor het nodig is door de Jordaan te trekken. Het zijn de aardse zegeningen als een geschenk van Hem. Het was echter Gods bedoeling dat alle stammen een groot deel in het land zouden hebben en een klein deel aan de andere kant van de Jordaan.

In beeld gaat het om echte christenen die ook hebben gestreden voor het erfdeel en het hebben veroverd. Ze kenden het erfdeel. Toch hebben ze het nooit werkelijk genoten. Ze wisten niet hoe ermee om te gaan. Ze genieten alleen van de aardse dingen (niet: de wereldse dingen). Als we elke dag alleen God danken voor onze gezondheid, ons werk, enz. en onze blik niet verder gaat dan deze aardse zegeningen, dan zijn we toch arme christenen.

**1 Toen riep Jozua de Rubenieten, de Gadieten en de halve stam Manasse samen, en zeide tot hen: 2 Gij hebt onderhouden alles wat Mozes, de knecht des HEREN, u geboden heeft, en gij hebt naar mij geluisterd in alles wat ik u geboden heb. 3 Gij hebt nu lange tijd, tot op de huidige dag, uw broederen niet in de steek gelaten, maar gij hebt de taak vervuld, u opgelegd door de HERE, uw God. 4 Nu echter heeft de HERE, uw God, aan uw broederen rust gegeven, zoals Hij hun beloofd had. Welnu, keert terug en gaat naar uw tenten, naar het land uwer bezitting, dat Mozes, de knecht des HEREN, u aan de overzijde van de Jordaan gegeven heeft. 5 Alleen, volbrengt zeer nauwgezet het gebod en de wet, welke Mozes, de knecht des HEREN, u geboden heeft: dat gij de HERE, uw God, zoudt liefhebben, in al zijn wegen wandelen, zijn geboden onderhouden, Hem aanhangen, en Hem dienen met geheel uw hart en met geheel uw ziel.**

Het ogenblik is nu gekomen om de tweeeënhalve stam terug te sturen naar hun families, die niet mee getrokken waren door de Jordaan. Hoewel ze niet meer hadden gedaan dan hun plicht in het nakomen van hun belofte, prijst Jozua hun trouw. Ieder die voor de Heer is bezig geweest, zal zeggen: ik ben een onnutte slaaf, ik heb slechts gedaan wat ik behoorde te doen (Luk.17:10). Maar de Heer zal die dienst prijzen en belonen (Matth.25:21).

Wat hun instelling betreft, hebben zij altijd naar dit moment verlangd. Ze geven na zoveel van het land gezien te hebben, toch de rijkdom ervan prijs, al krijgen ze er ook het een en ander van mee. In plaats van hun gezinnen te roepen zich bij hen in het land te voegen, wat nog mogelijk was (zie vs.19) kozen ze er toch voor weg te trekken uit het land van de HERE. Zij die als eersten hun erfdeel hadden ontvangen, kunnen er nu als laatsten van gaan genieten.

Hun wegtrekken uit het land van de HERE maakt duidelijk dat ze er niet echt belangstelling voor hadden. Ze hoeven dan ook niet te verwachten dat hun gezinnen, hun kinderen, belangstelling zullen hebben voor het erfdeel van Gods volk. Dat laatste kan alleen zo zijn, als ze merken dat het het leven van de ziel van hun ouders is. God dwingt ons niet als we het erfdeel niet willen en tevreden zijn met het geringere. God stond hun daarom toe dat ze teruggingen.

Jozua geeft hun enkele indringende vermaningen mee. Ze mochten dan wel van hun militaire verplichtingen ontslagen zijn, hun geestelijke verplichtingen waren niet veranderd. Om de zegen van de HERE te krijgen was het nodig aan Gods geboden vast te houden, Hem lief te hebben en na te volgen en Hem te dienen met heel hun hart en ziel. Jozua is als een bezorgde vader die goede raad mee geeft aan zijn kinderen die op eigen benen willen staan en die daardoor niet meer onder de gezegende invloed van thuis staan.

**6 Toen heeft Jozua hen gezegend en hen laten gaan. En zij gingen naar hun tenten. 7 Aan de ene helft van de stam Manasse had Mozes in Basan een erfdeel gegeven; aan de andere helft had Jozua een erfdeel gegeven bij hun broederen ten westen van de Jordaan. Daarenboven heeft Jozua, toen hij hen naar hun tenten liet gaan en hen gezegend had, tot hen gezegd: 8 Keert terug naar uw tenten met grote schatten en zeer veel vee, met zilver, goud, koper, ijzer en klederen in grote overvloed; deelt de buit, op uw vijanden behaald, met uw broederen.**

Jozua zegent de Overjordaanse stammen en laat hen gaan. Ze mogen terug door de Jordaan naar hun families. Het is veelzeggend dat dit keer de ark niet voor hen uitgaat. Die blijft in het land. Door terug te gaan, keren ze de ark, symbool van Gods tegenwoordigheid, de rug toe.

Maar Jozua laat hen niet leeg weggaan. Hij geeft hun veel rijkdom mee die ze in het land hadden veroverd. Niemand die voor de Heer en zijn volk werkt, zal onbeloond blijven. Zij moeten de buit delen met hun broeders die waren achtergebleven (Num.31:27; 1 Sam.30:24). Gelovigen die in de frontlinies staan en daar geestelijke winst boeken, zullen die delen met het 'thuisfront' dat voor hen heeft geboden.

*Zo ook u, wanneer u alles hebt gedaan wat u is bevolen, zegt dan: Wij zijn nutteloze slaven; wat wij behoorden te doen, hebben wij gedaan. (Lk 17:10) Zijn heer zei tot hem: Voortreffelijk, goede en trouwe slaaf, over weinig ben je trouw geweest, over veel zal ik je stellen; ga de vreugde van je heer in. (Mt 25:21)*

*Stel het totaal vast van de buit, die meegevoerd is aan mensen en dieren, gij en de priester Eleazar en de familiehoofden der vergadering, en verdeel de buit in twee helften tussen hen, die de krijgswapenen gehanteerd hebben, die ten strijde uitgetrokken zijn, en de gehele vergadering. (Nm 31:26,27)*

*Wie zou hierin naar u luisteren? Neen, het deel van wie bij het pakgoed blijft, zal hetzelfde zijn als van wie ten strijde trekt; gelijk op zullen zij delen. (1Sm 30:24)*

**9 De Rubenieten, de Gadieten en de halve stam Manasse keerden terug en trokken heen van de Israëlieten uit Silo in het land Kanaän, om te gaan naar het land Gilead, het land hunner bezitting, dat zij zich verworven hadden volgens het bevel dat de HERE door de dienst van Mozes had gegeven. 10 Toen zij gekomen waren bij de steenkringen aan de Jordaan, gelegen in het land Kanaän, bouwden de Rubenieten, de Gadieten en de halve stam Manasse daar een altaar aan de Jordaan, een altaar, groot van afmetingen.**

Ze trokken weg van de Israëlieten en van Silo. Ze trokken niet weg van de negen en halve stam, maar ze "trokken heen van de Israëlieten". Wat in het land woonde, was Israël. De tweeënhalve stam bleven wel tot Gods volk behoren. Maar zij die in het land woonden, waren de uitdrukking van het hele volk. Zij beleefden die eenheid aan het altaar, (voor ons: de tafel van de Heer), want dat was daar waar de HERE woonde.

Ze hebben zich er niet helemaal gelukkig bij gevoeld. Ze hebben aangevoeld dat ze een gevaarlijke weg gingen. Ze zagen de dreiging dat een scheiding zich onder het volk van God zou voltrekken. Om dat te voorkomen maakten ze een altaar.

Het was een groot altaar, iets dat indruk maakte. Ze hadden de tafel van de Heer verlaten, maar ze maakten er een kopie van. Dit namaakaltaar zal veel groter geweest zijn dan het echte altaar. Als men het echte niet heeft, wil men een imitatie die voor het menselijk oog zeer opwindend is.

Ze bedoelden er niets verkeers mee. Ze wilden geen afgodenaltaar, zelfs geen altaar om er offers aan de HERE op te brengen. Ze wilden het altaar alleen als afbeelding van hun eenheid met het hele volk. Maar het gebeurde op menselijke wijze.

Iets dat goed bedoeld is, is daarom nog niet goed. Ze wilden de eenheid tonen, maar gaven de indruk een eigen weg te willen gaan, in onafhankelijkheid van de gemeente van God. De gevolgen zijn het omgekeerde van wat ze ermee bedoelden.

**11 En de Israëlieten hoorden zeggen: Zie, de Rubenieten, de Gadieten en de halve stam Manasse hebben een altaar gebouwd, gericht naar het land Kanaän, bij de steenkringen aan de Jordaan, aan de kant van de Israëlieten. 12 Toen de Israëlieten dit hoorden, kwam de gehele gemeente der Israëlieten samen te Silo, om tegen hen ten strijde te trekken. 13 De Israëlieten zonden daarop naar de Rubenieten, de Gadieten en de halve stam Manasse, naar het land Gilead, de priester Pinehas, de zoon van Eleazar, 14 en met hem tien vorsten, namens elke stam van Israël één familiehoofd. Ieder hunner was het hoofd van zijn familie onder de geslachten van Israël.**

Het volk komt samen in Silo, bij de HERE. Wat hen ter ore is gekomen, vraagt om het uitvoeren van tucht. Er mocht immers geen ander altaar zijn dan het altaar van de HERE (Deut.12:5,7)? Het kwaad moet worden gestopt, want anders zal het spoedig de overhand krijgen. Ze zijn bereid om strijd te leveren.

Maar ze zijn ook verstandig. Ze willen eerst de zaak nauwkeurig onderzoeken en niet naar indrukken handelen (Deut.13:14). Zelfs God gaat zo te werk (Gen.18:21). Daarom besluiten ze om eerst boodschappers te sturen om met de zaak bekend te worden. Pinehas wordt gestuurd, van wie bekend is hoe hij voor de eer van de HERE staat. Hij had een gevoel voor de heiligheid van God. Hij wordt vergezeld door tien vorsten, uit elke stam één.

**15 Toen zij bij de Rubenieten, de Gadieten en de halve stam Manasse in het land Gilead gekomen waren, spraken zij aldus met hen: 16 Zo zegt de gehele gemeente des HEREN: Wat is dat toch voor**

*Maar de plaats, die de HERE, uw God, uit het gebied van al uw stammen verkiezen zal om daar zijn naam te vestigen, om daar te wonen, die zult gij zoeken en daarheen zult gij gaan. ... Daar zult gij eten voor het aangezicht van de HERE, uw God, en u verheugen, gij en uw huisgezinnen, over alles wat gij ondernomen hebt, waarin de HERE, uw God, u gezegend heeft. (Dt 12:5,7)*

*... - dan zult gij terdege onderzoek doen en grondig navragen; en als het waar blijkt, als het vast staat, als deze gruwel in uw midden bedreven is, ... (Dt 13:14)*

*Ik wil nederdalen om te zien, of zij inderdaad gedaan hebben naar het geroep, dat tot Mij gekomen is, of niet; Ik wil het weten. (Gn 18:21)*

*trouwbreuk, die gij tegen de God van Israël hebt gepleegd, dat gij u heden van de HERE afkeert door u een altaar te bouwen en also heden tegen de HERE in opstand te komen? 17 Is ons de ongerechtigheid met Peor nog niet genoeg, waarvan wij ons tot op deze dag nog niet gereinigd hebben, en waardoor de plaag over de gemeente des HEREN gekomen is? 18 Zoudt gij u thans van de HERE afkeren? Als gij heden in opstand komt tegen de HERE, zal Hij morgen tegen de gehele gemeente van Israël toornen. 19 Trouwens, als het erfland uwer bezitting onrein is, komt dan over naar het land, dat des HEREN eigendom is, waar de tabernakel des HEREN vertoeft, en vestigt u dan in ons midden. Maar staat niet op tegen de HERE en staat niet op tegen ons, door u een altaar te bouwen, behalve het altaar van de HERE, onze God. 20 Is er niet, toen Achan, de zoon van Zerah, zich aan het gebannene vergreep, toorn gekomen over de gehele gemeente van Israël? Het was niet die man alleen, die in zijn ongerechtigheid is omgekomen.*

Pinehas en de tien vorsten komen bij de tweeënhalve stam. Ze spreken met hen uit naam van het hele volk. Ze richten zich tot hen die ook tot het volk behoorden, maar die het in praktisch opzicht niet waar maakten.

De beschuldiging luidt: trouwbreuk, ontrouw handelen, wat kwalijke gevolgen voor het hele volk zou hebben. Twee voorbeelden, waarbij de zonde ook tucht over het hele volk bracht, moeten dat onderstrepen: de ongerechtigheid met Peor, en Achan die zich aan het gebannene vergreep. Zij tonen twee grote gevaren, ook in de gemeente, voor de heiligheid.

Bij Peor was het vreselijke de leer van Bileam, om het volk van God te verderven door goede en valse godsdienst met elkaar te vermengen, de dienst van God en die afgoden van Midian (Num.25:1-3; 31:16). Dan wordt de ware godsdienst steeds meer overvleugeld door de valse afgodendienst. Daarom is Gods toorn over het geheel gekomen. Pinehas waarschuwt de tweeënhalve stam voor dit gevaar met de bouw van dit altaar. De bouw mag dan gering schijnen in vergelijking met het kwaad van Peor, als dit kwaad niet in de kiem gesmoord wordt, zal het dezelfde vreselijke uitwerking hebben als het kwaad van Peor.

Na het noemen van het eerste gevaar komt in vers 19, tussen de aanduiding van de gevaren door, de lieflijke uitnodiging om toch naar de HERE te komen, naar zijn tafel. Hier horen we dat allen die tot Gods volk behoren (voor de gemeente: alle gelovigen), worden uitgenodigd. Pinehas doet een beroep op hun geestelijk onderscheidingsvermogen. Alleen als zij het door hen verkopen erfdeel als onrein (dat wil zeggen: niet door Gods tegenwoordigheid geheiligd), zouden zien, zouden ze hun plaats in Gods land willen en ook mogen innemen. Maar de tweeënhalve stam trekken die conclusie niet.

Wat de gelovigen van de gemeente betreft, zij zijn allemaal slechts als gasten van de Heer aan zijn tafel. Zij die daar zijn, mogen tot alle gelovigen zeggen dat de Heer ook hen uitnodigt aan zijn tafel. Het is zijn tafel, niet die van een groep. Het gaat om de plaats waar de Heer Jezus is, niet waar zulke aardige of onaardige gelovigen zijn. We kunnen het, net als door de stammen in het land wordt gezegd, zonder enige hoogmoed zeggen tot hen die, net als de tweeënhalve stam, die plaats verlaten hebben.

We mogen niet zeggen: 'Komt tot ons', maar: 'Laten we samen de Heer aan zijn tafel gedenken'. We mogen en moeten alleen tegenover het kwaad 'exclusief' zijn. Tegenover de goeden moeten we altijd open en niet gesloten zijn. Gelovigen zijn allemaal 'vrije broeders' als het gaat om wat ze in Christus zijn en allemaal 'gebonden broeders' als het om hun verantwoording gaat. Wie hierin naar de wil van de Heer willen handelen, zullen alle sektarisme mijden.

Iedere Israëliet werd uitgenodigd door Pinehas om daar te komen. Dat deed later ook Hizkia (2 Kron.30:1). Het gaat om het hele volk van God, het hele lichaam. De tafel van de Heer behoort het hele volk toe. Daar kan Gods volk de eenheid op schriftuurlijke wijze beleven. Daar vindt Gods volk ook een

*Terwijl Israël in Sittim verbleef, begon het volk ontucht te plegen met de dochters van Moab. Dezen nodigden het volk tot de slachtoffers van haar goden en het volk at daarvan en boog zich neer voor haar goden. Toen Israël zich aan Baäl-Peor gekoppeld had, ontbrandde de toorn des HEREN tegen Israël ... (Nm 25:1-3)*

*Zie, dezen waren op raad van Bileam voor de Israëlieten aanleiding om trouwbreuk te plegen tegen de HERE ter oorzaak van Peor, zodat de plaag kwam onder de vergadering des HEREN. (Nm 31:16)*

*Toen zond Jehizkia een boodschap tot geheel Israël en Juda, ja, zelfs schreef hij brieven aan Efraïm en Manasse, dat zij zouden komen naar het huis des HEREN te Jeruzalem, om voor de HERE, de God van Israël, het Pascha te vieren. (2Kr 30:1)*

plaats van aanbidding en van het uitoefenen van het priesterschap, terwijl in de christenheid de nadruk steeds meer ligt op de verkondiging.

Waar vinden we nog het verlangen om God te geven waar Hij recht op heeft en minder de vraag wat ik eraan heb? We mogen allen die deze plaats zoeken het niet zwaarder maken dan de Schrift aangeeft. Daarvoor is het nodig de geest van een Pinehas te bezitten en te openbaren.

Het tweede waarschuwende voorbeeld is Achan. Die bracht geen valse leer, maar werd geleid door de begeerten naar de wereldse dingen. In hem zien we hoe het vlees de kans gegeven wordt, om de dingen van de wereld in Gods volk in te voeren, terwijl die er geen plaats mogen hebben. Een voorbeeld daarvan is het aantrekkelijk willen zijn voor jongeren en daarom populaire vormen van eredienst invoeren door gebruik te maken van meeslepende melodieën en dans en drama.

*21 Hierop antwoordden de Rubenieten, de Gadieten en de halve stam Manasse en spraken tot de hoofden van de geslachten van Israël: 22 De God der goden, de HERE, de God der goden, de HERE, Hij weet het, en Israël zal het weten: indien dit in opstand of trouwbreuk tegen de HERE geschied is – behoud Gij ons dan heden niet! 23 Indien wij een altaar zouden gebouwd hebben, om ons van de HERE af te keren, om daarop brandoffers en spijsoffers te offeren en daarop vredeoffers te brengen, dan moge de HERE zelf bezoeking erover doen. 24 Maar in waarheid, wij hebben dit uit bezorgdheid, om een bepaalde reden, gedaan. Wij zeiden namelijk: Later zouden uw kinderen tot onze kinderen kunnen zeggen: wat hebt gij te maken met de HERE, de God van Israël? 25 De HERE heeft immers tussen ons en u, Rubenieten en Gadieten, de Jordaan als grens gesteld, gij hebt geen deel aan de HERE. Zo zouden uw kinderen onze kinderen doen ophouden de HERE te vrezen. 26 Daarom zeiden wij: Laten wij dit doen: een altaar bouwen, niet voor brandoffers en niet voor slachtoffers, 27 maar het zij getuige tussen ons en u, en tussen onze geslachten na ons, dat wij de dienst des HEREN voor zijn aangezicht zullen waarnemen met onze brandoffers, slachtoffers en vredeoffers. Dan zullen uw kinderen later niet tot onze kinderen kunnen zeggen: Gij hebt geen deel aan de HERE. 28 Verder zeiden wij: Wanneer men later tot ons en tot onze geslachten zo iets zeggen zal, dan zullen wij zeggen: Ziet het evenbeeld van het altaar des HEREN, dat onze vaders gemaakt hebben; het is niet bestemd voor brandoffers en slachtoffers, maar het is getuige tussen ons en u. 29 Het zij verre van ons, in opstand te komen tegen de HERE, en ons heden van de HERE af te keren, door een altaar voor brandoffers, spijsoffers of slachtoffers te bouwen buiten het altaar voor de HERE, onze God, dat vóór zijn tabernakel staat!*

De tweeënhalve stam raken door de beschuldigingen niet opgewonden. Ze antwoorden in rust. Hun verantwoording stelt de andere stammen gerust. Ze wilden in geen enkel opzicht afgoderij invoeren. Ze wilden ook in geen enkel opzicht de HERE op dat altaar offeren. Ze begrepen dat er maar één altaar was. Ze wilden door dit zichtbare teken slechts voor hun kinderen een getuigenis oprichten van de eenheid.

Het was goed bedoeld, maar niet juist. De bedoeling om van eenheid te getuigen werd uitgewerkt volgens menselijk model. Voorbeelden daarvan zien we in geloofsbelijdenissen. Die zijn steeds opgesteld om een getuigenis af te leggen van de waarheid tegenover dwaalleringen en om de eenheid van Gods volk te bewaren. Ze zijn ontstaan vanuit geloof, om de eenheid in de leer voor het hele volk vast te leggen. Maar het is een menselijk werk.

De geschiedenis heeft geleerd dat geloofsbelijdenissen op gelijke hoogte met en zelfs boven de Schrift zijn geplaatst. Ze spelen in kerkelijke kringen een beslissende rol, men moet ze ondertekenen om tot de kerk te mogen behoren. Daardoor hebben ze verdeeldheid gebracht in plaats van eenheid. Het waren goedbedoelde, maar toch menselijke middelen om de eenheid te bewaren. De grootste dwaalleraars ondertekenen de geloofsbelijdenissen en kunnen blijven.



Niet een schijnaltaar bewerkt eenheid, maar het altaar op de plaats die de Heer heeft uitgekozen. Het altaar was symbool van een schijneenheid. De evangelische alliantie is zo'n schijneenheid. Het gezamenlijk organiseren van grote evangelisatiecampagnes door allerlei kerken en groepen roept het beeld op van de eenheid van alle betrokken leden. Maar na een campagne gaat ieder weer naar de eigen kerk om daar het eigen avondmaal te vieren. Er is even een altaar van getuigenis van eenheid geweest, maar daarna ook weer verdwenen. Aan het altaar van de aanbidding op de plaats waar de Heer Jezus is, is men niet verschenen.

De schijneenheid is niet lang bewaard gebleven. De tweeënhalve stam zijn als eerste weggevoerd in verstrooiing (1 Kron.5:25,26).

*Maar toen zij ontrouw werden jegens de God hunner vaders en de goden van de volken des lands, die God vóór hen had verdelgd, overspelig naliëpen, wekte de God van Israël de geest op van Pul, de koning van Assur, namelijk de geest van Tilgath-Pilneser, de koning van Assur, en deze voerde hen weg: de Rubenieten, de Gadieten en de helft van de stam Manasse. En hij bracht hen naar Halah, Habor, Hara en de rivier van Gozan, waar zij zijn tot op de huidige dag. (1Kr 5:25,26)*

Wij moeten ervan leren dat onze eenheid als christenen niet door menselijke middelen gestalte krijgt. De Heer heeft in zijn Woord duidelijk gemaakt hoe de eenheid van de gelovigen gestalte kan krijgen: aan zijn tafel (1 Kor.10:16-19).

*De drinkbeker der zegening die wij zegenen, is die niet de gemeenschap van het bloed van Christus? Het brood dat wij breken, is dat niet de gemeenschap van het lichaam van Christus? Want wij, de velen, zijn een brood, een lichaam; want wij allen nemen deel aan het ene brood. Kijkt u naar Israël naar het vlees. Hebben niet zij die offers eten, gemeenschap met het altaar? Wat wil ik hiermee dan zeggen? Dat een afgodenoffer iets is of dat een afgod iets is? (1Ko 10:16-19)*

**30 Toen de priester Pinehas, de hoofden der gemeente en de oversten der geslachten Israëls, die met hem waren, de woorden hoorden, welke de Rubenieten, de Gadieten en de Manassieten spraken, was het goed in hun ogen. 31 Daarop zeide de priester Pinehas, de zoon van Eleazar, tot de Rubenieten, de Gadieten en de Manassieten: Nu weten wij, dat de HERE in ons midden is, omdat gij deze trouwbreuk tegen de HERE niet hebt bedreven. Daardoor hebt gij de Israëlieten uit des HEREN hand gered.**

**32 Daarna keerden de priester Pinehas, de zoon van Eleazar, en de hoofden terug van de Rubenieten en de Gadieten uit het land Gilead naar het land Kanaän tot de Israëlieten, en zij brachten dezen bescheid. 33 Dit nu was goed in de ogen der Israëlieten, zodat de Israëlieten God loofden en er niet meer aan dachten tegen hen ten strijde te trekken om het land te verwoesten, waarin de Rubenieten en de Gadieten woonden.**

Israël aanvaardt de verklaring. De kritieke situatie, waarbij een burgeroorlog dreigde, was ten goede gekeerd. Een zacht antwoord heeft de grimmigheid afgewend (Spr.15:1). Het verslag van de ontmoeting bewerkt lof aan God.

*Een zacht antwoord keert de grimmigheid af, maar een krenkend woord wekt de toorn op. (Sp 15:1)*

**34 En de Rubenieten en de Gadieten noemden het altaar: Het is getuige tussen ons, dat de HERE God is.**

Waarom zou in een boek dat het in bezit nemen en verdelen van het beloofde land beschrijft, deze enkele geschiedenis zo gedetailleerd worden behandeld? Dat zal zijn omdat er belangrijke beginselen in naar voren komen met het oog op de eenheid van het volk, als een gedeelte van dat volk blijkt aan een andere positie de voorkeur te geven. In de naam van het altaar komt tot uiting dat ook het afwijkende deel zijn betrekking tot de HERE als hun God wil handhaven, in overeenstemming met het deel van het volk dat in het land woont.

Als hij oud geworden is, gaat Jozua in de laatste twee hoofdstukken Israël toespreken. Hij blikt terug op wat de HERE heeft gedaan, om het volk het beloofde land te geven. Dan vertelt hij hun hoe ze van de volle zegen van hun erfdeel kunnen blijven genieten. Ten eerste door zich in alles te houden aan Gods woord. Ten tweede door zich afgezonderd te houden van de restanten van de volken die nog overgebleven waren.

Voor ons is dat precies hetzelfde. Alleen door in alles in gehoorzaamheid naar Gods woord te luisteren en in alles van de wereld afgezonderd te blijven, zullen we kunnen blijven genieten van de geweldige zegeningen die ons in Christus in de hemelse gewesten geschonken zijn.

#### INHOUD:

- Vs.1,2 De oude Jozua roept de leiders samen om hen toe te spreken  
 Vs.3,4 Jozua wijst op wat God en hijzelf voor het volk gedaan hebben  
 Vs.5 De HERE zal hen blijven helpen  
 Vs.6-8 Oproep tot trouw aan de wet van Mozes en om de HERE aan te hangen  
 Vs.9,10 Weer verwijzing naar het strijden van de HERE voor zijn volk  
 Vs.11 Oproep acht te slaan op zichzelf en de HERE lief te hebben  
 Vs.12,13 Waarschuwing zich niet met de overgebleven volken te verbinden  
 Vs.14 Getuigenis dat de HERE al zijn beloften heeft vervuld  
 Vs.15,16 Bij ontrouw zal ook het beloofde kwaad komen

#### TOELICHTING:

De hoofdstukken 23 en 24 horen bij elkaar. Het is altijd een treffend moment als een man Gods aan het eind van zijn leven afscheid neemt. We zien zo'n moment bij Mozes (*Deut.31-33*), bij Samuël (*1 Sam.12*) en bij Paulus (*Hand.20*). De afscheidsrede van Paulus is de enige toespraak in *Handelingen* tot gelovigen; de andere toespraken zijn allemaal tot ongelovigen. Het zijn de laatste woorden van Paulus tot de oudsten van Efeze.

Jozua is een beeld van de verheerlijkte Heer die in de Geest nu bij zijn volk is om het te leiden na de dood van Mozes. Mozes is een beeld van de Heer Jezus die zijn volk door de woestijn heeft geleid. De Geest woont in alle gelovigen. Maar er is ook sprake van voorgangers in wie de Geest werkt om Gods volk in de hemelse zegeningen in te voeren. De ware voorgangers zijn zij die Gods volk de hemelse zegeningen binnenvoeren. Wat leraars vandaag doen, is putten uit wat de eersten die deze zegeningen ontdekten, dat waren de apostelen, hebben doorgegeven.

***1 Lange tijd, nadat de HERE Israël rust gegeven had van al zijn vijanden aan alle zijden, en toen Jozua oud en hoogbejaard was, 2 riep Jozua geheel Israël, zijn oudsten, zijn hoofden, zijn rechters en zijn opzieners samen en zeide tot hen: Ik ben oud en hoogbejaard geworden, ...***

De uitleg van deze hoofdstukken is niet moeilijk. Het gaat om een tijd dat de leiders en oudsten er niet meer zijn, maar het Woord blijft. Voorgangers mogen heengaan, de woorden Gods die zij gesproken hebben, blijven. Ook de Heer Jezus blijft (*Hebr.13:7,8*). Wie gelooft, ontbreekt niets.

In Jozua en de oudsten kunnen we de generatie apostelen zien die de fundamenteleggers van de gemeente waren en de door hen aangestelde oudsten. Er komt een tijd dat Jozua zou sterven en er zou een tijd op volgen dat de oudsten er nog zouden zijn, de tweede generatie. Maar ook deze

*Houdt uw voorgangers in herinnering die het woord van God tot u gesproken hebben, en volgt, terwijl u het einde van hun wandel beschouwt, hun geloof na. Jezus Christus is gisteren en heden Datzelfde en tot in eeuwigheid. (Hb 13:7,8)*

generatie zou sterven. En Jozua laat zien wat er dan zou gebeuren. Het volk zou alleen blijven. Er kwam geen nieuwe leider. Ze zouden volkomen moeten vertrouwen op God alleen als hun Leidsman. Dat is ook waar Paulus op wijst in verband met zijn heengaan (*Hand.20:32*).

Jozua spreekt eerst tot de oudsten, zoals ook Paulus dat doet. Maar dan beveelt Paulus hen aan God en het woord van zijn genade. Hij heeft geen opvolger, er komt geen nieuwe generatie apostelen. Maar de genade van God verandert niet, gaat niet voorbij, net zomin als zijn Woord, dat altijd bij ons blijft evenals de Geest. Daardoor kunnen we het erfdeel onder de geheiligden ontvangen en genieten. Paulus heeft de hemelse zegeningen bekend gemaakt. Paulus is er niet meer, maar wel zijn woord. Zo heeft ook Jozua alles opgeschreven (*24:26*).

**... 3 en zelf hebt gij gezien al wat de HERE, uw God, al deze volken gedaan heeft, om uwentwil. Want de HERE, uw God, heeft zelf voor u gestreden. 4 Ziet, ik heb deze volken, die overgebleven zijn, door het lot aan uw stammen als erfdeel toegewezen, van de Jordaan af, benevens al de volken die ik uitgeroeid heb tot aan de Grote Zee in het westen.**

Jozua richt zich vooral tot hen die een speciale verantwoordelijkheid hebben te midden van Gods volk. Hij wil hen eerst onder de indruk brengen van de grote genade waarmee God voor zijn volk bezig is geweest.

**5 En de HERE, uw God, zelf zal hen voor u uitjagen en hen voor u wegdrijven, en gij zult hun land in bezit nemen, zoals de HERE, uw God, u heeft toegezegd.**

De geschiedenis van de verovering van het land was in feite die van de macht en trouw van God. Wat ze in het verleden hadden gezien, daarop mochten ze ook rekenen voor de toekomst. Jozua wijst op de genade die bij hen zal blijven ook in de toekomst.

**6 Weest zeer standvastig in het onderhouden en volbrengen van alles wat geschreven staat in het wetboek van Mozes, opdat gij daarvan niet afwijkt naar rechts of links, 7 en u niet inlaat met deze volken, die nog bij u overgebleven zijn, de naam van hun goden niet belijdt of daarbij zweert, noch hen dient of u voor hen nederbuigt. 8 Maar de HERE, uw God, zult gij aanhangen, zoals gij tot op deze dag gedaan hebt.**

Maar er zijn ook voorwaarden te vervullen. Eerst laat Jozua zien hoe het erfdeel te bewaren is. Eerst de gevaren van buiten, de volken om hen heen, waarmee ze zich niet moesten inlaten. Zo waarschuwt Paulus voor indringers en wat uit hun midden zal voortkomen (*Hand.20:29,30*). Gevaren van buiten en van binnen. We zijn altijd door tegenstanders omgeven en we hebben het vlees nog in ons.

Het inlaten met de volken die nog overgebleven zijn, begint met het noemen van de namen van hun goden. Daarom moeten ze hun namen niet eens noemen (*Ps.16:4*). Het noemen van de namen betekent er aandacht aan schenken. Zo krijgen de demonen die achter deze afgoden schuil gaan kans om hun invloed in het denken van Gods volk uit te oefenen. Een volgende stap is erbij zweren gevolgd door het aanhangen en zich ervoor buigen.

Satan probeert altijd eerst ruimte te krijgen voor zijn opvattingen. Heeft hij daar eenmaal een opening voor gekregen, dan volgt de praktijk vanzelf. Daarom staat in *Efeziërs 5:3,4* de vermaning dat bepaalde zaken onder gelovigen zelfs niet genoemd moeten worden.

**9 De HERE toch heeft grote en machtige volken voor u uitgedreven, en wat u aangaat: niemand heeft voor u kunnen standhouden tot op deze dag. 10 Eén van u vervolgde duizend, want de HERE, uw God, zelf streed voor u, zoals Hij u beloofd heeft.**

Alle overwinningen die het volk heeft behaald, hebben ze aan God te danken. Niet door eigen kracht, maar door Gods kracht is de vijand verslagen. Dat

*En nu draag ik u op aan God en aan het woord van zijn genade, die machtig is op te bouwen en het erfdeel te geven onder alle geheiligden. (Hd 20:32)*

*Jozua schreef deze dingen in het wetboek Gods, en hij nam een grote steen en richtte die aldaar op, onder de terebint, op de heilige plaats des HEREN. (Jz 24:26)*

*Ik weet, dat na mijn vertrek wrede wolven bij u zullen binnenkomen, die de kudde niet sparen; en uit uzelf zullen mannen opstaan, die verdraaide dingen spreken om de discipelen achter zich af te trekken. (Hd 20:29,30)*

*Vele zijn de smarten van hen die dingen naar de gunst van een andere (god); ik zal hun plengoffers van bloed niet plengen, zelfs hun namen op mijn lippen niet nemen. (Ps 16:4)*

*Maar laat hoerij en alle onreinheid of hebzucht onder u zelfs niet genoemd worden, zoals het heiligen past, alsook oneerbaarheid, en zotte praat of lichtzinnige taal, die niet gepast zijn, maar veeleer dankzegging. (Ef 5:3,4)*

één er duizend kon vervolgen, kwam doordat God naar zijn belofte Zelf voor hen streed (1 Sam.14:6,13). Zonder God kan het sterkste leger niets utruchten, terwijl met God een enkeling het grootste leger kan verslaan.

*Jonathan nu zeide tot zijn wapendrager: Kom, laten wij oversteken naar de wachtpost van deze onbesnedenen. Misschien zal de HERE voor ons handelen, want de HERE kan evengoed verlossen door weinigen als door velen. ... Toen klom Jonathan op handen en voeten naar boven, met zijn wapendrager achter zich aan. En zij werden door Jonathan neergeveld; zijn wapendrager maakte hen af achter hem. (1Sm 14:6,13)*

### **11 Neemt u zorgvuldig in acht en hebt de HERE, uw God, lief; ...**

Na vers 6 en 8 hier voor de derde keer het voorschrift om niet af te wijken van de HERE. Het eerste voorschrift is gehoorzaamheid (vs.6). Wat we in Gods woord hebben gezien, moeten we doen, anders komen we ten val. Deze gehoorzaamheid is alleen op te brengen door ons te houden aan het tweede voorschrift, dat onze ziel de Heer aanhangt (vs.8), zich één weet met Hem. Het aanhangen van de Heer vloeit weer voort uit het Hem van harte liefhebben, het derde voorschrift (vs.11). Liefde brengt tot het houden van Gods geboden (1 Joh.5:3). Liefde brengt tot volkomen overgave.

*Want dit is de liefde van God, dat wij zijn geboden bewaren; en zijn geboden zijn niet zwaar. (1Jh 5:3)*

**... 12 want indien gij u afkeert en het overschot van deze volken, die nog bij u overgebleven zijn, aanhangt, u met hen verzwagert en u met hen inlaat en zij met u, 13 weet dan voorzeker, dat de HERE, uw God, deze volken niet verder voor u verdrijven zal; dan zullen zij u worden tot een strik en een val, tot een gesel op uw zijden en dorens in uw ogen, totdat gij vergaan zult uit dit goede land, dat de HERE, uw God, u gegeven heeft.**

Er blijven altijd vijanden over die ze moesten uitdrijven en waarvoor ze moesten oppassen dat ze niet hun goden gaan dienen. Die vijanden willen altijd proberen zich onder Gods volk te begeven. Als ze zich ermee zouden verbinden, zou dat grote gevolgen hebben. Als ze Gods kracht niet zouden gebruiken om de vijand te verdrijven, zou God toelaten dat de vijand in hun midden zou blijven en ze niet in staat zouden zijn ze te verdrijven.

Deze vijanden zijn in de eerste eeuw in het christendom binnengedrongen en er niet meer uit te verdrijven. David onderwerpt de vijanden die nog in Israël waren overgebleven. Zo zal de Heer Jezus bij zijn komst ze onderwerpen. Wij zijn deel van de christenheid en hebben voortdurend met die vijanden te maken, de wolven van buiten die we niet meer kwijt raken. Tevens hebben we een vijand in ons, het vlees. Daar moeten we niet tegen strijden, maar dat in de dood houden.

Als we de vijand niet behandelen zoals God aangeeft, zal deze ons tot een "strik" worden waardoor we ten val komen. We zullen in zijn "net" gevangen worden, waardoor we ons niet meer kunnen bewegen. Hij zal ons als een "gesel" worden, dat is ons hard en wreed onderdrukken. Tenslotte zal hij tot "dorens in onze ogen" worden, dat wil zeggen dat hij ons op een wrede en pijnlijke manier blind zal maken, zodat we niets meer zien van Gods zegeningen.

**14 Zie, ik ga thans de weg van al het aardse; erkent nu met geheel uw hart en geheel uw ziel, dat niet één van alle goede beloften die de HERE, uw God, u gegeven heeft, on vervuld gebleven is. Alles is voor u uitgekomen. Zijnerzijds is niets on vervuld gebleven.**

Jozua gaat de weg van de ganse aarde, dat wil zeggen dat hij de aarde verlaat door de dood. Henoeh en Elia zijn uitzonderingen (Gen.5:24; 2 Kon.2:1,11).

*En Henoeh wandelde met God, en hij was niet meer, want God had hem opgenomen. (Gn 5:24)*

*Het geschiedde, toen de HERE Elia in een storm ten hemel zou opnemen, dat Elia met Elisa uit Gilgal ging. ... En, terwijl zij voortgingen, al wandelende en sprekende, zie, een vurige wagen en vurige paarden! en die maakten scheiding tussen hen beiden. Alzo voer Elia in een storm ten hemel. (2Kn 2:1,11)*

Door zo nadrukkelijk op zijn dood te wijzen zullen zijn woorden nog meer indruk hebben gemaakt.

Jozua eert God voor het volk door het volk Gods absolute trouw aan al zijn beloften voor te houden (21:45; Hebr.10:23). Hij spreekt over "alle goede beloften". God zoekt alleen het goede voor zijn volk, al zijn beloften zijn goed en Hij vervult ze ook zonder uitzondering. Alle al vervulde beloften zijn een garantie voor alle nog te vervullen beloften.

**15 Maar zoals al het goede over u gekomen is, dat de HERE, uw God, u beloofd heeft, zo zal de HERE alle kwaad over u brengen, totdat Hij u verdelgd zal hebben uit dit goede land dat de HERE, uw God, u gegeven heeft. 16 Wanneer gij het verbond schendt, dat de HERE, uw God, u heeft opgelegd, en gij andere goden gaat dienen en u voor hen nederbuigt, dan zal de toorn des HEREN tegen u ontbranden en gij zult welhaast vergaan uit het goede land dat Hij u gegeven heeft.**

Wat voor het goede geldt, geldt ook voor het verkeerde. God is in alles trouw aan zijn Woord. Zoals Hij goede heeft laten komen, zo zal Hij ook het kwade laten komen als zijn volk Hem ontrouw wordt.

*Niet één van alle goede beloften, die de HERE aan het huis van Israël had toegezegd, is onvervuld gebleven; alles is uitgekomen. (Jz 21:45)  
Laten wij de belijdenis van de hoop onwankelbaar vasthouden (want Hij die beloofd heeft, is getrouw), ... (Hb 10:23)*

Er zit een prachtige opbouw in de toespraak van Jozua. In *vers 3-13* stelt hij het volk de grote daden van God voor. Vele malen lezen we daar het woordje "Ik". Bij Abraham komt Gods verkiezing naar voren. Door Mozes en Aäron laat God zien dat Hij de Bevrijder is van het volk. Als Hij het volk in het land heeft gebracht, is Hij de Overwinnaar van de vijanden. *Vers 13* zegt dan ook terecht: "Zo gaf Ik u een land ...".

Na deze woorden wordt het volk voor de keus gesteld wie ze willen dienen. Voor deze keus worden wij ook gesteld, nadat alle zegeningen die ons in Christus gegeven zijn, aan ons zijn voorgehouden. Is het een moeilijke keus?

Het hele volk heeft wel 'ja' gezegd, maar al heel spoedig is gebleken wat hun woorden waard waren. Het boek *Richteren* levert het bewijs. Wat blijft er dan over? Een persoonlijke keus! Kunnen wij het Jozua met ons hele hart nazeggen: "Maar aangaande mij, en mijn huis, wij zullen de **HERE** dienen!" (vs.15)?

#### INHOUD:

- Vs.1 Jozua vergadert het volk te Sichem
- Vs.2-4 Voorgeschiedenis van Abraham, Isaäk, Jakob en Esau
- Vs.5-8 God verlost zijn volk uit Egypte en bij de Schelfzee, voerde hen door de woestijn en gaf hun het Overjordaanse
- Vs.9,10 Verlost uit de macht van Bileam
- Vs.11-13 God verdreef de vijand uit Kanaän en gaf zijn volk het genot van het land
- Vs.14,15 Oproep om de HERE te dienen
- Vs.16-18 Het volk verklaart de HERE te dienen om wat Hij voor hen heeft gedaan
- Vs.19-24 Waarschuwingen van Jozua en verklaringen van het volk over het dienen van de HERE wisselen elkaar af
- Vs.25-27 Jozua sluit een verbond, legt het vast en richt een getuigenissteen op
- Vs.28 Jozua laat het volk gaan
- Vs.29,30 Dood en begrafenis van Jozua
- Vs.31 Israël dient de HERE
- Vs.32 Het gebeente van Jozef begraven
- Vs.33 Dood en begrafenis van Eleazar

#### TOELICHTING:

***1 Daarna vergaderde Jozua alle stammen van Israël te Sichem. Hij ontbood de oudsten van Israël, zijn oversten, zijn rechters en zijn opzieners, en zij stelden zich voor het aangezicht Gods.***

Nadat Jozua in het vorige hoofdstuk de oudsten heeft toegesproken, wil hij het hele volk toespreken. Het hele volk gaat hem ter harte. Hij spreekt hen toe te Sichem. Dat was op zich een heiligdom, waar de HERE aan Abraham was verschenen en waar Abraham de HERE een altaar had gebouwd (Gen.12:6,7). Daar heeft ook Jakob een altaar gebouwd (Gen.33:18-20) en daar begroef hij al zijn afgoden (Gen.35:4).

*Jakob kwam op zijn tocht uit Paddan-Aram behouden bij de stad Sichem, in het land Kanaän en sloeg zijn legerplaats ten oosten van de stad op; hij kocht voor honderd geldstukken het stuk land waarop hij zijn tent gespannen had, van de zonen van Hemor, de vader van Sichem. Daar richtte hij een altaar op en noemde dat: De God van Israël is God. (Gn 33:18-20)*

*En Abram trok het land door tot de plek bij Sichem, tot de terebint More; en de Kanaänieten waren toen in het land. Toen verscheen de HERE aan Abram en zeide: Aan uw nageslacht zal Ik dit land geven. En hij bouwde daar een altaar voor de HERE, die hem verschenen was. (Gn 12:6,7)*

*Toen gaven zij Jakob al de vreemde goden die in hun bezit waren, en de ringen die in hun oren waren, en Jakob begroef ze onder de terebint die bij Sichem is. (Gn 35:4)*

De geschiedenis maakt duidelijk wat de waarde van Sichem is. Het is de juiste plaats voor Jozua om opnieuw de geschiedenis van Gods volk aan het volk voor te houden. Hij doet dat door het volk te herinneren aan enkele grote gebeurtenissen. Deze gebeurtenissen hebben een geestelijke betekenis (1 Kor.10:11) en kunnen we vergelijken met de dienst van Paulus.

Paulus spreekt in zijn afscheidsrede over de vier delen van zijn dienst:

1. getuigen tegenover ongelovigen, Joden of Grieken, om hen tot bekering te brengen (*Hand.20:21*), dat betreft de vergeving van zonden voor ongelovigen;
2. betuigen van het evangelie van de genade van God (*vs.24*), dat gaat verder dan oproep tot bekering en wordt uiteengezet in *de brief aan de Romeinen*;
3. prediken van het koninkrijk van God (*vs.25*), dat is niet het vrederijk, maar dat de verworpen Christus nu in de hemel is en als Heer regeert over allen die Hem belijden, waarvan de kracht in het leven van de christen zichtbaar wordt;
4. verkondigen van de hele raad van God (*vs.27*), dat is niet wat we vinden in *de brief aan de Romeinen*, maar in die aan de *Kolossers* en vooral in die aan de *Efeziërs*, de raadsbesluiten van eeuwigheid ten aanzien van de gemeente.

Deze vier delen vinden we ook bij Jozua.

**2 En Jozua zeide tot het gehele volk: Zo zegt de HERE, de God van Israël: aan de overzijde der Rivier hebben oudtijds uw vaderen gewoond, Terah, de vader van Abraham en de vader van Nahor, en zij hebben andere goden gediend. 3 Maar Ik nam uw vader Abraham van de overzijde der Rivier, en leidde hem door het gehele land Kanaän; Ik maakte zijn nakomelingschap talrijk en schonk hem Isaäk. 4 En aan Isaäk schonk Ik Jakob en Esau. Aan Esau gaf Ik het gebergte Seir, opdat hij het in bezit zou nemen, terwijl Jakob en zijn zonen naar Egypte trokken.**

1. *Vers 2-4.* In de geschiedenis van Abraham vinden we de waarheid van bekering en geloof. Hij werd uit de afgodendienst geroepen (1 Thess.1:9). Bij hem zien we geloof, temidden van alle ongelooft.

Door naar de afgodendienst van Abraham te verwijzen, wijst Jozua erop dat de afgoden niet alleen om hen heen worden gevonden, maar dat het in hun natuur, in hun hart zit. Wij zijn niet beter dan de mensen om ons heen. We behoorden er vroeger ook toe (*Ef:2:1-3*).

Dat God Abraham nam, toont zijn uitverkiezing. Abraham was niet beter dan zijn omgeving. God schonk Isaäk als de zoon in wie Hij zijn beloften zou vervullen. Aan Isaäk schonk Hij Jakob en Esau. Hij gaf Esau het gebergte Seir als erfdeel, zodat het land Kanaän helemaal voor het nageslacht van Jakob zou zijn.

**5 Toen zond Ik Mozes en Aäron en sloeg Egypte, zoals Ik dat onder hen gedaan heb, en daarna leidde Ik u uit. 6 Toen Ik uw vaderen uit Egypte geleid had en gij aan de zee kwaamt, achtervolgden de Egyptenaren uw vaderen met wagens en ruiters, naar de Schelfzee. 7 Daarom riepen zij tot de HERE, en Hij stelde duisternis tussen u en de Egyptenaren en liet de zee over hen komen, die hen overdekte. En uw eigen ogen hebben gezien, wat Ik Egypte aanded. Daarna hebt gij lange tijd in de woestijn vertoefd. 8 Ik bracht u in het land der Amorieten, die aan de overzijde van de Jordaan woonden, en toen zij tegen u streden, gaf Ik hen in uw macht; gij naamt hun land in bezit, terwijl Ik hen voor u heen verdelgde.**

*Al deze dingen nu zijn hun overkomen als voorbeelden en zijn beschreven tot waarschuwing voor ons, op wie de einden van de eeuwen zijn gekomen. (1Ko 10:11)*

*..., terwijl ik zowel aan Joden als Grieken de bekering tot God en het geloof in onze Heer Jezus betuigde. (Hd 20:21)*

*...; want zelf vertellen zij van ons welke ingang wij bij u hadden, en hoe u zich van de afgoden tot God hebt bekeerd om de levende en waarachtige God te dienen ... (1Th 1:9)*

*En u heeft God opgewekt, toen u dood was in uw overtredingen en zonden, waarin u vroeger hebt gewandeld overeenkomstig de tijdgeest van deze wereld, overeenkomstig de overste van de macht der lucht, van de geest die nu werkt in de zonen van de ongehoorzaamheid, onder wie ook wij allen vroeger verkeerden in de begeerten van ons vlees, toen wij de wil deden van het vlees en van de gedachten; en wij waren van nature kinderen van de toorn, evenals de overigen. (Ef 2:1-3)*

2. *Vers 5-8.* In de bevrijding van het volk uit Egypte vinden we de waarheid van de verlossing. Dat is *de brief aan de Romeinen*, waarin het evangelie en de rechtvaardiging worden uitgelegd. We worden, geestelijk gesproken, tot in de velden van Moab gevoerd. De woestijnreis ligt achter ons. God heeft zijn trouw tijdens de hele reis door de woestijn getoond. Ze zijn nu in staat om vijanden aan te vallen en land in bezit te nemen.

**9 Toen maakte Balak, de zoon van Zippor, de koning van Moab, zich op en streed tegen Israël. Hij ontbood Bileam, de zoon van Beor, om u te vervloeken. 10 Maar Ik wilde naar Bileam niet horen, zodat hij u integendeel gezegend heeft. Zo redde Ik u uit zijn macht.**

3. *Vers 9-10* gaat daar verder op in. Eenmaal in de velden van Moab horen we in de zegen van Bileam over het koningschap van de HERE en over het volk van deze Koning, dat volkomen heerst over een koning als Balak (Num.23:21; 24:7,17). Te midden van Gods volk wordt de kracht van Gods Koning zichtbaar, voor ons als de Heer. We juichen omdat we in de kracht van die Koning voorwaarts gaan en dingen in bezit te nemen die Hij ons heeft gegeven.

**11 Nadat gij de Jordaan overgestoken en bij Jericho gekomen waart, stredden tegen u de burgers van Jericho, de Amorieten, de Ferezieten, de Kanaänieten, de Hethieten, de Girgasiëten, de Hevieten en de Jebusieten, maar Ik gaf hen in uw macht. 12 Toen zond Ik hoornaars voor u heen, en deze dreven hen voor u uit, zoals de twee koningen der Amorieten, waarlijk niet door uw zwaard, noch door uw boog. 13 Zo gaf Ik u een land waarvoor gij niet gezwoegd hebt, en steden die gij niet gebouwd hebt, en waarin gij toch woont; en gij eet van wijngaarden en olijfbomen die gij niet geplant hebt.**

4. Dat voert tot *deel 4* (vers 11-13) waar het land in bezit wordt genomen, de vijand wordt verdreven. Dat doet de HERE voor zijn volk. Het is alles genade (Ef.2:8).

**14 Welnu, vreest dan de HERE en dient Hem oprecht en getrouw; doet weg de goden die uw vaders gediend hebben aan de overzijde der Rivier en in Egypte, en dient de HERE. 15 Maar indien het kwaad is in uw ogen, de HERE te dienen, kiest dan heden, wie gij dienen zult: of de goden die uw vaders aan de overzijde der Rivier gediend hebben, of de goden der Amorieten, in wier land gij woont. Maar ik en mijn huis, wij zullen de HERE dienen!**

Alle geschonken zegeningen vragen om een reactie (zie Rom.12:1, Ef.4:1).

*Ik vermaan u dan, broeders, door de ontfermingen van God, dat u uw lichamen stelt tot een levende offerande, heilig, voor God welbehaaglijk, dat is uw redelijke eredienst. (Rm 12:1)*

*Ik vermaan u dan, ik, de gevangene in de Heer, dat u wandelt waardig de roeping waarmee u bent geroepen, ... (Ef 4:1)*

Als er geen keus voor de HERE wordt gemaakt, maakt het niet uit welke afgod ze zullen dienen. Telkens weer wordt gevraagd een keus te maken (Ruth 1:16; 1 Kon.18:21; Matth.6:24).

*Maar Ruth zeide: Dring er bij mij niet op aan, dat ik u in de steek zou laten, door van u terug te keren; want waar gij zult heengaan, zal ik heengaan, en waar gij zult vernachten, zal ik vernachten: uw volk is mijn volk en uw God is mijn God; waar gij zult sterven, zal ik sterven, en daar zal ik begraven worden. (Ru 1:16)*

*Toen naderde Elia tot het gehele volk en zeide: Hoelang zult gij aan beide zijden mank gaan? Indien de HERE God is, volgt Hem na; maar indien het de Baäl is, volgt hem na. Doch het volk antwoordde hem niets. (1Kn 18:21)*

*Niemand kan twee heren dienen, want hij zal of de een haten en de ander liefhebben, of zich aan de een hechten en de ander verachten. U kunt niet God dienen en Mammon. (Mt 6:24)*

Voor Jozua is de keus duidelijk. Hij zegt: wat voor mij geldt, geldt voor mijn huis. Hij was al een oud man, maar nog even strijdbaar als altijd, hier in het bijzonder voor zijn huis.

*Men schouwt geen onheil in Jakob, en ziet geen rampspoed in Israël. De HERE, zijn God, is met hem, en gejubel over de Koning is bij hem. (Nm 23:21)*

*Water vloeie uit zijn emmers, en zijn zaad hebbe overvloedig water; ja, zijn koning verheffe zich boven Agag, en zijn koninkrijk zij verheven. (Nm 24:7)*

*Ik zie hem, maar niet nu; ik schouw hem, maar niet van nabij; een ster gaat op uit Jakob, een scepter rijst op uit Israël, en verbrijzelt Moabs slapen, en verplettert alle zonen van Seth. (Nm 24:17)*

*Want uit genade bent u behouden, door het geloof; en dat niet uit u, het is de gave van God; ... (Ef 2:8)*



Als het hele volk niet meewil, dan staat het voor hemzelf vast dat hij en zijn huis de HERE zullen dienen. Het gold voor hemzelf en zijn kinderen. De behoudenis is 'voor wie gelooft en voor zijn huis'. Dat evangelie hoort de gevangenebewaarder uit de mond van Paulus (*Hand.16:31*). Het dienen dat op de behoudenis volgt, is ook voor "ik en mijn huis". Het 'huis van Stéfanas' is hiervan een mooi voorbeeld (*1 Kor.16:15*). Laten we het voorbeeld van Jozua en Stéfanas navolgen.

Wie kan nog zeggen: al mijn kinderen dienen de Heer? Alle zegeningen zijn niet alleen voor onszelf, maar ook voor onze kinderen. Nemen we ze mee naar allerlei samenkomsten, opdat ze de zegeningen zullen leren genieten, of laten we ze thuis, terwijl we zelf die gelegenheden bezoeken?

**16 Toen antwoordde het volk en zeide: Het zij verre van ons, de HERE te verlaten en andere goden te dienen. 17 Want de HERE is onze God. Hij is het, die ons en onze vaders uit het land Egypte heeft gevoerd, uit het diensthuis, en die voor onze eigen ogen deze grote tekenen gedaan heeft, en ons behoed heeft op heel de weg die wij gingen, en onder alle volken door wier midden wij trokken. 18 De HERE dreef alle volken en de Amoriteten, de bewoners van dit land, voor ons uit. Ook wij zullen de HERE dienen, want Hij is onze God.**

Omdat het volk nog het bewustzijn bezat van de macht van God die hen gezegend had, verklaart het dat het de HERE alleen wil dienen. De reactie van het volk klinkt goed, maar Jozua laat zich niet bedriegen. Hij weet wat er in hun harten is. Daarom stelt hij hun op ernstige wijze voor dat er in henzelf geen kracht is. Het volk zegt de Heer te zullen dienen, maar het is als bij de Sinai.

Hebben ze goden weggedaan, zoals meerdere keren in dit hoofdstuk is gezegd te doen? Later blijkt dat ze dat niet hebben gedaan. We kunnen God niet dienen in eigen kracht. We kunnen beter niets beloven, maar beter God smeken of Hij ons wil helpen Hem te dienen. Niemand kan zeggen dat het allemaal in orde is in zijn leven.

**19 Doch Jozua zeide tot het volk: Gij zult niet in staat zijn de HERE te dienen, want Hij is een heilig God. Hij is een naijverig God. Hij zal uw overtreding en uw zonden niet vergeven. 20 Wanneer gij de HERE verlaat en vreemde goden dient, dan zal Hij Zich omwenden, u kwaad doen en verdelgen, nadat Hij u heeft welgedaan. 21 Het volk zeide echter tot Jozua: Neen, maar de HERE zullen wij dienen. 22 Daarop zeide Jozua tot het volk: Gij zijt getuigen tegen uzelf, dat gij u de HERE verkoren hebt, om Hem te dienen. Toen zeiden zij: Wij zijn getuigen!**  
**23 Nu dan, doet de vreemde goden weg, die in uw midden zijn, en neigt uw harten tot de HERE, de God van Israël. 24 En het volk zeide tot Jozua: De HERE, onze God, zullen wij dienen, en naar zijn stem zullen wij horen.**

Jozua bedoelt niet te zeggen dat God niet een God van vergeving zou zijn. Hij wil duidelijk naar voren brengen dat God niet met een half hart gediend kan worden en dat het verlaten van Hem om andere goden te gaan dienen een zware zonde is. Een dergelijke zonde zou in een ramp eindigen. Tot vier maal toe spreekt Jozua het volk aan op zijn verantwoordelijkheid. Elke keer antwoordt het volk dat het de HERE zal dienen. Jozua vraagt van hen hun oprechtheid te bewijzen door het wegdoen van de vreemde goden.

**25 Te dien dage sloot Jozua een verbond met het volk en stelde inzetting en recht voor hen vast te Sichem. 26 Jozua schreef deze dingen in het wetboek Gods, en hij nam een grote steen en richtte die aldaar op, onder de terebint, op de heilige plaats des HEREN. 27 En Jozua zeide tot het gehele volk: Zie, deze steen zal tegen ons tot getuige zijn, want hij heeft al de woorden des HEREN gehoord, die Hij tot ons gesproken heeft. Daarom zal hij tot getuige tegen u zijn, opdat gij uw God niet verloochent.**

*En zij zeiden: Geloof in de Heer Jezus en u zult behouden worden, u en uw huis. (Hd 16:31)*

*En ik vermaan u, broeders (u kent het huis van Stéfanas, dat het de eersteling van Achaje is en dat zij zich ten dienste van de heiligen hebben gesteld), weest ook u aan zulke personen onderdanig, en aan ieder die meewerkt en arbeidt. (1Ko 16:15,16)*

Jozua neemt de toezegging van het volk serieus. Hij stelt ze te boek. Dan richt hij een steen op als getuigenis voor de beloften van het volk. Als Jozua heengegaan zou zijn, bleef de steen toch als een herinnering daaraan dat God alles had gehoord.

Jozua schrijft in het boek en richt de getuigenissteen op "*op de heilige plaats des HEREN*". Deze uitdrukking lijkt erop te wijzen dat Jozua de ark van het verbond voor deze gelegenheid vanuit Silo naar Sichem had laten komen.

### **28 Daarop liet Jozua het volk gaan, een ieder naar zijn erfdeel.**

Jozua laat het volk gaan. De dienst van Jozua is ten einde. Met zijn laatste woorden in hun oren, keren ze terug naar hun erfdeel. Hoe lang zal zijn afscheidsrede in hun harten naklinken en zijn heilzame uitwerking op de praktijk van hun leven als volk van God hebben? Het boek *Richteren* geeft het antwoord.

### **29 Het geschiedde na deze gebeurtenissen, dat Jozua, de zoon van Nun, de knecht des HEREN, stierf, honderd en tien jaar oud. 30 En men begroef hem binnen het gebied van zijn erfdeel, te Timnath-Serah op het gebergte van Efraïm, ten noorden van de berg Gaüs.**

Het boek eindigt met drie begrafenissen. De eerste is Jozua. Na een wandel van geloof in de woestijn en een strijd van geloof in het land, sterft hij in het geloof in een betere opstanding. Hij wordt hier voor de eerste en ook enige keer "*de knecht des HEREN*" genoemd. Hiermee drukt de Meester op eenvoudige manier een veelzeggend stempel van goedkeuring op zijn leven. Kan de Heer dat ook van mij zeggen aan het eind van mijn leven (*Math.25:21*)?

Zijn graf is in zijn erfdeel, in het gebergte van Efraïm (*19:50*). De Efraïmieten hadden dat in opdracht van Jozua in bezit genomen (*17:14-18*).

*Naar het bevel des HEREN gaven zij hem de stad, die hij gevraagd had: Timnath-Serah op het gebergte van Efraïm. Hij bouwde de stad op en ging daar wonen. (Jz 19:50)*

*De Jozefieten echter spraken tot Jozua: Waarom hebt gij mij ten erfdeel maar één lot en één deel gegeven, terwijl ik toch een talrijk volk ben, aangezien de HERE mij tot dusverre gezegend heeft? Toen zeide Jozua tot hen: Als gij een talrijk volk zijt, trekt dan naar het woudgebied en kapt u daar ruimte in het land der Ferezieten en Refaïeten, als het gebergte van Efraïm u te eng is. Daarop zeiden de Jozefieten: Dat bergland zal voor ons niet toereikend zijn, en al de Kanaänieten, die in de vlakke streken wonen, hebben ijzere wagens, zowel die van Beth-Sean en zijn onderhorige plaatsen als die van de vlakte van Jizreël. Toen zeide Jozua tot het huis van Jozef, tot Efraïm en Manasse: Gij zijt een talrijk volk en hebt grote kracht; gij zult niet één lot hebben, maar het bergland zal u ook toebehoren; en omdat het een woudgebied is, zult gij het kappen. Ook de uitlopers daarvan zullen u toebehoren, want gij zult de Kanaänieten verdrijven, al hebben zij ijzere wagens en al zijn zij sterk. (Jz 17:14-18)*

### **31 Israël diende de HERE al de dagen van Jozua en al de dagen van de oudsten die Jozua overleefd hebben, en die al de daden gekend hadden, welke de HERE voor Israël verricht had.**

Zolang het volk goede voorbeelden heeft, dient het de HERE (*2 Kron.24:2*). We mogen onszelf afvragen: leven wij vanuit een persoonlijk omgang met de Heer Jezus of volgen wij slechts het geloof na van anderen die ons onderwijzen?

Als de getuigen van de macht van de HERE en de invloed daarvan op het volk weg zijn, staat een nieuwe generatie op die open staat voor de invloeden van de volken om hen heen. Het volgende boek, *Richteren*, laat dit zien.

### **32 Het gebeente van Jozef, dat de Israëlieten uit Egypte meegevoerd hadden, heeft men te Sichem begraven, in het stuk land, dat Jakob voor honderd stukken geld van de zonen van Hemor, de vader van Sichem, gekocht had, en dat de Jozefieten verkregen tot een erfelijke bezitting.**

De begraving van het gebeente van Jozef maakt duidelijk dat het boek niet werkelijk met de dood eindigt, want het laat de hoop op de opstanding zien.

*Zijn heer zei tot hem: Voortreffelijk, goede en trouwe slaaf, over weinig ben je trouw geweest, over veel zal ik je stellen; ga de vreugde van je heer in. (Mt 25:21)*

*Joas deed wat recht is in de ogen des HEREN, zolang de priester Jojada leefde. (2Kr 24:2)*

Met het oog daarop wilde Jozef dat zijn gebeente in het land zou worden begraven (*Hebr.11:22*).

***33 Ook stierf Eleazar, de zoon van Aäron, en men begroef hem op de heuvel die aan zijn zoon Pinehas was gegeven, op het gebergte van Efraïm.***

De dood en begrafenis van Eleazar wijzen erop dat ook de dienst van deze trouwe hogepriester in verbinding met het in bezit nemen van het land zijn einde heeft. Er breekt in het volgende boek een nieuwe tijd aan, waarbij het volk geen oog heeft voor deze dienst. Als Christus, van wie Eleazar een type is, wordt vergeten, doet het verval zijn intrede. Gelukkig zijn dan de bronnen van God niet opgedroogd. In de Richters die Hij van tijd tot tijd verwekt, stelt Hij zijn volk telkens weer in staat van zijn land te genieten.

*Door het geloof maakte Jozef bij zijn levenseinde melding van de uittocht van de zonen van Israël en gaf bevel aangaande zijn gebeente. (Hb 11:22)*